

ΘΗΣΑΥΡΟΣ

AP. 893

Δέν είναι, δυστυχώς, η απιστία το σπάνιο καρ-
πος. Πολλοί που δοκιμάζουν την πικρή γεύση
του. Άλλοι όμως, αν θεωρούσαμε μειωμένη την
υπόληψή όλων των ανθρώπων που προδίδονται από
τις γυναίκες τους. Κατά ποιά λογική μία εκ-
δήλωση που είναι εις βάρος εκείνου το όποιος
προβέβαιε σ' αυτήν να βαρύνει τον άλλον που
την υφίσταται; Θά ήταν σά να καθίστανε στο
έξωλό του κατηγορούμενο το θύμα ενός έγ-
κλήματος...

Στη μεγάλη του αγάπη αποδίδει τη στάση του συγκύου, ο συντακτής της επιστολής. Καί αναπτύσσει τις σκέψεις του: Αυτός που καθυπορούν για διαφραμένο δεν είναι παρά ένας σφοδρά ερωτευμένος. Άνεχτα τις περιεκτικές της γυναίκας του γιατί την αγαπά. Άλλοι τις ανέχονται από βίαιο, άλλοι από συμφέρον, άλλοι από απάθεια. Αυτός από αγάπη. Άγαντα παθολογική. Παθολογική, μήπως δεν είναι, σε τελευταία ανάλυση, ο σφοδρός έρωτας; Τό λέμε καί μόνοι, όταν βέλομε να βείουμε το άνωτερο όριο των ερωτικών εκρήξεων: «Ετην αγαπά τρελλάω. Τι άλλο σημαίνει αυτό παρά ότι, όπο τη μεγάλη αγάπη λείπει τό στοιχείο της ισορροπίας;

...οὐμεν τῇ δευτέρῃ. Πού σημαίνει ὅτι δι-
ερχή σημασία στὴ δεύτερη ἀπὸ τὴν πρῶ-
τη λόγια, ἀγαποῦμε περισσότερο τὴ δεύ-

Τὰς εἰς συνέπειας τῆς αὐτῆς

κτώσις. Οτε πέρας ποτε απο το του
 σου του δεν περα ούτε η εγκατάλει-
 ψή ασύνοτα να ζήση χωρίς να τη νοιάθ-
 ή. Θέλει να ελπισθῇ την πνοή της, να βλέπ-
 ες, να νοιάθῃ τις θωπείες της, να την α-
 ψωύῃ, να τη χαίρεται στο στο φως, να την
 έπλασε στο σκόταδι, να φευγῇ το πρῶ-
 οτι θα την συναντήσῃ το μεσημέρι, να
 στο πλάσθῃ, να εκτελῇ τις ιδιοτροπίες
 λείψαν ὅλα αὐτά, να ληψῇ η ζωή.
 λείψαν α-κοιμήτους τους στην κοινῇ

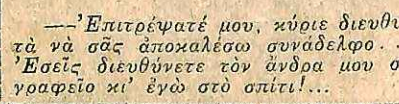
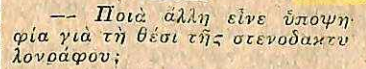
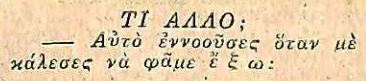
Δεν είναι γερός, "Έντονη και πολυμέ-
δεν είναι φτωχός, "Έρωτική του ζωή, ως πού νά
ταπεινή ήταν ή έρωτική του γυναίκα. Καί
γνώριση τή σημερινή του άντρας. Καί
τάρα άκόμα, καλοκαίμενος άντρας κα-
θώς είναι, δεν έχει παρά ν' άπλώσει τό
πάλιν έξένο καρπό.

κι' αυτός στο πλευρό της.
 σπέν κύκλο του. "Ελπειν πιά τὰ προ-
 τὸ πρόσωπο. Τὸν ἔλπεινολογοῦν κι' ἔ-
 στενοί του φίλοι. Οἱ συγγενεῖς ἔπαυ-
 σίπτι του.

Φοβάται μήπως ἡ παρατήρησις τῇ δου-
λοκρασίᾳ καὶ ἀποστασιαστικῇ ἢ ἀγάπῃ
δὲν εἶναι ἀγάπη αὐτό, τότε τί ἄλλο

λέει και ο ίδιος, είναι αγάπη παθο-
γη πέρα από την κοινωνική τάξη. Μια
τέ μίμησις. ... ανθρώπινα.

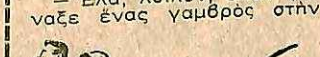
... νόμους που ρυθμίζουν
... την παράδοσι που έχει
... άν. Αγάπη χωρίς αξιοπρέπεια.
... ρέπεια τοποθετούν οι φιλότιμοι άνθρω-
... πόμα.

-Χρόνια πολλά.
 -Χρόνια πολλά.
 -Πώς τὰ πῆγες;
 -Λαμπρά. Οἱ γιορτὲς καὶ
 πρὸ πάντων ὁ Ἄν Βασίλης
 μᾶς... ἀλλάξαν τὰ φῶτα!
 Ἐοῦ;
 -Παρομοίως.

ώθηκε τις τελευταίες μέρες
του λήξαντος αιώως άειμνή-
στου έτους 1955. "Ενεκα...
που τὸ άρξάμενο με τὸ κα-
λὸ αἶσιον καὶ εὐτυχές 1956

— Όχι, αλλά περιμένουν
 άλλες... δέκα νύφες!
 Και οι παπάδες εύλογου-
 σαν στα γρήγορα τα ευτυ-

ΡΕΚΟΡ γάμων σημείωσε
αυτές τις τελευταίες μέ-
ρες του λήξαντος αιώνα έ-

τῶν γαμπλίων ζευγαριῶν
καὶ πρὸ πάντων τῶν καλε-
σμένων.

Τὸ συμπέρασμα ἦταν, δη-
λαδὴ, ὅτι ὁ Σουσουδισμός
θριαμβεύει καὶ ἐπιζῇ τῆς

Θησαυρός

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ : Ι. Γ. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

μαντὰμ Σουσοῦς.
★ μων ποὺ ἔπρσαν ἐπίσης
πολλοί υπερδευτέρκαν εἶ

—Οἱ καρμπούζες, τὰ ταμπούρλα, οἱ ροκάνες, οἱ σφυ-

Και κρατούσε απελπισμέ-
νος τὸ προπρόμο κεφάλι
του, ἀναστενάζοντας:

ΜΕ τήν συρροή τῶν γάμων πού παρατηρήθηκαν σέ ὥριμες ἐκκλησίες — πού προτιμῶνται ἰδιαίτερως γιορτὲς ἐπέρασαν, ἀλλὰ ξαφνικά πάλι ὠγκώθηκε τὸ κύμα στοὺς δρόμους—πανά- τῳ τὰ στερεότυπα ζευγά-

τὰ σπίτια - γιὰ τὴν ἀκριβεία τὸ μεγαλύτερο μέρος τῶν σπιτιῶν τῆς Ἀθήνας.
-Τί συμβαίνει πάλι;

συνέβησαν και αρκετά ευ-
τράπελα. Καθυστερημένος
γαμβρός έφτασε άσθμαϊνών
στην έκκλησία και βλέπον-

ρικό της εκκλησίας. Ή νύφη, όμως, με δυσφορία, άνασκήκωσε τὸ βέλο καὶ τότε ὁ ναυτὸς ὀπισθοχώρησε:

Καὶ οἱ δύο γαμβροὶ ἐξ-
 ἤγαγον αὐτὸν ἐν τῷ ὄρει
 τοῦ ὁσίου, Γιάννηδες καὶ Ἰωάν.

οι καλεσμένοι των δύο γα- Ο ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΣ

ΚΑΤΟΠΙΝ... ΕΟΡΤΩΝ

Στο χαρτί, λοιπόν, κι' εκείνος πήγε φέτος να τὸ

τὸν κοιμίζουν, ἀνέσας, μὲ τὰ «σοῦπα καὶ τὰ μοῦπες»
καὶ τὰ πάντα, στὴ ζωὴ του, τοῦ τὰ κάνουν «ἀπὸ...
(κοῦπες)»!

διόλου δεν το χαμπαρίζει, (υπαρχής,
γιατί ξέρει και γνωρίζει,
πώς στην πλάτη του άπάντων νέοι φόροι θά καθήσουν
και οι δόλοι του πόνου θά καθήσουν

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ (ΙΤΥΥΕΔΕΒΒ)
ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΑΡΧΕΙΟΥ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ
ΔΩΡΕΑ

HM: POM

Οι γιατροί επέβαλαν στη Μαίρη Ρίτσομ να μη μιλήσει καθόλου επί 6-7 εβδομάδες...

Η σιωπή είναι πολύτιμη ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΣΥΖΥΓΟΥΣ

Τα συμπεράσματα μιάς γυναίκας, που έμεινε αναγκαστικά βουβή επί 6-7 εβδομάδες

Από ανέκαθεν οι γυναίκες κατηγορούνται ότι μιλάνε πολύ. Και συχνά ακούμε να λέγεται ή βλέπουμε να γραφεται ότι η πολυλογία είναι το χειρότερο ελάττωμα μιάς συζύγου. Οι περισσότερες γνώμες πάνω σ' αυτό το θέμα, προέρχονται από τους άνδρες και δικαιολογημένα σκέφτεται κανείς ότι μπορεί να είναι επηρεασμένες από τη διάθεση των ανδρών να κατηγορήσουν τις γυναίκες.

Γι' αυτό και η γνώμη μιάς γυναίκας πάνω σ' αυτό το θέμα έχει οποσδήποτε μεγάλη αξία. Άκουη περισσότερο διαν' προέρχεται από μια παντρεμένη γυναίκα, που έμεινε εντελώς βουβή για ένα διάστημα και της δόθηκε έτσι η ευκαιρία να αντιληφθεί μόνη της αν η σιωπή της ήταν χρήσιμη και αποδοτική γι' αυτήν και τα μέλη της οικογενείας της.

Η γυναίκα αυτή λέγεται Μαίρη Ρίτσομ, τώρα δε μιλάει εντελώς κανονικά. Άλλα οι γιατροί της είχαν επιβάλει να μη μιλήσει καθόλου επί 6-7 εβδομάδες, για να αποφύγει μια επικίνδυνη εγχείρηση, που πιθανόν να την στερήσει εντελώς από την όμιλία της. Η κυρία Ρίτσομ κανόνισε έτσι τη ζωή της, ώστε να μην έχει ανάγκη να μιλάει σ' όλο το διάστημα του περιορισμού της και είδε την επίδραση που είχε η σιωπή της πάνω στα μέλη της οικογενείας της, στον τρόπο της ζωής τους και στον ίδιο τον εαυτό της.

Ένα μεγάλο αμερικανικό περιοδικό δημοσίευσε τις εντυπώσεις της από την περίοδο της αναγκαστικής σιωπής της, που αποτέλεσαν ένα πρώτης τάξεως μάθημα για τους συζύγους και των δύο φύλων.

«Όταν ανήγγειλα στον άνδρα μου ότι για λίγον καιρό θα ήμουν υποχρεωμένη να μη μιλάω, δεν μπόρεσε να συγκρατήσει ένα χαμόγελο ικανοποίησης, λέει η κυρία Ρίτσομ.

—Φαντάζεσαι πόσο θά με ζηλεύουν οι φίλοι μου για την τύχη μου αυτή; του έφευγε και έλεπε.

Κατάλαβε όμως γρήγορα το λάθος του και φρόντισε να το διορθώσει, λέγοντας ότι το είχε πει για άστειο. Ωστόσο, τα αδύρμητα λόγια του έκρουσαν μία αλήθεια, που χρειάστηκε να περάσουν 6-7 εβδομάδες απόλυτης σιωπής, για να καταλάβω το νόημα και την αξία της: ότι δηλαδή η σιωπή είναι εξαιρετικά πολύτιμη και αναγκαία κατάσταση για τους συζύγους.

Τις πρώτες δύο ημέρες της σιωπής μου έκανα την πρώση σημαντική ανακάλυψη: «Ότι έμεινε οι μητέρες μιλάμε πάρα πολύ και χωρίς αποτέλεσμα! Βομβαρδίζουμε τα παιδιά μας με λόγια, παρατηρήσεις, συμβουλές και απειλές, που ουσιαστικά δεν φέρνουν κανένα αποτέλεσμα».

Πριν από την αναγκαστική σιωπή μου, τα παιδιά μου δεν έρχονταν ποτέ, όταν τα φώναζα για το γεύμα. Έπρεπε να επέμειν ο πατέρας τους, να

τά μαλώσει και να τα φέρη σχεδόν με το ζόρι στο τραπέζι. Με τον καιρό, όσο περισσότερο τα μαλώναμε, τόσο λιγώτερο λογάριζαν τις απειλές και τις τιμωρίες μας.

Ο περιορισμός μου με ανάγκασε να καταφύγω σε ένα καινούριο τρόπο για να ειδοποιώ τα παιδιά μου για την ώρα του φαγητού: Χτυπούσα ένα κουδούνι. Το περίεργο τώρα είναι ότι τα παιδιά δεν δείχνουν καμιά διάθεση να καθυστερήσουν για το φαγητό, όταν ακούνε το κουδούνι.

Φυσικά, η πείρα μου με είχε διδάξει ότι οι απειλές προκαλούν πάντοτε την ενστικτώδη αντίδραση των παιδιών. Ωστόσο, οι απειλές φαινόταν να είναι η μόνη λύση που μου άφηνε, όταν ήθελα κάτι από τα παιδιά μου. Τώρα έμαθα να είμαι πιο υπομονητική και να αποφεύγω την αντίδικια μαζί τους.

Για να μπορώ να ειδοποιώ τα μέλη της οικογενείας μου — και κυρίως τα παιδιά — τότε είναι η κατάλληλη ώρα να πλυνθούν, να παίζουν, να φύγουν για το σχολείο, να φάνε ή να κοιμηθούν, εγκατέστησα στο σπίτι μου ένα αυτόματο μηχανήμα, που σιγά-σιγά έγινε απαραίτητος και πολύτιμος βοηθός μου.

Το περίεργο είναι ότι ενώ σε μένα τα παιδιά μου έφερναν ένα σωρό αντιρρήσεις, όταν τους έλεγα να κάνουν κάτι, τώρα υπακούουν πρόθυμα, όταν την ίδια διαταγή τους την διαδίδει το μηχανήμα με τα συνθηματικά παραγγέλματα, που έχουμε κανονίσει από πριν.

Η εξέγηση της υπακοής τους ίσως βρίσκεται στο γεγονός ότι δεν μπορούν να τα βάλουν με ένα άψυχο μηχανήμα, να το αντιμιλήσουν, να το κοροϊδεύουν και να το αποδείξουν ότι το κοροϊδεύουν. Πάντως, ένα είναι βέβαιο: ότι έπαυσα να είμαι ο «μπαμπούλας» των παιδιών μου και οι σχέσεις μας έγιναν περισσότερο φιλικές.

Άλλα και με τον άνδρα μου, περνάμε πολύ καλύτερα, από τότε που ανέκαλψα ότι έμεινε οι γυναίκες μιλάμε περισσότερο από ότι πρέπει. Στην αρχή νόμισα ότι η αναγκαστική σιωπή μου θα τον έκανε να με βρή πληκτική συντροφιά. Ωστόσο δείχνει τώρα ότι με θεωρεί ως την ιδανικότερη συντροφιά, ιδιαίτερα στις συζητήσεις μας.

Η εξέγηση είναι απλή. Δεν μπορώ να τον διακόψω και να του φέρω πολλές αντιρρήσεις. Έτσι ο έγωισμός του ικανοποιείται απέραντα με το να έχει πάντοτε την πρώτη και την τελευταία λέξη.

Οι συζυγικοί καυγάδες, εξ άλλου, σταμάτησαν ανάμεσα μας. Αρκέτες φορές κράτησα στο μυαλό μου ή στο χαρτί διάφορα παράπονα που σκόπευα να του πω μόλις θα εύρισκα την ευκαιρία. Ύστερα από λίγες μέρες όμως — ή και άρες — ανακαλύπτω ότι δεν είχαν τη μεγάλη σημασία που τους είχα δώσει στην αρχή και προτιμούσα να μην του τα πω.

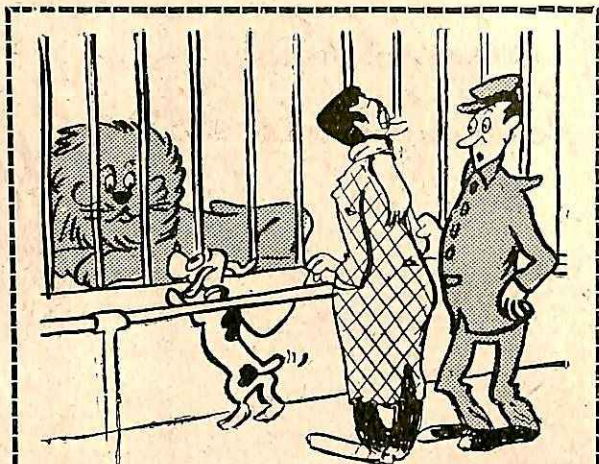
Η σιωπή μου με έκανε να πάψω να είμαι αυστηρός κριτής των πράξεων του άνδρός μου. Έπαυα — στην αρχή αναγκαστικά και ύστερα επειδή το ήθελα — να παραπονιούμαι για ασημαντά πράγματα, να τον ερωτεύωμαι και να γκρινιάζω. Και όταν θέλω κάτι, αρκούμαι να του δείχνω τι θέλω, χωρίς μεγάλη και εκνευριστική επιμονή.

Η έλλειψη της κριτικής από μέρους μου, τον έκανε να αρχίσει να μου φέρεται όπως τα πρώτα χρόνια του γάμου μας. Κάθε τόσο μου φέρνει ένα μικρό δώρο — λίγα λουλούδια, γλυκά ή ένα βιβλίο. Στην αρχή νόμισα ότι το έκανε από λύπη για την κατάστασή μου, αλλά από λύπη για την κατάστασή μου, αλλά ένοιωθε ευχαριστημένος μαζί μου.

Με καληπεριζεί με ένα χαμόγελο και δυο τρυφερά λόγια και φαίνεται άπολυτα ευχαριστημένος που τον υποδέχομαι χωρίς τα παράπονα και τις συνηρατικές ερωτήσεις που τον είχα συνηθίσει πριν. Και δεν μπορεί να κρύψει εύκολα τον ένδοξασμό του, που γλύτωσε από τις παρατηρήσεις μου.

Τώρα, βέβαια, έχει περάσει ο καιρός της αναγκαστικής σιωπής και μπορώ να μιλάω όσο θέλω και όποτε θέλω. Με ανέκφραστη ικανοποίηση έγραφα από το στόμα μου τις πρώτες λέξεις και χαίρομαι που ακούω και πάλι τη φωνή μου.

Αλλά είμαι άποφασισμένη να μην ξεχάσω ποτέ τα διδάγματα που μου έδωσε η περίοδος εκείνων των 6-7 εβδομάδων. Είναι όμορφο πράγμα να μιλάς και να μιλάς. Άλλα είναι εξ ίσου όμορφο — και χρήσιμο — να ξέρεις να σιωπάς, όταν πρέπει.

ΣΤΟ ΖΩΟΛΟΓΙΚΟ ΚΗΠΟ

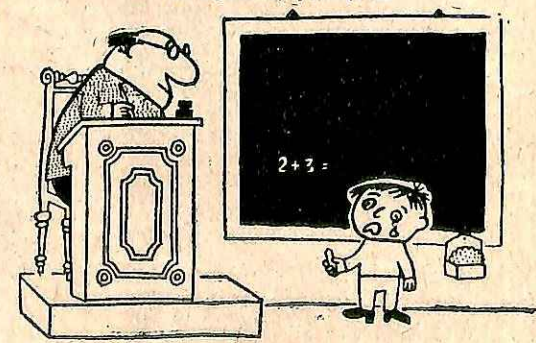
Ο φύλακας: Προσέξτε το ανύλο σας...
Ο χαζός: Μή φοβάστε... Δεν δαγκώνει!...

— Δεν είνε αυτός... Έμεις γυρεύουμε τον α-
ριθμό 70!...

Ο έξυπνος γάτος!...

— Αφού το ξέρεις, κύριε δάσκαλε, πόσο κά-
νουν δύο και τρία, γιατί με ρωτάς;

Ο ΚΗΦΙΣΟΣ Και τα Φώτα

Η ιστορία ενός πανάρχαιου ποταμού
της Αττικής

ΑΠΟ ΤΟΝ ΚΑΙΡΟ ΠΟΥ ΟΙ Αθηναίοι προτίμησαν την ελλήνική Αθηνά από το νερό που τους πρόσφερε ο Ποσειδών, η πόλη τους μπορεί να είχε άφθονο και καλό λάδι, από το θαυμάσιο ελαιώνα που σκέπαζε ολόκληρο το αττικό πεδίο από το Φαληρικό όρμο ως την Πάρνηθα και το Πεντελικό, δεν είχε όμως νερό! Και ήταν φυσικό τα δύο «ποτάμια» που περιβάλλον την Αθήνα, ο Ίλισσος και ο Κηφισός, να έχουν τιμηθεί εξαιρετικά από τους αρχαίους Αθηναίους. Τα θεωρούσαν ιερά και τα είχαν θεοποιήσει.

Τον Κηφισό είχε συνδέσει η ελληνική μυθολογία με στενούς οικογενειακούς δεσμούς με την πόλη της Παλλάδος. Την εγγονή του, την Πραξιθέα, παντρεύτηκε ο ήρωας της Αττικής και οικιστής της αρχαίας Αθήνας, ο Ερεχθεύς. Και αυτός ο Φειδίας βέλησε ν' αποθανάτισε στο δυτικό άεσμα του Παρθενώνα, μαζί με τους άλλους θεούς και ήρωες, και τους δύο ποταμούς. Και το μόν αγαλμα του Ίλισσου, που τον παρίστανε ωραίο νεανία δίπλα σε μία Νύμφη, χάθηκε σε κάποια από τις καταστροφές του Παρθενώνα. Σώθηκε όμως το αγαλμα του Κηφισού και βρίσκεται στο Βρετανικό μουσείο, μαζί με τα άλλα μάρμαρα του Ελγίνου.

Αυτός, λοιπόν, ο θεός - ποταμός της Αττικής ασφαλώς δεν θ' αναγνωριζόταν σήμερα τον εαυτό του αν τον έβλεπε στην τωρινή κατάσταση της ξεραίας που τον χαρακτηρίζει. Και μόνο στις μεγάλες νεροποντές ο Κηφισός θυμιάει τις παλιές του δόξες και κατεβαίνει όρμητικώς στο αττικό πεδίο αλλά και καταστρεπτικώς, πολλές φορές, με τις πλημμύρες που σχηματίζει...

Στην αρχαιότητα όμως τα πράγματα ήταν διαφορετικά. Ο Κηφισός είχε συνεχές νερό που ανάβλυζε πλούσιο — διάφανο σαν κρύσταλλο και δροσερό — από τις πηγές του, που ήταν στις βορειοδυτικές πλαγιές του Πεντελικού, στη θέση που βρίσκεται το σημερινό Κεφαλάρι της Κηφισιάς.

Τα άφθονα νερά των πηγών του Κηφισού, που είχαν σχηματίσει στο διάβα των αιώνων το ποτάμι, σκέφθηκε να τα χρησιμοποιήσει πρώτος ο Πεισίστρατος. Τά έφερε με υδραγωγείο στην Αθήνα, γύρω στα 550 π. Χ., και τροφοδότησε την περίφημη κρήνη με τις έννεα βρύσες, την εννεάκρουνον, που έστρεψε κοντά στην Ακρόπολη για να υδρεύονται οι Αθηναίοι. Αργότερα, ένα μέρος από τις πηγές του Κηφισού έπληρε ο Αδριανός και το έφριξε στο όμνυμο υδραγωγείο του.

Παρ' όλες όμως τις «αφαιμάξεις», που είχαν υποστεί οι πηγές του Κηφισού από τα αρχαία χρόνια, εξακολουθούσε ωστόσο το ποτάμι να τροφοδοτείται με άφθονο νερό από αυτές και η γύρω περιοχή τους να είναι ένας καταπράσινος και δροσόλουστος τόπος παραθερισμού των Αθηναίων.

Εκτός από τους παραθεριστές υπήρχαν στην αρχαιότητα και οι κάτοικοι της Κηφισιάς, που ήταν μια από τις δώδεκα πόλεις της Αττικής. Στη θέση που είναι ο σημερινός Κοκκινάρης βρισκόταν η ακρόπολη της πολιτείας. Κι' εκεί κοντά, γύρω από τις πηγές, ήταν το περίφημο Άντρον των Νυμφών, φημισμένο στα αρχαία χρόνια για τα πυκνόφυλλα δέντρα του και τα άφθονα νερά του.

Στον ειδικό αυτό τόπο είχε καταφύγει και ο ποιητής Μένανδρος με τη Γλυκέρη, την περίφημη αυτή έταίρα, που είχε ζήσει σαν βασίλισσα στη Βαβυλώνα και στη Συρία μαζί με το στρατηγό του Μεγάλου Αλεξάνδρου τον Αρπαγό, και που συνδέθηκε κατόπιν με το Μένανδρο. Η έξυπνη Γλυκέρη έλεγε συχνά ότι προτιμούσε να είναι στην Κηφισιά ή Βασιλίσσα του Μενάνδρου, παρά η Βασίλισσα της Τάρσου...

Στα βυζαντινά χρόνια η Κηφισιά ακολουθούσε τον ξεπεσμό της Αθήνας και έρημυνε. Καλόγηροι και άσκητες ήρθαν κι' εγκαταστάθηκαν γύρω από τις πηγές του Κηφισού κι' απλώθηκαν σε ολόκληρο το έρημο Πεντελικό. Όπου υπήρχε πηγή και τρεχούμενο νερό, θα συνηθίζανε κανείς και κάποια σκήτη καλογέρου ή κανένα μοναστήρι. Έρημικά εκκλησάκια από τα χρόνια εκείνα είχαν διασωθεί και μετά την απελευθέρωση της Ελλάδας.

Άλλα ο Κηφισός δεν χάριζε μόνο στην Κηφισιά και στις κοντινές της περιοχές τον υγρό πλούτο του. Κατεβαίνοντας το αττικό πεδίο και προχωρώντας προς τη θάλασσα του Φαλήρου, δημιουργούσε με τα νερά του πράσινες και εύφορες εκτάσεις σε όλο το μήκος της διαδρομής του. Και ήταν φημισμένα στα παλιά χρόνια τα Βασιλικά (οι σημερινές Τρείς Γέφυρες) τα Πατήσια, τα Σεπόλια, η Κολοκυνθού, ο Αγιάνης ο Ρέντης, για την πλούσια βλάστησή τους και τα περίφημα μπιστόνια τους που αρδεύονταν με τα νερά του Κηφισού.

Από τα Βασιλικά, που σήμερα δε σώζεται ούτε τ' όνομά τους, βγαίνουν τα περίφημα σικά της Αττικής, που είναι και τώρα γνωστά με το ίδιο όνομα. Αν τώρα η τοποθεσία έδωκε το όνομα στα σικά ή το έπληρε από αυτά, δεν είναι εξακριβωμένο. Όπως δηλαδή, τις «Βασιλίδες ισχάδες» καθώς και τα «Βασιλικά σικά», τα συναντάμε και στην αρχαιότητα. Ήταν ένα από τα δώρα που έκανε η Δήμητρα στην Αττική, όταν φιλοξενηθηκε από το Φύταλο. Η παράδοση μάλιστα λέει πως ένας από τους λόγους, που παρακίνησαν τον Ήρην στην έκστρατεια του εναντίον της Ελλάδας, ήταν και η μεγάλη παραγωγή των σικών της Αττικής.

Άλλα οι παρόχιες περιοχές του Κηφισού φημιζόνταν εκτός από τα σικά και τα άλλα όπωροφόρα δέντρα, και για τα ωραία λουλούδια τους και για το πλούσιο πράσινό τους. Περιηγητές, που ήρθαν στην Αθήνα τους δύο τελευταίους αιώνες της τουρκοκρατίας, γράφουν για τα δροσερά και κατάφυτα Σεπόλια, την Κολοκυνθού και τον Αγιάνη το Ρέντη.

Στα χρόνια μάλιστα της τουρκοκρατίας τα νερά του Κηφισού και των παρακλαδιών του νοικιάζονταν από τον «Ποταμάρχη» που με τους υδρονομείς του κανόνιζε, με πληρωμή φυσικά, το πότισμα των κτημάτων που ήταν κατά μήκος του ποταμού. Τους υδρονομείς αυτούς οι παλαιότεροι Αθηναίοι τους λέγαν «Καλημέρηδες», γιατί είχαν το αποκλειστικό προνόμιο να λένε την «καλημέρα» το πρωί των Φώτων στους άρχοντες και τους νοικοκυραίους της Αθήνας, ιδίως σ' εκείνους, που είχαν κτήματα κοντά στον Κηφισό κι' αρδεύονταν από αυτόν.

Το πρωί, λοιπόν, των Φώτων ξεκινούσαν οι Καλημέρηδες με

Μια άποψη της Κηφισιάς. Το βέλος δείχνει το σημείο όπου βρισκόταν ο Κηφισός.

βιολιά και με νταουλία, για τα αθηναϊκά σπίτια. Μπροστά ήταν ένα φλάμπουρο, ακολουθούσαν τα βιολιά και πίσω ολόκληρο το υδρονομικό προσωπικό του «Ποταμάρχη». Όταν μπαίναν στην αυλή του σπιτιού, λέγανε την «Καλημέρα» και τραγουδώντας τα κάλαντα των Φώτων δίνανε ευχές στο νοικοκύρη του σπιτιού:

«... Να είναι πάντα δροσερός, πύργος θεμελιωμένος...».

Οι Καλημέρηδες δεν καταδέχονταν να πάρουν χρήματα. Ακριβοπληρώνονταν όμως τα βιολιά και φυσικά — με τη συμφωνία που είχε προηγηθεί — τα μοιράζονταν κατόπιν μεταξύ τους, υδρονομείς και βιολιτζήδες. Είχαν όμως το δικαίωμα οι Καλημέρηδες, μπαίνοντας στην αυλή, να πάρουν όποιο πουλερικό θάβρισκεν σ' αυτή. Και οι προνοητικές νοικοκυρές της Αθήνας φρόντιζαν από πολύ πρωί και «προτού νάρθουν οι Καλημέρηδες» να έχουν μεταφέρει σε ασφαλές μέρος το κοτότσι τους. Αφίναν μόνο καμιά ξερακιανή κότα ή κανένα αδύνατο πουλερικό να περιφέρεται στην αυλή αμέριμνο, ως τη στιγμή που εξαφανίζονταν και αυτό μαζί με την αναχώρησι των Καλημέρηδων...

Στην εποχή μας οι Καλημέρηδες δεν πρόκειται να μας επισκεφθούν το πρωί των Φώτων... Το έθιμο χάθηκε όπως και τόσα άλλα του παλαιού καλού καιρού. Θά ήταν, άλλωστε, δύσκολο να διατηρηθούν οι υδρονομείς του Κηφισού, αφού δεν υπάρχει νερό, ούτε για δείγμα, στον παλιό αυτό φίλο της Αθήνας.

ΕΠΑΜΕΙΝ. Κ. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ

«Η Καίτη, ένα όμορφο κορίτσι που εργαζόταν στο λογιότιπιο μιας μεγάλης εταιρίας, γνώρισε σε μια έκδρομη στη Σπάρτη ένα ομορφό, μελαχροινό νέο, τον Παύλο, που είχε τελειώσει το Πολυτεχνείο κι' άρχισε τώρα το πρακτικό στάδιο του ως βοηθός νομομχανικού. Οι δύο νέοι συνδέθηκαν μ' ένα αμοιβαίο αίσθημα τρυφεράς αγάπης κι' ένα ανόητο κοινό βράδυ πέρασαν στη Βάρκιζα, όπου ο Παύλος φιλοξένησε την Καίτη για πρώτη φορά. Στο γυμνάσιο, η νέα αντιστοιχία τις αντιστοιχίες παρατηρήσεις της μητέρας της κι' αναγκάστηκε να της ομολογήσει ότι αγαπούσε τον Παύλο. Την άλλη ημέρα, ο αδελφός της ο Ντίνος της ζήτησε η να σταματήσουν οι συναντήσεις της με το νέο που αγαπούσε η να επιστολιολογήσει το αίσθημα τους. Η Καίτη όμως αρνήθηκε να μιλήσει στον Παύλο για γάμο, μηπως υποθέσει ότι κοινοποιήσει πως τον αγαπάει για να τον πείσει. Ο Ντίνος ωστόσο βρήκε τον Παύλο και του μίλησε για τους διαταγμούς της αδελφής του ο αυτό το ζήτημα. Έτσι, όταν οι δύο έρωτευμένοι συναντήθηκαν το άλλο βράδυ, ο Παύλος είχε πάρει τις αποφάσεις του. Συνέδεσε την Καίτη στο σπίτι της και την παρουσίασε ως μηνηστή του στη μητέρα της και στον αδελφό της. Εκείνη όμως του δήλωσε ότι δεν ήθελε να τον δεσμεύσουν τα λόγια του. Ήταν έλευθερος, γιατί ήθελε να παντρευτεί κι' όχι να την παντρεύουν. Ύστερ' από λίγες ημέρες, σε μια έκδρομη στην Άνδρο, η Καίτη έγινε γυναίκα του Ντίνου, που ώρισε το γάμο για την άλλη εβδομάδα. Ξαφνικά όμως μπήκε στη ζωή τους η Λίλιαν Βέρτη, που λίγο έλειψε να τους χτυπήσει ένα βράδυ με τ' αυτοκίνητό της. Η Λίλιαν, που της άρεσε ο Παύλος, φρόντισε να τον ξαναβρεί και να του πει ότι τον ήθελε για φίλο. Τον φίλησε μάλιστα πίσω από το αυτί. Ο Παύλος κατέβηκε από το αυτοκίνητό της κι' η Λίλιαν του πέταξε γελώντας: «Θα τα ξαναπούμε!»

3ον — Καύμένο παιδί — είπε με τον έαυτό της — δεν ξέρει τίποτα απ' τη ζωή...
Η Λίλιαν Βέρτη ήταν πάρα πολύ γνωστή στους κοσμικούς κύκλους της Αθήνας και στις προεσβείες. Άντικειν' αυτή την τάξη, που, επειδή έχει λεπτά, έχει τοποθετηθεί πάνω από κάθε κριτική και είναι σχεδόν ασύδοτη. 'Επί πλέον έχει μ' έναν άγραφο τρόπο θεωρείται πως όποιος τολμήσει να πει την αλήθεια ή ν' αναφέρει φανερά οτι ξέρει, είναι άνθρωπος κακής ανατροφής και... «παρακατιανός». Τη λέγανε «τρελλό-Λίλη». Και πίσω από τη μακριά ούρα της έβγαζε τουαλέττας της, στις επίσημες δεξιώσεις, σερνότανε μια άλλη από τους πιο περιεργούς θούλους για τη διαγωγή της...

Δεν ήταν ακόμα ούτε είκοσιεπτά ετών καλά-καλά (τώρα τρέκλεινε) και είχε κιόλας ένα παρελθόν, πουδινε τροφή στις φαντασίες και στο κοσμοπολίτιο. «Έκανε ζωή», όπως λέγανε, απ' αυτή την εφηβική της ηλικία και τα σκάνδαλα που είχε δημιουργήσει, είχε καταφέρει το στίγμά της να τα πνίξει, αλλά τον πατέρα της τον είχε κατεβάσει πρόωρα στον τάφο. 'Ιστορούσανε γι' αυτή, ότι ένα νεαρό ακόλουθο πρεσβείας, που την είχε κακολογήσει με περιφρονητικά λόγια τον ρεζίλιζε κατά

τον πιο σκληρό τρόπο. Τούκανε τη θανάσιμα έρωτευμένη... κι' ένα βραδάκι, αφού τον έμπασε από την πίσω πόρτα και τον έβαλε σ' αδαμιά περιβολή, τουρίριζε ύστερα τα ρούχα του από το παράθυρο στο πεζοδρόμιο και τον ανάγκαζε να πάει έτσι να τα πιάσει, ενώ είχε βάσει δυό φίλες της να βλέπουν από τ' αντικρινό παράθυρο... Κανένας δεν ήξερε, αν αυτά ήταν αλήθεια ή ψέμματα. Μά δλες την καμάρωσαν μέσα τους, τη ζήλευαν κι' ήθελαν να της μοιάσουν...

Ήταν από μια οικογένεια πλούσια, που λέγανε γι' αυτήν πολλά. Ο παππούς της, Κεφαλλονίτης, Γεράσιμος Ποντοδέλης, που είχε πλουτίσει στο Ταϊνάνι, με τα στήρια, είχε πάρει μια Ρούσα χορεύτρια, που του είχε φύγει μ' έναν 'Ιταλό παλητάσο ιπποδρόμιου. Η κόρη της, η Βάρεγκα, η μάνα της Λίλιαν, που την ανάθρεψε ο Ποντοδέλης και την έκλεισε στις καλόγριες στη Νάξο, άμα γύρισε στην Ελλάδα πάμπλουτος κι' ευεργέτης, ιδρυτής της Ποντοδελίου Γεωργικής Σχολής, είχε ξεπορτίσει μ' ένα νεαρό νησιώτη Νταπερόνα. Ο Ποντοδέλης δεν ήθελε να την ξέρει τα πρώτα χρόνια, μ' όλο που ο Νταπερόνας είχε τον τρόπο του: Του χούμιζε τη φυγή της γυναίκας του της χορεύτριας και τον έκανε θρήνο.

Όταν όμως γέννησε το πρώτο παιδί, τη Λίλιαν, τη συχώρεσε. Την πήρε στο μεγάλο του και τη μεγάλωσε σαν πριγκιπούλα. Και είχε τόση αδυναμία — λέγανε — στην εγγονή του, που αυτής τη χλόασε: Της τα συγχωρούσε όλα. Της είχε πάρει δασκάλους για τα γράμματα, για τις γλώσσες, για τη ζωγραφική και για την ιππασία, που τρελλαινότανε γι' αυτή. Αυτός ο δάσκαλος ήταν ένας νεαρός και κον-

τούτσικος τζοκεύ, που η Λίλιαν τον έλεγε εϊρωνικά «ο παπουτσωμένος γάτος μου». 'Νοτόσο, δεκαπέντε χρονών κορίτσι (δεν τα είχε κλείσει καλά-καλά) είχε μια δλακέρη μέρα έξαφνιστή μ' αυτόν. Κι' όταν την ανακάλυψαν στην αγκαλιά του σε μια καμαρούλα, πάνω από την αποθήκη του σαναού, στο σταύλο της αγγλοαρκδικής φοραδίστας της, ανάγκασαν τον «παπουτσωμένο γάτο» (αφού τον... λάδωσαν γενναία) να φύγει για την Αμερική. Ο παππούς της έκαμε φοβερή επίπληξη, αλλά τη συχώρεσε και πλήρωσε.

Είχε πεθάνει όμως πιά το καλό γεροντάκι, όταν η Λίλιαν είχε τη δεύτερη περιπέτεια στον Άγιο Κόσμο, στο γκόλφ. Το καινούργιο φλέτ ήταν ένας νεαρός 'Αργεντινός. Τους είχαν πιάσει σ' ένα δωμάτιο. 'Εγινε σούσουρο μεγάλο. Ο Νταπερόνας, που πληρωρόθηκε τα πάντα της έκανε φοβερές σκηνές, που τον έκαναν ν' ανακαλύψει, κοντά στ' άλλα, ότι «είχε την καρδιά του». Ο γιατρός του είπε οτι έπασχε από ανεπάρκεια της στεφανιαίας και του σύστησε ήσυχία, ν' αποφεύγει κόπους και συγκινήσεις... «Αν ήταν δυνατόν να ήσυχάζει ποτέ με τη Λίλιαν.

— Πρέπει να το πάρετε απόφασι... — τούλεγε συχνά ο γιατρός — αν θέλετε να ζήσετε... Η κόρη σας είναι μια χαριτωμένη νέα... αλλά έχει ιδιοσυγκρασία... Δεν μπορείτε να την κρίνετε με το κοινό μέτρο... Είναι ευελλώδης...

Ο Νταπερόνας ανεστάνεζε βαθεία... ως πού ένα πρωί η γυναίκα του τον είδε πλάι της ξαπλωμένο, τα σημερώματα, μ' αίματα στο στόμα και τα μάτια μεγάλη κληρονομία και χωρίς κανένα έλεγχο. Η μητέρα της δεν ήταν ικανή να τη συγκρατήσει. Είχε ανάγκη και αυτή από κάποιον που να της κρατήσει το χαλινάρι. Αυτή τη λέγανε της κρατή το χαλινάρι. Αυτή τη λέγανε της κρατή το χαλινάρι. Αυτή τη λέγανε της κρατή το χαλινάρι. Αυτή τη λέγανε της κρατή το χαλινάρι.

Αυτό το τελευταίο «της Κέρκυρας» της το είχανε κολλήσει, γιατί από πρόνοια να κρατή μυστικά τα φλέτ της έδινε από την Αθήνα, όταν μυρίε ανοίξει, νωκίαζε στίπτι στην έξοχή της Κέρκυρας και δεχόταν εκεί το φιλαράκο μυστικά και μ' όλη της την άνεση. Κι' επειδή δεν γυάλιζε πια όσο άλλοτε, τη φλερτάρει εκείνο το είδος των νεαρών που έπιζιζτούν τη φίλια ώριμων και πλούσιων κυριών... Τι μπορεί όμως να μείνει ως το τέλος κρυφό, προ πάντων σε μια κοινωνία στενή, που ζή με το σκανδαλάκι και το κοσμοπολίτιο; Όταν κάποτε ήρθε σε σύγκρουσι με μια κυρία της ηλικίας της για κάποιο νεαρό, που της τον πήρε στον... πλειστηριασμό, υπερβηματίζοντας, εκείνη της πέταξε μέσα στο γεμάτο σαλόνι:

— Ένοιωσας και όλοι περιμένουν τις κερκυραϊκές σελίδες σας... Πότε θα μας τις γράψετε;...

Έκαμε πως δεν άκουσε. Η Λίλιαν ήξερε όλα τα δικά της. Αλλά είχε αποδώσει να της κάμη τον παραμικρό λόγο, από φόβο μή χάσει τις μακρές απουσίες της, πολύτιμες για τη δική της έλευθερία, που ποτέ δεν την εύρισκε αρκετή. Το Νίκο Βέρτη, τον άνδρα της, τον είχε γνωρίσει σε μια δεξίωση πρεσβείας. Ήταν ένας βιομηχανός, που είχε κάνει γερά τη μπάζα του από την αμερικανική βοήθεια, χωρίς σε μια πολύ όμορφη κι' έλευθερη γυναίκα, που την είχε βάλει να γονιμώ μερικους Ισχυρους. Δεν παράλειψε να της δώσει τη

σχετική κλωτσία, μόλις έκανε τη δουλειά του. Ήταν ένας νέος τόσο κουρασμένος στον αγώνα ν' ανέβει, αλλά κι από τη φύτρα του την ίδια, και τόσο έρωτικά υποθερμικός, που του χρειαζότανε το δυνατό μαστίγωμα της Ιταμής και προκλητικής νέας, ένισχυμένο κι' από το θρύλο του παρελθόντος της, για να τον ξυπνά...

Η Λίλιαν το είχε καταλάβει από την πρώτη στιγμή. Κατάλαβε πως προκειμένου να παντρευτεί, είχε βρει τον άνθρωπό της. Όχι μόνο δε θαχε να λογοδοτήσει ποτέ, με τρόπο δραματικό, σ' αυτόν για τα κομπίσια της, αλλά και θαπρεπε να τον αφήσει να τα μαντεύει, για να τον σπείρουνη. Και είχε ανάγκη να παντρευτεί εκείνη τη στιγμή. Έβγαίνε από μια περιπέτεια που είχε βουίξει. Αυτή τη φορά η γυναίκα γνωστού σημανγοού την είχε βρή με τον άντρα της στο φιλόξενο στίπτι μιας φίλης και είχε δημιουργήσει τέτοια σκηνή, που έκανε την Αθήνα να μιλάει δρομάδες.

Το Βέρτη τον άρπαξε κυριολεκτικά για να κόψη με το μαχαίρι το κοσμοπολίτιο. Οι δουλειές του πηγαιναν λαμπρά, ήταν γαμπρός περιζήτητος. Αλλά η Λίλιαν μπορούσε να πει ότι αυτόν τον αγόρασε. Γιατί και η μεγάλη προίκα της έπαιξε το ρόλο της στην απόφασί του να δεχτεί τους όρους της. Είχε άρχεισει την επίθεσή της μεσορική:

— Είσαστε πολύ καλός — του είχε πει, όταν της έκανε την πρώτη επίκουσι — αλλά σας λείπει κάτι...

— Τι πράμα; — είχε ρωτήσει σαν χαζός. — Δεν είχατε ποτέ μια φιλενάδα καλύτερη από σας... Μπαίνετε στον κόσμο μας με μια καλή περιουσία, που σας επιβάλλει άμεσως... αλλά χωρίς μια έρωτική επιτυχία... χωρίς μια κατάκτησι απ' αυτές που αποτελούν τίτλο για έναν άντρα και τον καθιερώνουν... Φροντίστε, τουλάχιστον, να κάμετε ένα γάμο που να δώσει στον κόσμο την παραίσθησι της μεγάλης επιτυχίας...

Τον είχε ξεμοναχιάσει σε μια γωνιά, έπιταχτική, αποφασιστική, κυριαρχική:

— Εσείς θα δεχσαστε; — τη ρώτησε χαμηλά, χλωμιάζοντας από αγωνία...

— Έξαρτάται — αποκρίθηκε μ' ένα χαμόγελο υποτήχης.

— Από τι; — ξαναρώτησε με την ίδια λαχτάρα.

— Από το αν θα δεχθίτε τους όρους μου.

— Έχετε, λοιπόν, και όρους; — έκανε μ' έναν μικρό μορφασμό.

— Ξέρω τι προσφέρω... και είναι φυσικό να θέλω ανταλλάγματα.

— Μπορώ να τ' ακούσω;

— Και βέβαια... Καμιά κουβέντα περί παρελθόντος... Η ζωή μου για σας αρχίζει από τη στιγμή που θα τελεσθί το μυστήριο...

— Και περί του μέλλοντος; — ρώτησε κοκκινίζοντας.

— Ακόμα περισσότερο! Θα είμαι φυσικά, γυναίκα σας... με όλες τις υποχρεώσεις και τα επακόλουθα... Από και πέρα η ατομική μου ζωή θα μου άνηκε πόλυτα... Και κανείς ούτε σεις ακόμα, δεν θαχη το δικαίωμα να μη και να σκαλίσουν... Κατάλαβα... — έκανε ο Βέρτης, πνιγοντας ένα στεναγμό — ζητάτε ένα... συμβατικό σύζυγο...

— Κάνετε λάθος... Δεν ζητώ τίποτα... Προσφέρω μια όμορφη... μια νεότητα... μια κοινωνική ανωτερότητα... μια προίκα... Κι' αν ζητώ κάτι, είναι να τα δώσω αυτά όλα σε άνθρωπο που θα σεβασθί την προσωπικότητά μου και την έλευθεριά μου... κάποιου που δεν θα νομίσω ότι τον διορίζω δεσμοφύλακά μου.

— Και η τιμή του; — ρωτά του... Δεν θα το θέσω ποτέ με κανέναν είδος σκάνδαλο... Έξω η ατομική μου ζωή θα μου άνηκε... Αλλά η ατομική μου ζωή θα μου άνηκε... Ο Βέρτης δεν έδωσε άμεσως απάντησι.

— Αφήστε με να το σκεφθώ. — είπε. — Σκεφθίτε το... — έκαμε η Λίλιαν — προσέξετε όμως μήπως μεθούριο είναι πολύ άργα...

Μ' αυτή τη φράσι κόπηκε η περιέργη διαπραγματεύσι, για να συνεχισθί την άλλη μέρα. Ο Βέρτης πήγε στο στίπτι της ν' αντιπροσέσεις. Ήταν όλες οικονομικοί όροι. Είχε πεί στο δικηγόρο του και είχε καταστρώσει ένα σχέδιο προκοσμομύωνου.

Παρακολουθήστε από το σημερινό τεύχος του «ΘΗΣΑΥΡΟΥ» (σελ. 72) το νέο συναρπαστικό παιδικό μυθιστόρημα της

ΜΑΡΙ ΖΟΡΝΤΑΝ

Το μυστικό της ΞΑΝΘΕΙΑΣ ΚΟΥΚΛΑΣ

Η Αναμπέλλα, ένα λεπτό και χαριτωμένο κορίτσακι δώδεκα χρόνων, που ζή με τη θεία της σε μια φτωχογειτονία, μπλέκεται ξαφνικά σε μια παράξενη περιπέτεια, εξ αιτίας μιας ξανθείας κούκλας, που της δίνει ένα βράδυ μια άγνωστη γοητεία. Από τη στιγμή εκείνη η ηρώιδα μας με το μικρό φίλο της Ρισάρ, τον έδωτο σκύλο του Λύκο, τη ζωγράφο Γκρέτα και το δημοσιογράφο και έρασιτέχνη ντετέκτιβ Καζίμιρ Κόστ προσπαθεί να μάθι το μυστικό αυτής κούκλας, που συνδέεται συγχρόνως και με το μυστικό της ζωής της...

Πρόκειται για να άριστοεργηματοκό παιδικό μυθιστόρημα με πρωτότυπη πλοκή και εκπληκτικά έπεισοδια, που θα γοητεύσει όχι μόνο τους μικρούς αλλά και τους μεγάλους αναγνώστες του.

που όλη του η τάσι ήταν να δεσμεύσει την περιουσία της για να κρατή τη Λίλιαν από την οικονομική πλευρά. Και τους όρους αυτού του προκοσμομύωνου πρόβαλε, λέγοντας:

— Κατάλαβαίτε, ότι δεν πρόκειται για μένα... είναι για το μέλλον για τα παιδιά μας...

Η Λίλιαν κοκκίνισε:

— Και ποιός σας είπε — διαμαρτυρήθηκε — ότι θέλω παιδιά;... Ούτε μισό!... Είναι κι' αυτό ένας από τους όρους μου...

Ο Βέρτης συνθηκολόγησε. Τα δέχτηκε όλα, νικημένος από το θεληγόρ της. Η αγγελία του γάμου τους ήρθε σαν μεγάλο σκηνικό κόλπο θεάτρου. Το κοσμοπολίτιο για την τελευταία περιπέτεια της Λίλιαν πάγωσε στο στόμα των κοσμικών κύκλων. Ένα σωρό κοπέλλες, που είχανε στο μάτι

το Βέρτη τις θέρισε ή ζήλεια. 'Από το άλλο μέρος οι αντίπαλοι του βιομηχανού, οι συναγωνιστές του λύσσαζαν. Αυτός ο γάμος σήκωνε τα οικονομικά του φοντα, τον έκανε πολύ επικίνδυνο.

Ο γάμος γίνθηκε στη Μητρόπολι, με βασιλική μεγαλοπρέπεια: Διπλωμάτες, ύπουργοί, «νύν» και «πρώην» στρατηγοί, ναύαρχοι, η αφοκρέμα της Αθήνας, γέμισε το ναό, έπωμίδες χρυσές, γαλόνια, φράκα, τουαλέτες, λουλούδια — ήτανε μια σύνθεσι γραφική από τις πιο σπάνιες. Και κάποιος είπε, πολύ σωστά, ότι αν έπεφτε το απόγευμα εκείνο μια μπόρα στη Μητρόπολι, θα χανόταν ό,τι ανώτερο είχε η Αθήνα, σε πλούτο, σ' επιστημότητα, σε πνεύμα και όμορφη. Η Λίλιαν άστραφτε σαν νεοκομμένο όρχεοειδές μέσα στο εξαίσιο νυφικό της και τον παρθενικό της πέπλο που τύλιγε στην όμιχλη του τα περσμένα κι' εξαύλωνε τη μορφή της. Δυό χιλιάδες τριαντάφυλλα είχανε μαδηθί σ' αυτό το χορό του 'Ησάια'...

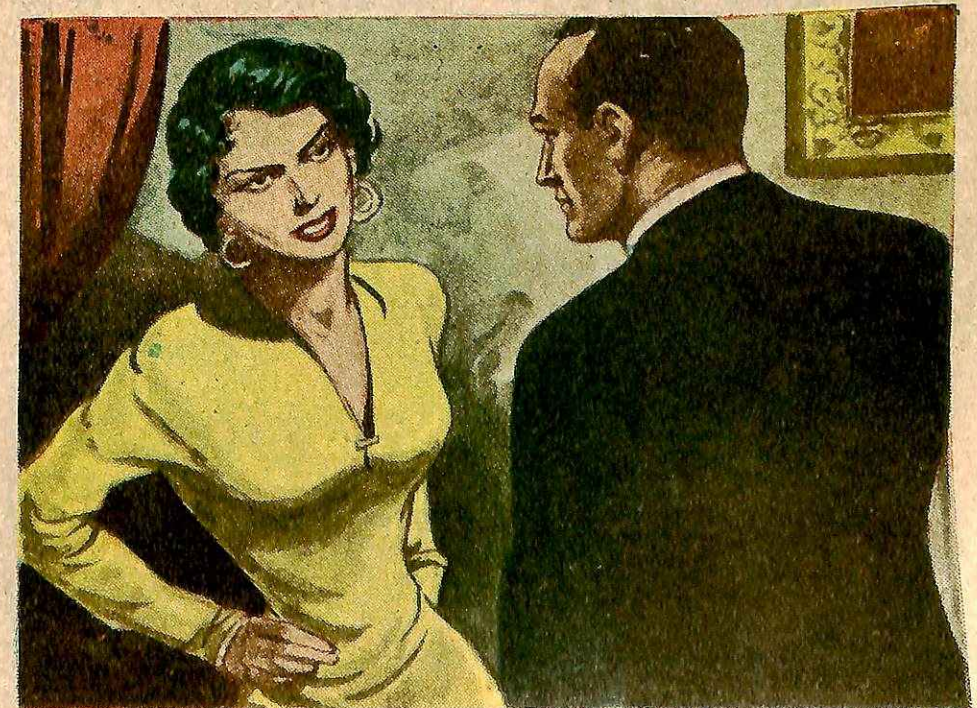
Ανέβηκαν σ' ένα μεγάλο ξενοδοχείο της Κηφισιάς. Την άλλη μέρα βάφειναν με το καράβι της γραμμής για τη Βενετία. Είχανε κρατήσει καμπίνα πολυτελείας. Και είχανε τηλεγραφήσει στο «Γρουνεβαλντ» να τους κρατήσουν διαμερίσμα. Όταν οι φίλες της πήγανε το πρωί να την αποχαιρετήσουν, βγήκε από τη νυφική κάμαρα ωραία όσο ποτέ και μ' ένα ύφος θριαμβευτικής:

— Ο γάμος, παιδιά μου — είπε, γελώντας, στις φίλες της, τάχα σ' άστεία — είναι μια ένωση, που αργά η γρήγορα ο ένας από τους δυό θα σβήσι... Ε, λοιπόν, από τώρα σας λέω, πως αυτός προτιμώ να είναι ο άντρας μου!...

Οι φίλες της σκέπασαν με δυνατά γέλια την τελευταία φράσι. Τόσο φαειρός στάθηκε ο επίκεντρος του γαμπρού...

Η Λίλιαν — για να γυρίσουμε τώρα στο σημείο που την αφήσαμε, στη Λεωφόρο — τραβήξε, με την κόρσα στη φαμπρικά του αντρος της. Είχε λόγο δικό της, ένδομυχο, να τον ιδί. Τον βρήκε στο γραφείο να συζητή με τους μηχανικούς και τους χημικούς του για τους χρωματισμούς των καινούργιων υφασμάτων που θαδύσαν. 'Εφεξε η μορφή του όταν την είδε. Την αγκάλισσε, τη φίλησε, σαν να είχε να την ιδί βδομάδες.

— Κάθισε, γλυκό μου παιδί — της είπε τρυφερά — πως ήταν αυτό να μας έρθης;... — Σκέφτηκα, Νίκο, πως αυτό το οικόπεδό μου, στην όδο Μακεδονίας — το θυμάσαι... — είναι κρίμα να μένη ανεκμετάλ

— Η ζωή μου για σας δοκίζει από τη στιγμή που θα τελεσθί το μυστήριο... είπε η Λίλιαν στο Βέρτη.

λευτο... Ένα γύρω χτίζονται πολυκατοικίες... Δεν νομίζεις, ότι θα μπορούσαμε να το χτίσουμε;
— Καλά το σκέφτηκες... Πώς σου ήρθε;
— Περνούσα σήμερα, να πάω στη Νόνη... Και ήρθα να σου ζητήσω την άδεια να βάλω μπροστά...
— Και δεν αρχίζεις, χρυσό μου κορίτσι;...

— Ήρθε τάχα να του ζητήση την άδεια, ενώ το οικόπεδο ήταν στ' όνομά της κι ενώ είχε τα πάντα στα χέρια της... Αυτή η ιδέα να χτίση δεν ήταν καθόλου απλή. Ήθελε ν' ανακατέψη σ' αυτή τη δουλειά τον Παύλο, να του αναθέσει τα σχέδια, έπειτα την οικοδομή, να δημιουργήσει μια γερή αφορμή για συχνή επαφή και μακράς διάρκειας.

— Ωστε μου δίνεις την άδεια; Ξαναρώτησε.

— Είπαμε, την έχεις!... Τί μπορεί να σε τραβούσε τώρα;

— Τίποτα... Θα φύγω... Θα πάω να το ξαναβλέψω... Γυρίζουν κάτι σχέδια στο κεφάλι μου...

Τον φίλησε, όπως έκανε κάθε φορά, που υπηρέτουσε τις ενδόμυχες επιθυμίες της, κατέβηκε στο δρόμο, έβαλε μπροστά την κούρσα και τράβηξε για το σπίτι, χαρούμενη, λέγοντας από μέσα της για τον Παύλο:

— Τί ανόητο, παιδί! Θεέ μου!... Να πάν να μπλεχθή έτσι μ' ένα κορίτσι της γειτονιάς!...

Την άλλη μέρα η κοκκαλί κούρσα με την κόκκινη ταπετσαρία είχε αράξει μπροστά στο γραφείο του νομομηχανικού. Η Λίλιαν ανέβηκε πάνω, ζήτησε τον Παύλο. Μόλις την είδε, σηκώθηκε, χλωμιάζοντας:

— Δε σάς περίμενα εδώ...

Φορούσε τώρα ένα «ανσάμπλ» από όρκαντζ «μπλέ παστέλ» που πήγαине θαυμάσια στο δέρμα της κι έδινε μια απόχρωσι μπλέ στα μάτια της, ένα φως εξαιρετικό.

— Ήρθα του είπε — να σάς αναθέσω κάτι...

— Θα ήμουνα εύτυχης να σάς υπηρέτουσα σ' ότι ήθελετε...

— Ήθελα να βλέπαμε μαζί ένα οικόπεδο μας, να μου δινате τη γνώμη σας, γιατί σκεπτόμαστε να κτίσουμε...

— Ευχάριστος!...

Άφησε τη δουλειά του και την ακολούθησε. Κάθισε πλάι της στην κούρσα. Έβαλε μπροστά. Ακούμπησε το γυμνό γόνατό της — δε φορούσε κάλτσες — στο πόδι του. Και, πριν ξεκινήση, τον κύτταξε με μάτια γελάστα και τρυφερά:

— Τί θα λέτε για μένα! — του είπε ξαφνικά. — Παίζουμε τέτοια κωμωδία, από το πρωί ως το βράδυ, που άμα βρούμε στο δρόμο μας κάποιον ελίκρινή μας φαίνεται

σαν τέρας. Και είμαστε έτοιμοι να του ρίξουμε την πέτρα του αναβέματος...

— Τι σάς μέλλει έσας; — είπε ο Παύλος σε κάποιον άπιστο τόνο ειρωνείας — έσεις ανήκετε σ' έναν κόσμο, που κάνει ό,τι θέλει... Έχει μπη από πάνω από κάθε κριτική...

— Έτσι νομίζετε; — διαμαρτυρήθηκε η Λίλιαν. — Δεν έτυχε, λοιπόν, ποτέ ν' ακούσετε τί μας σέρνουν; Δεν τολμούν μπροστά μας, βέβαια... Άλλα πίσω μας...

— Και όμως... Σας βράζουν όλοι το καπέλλο ως κάτω...

— Όσο γι' αυτό — έκαμε μ' ένα μορφασμό γεμάτο περιφρόνησι — πολύ που δα μ' ένοιαζε, ξέρετε κι' αν δέ μου τώ-δγαζαν...

Είχανε φθάσει στο οικόπεδο, που ήθελε να του δείξη. Ήτανε κι' αυτό μέσα στην κληρονομιά του παππού. Όταν το είχε πάρει, με το σκοπό να χτίση εκεί ένα εκπαιδευτήριο και να τ'ο χρίση στο κράτος, δεν άξιζε μεγάλα πράματα. Άλλα, καθώς απλωνόταν η Αθήνα ραγδαία, κατά τούτο το μέρος, πήρε νομομίας μεγάλη αξία. Κατέβηκαν από την κούρσα και το περιεργάστηκαν.

— Πώς το βρίσκετε; — ρώτησε η Λίλιαν.

— Είναι κρίμα να μείν' έτσι... Θάπρεπε ν' αξιοποιηθί... Η θέσις είναι περφημη...

— Τί λέτε; Μπορείτε να μάς κάμετε ένα σχέδιο για μια επταώροφη πολυκατοικία;... Κι' αν μάς άρση θα θέλατε ν' αναλάβετε την επίβλεψη της οικοδομής;

Και τον κύτταξε στη μάτια σαν ναθελε να του μεταδώση μ' αυτό το βλέμμα την ενδόμυχη σκέψη της. Ο Παύλος είχε απομείνει, για μια στιγμή, αποσβολωμένος. Δεν την περίμενε αυτή την πρότασι, που καταλάβαινε πολύ καλά τη σημασία της.

— Αν τη δεχότανε, θα ήταν η καθημερινή επαφή μαζί της. Και κοντά σ' αυτό η οικονομική εξάρτησι και η σχετική υποχρέωσι. Θα κέρδιζε πολλά σε μια τέτοια δουλειά και θα ήτανε σαν να τον εξαγόραζε.

— Αν έλεγε «ναί», περδεύονταν μ' αυτή τη γυναίκα για τα καλά κι' αν πάλι έλεγε «όχι», θαχανε μια μεγάλη ευκαιρία ν' αρχίση, με τον καλλίτερο τρόπο, μια σταδιοδρομία. Ο μισθολάκος, πούπαιρνε από το δημόσιο ήτανε τόσο άστειος!... Η Λίλιαν ανυπομονούσε:

— Λοιπόν; — του είπε, σε τόνο σχεδόν θυμωμένο — είναι τόσο δύσκολο ν' απαντήσετε στην ερώτησή μου;... Σας δίνω μια άφετηρία... Μπορείτε να τρβήξετε μπροστά;... Ο πατέρας μου, που του άρεσε πολύ να βοηθούσε τους νέους, έλεγε: «Δός του φτερά κι' αν είναι αέτας θα πετάξη... αν είναι χελώνα θα πέση να σπάση το καύκαλό του!»

Ο Παύλος είχε ζαλιστή. Η φωνή της —

ή ζεστή και υποβλητική — σαν να του είχε παραλύσει τη σκέψη και τη θέλησι. Και σαν να ζητούσε κάποιο καιρό για ν' αποφασίση και κάποιον τρόπο για ν' αποφυγή αυτή τη γυναίκα, πουνοιώθε τρομερά επικίνδυνη.

— Πολύ φοβούμαι — είπε — ότι είμαι... μάλλον χελώνα!...

Η Λίλιαν γέλασε ψευτικά, για να κρύψη το πείσμα και το θυμό της.

— Δηλαδή; Τί θα πη αυτό; Δέχεσθε ή όχι;

— Και ναί... και όχι!...

— Δεν ξέρω να λύνω γρίφους... Άλλα δε φταίτε σεις, φταίω εγώ που συζητώ... Ορίστε, κύριε, λάβετε θέσι, παρακαλώ!...

Και του έδειξε, στο μπροστινό καθίσμα της κούρσας, τη θέσι, πλάι στο βολάν. Μπήκε γοργά, χτύπησε την πόρτα ενεργητικά, έβαλε μπροστά κι' έρώτησε:

— Πού θέλετε να σάς πάω τώρα;

— Στο γραφείο — απάντησε ξερά.

Ο Παύλος βρισκόταν σε μια κατάσταση που δύσκολα περιγράφεται. Και η απλή παρουσία της Λίλιαν πλάι του τον έριχνε σε ταραχή. Ότι είχε αρχίσει να υπάρχει κιόλας μια ιστορία ανάμεσα τους το θεωρούσε σαν κάτι ένοχο, αθέμιτο και άδικο απέναντι της Καίτης. Και είχε τύψεις. Έτσι τούρχνανε ν' ανοίξη την πόρτα ξαφνικά, να πηδήση στο πεζοδρόμιο και ν' αποχαιρετήση για πάντα τη Λίλιαν. Από το άλλο μέρος κάτι τον τραβούσε σ' αυτήν, κάτι που του φαινόταν ανεξήγητο και δεν άφηνε καμμία απόφασιν ν' αποκοινηταλ-λασθή.

Όστόσο μια ιδέα άρχισε να φυτρώνη στο κεφάλι του: πώς θα μπορούσε να συμβιβασή τη δουλειά που του πρότειναν με την πίστι του στην Καίτη, που ήθελε μ' όλη την ψυχή του να τη φυλάξη σαν κάτι ιερό. Και σαν ναθελε δυνατή τη λύσι στον καθαρό και άπολύτο χωρισμό της δουλειάς απ' οποιαδήποτε απόπειρα της Λίλιαν να την μπερδέψη με άλλες σχέσεις μεταξύ τους. Όμως σ' αυτό το σημείο ένα έρωτημα ύψωνότανε μέσα του: Θα μπορούσε ν' ανθέξη στον πειρασμό; Και αν όχι!... Τρώαζε να σκεπτή τις δραματικές συνέπειες.

Πλάι του η Λίλιαν, στο βολάν, είχε πολύ διαφορετικές σκέψεις. Ο διαταγμός κι' η αντίστασι που συναντούσε στα σχέδιά της από μέρος του Παύλου, την είχαν ανάψει. Ήτανε συνθησιμένη να βλέπη τους άντρες στα πόδια της, να την ποθούν μεχρί τρέλλας, να είναι έτοιμοι να κάνουν τις μεγαλύτερες θυσιές. Κι' αυτή να έχη πάντα την ευχέρεια να διαλέγη με τον πιο τυρανικό και καπιτιστιόικο τρόπο. Άδιαφορούσε για τα θύματα και για τα έρρίματα, που άφινε πίσω της. Και τώρα εύρισκε μπροστά της ένα νέο, που του πρόσφερε όχι μονάχα την προτίμησή της, αλλά και μια λαμπρή είσοδο στη ζωή... Κι' αυτός έδισταζε, το συζητούσε!... Άγαπούσε τόσο τη μνηστή του;... Μα τί αγαπούσε απ' αυτήν;... Αυτή δεν ήταν «κυρία»... Αυτή ήτανε λαός... Και η Λίλιαν χαμογελούσε προκαταβολικά για την άμεση νίκη της... Είχανε φθάσει μπροστά στο γραφείο του νομομηχανικού. Η Λίλιαν σταμάτησε, τράβηξε το χειρόφρενο.

— Πότε θα μάς φέρτε τα σχέδια της πολυκατοικίας; ρώτησε.

— Μόλις τα τελειώσω — έκαμε ο Παύλος κοφτά, κατεβαίνοντας από την κούρσα.

— Ωστε δέχεσθε;... Δεν είσαστε χελώνα!...

— Οι δεύτερες σκέψεις είναι σοφώτερες πάντα, κυρία!...

— Χαίρομαι!...

Και τούδωσε το χέρι της να τ'ο φιλήση. Τόφερε απαλά στα χείλη του, μόλις τ' άγγιξε.

— Σκέφτηκες ότι πρέπει να δοκιμάσω... Να τραβάη κανείς στο χαρτί γραμμές που δεν πρόκειται να τις ιδί ποτέ σημειώνες στην πραγματικότητα είναι πολύ εύκολο...

— Μπράβο σας! — έκαμε ελίκρινη χαρούμενη — τώρα μπαίνετε στον ίδιο δρόμο.

Και, ξαφνικά, γυρίζοντας την κουβέντα, ρώτησε:

— Τί θα κάνετε το βράδυ;

— Θα δουλέψω — είπε, κρύβοντας, ότι βλάνη με την Καίτη.

— Δεν έρχεσθε να φάμε μαζί, στο σπίτι...

τι; Ο άντρας μου θα χαρή πολύ να σάς γνωρίση...

— Άς είναι για μια άλλη φορά — είπε ο Παύλος κι' ανέβηκε γοργά τις σκάλες...

Ακούσε τη μηχανή να βάζη μπροστά, την κούρσα ν' απομακρύνεται... Αναστέναζε βαθεία και κάθισε στο γραφείο του μ' ένα αίσθημα ζωηρής ανακούφισης, σαν να τον είχανε ντουφεκίσει με σφαίριδια και δεν τον είχε πάρει κανένας.

Η Λίλιαν, φθάνοντας στο σπίτι, ανέβηκε στην κἀμαρά της, που ήταν όλη σ' έναν τόνο «ροζ» — μπομπον. Δεν έμενε ποτέ σ' αυτή την κἀμαρα, που ήταν η κοινή, συζυγική πρεδοκακία της. Περνούσε πάντα στο «μπουντουάρ» της, που ήταν σ' ένα τόνο «μπλε-παστέλ» μ' απόχρωσι έλαφρεία πρὸς το «μπλέ» — ρουά με χρυσά, πολύ διακριτικά μοτίβα. Ένα μεγάλο ντινάνι «καπιτινόν» με χρυσά κουμπιά στους «μπακλαβάδες» του και με πολλά παχειά μαξιλάρια, ήτανε το κύριο έπιπλο για τα γατίσια ξαπλώματά της, τα διαβάσματά της και τα καπνίσματά της... Η τουαλέττα της, βαλμένη στην άλλη άκρη, κάτω από ένα μεγάλο καθρέφτη βενετσιάνικο ήτανε γεμάτη από διάφορα όμορφα μπουκάλια με «λοσιόν» και μ' αρώματα, βαζάκια με κρέμες, πουδριέρες χρυσές κι' ασήμενες — δώρα φίλων της και του άνδρός της — και τέλος ένα σωρό μικρά κομφοτεχνήματα κι' ένα αγαλματάκι, αντίγραφο ακριβείας, ο φτερωτός έρωτας, που δίνει φλογερο φίλι στην ψυχή.

Η ζεστή μέρα είχε προχωρήσει κι' ένοιωθε το δέρμα της να καίη. Άρχισε να γδύνεται, να πετάη ένα - ένα από πάνω της κι' αυτά τα λίγα κι' αλαφρά πράματα που φορούσε κι' απόμεινε να θαυμάξη στον καθρέφτη της, τις γραμμές της, αυτό το κορμί, το λατρεμένο από τους άντρες, «Ένα χαμόγελο γεμάτο πονηρή σκέψη και σιγουριά φώτισε το πρόσωπό της:

— Τί παίδι που είναι!... — ψιθύρισε, καθώς ο νοις της ήτανε στον Παύλο. Φαντάζεται πως είναι δυνατός... Και δεν ξέρει πὸς ο δυνατός αφήνει πιο εύκολα τον έαυτό του να νικιέται!...

Πήρε από την τουαλέττα το μεγάλο μπουκάλι, γέμισε τον κομψό μπλε ψεκαστήρα της, με τα λεπτά, χρυσά λουλουδάκια, γύρισε το ράμφος του κατά το στήθος της και άρχισε να πιέζη ρυθμικά το λαστιχένιο άχλαδάκι του. Ο αρωματισμένος πουχός άρχισε να τρέχη πάνω στο διάφανο δέρμα της, σαν συννεφάκι, που σκέπασε, διαδοχικά, τον φιλό της λαιμό, τους τρυφερούς ώμους, τις μασχάλες, όλο το σώμα της και το δρόσιση απαλά. Έπειτα πέρασε τη χρυσαφιά μεταξωτή πυτζάμα της, ξεσφίξε τα μαλλιά της, έβαλε μπροστά το μικρό της άνεμιστήρα με τα κοκκαλινία φτερά και ξεπλώθηκε στο ντινάνι, μ' ένα μυθιστόρημα στο χέρι που το διάβαζε, δυό μήνες τώρα, και δεν είχε φθάσει ούτε στη μέση. Μόλις περνούσε μια δυό σελίδες, δε μπορούσε πιά να παρακολουθήση.

Ο νοις της έφευγε από τα φανταστικά, σαχλά έπεισοδια του βιβλίου κι' έτρεχε στα περιστατικά της ζωντανής ζωής της, στην καυτερή ουσία της πραγματικότητας. Και άφινε το βιβλίο να πέση από τα χέρια της.

Αυτό έγινε και τώρα. Και σε λίγο είχε κλείσει τα μάτια της κι' αποκοιμήθηκε μ' ανοιχτά τα χέρια. Κάποτε χτύπησαν την πόρτα του «μπουντουάρ». Είπε ένα ξέπυχο «έμπρός» ανάμεσα ύπνου και ζυπνητού.

Ήταν ο άντρας της. Ανακάθησε...

— Νωρίς ήρθε σήμερα...

— Είχα να περάσω από το δικηγόρο της εταιρείας...

— Σάν να ήξερες ότι σε ήθελα...

— Έμένα; Τρέχει τίποτα; — έκανε σαν ξαφνιασμένος, γιατί από τη Λίλιαν δεν είχε μάθει να περιμένει παρά μονάχα κεραιούους.

— Μην τρομάζης... Πρόκειται γι' αυτό το οικόπεδο... Έπληα στο νομομηχανικό να ιδώ για την άδεια...

— Μα τρέχεις πολύ, αγάπη μου!... Για να πάρουμε άδεια πρέπει ναχουμε ένα σχέδιο...

— Έφρόντισα και γι' αυτό, μη σε νοιάζει...

— Έσὺ δεν τρέχεις βλέπω... Καλπά-

ζει!... Έπληγες ακόμα και σ' αρχιτέκτονα;...

— Όχι, τον βρήκα εκεί... Στο γραφείο του νομομηχανικού εργαζάται ένας νέος Ικανώτατος... Αυτός θα μου ετοιμάση το σχέδιο και θ' αναλάβη το χτίσιμο...

— Πὸς σου ήρθε η ιδέα; — έκανε τώρα ο Βέρτης με ζωηρή απορία.

— Είναι στην αρχή του σταδίου του... Θέλει ν' αναδειχθί... θα μάς πάση πολύ λιγώτερα απ' όποιονδήποτε άλλο... Αμ' τί νομίζεις;... Έχω μυαλό εγώ!...

— Μα, παιδί μου, δημόσιος υπάλληλος... θα τον αφήσουν να εργασθί για μάς;...

— Σε τί πραγματικά χάνεσαι!... Και δεν παραιτείται στο τέλος, αν του φέρουν έμπόδια;

— Λίλιαν, αγάπη μου... τώρα παραλογίζεσαι!... Να παραιτηθί για να μάς υπηρέτηση... Να χάση ο άνθρωπος τη θέσι του;... Μα τὸ γινότανε για πρώτη φορά...

— Τὸ σκέφτηκα!... Τὸ σκέφτηκα!... Άν άρχιζε να σκέπτεται ο καθένας το κάθε τί, δεν θα τελείωνε ποτέ καμμία δουλειά στη ζωή του... Εγὼ τούχω παραγγείλει κιόλα το σχέδιο και περιμένω, αυτές τις μέρες να μου το φέρη...

— Καλά... χωρίς να ξέρη το οικόπεδο;

— Έννοια σου... Τὸν πήγα με τ' αμάξι και το είδε... Θα πάν άλλωστε σήμερα να τὸ μετρήση...

— Άστρατιάες δουλειές — είπε ο Βέρτης γελάοντας.

— Του είπα μάλιστα — συνέχισε γοργά η Λίλιαν — να έρχοτανε νατρώγε μαζί μας... να τα λέγαμε καλλίτερα... άλλα ήταν απασχολημένος...

— Μα — σαν να διάζεσαι πολύ, παιδί μου... Γιατί δεν νομίζω, πὸς εμείς θα μπορούσαμε ν' αρχίσουμε αμέσως τώρα...

— Γιατί;... Το κολοκάρι χτίζονται τα σπίτια... Τὸ ξέρεις καλά...

— Έχεις πη όμως αγάπη μου, ότι ήθελες να ταξιδεύουμε... Και βλέπω πὸς αρχίζουν οι μεγάλες ζέστες... και πρέπει να ετοιμαζώμαστε...

— Να ταξιδεύουμε... δεν ξέρω... μπορεί κι' αυτό ν' αναβληθί... η να γίνουν και τα δυό... και να κτίσουμε και να ταξιδεύουμε... βλέποντας και κάνοντας...

— Μα δεν βλέπω — έπέμεινε ο Βέρτης — για ποιό λόγο πρέπει να βιαστούμε τόσο...

— Σήμερα μιλάς σαν να μη με ξέρης. Μια φορά που μου μπηκε στο κεφάλι πρέπει να γίνη... Είναι μια μεγάλη αξία νεκρή... που πρέπει να γίνη αποδοτική...

Στο γραφείο, το πρωί, συμφώνησε... Και μου είπες να προχωρήσω... Τώρα τί σ' έπιασε κι' έχεις τόσες αντιλογίες;...

Και, ξαφνικά, παίρνοντας ένα ύφος τρυφερό, χαδιάρικο, του είπε μ' αλλαγμένη φωνή:

— Έλα, μη γίνεσαι γκρινιάρης... φίλησέ με!...

Η μορφή του έφεξε από χαρά σ' αυτή την πρόσκλησι. Τη φίλησε, όπως ένα σκυλάκι γλύφει το χέρι του κυρίου. Την αγκάλιασε θερμά. Και κεινή, τάχα παράλυτη από πόθο, ψυχρή κι' αδιάφορη στο βάθος, τον άφησε να προχωρήση όπως επιθυμούσε: Ήταν η συνησιμένη κωμωδία, που σφράγιζε κάθε διχογνωμία τους. Ο πραγματικός δυνάστης έκανε για μια στιγμή το νικημένο, για να σφίγγη ακόμη περισσότερο τις αλυσίδες του θυματός του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'.

Πρώτα συννεφάκια

Τὸ μεσημέρι, που η Καίτη σχόλαζε απ' τη δουλειά για τὸ φαί, ο Παύλος την περίμενε, στη συνησιμένη γωνία, μ' ένα ταξι... Αυτό γινότανε για πρώτη φορά.

— Γιατί έτσι σημερα; — ρώτησε, περιεργη, παίρνοντας θέσι στο βάθος.

— Οικονομία χρόνου... έκαμε λακωνικά — έχω να σου μιλήσω για μερικά πράματα σήμερα...

— Ευχάριστος; — ρώτησε με κάποια ανησυχία η Καίτη.

— Πολύ! — της αποκρίθηκε.

— Μα... για τ'άστυ!... φώναξε, ξαφνικά, βλέποντας, πὸς τὸ αμάξι έπαιρνε διεύθυνσι, που δεν ήτανε πολύ συνησιμένη — που πάμε;...

— Στο σπίτι μου! — την καθυσήχασε — σήμερα θα σου κάνω το τραπέζι εγώ!...

Η Καίτη έβαλε τα γέλια:

— Μαγέρεψες;

— Έννοια σου... και δε θα πεινάσης!...

Τα βρήκε όλα έτοιμα, τα πιάτα σκεπασμένα κι' από πάνω πετσέτες, για να διατηρηθί τὸ φαί ζεστό, τὸ κρασί και τὰ βερύκκοκα στὸν πάγο. Τη σερβίρισε γοργά.

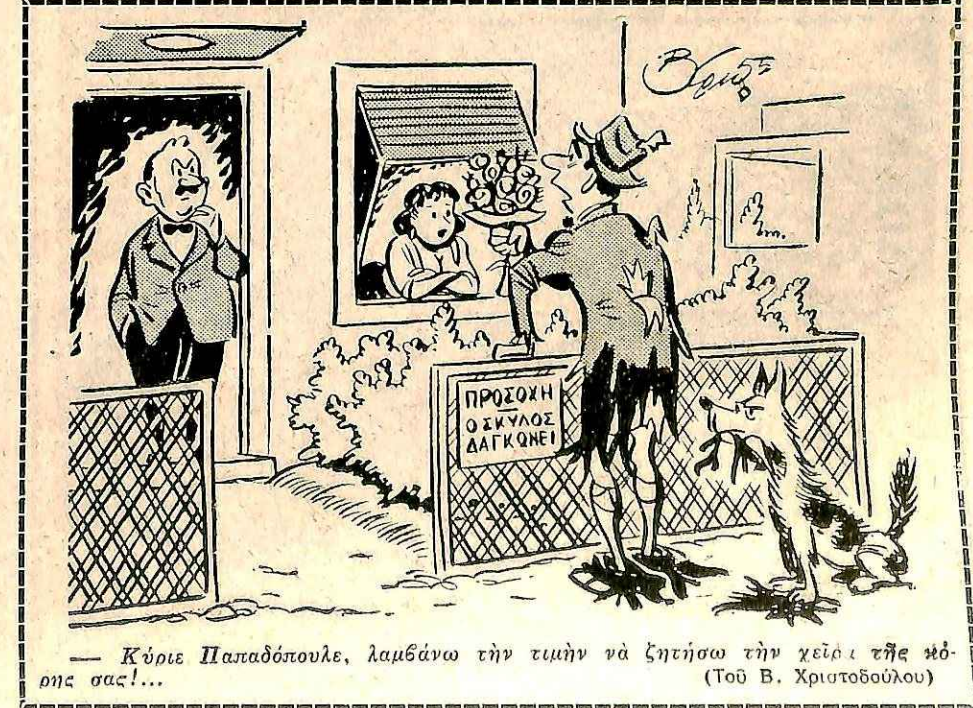
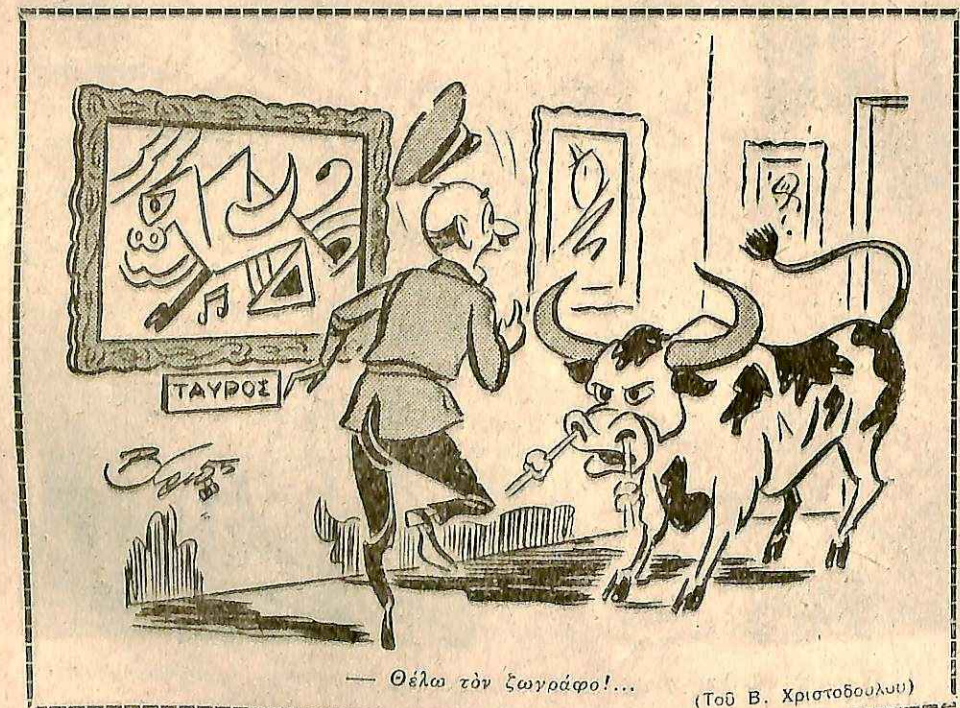
— Άρχισαν να τρώνε.

— Λοιπόν; — ρώτησε από τις πρώτες πηρουινίες — τί είναι αυτό το εύχριστο που έχεις να μου πής;...

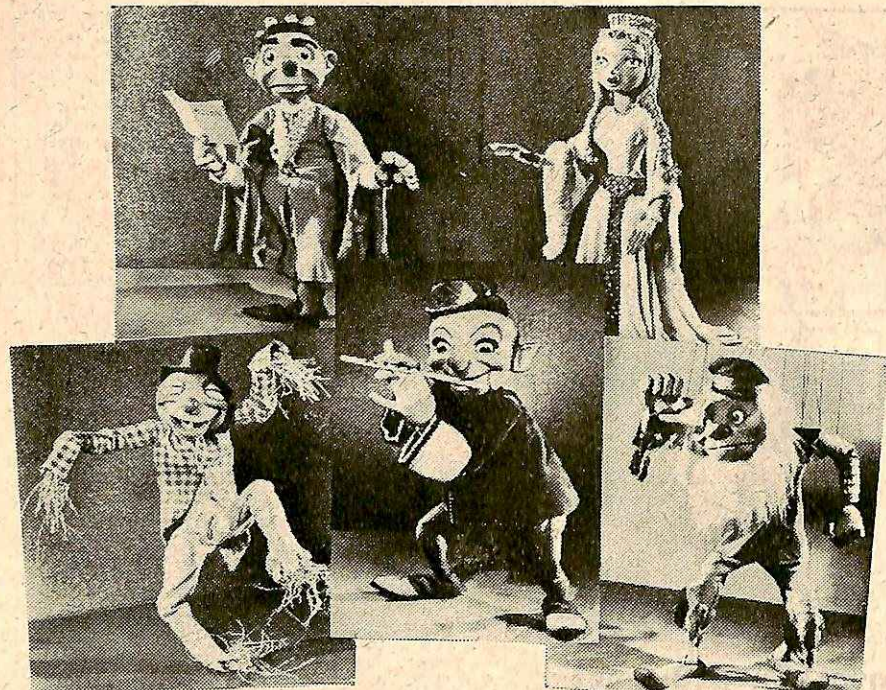
— Ξέρεις — άρχισε να της λέη — ότι τ' όνειρό μου είναι ν' αφήσω, τὸ γρηγορώτερο, αυτή την κουτσόβεσι στο νομομηχανικό, ν' ανοίξω ένα γραφείο και να κάνω δουλειά δική μου... Κι' αν θέλεις, μάλιστα αυτό δεν είναι όνειρο... είναι όρος απαραίτητος για να παντρευτούμε και να κάνουμε νοικοκυριό... Τι γυναίκα και τί σπίτι! θα μπορούσαν να συστηρήσω με τὸ σημερινό μου κουτσόμισθό;...

— Μα θὰ δούλευα κι' εγὼ, Παύλο!...

— Ούτε γι' άστέιο μὴν τὸ λές... Δέ

15

Μερικοί από τους φανταστικούς ανθρώπους, που δημιουργήσε ο Μπαίρντ στα 20 χρόνια που ασχολείται με τις μαριονέτες. Οι ανώτερες μαριονέτες έχουν εμφανισθεί στα καλύτερα προγράμματα της τηλεόρασης και η κάθε μία ξεχωριστά έχει παίξει σημαντικό ρόλο στη ψυχαγωγία των Αμερικανών.

Η ευτυχισμένη καλλιτεχνική ζωή του Κόρα και του Μπίλ Μπαίρντ

ΕΧΟΥΝ γραφή μέχρι σήμερα πολλά πράγματα για τις μαριονέτες, τις μικρές ξύλινες κούκλες, που διασκεδάζουν μικρούς και μεγάλους. Αλλά πολύ λίγες γραμμές έχουν αφιερωθεί για τους... γονείς των άψυχων αυτών ήθοποιών, που αποτελούν ένα ξεχωριστό κλάδο καλλιτεχνών.

Ας παρακολουθήσουμε, λοιπόν, σήμερα ένα ζευγάρι τέτοιων Αμερικανών καλλιτεχνών, εξετάζοντας όλες τις λεπτομέρειες της ζωής τους.

Δεν υπάρχουν πολλοί επαγγελματίες μαριονετίστες στις «Ηνωμένες Πολιτείες κι' ανάμεσα στους λίγους που υπάρχουν, ο Μπίλ και η Κόρα Μπαίρντ σημειώνουν ιδιαίτερη επιτυχία. Όχι μόνο χαρίζουν ψυχαγωγία σ' ένα εύρύτατο κοινό από παιδιά και μεγάλους, αλλά δοκιμάζουν κι' οι ίδιοι ξεχωριστή χαρά, όταν επινοούν διάφορα χιουμοριστικά εύρηματα για τις μαριονέτες τους.

Η συμμετοχή τους στο πρόγραμμα «Σήμερα» αποτελεί μέρος ενός θεάματος, που μεταδίδεται στην τηλεόραση κάθε πρωί στις 7 από την Εθνική Ραδιοφωνική Εταιρία, με την οποία συνεργάζονται τώρα, ύστερα από πέντε χρόνια επιτυχημένης συνεργασίας με το ραδιοφωνικό δίκτυο της Κολούμπια.

Το ζεύγος Μπαίρντ είναι, επί πλέον, περιζήτητο για έκτακτες εμφανίσεις σε άλλα προγράμματα τηλεόρασης και πρέπει να σημειωθεί ότι οι μαριονέτες του έχουν κάνει την εμφάνισή τους ακόμη και σ' επιθεωρήσεις του Μπροντγουάϊ!

Εκτός από αυτό οι Μπαίρντ έχουν γυρίσει αρκετά έγχρωμα διαφημιστικά φιλμ για μεγάλες εταιρίες, όπως η Αμερικανική Τηλεφωνική και Τηλεγραφική Εταιρία, η Εταιρία Γάλακτος Μπρόντγουεϊ και η Εθνική Εταιρία Μπισκότων. Αυτή η δραστηριότητα κάνει τις κούκλες τους να χοροπηδούν συνεχώς, καθώς και τους ίδιους...

απ' τη χαρά τους! Ανάμεσα στους χαριτωμένους «τύπους» που έχουν δημιουργήσει οι Μπαίρντ και που διασκεδάζουν μικρούς και μεγάλους, είναι ο Σνάρκ Πάρκερ, ο «Μάγος που σφυρίζει», η Κυρά Άραχνη, η χορεύτρια Μπάμπλε Λαρούλ, ο Χήθκλιφ, «Το άλογο που μιλά» και ο «Καρλομάγνος» το λιοντάρι.

Γιατί ακολούθησαν οι Μπαίρντ αυτό το επάγγελμα, που χρονολογείται από τους αρχαίους Έλληνες και τους Ρωμαίους και που είναι γνωστό σε όλες τις χώρες του κόσμου;

Ο Μπίλ αναφέρει ότι όταν ήταν έφτα χρόνων, του έφτιασε ο πατέρας του μια μαριονέτα, που του κίνησε το ενδιαφέρον και ότι το ενδιαφέρον αυτό δεν τον εγκατέλειψε ποτέ από εκείνη τη μέρα.

Όταν τελείωσε το σχολείο, έκανε μια περιοδεία στην Ευρώπη. Κι' όταν ξαναγύρισε στις Ηνωμένες Πολιτείες, άρχισε να εργάζεται επαγγελματικά κοντά στο γνωστό μαριονετίστα Τόνι Σάρκ. Ύστερα από πέντε χρόνια κι' αφού έμαθε όλα τα μυστικά αυτής της τέχνης, ο Μπίλ Μπαίρντ άρχισε να δουλεύει για λογαριασμό του.

Η Κόρα, μια νέα καλλιτέχνις του Μπροντγουάϊ, γνώρισε το Μπίλ, όταν ο Όρσον Ουέλλες την προσέλαβε για να αποδώσει τις φωνές του Φθόνου, της Άπληστίας και της Όκνηρίας στο Έλισαβετιανό έργο «Η τραγωδία του δόκτορος Φάουστ», που επρόκειτο να το παρουσιάσουν οι μαριονέτες του Μπίλ. Η Κόρα πρόσεξε σε λίγο ότι οι κούκλες που έφτιαχνε ο Μπίλ για άλλα έργα, άρχισαν να παίρνουν τη μορφή της — λοζά μάτια, ψηλά πόδια κλπ. Σε λίγο καιρό λοιπόν,

ΚΑΙ ΟΙ ΘΕΤΟΙ

ο Μπίλ και η Κόρα παντρεύτηκαν!

Ο μαριονετίστας έμαθε στη γυναίκα του την τέχνη του, έπειδή όμως είχε πολύ απαιτητικός, πέρασαν πολλοί μήνες ώπου να της επιτρέψει να χειριστεί τις μαριονέτες μονάχη της.

Σήμερα το ζεύγος Μπαίρντ χειρίζεται συνήθως τους βασικούς «τύπους», αφήνοντας τους δευτερεύοντες στους βοηθούς τους.

Ο Μπίλ τονίζει πως οι μαριονέτες του δεν προσπαθούν να μιμηθούν πραγματικούς ανθρώπους, αλλά να τους αποδώσουν με σατυρική διάθεση και γελοιογραφική υπερβολή.

Πολλές φορές η Κόρα αναλαμβάνει να εφοδιάσει τις μαριονέτες με τους απαραίτητους σπάγγους (πετονιά από μαύρο νάυλον) και ύποστηρίζει πώς, όταν αυτή η δουλειά γίνει όπως πρέπει, (μπορεί να βάλει κανείς και 15 - 20 σπάγγους σε μια κούκλα), τότε η μαριονέτα κινείται σχεδόν μόνη της.

Λίγο καιρό μετά το γάμο τους οι Μπαίρντ νοίκιασαν ένα παλιό τροχόσπιτο στη Νέα Υόρκη και το μετέτρεψαν σε εργαστήριο, αποθήκη, και κατοικία. Τελευταία αγόρασαν και μια μικρή οικοδομή για να αποθηκεύουν ένα μέρος από τις μαριονέτες, που πλησιάζουν τις 1000, καθώς και τα σκηνικά με τα ύποστηρίγματά τους. Για να μπορούν δε να βρίσκουν εύκολα την κάθε μαριονέτα που χρειάζονται, χρησιμοποιούν ένα σύστημα αρχείου με καρτέλες.

Οι Μπαίρντ, που είναι ένα εξαιρετικά συμπαθητικό ζευγάρι, ηλικίας γύρω στα 40 χρόνια με καλλιτεχνικό αίσθητήριο, δεν κινούν απλώς τις άψυχες κούκλες με τους σπάγγους, για να διασκεδάζουν τον κόσμο. Έχουν μια ξεκαθαρισμένη γνώση για τους χαρακτήρες, που έχουν δημιουργήσει.

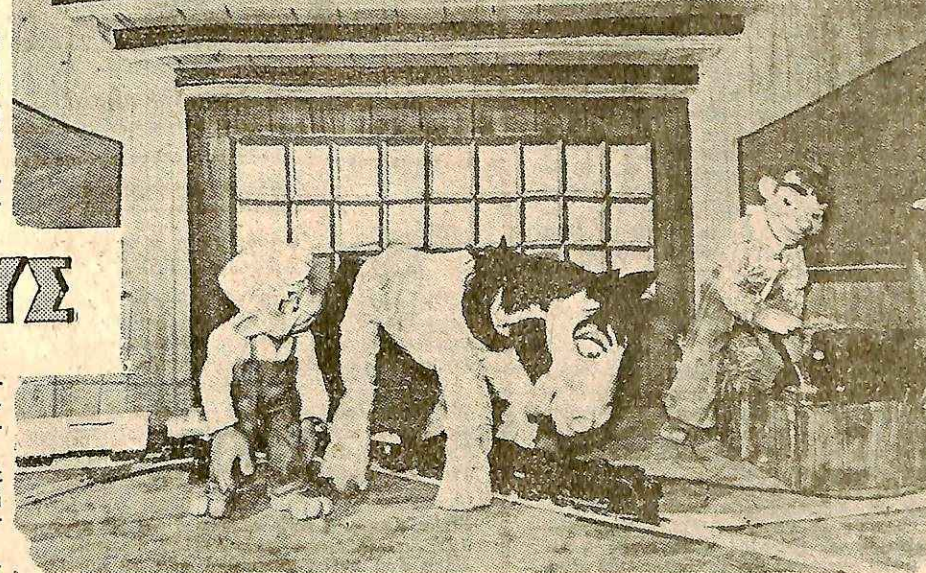
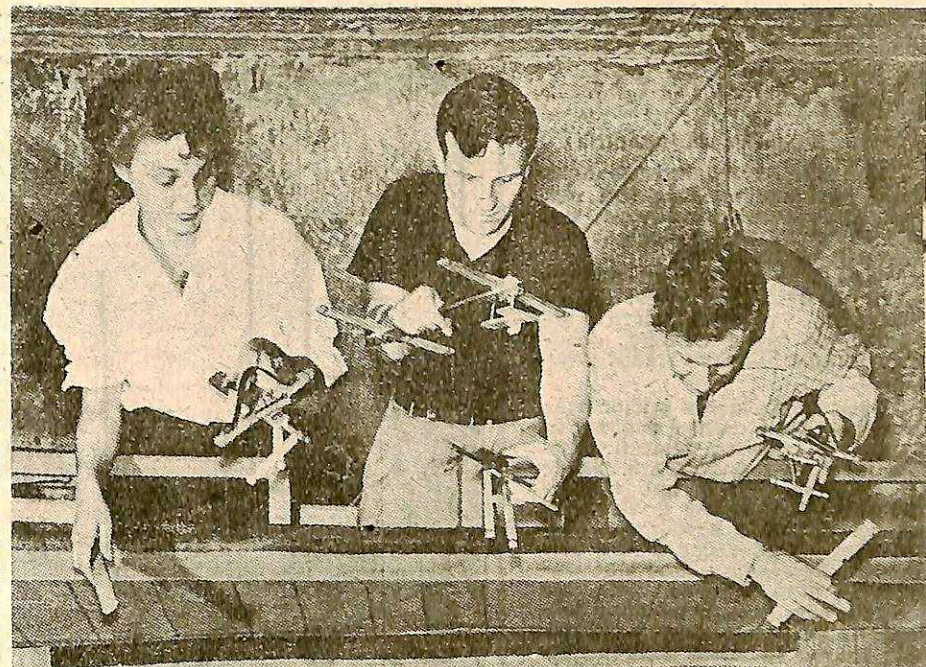
Ο Μπίλ Μπαίρντ φτιάχνει στο εργαστήριό του καινούργιες διαρκώς μαριονέτες.

«Δεν φτιάχνουμε μια μαριονέτα απλώς για να δείξουμε τι μπορεί να κάνει ένας άνθρωπος, λένε. Θά ήταν άνοησία να βάλουμε μια κούκλα να κάνει αυτό που μπορεί να κάνει ο Έγκλέφσον, ο πρώτος χορευτής των μπαλλέτων της Νέας Υόρκης, γιατί απλούστατα θα ήταν προτιμότερο να δει κανείς τον ίδιο να χορεύει! Εκείνο που παρουσιάζουν οι δικοί μας οι «χορευταί», είναι ότι ο Έγκλέφσον και οι άλλοι δεν μπορούν να κάνουν. Ένας δικός μας χορευτής π. χ. έχει «κοιμένες φτέρνες» για να μπορέσει να ξεπεράσει τον Έγκλέφσον στην εκτέλεση μιας δύσκολης φιγούρας. Κι' από σατυρική πλευρά, αυτό μπορεί να έχει διασκεδαστικά αποτελέσματα. Έξ' άλλου οι χορεύτριες του «Κάν - Κάν» δεν έχουν κεφάλια, γιατί οι φούστες τους είναι σηκωμένες υπερβολικά ψηλά, έτσι που να κρύβουν εντελώς το σημείο, όπου θα έπρεπε να βρίσκεται το κεφάλι τους!...»

Ο Μπίλ έχει την ικανότητα να βρίσκει πάντα εκείνο που είναι ασυνήθιστο. Η «Κάρμεν» του Μπιζέ έχει παρουσιασθεί σ' όλο το κόσμο κατά πολλούς και διαφορετικούς τρόπους, αλλά οι μαριονέτες του Μπαίρντ την παρουσίασαν μ' ένα εντελώς νέο τρόπο, έτσι, όπως θα την έβλεπε ένας... ταύρος!

Σπάνια οι Μπαίρντ ασχολούνται με θλιβερά θέματα. Όταν όμως πέθανε η Πάβλοβα, ο Μπίλ σκηνοθέτησε ένα έντυπωσιακό θέαμα για να τιμήσει τη μνήμη της μεγάλης χορεύτριας, στο θέατρο «Ρόξυ» της Νέας Υόρκης.

Απάνω στην απέραντη σκοτεινή σκηνή παρουσιάστηκε, μέσα στη φωτεινή δέ-

Ο Μπίλ και η Κόρα Μπαίρντ, την ώρα που ζωντανεύουν μερικές από τις περίφημες μαριονέτες τους. Από τ' αριστερά προς τα δεξιά: Η Κόρα χειρίζεται ένα τύπο, που είναι γνωστός με τ' αρχικά «Ζ. Ρ». Ο Θράνς Φοξάρκας, ένας από τους έφτα βοηθούς του Μπαίρντ κρατάει τους σπάγγους του Χήθκλιφ, του αλόγου. Και ο Μπίλ Μπαίρντ κανονίζει τις κινήσεις του μικρού διαδολεμένου Σνάρκ. Αυτή η φωτογραφία πάρθηκε σ' ένα στούντιο τηλεόρασης. Οι τρεις μαριονετίστες δεν φαίνονται βέβαια, την ώρα της προβολής. Οι σπάγγοι, που είναι από πετονιά νάυλον δεν είναι ορατοί στους θεατές της τηλεόρασης.

ΓΟΝΕΙΣ ΤΟΥΣ

σημ του προβολέα, ένα ζευγάρι παπούτσια μπαλαρίνας, που διέσχισε το παλκοσέ니κο με χορευτικά βήματα κι' ύστερα χάθηκε στο σκοτάδι.

Τα παπούτσια ήταν κρεμασμένα με σπάγγους από ύψος 15 μέτρων. Κι' η εκτέλεση αυτή προκάλεσε μια βαθειά συγκίνηση στους θεατές.

Ο Μπίλ Μπαίρντ μιλώντας εσχάτως στους δημοσιογράφους για τις μαριονέτες του, έδειξε με τις εκπληκτικές γνώσεις του, ότι ήξερε όλη την ιστορία τους από την αρχαιότητα.

«Οι αρχαίοι Έλληνες εξήγησε ο εξαιρετικός αυτός Αμερικανός καλλιτέχνης, ώνόμαζαν τις κούκλες που κινούνται με σύρματα ή νήματα νευρόσπαστα. Περιγράφοντας τη αναφέρει αυτός πρώτος τα νευρόσπαστα, περιγράφοντας τη Διονύσου στην Αίγυπτο. Κατά την ημέρα, λοιπόν, της γιορτής του Διονύσου, οι γυναίκες περιέφεραν στην πόλη ξύλινα όμοιώματα του Θεού, που τα μέλη τους κουνιόντουσαν με νήματα.

Οι Αθηναίοι, πρόσθεσε ο Μπίλ, πήραν από τους Αιγυπτίους τα νευρόσπαστα και τόλμησαν μάλιστα να τ' ανεβάσουν σ' τις σκηνές των θεάτρων, που παιζόντουσαν οι τραγωδίες των μεγάλων ποιητών!»

Αυτό δείχνει την εξαιρετική αγάπη τους για τις μαριονέτες, που τους διασκεδάζαν πολλές φορές καλύτερα από τους κωμικούς ήθοποιους. Τα νευρόσπαστα άρεσαν μάλιστα και στο μεγάλο φιλόσοφο Πλάτωνα, που συνήθιζε να συγκρίνει τα ανθρώπινα πάθη με τα νήματα, που κινούν τις μαριονέτες.

Φαίνεται ότι στην αρχαία Ελλάδα τα νευρόσπαστα είχαν φτάσει σε ανυπέρογκτο βαθμό τελειότητας, τόνισε στους δημοσιογράφους ο Μπίλ Μπαίρντ. Ο Άριστοτέλης αναφέρει ότι οι καλλιτέχνες της εποχής του ήταν αξιοθαύμαστοι, γιατί όχι μόνο κινούσαν όλα τα μέλη ενός νευρόσπαστου, αλλά και ξεχωριστά τους ώμους του, το λαιμό του, τα δάχτυλά του και τα μάτια του!...

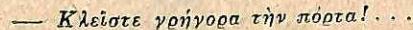
Σήμερα κατέληξε ο Μπίλ, έχουμε ολόκληρους θιάσους από μαριονέτες και μπορούμε μ' αυτούς να παρουσιάσουμε τα

ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΓΙΑΝΝΗΔΕΣ

Κόψε ξύλο, κάμε Άντώνη, κι' από κουτούρο Μανώλη κι' αν ρωτάς και για το Γιάννη, ό,τι ξύλο κόψης κάνει.	Κόψε ξύλο κάμε Γιώργη κι' από λυγαριά Βασίλη. Θέλες για να κάνης Γιάννη, ό,τι ξύλο κόψης κάνει.
Σαρανταπέντε Γιαννίδες ενός κοκόρου γνώσι.	Είδες πράσιν' άλογο; Είδες Γιάννη φρόνιμο.
Κι' αυτόκράτορας να γένης πάντα Γιάννης θε να μένης Γιάννης κερνά και Γιάννης (πίνει).	Έγινε Γιάννης (άντι του ξύνισε το κρασί). Όπου Γιάννης και του Θεού (ή χάρη).
Άγιε μου Γιαννάκη μου πλέξε μου τις κάλτσες μου. —Κούνα και σ' τα χέρια σου.	Όπου 'ναι Άν Γιάννης και (νερό) κι' όπου Άν Λιάς και ράχν.
Παναγιός και Άγιογιάννη βάλε ψάρια στο τηγάνι.	Κουτούσι στραβοί στον Άν (Γιάννη).

Μία ἐπιχερδής «ἐπιχείρησι»

Συνέχισε έτσι τη δοάσι του επί 13
χρόνια. Σ' όλο αυτό το διάστημα δὲ
παρανέυονταν μὲ 4—5 γυναίκες π.
χρόνο! Μετὰ τὴ σύλληψι του, ἡ
στρυμνομία βρῆκε στὰ χροτιά του ἕνα
λεπτομερὲς ὁμοσπονδικὸ κατάλογο
τῶν θυμάτων του.

ΣΑΝ ΠΑΡΑΜΥΘΙ...

Γ. ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟ.

Ἡ λεβάντα, ὁ μόσχος καὶ τὸ
γιασεμί

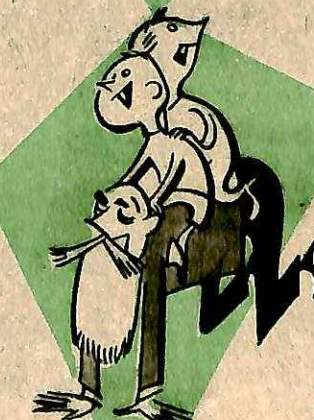
Τέλος, σε πολλές χώρες της 'Ανατολής, συνθηθίζουν να εισηγούνται μετά το φαγητό ώριμους άρωματά, που πιστεύουν πως βοηθούν τη χώνευση. 'Ισως ένας έπιστημονικός έλεγχος θ' αποδεικνύει ότι η συνήθεια αυτή σποηίζεται σε κάποια πραγματική έπίδραση των άρωμάτων στο πεπτικό σύστημα.

ΠΑΝ. ΠΑΠΑΔΟΥΚΑ

—Κύττα να μην οργανώσης και μέ
 'Ο γιατρός άνοιξε τὸ σακκίδιο, πα
 θηξε ένα κουτί. Ἐκεῖ μέσα εἶχε τ' ο

ντων, ὅ,τι καὶ νῦν γίνῃ, τὸ γιατρό μας
Ἀχρεῖαστος νῆσαι, ἀλλὰ ὅν χρειαστή...

πώ, πώ! Δέν βασιτάω πιά. Θά πρελλασθῶ. Πήγα-
 ρήτερο, πήρα τὸ σπῆτι τοῦ γιατροῦ.
 Δέν εἶν' ἔξω.

— Έχει πάει έκδρομη;
— Όχι. Πάει με χορό. Μας έ-
χει αφήσει, όμως τον αριθμό, α-
ναι τον ζήτησή κανείς...

Τηλεφωνώ κι' εκεί.
— Παρακαλώ να ειδοποιήσετε το
γιατρό κ. Σόλωνα Βράχο. 'Επεί-
γουσα ανάγκη, θά με υποχρεώσε-
τε. Περιμένω.

Περιμένα με τ' άκουστικό στ' α-
υτί κι' άκουσα μουσικές, φασα-
ρία, κορομιούδες και χλαπαταγή.
— Όρίστε, κοινωνία! Άλλος πονάει
κι' άλλος γλεντάει.

— Λέγετε, άκούω κάποια στιγ-
μή. Έδώ Ιατρός Βράχος.
— Έδώ Δημητράκης. Γιατρέ ή
θεία έσπεσε κρίσι πάκι. 'Υποφέρει
πολύ.

— Σε δέκα λεπτά είμ' εκεί, μου
άπάντησε ο γιατρός.

Ούτε δευτερόλεπτο δέν έκανε
παραπάνω—λέτοιος γιατρός έινε ο
Βράχος. Χτύπησε το κουδούνι. 'Ε-
γώ ήμουν κοντά στη θεία και της
έλεγα άσπείρα να ξεχάσει τον πόνο.

— Άνοι ή Χρυσάνθη κι' άκουσα τη
φωνή της θυμωμένη:
— Πήγαινε στο καλό σου χριστι-
ανέ μου, δέν είναι ώρα για τέτοια.
'Εχουμε άρρωστη!

— Πούδς είναι Χρυσάνθη; φώ-
ναξα.

— Η Χρυσάνθη φάνηκε στο άνοιγ-
μα της πόρτας:

— Ένας μασκάρας! Λέει με ά-
γανάχτησι.

— Πούδς μασκάρας, κυρά μου;
άκουω τη σόσαρη φωνή του Βρά-
χου. 'Ο γιατρός είμαι!

Και μπαίνει. Φόραγε ένα μαύ-
ρο ντόμινο, με κουκούλα και κα-
θώς έκανε τ' έμπια του, βροντού-
σαν τ' α κουδουνάκια.

(Και θάχε άπάνω από πενήντα
τό ντόμινο).

— Άκόμα ο γιατρός είχε και μία
μεγάλη ψεύτικη μύτη άπάνω στη
δική του — φανερό πως είχε ξε-
χάσει να τη βγάλει.

— Με συγχωρήτε για την περι-
βολή μου, λέει, αλλά με βρήκα-
τε σε χορό μετμεμφισμένων. Αϊ,
γλεντάμε κι' έμεις οι γιατροί που
και πού... 'Εσείς τί κάνατε μαν-
τάι;

— 'Εμένα με γλεντάει το ση-
κότι.

— Έσκυψε να εξετάση τη θεία
με προσοχή.

Και ήτανε κάτι το πολύ πρω-
τότυπο να βλέπης ένα γιατρό με
ντόμινο, κουδούνια και ψεύτικη
μυτάρα να εξετάζη άρρωστο, με
μεγάλη σοφιστικότητα.

— Κρίσις ήπατος, έπλε. Μην ά-
νισχυήτε μαντάι, θά περάση. Πα-
ρακαλώ, βράστε μου αυτή τη σύ-
ρυγγα.

— Έβγαλε το κουτί με τ' έργα-
λεία, που τόχε από κάτω από τ' ο-
ντόμινο.

— Έκανε της θείας την ένεση.

— Αύριο θά είσθε καλύτερα, έ-
πε, και ή μυτάρα κουνήθηκε. Για
να ιδώ και τη γλώσσα.

— 'Ο γιατρός έσκυψε και ή μύτη
του άκούμπησε στο κούτελο της
θείας.

— Για τ' Θεό γιατρέ, να χαρής.
Βγάλε αυτή τη μυτάράκα, γιατί
με τρομάζει! έπλε ή θεία πολύ νευ-
ριασμένη.

— Φτού να πάρη ο διάβολος. Την
είχα ξεχάσει. Άλλά τώρα τελείω-
σε. Λοιπόν, μαντάι έλπιζω να κοι-
μηθήτε ήσυχα. Αύριο θά είσθε κα-
λύτερα. Άλλά, άμα περάση ή κρί-
σι και σηκωθήτε, καλό είναι να
σας δώ στο Ιατρείο μου μία μέρα,
να κάνουμε μία γενική εξέταση...

— Σας καληνυχτιζώ.

— 'Ο γιατρός έφυγε.

— Πράτη μου φορά με κουράρει
γιατρός μασκάρας! έπλε ή θεία
μου, ενώ ή Χρυσάνθη σταυροκοπιό-
ταν.

— Από χορό μετμεμφισμένων
ντόμινη ο άνθρωπος, θεία. Πως ήθελες
λέσαιμε τόσο βιαστικά και δέν εί-
χε τον καιρό να πάη στο σπίτι
του και ν' αλλάξει;

— Πέρασε κι' αυτή ή κρίσι, ή
θεία ξαναβρήκε τ' όκεφ της, που

δέν τόχε χάσει κι' έντελώς.

— Έχω μία άπορία, μου λέει
μία μέρα. Δέν θά τυχ' να με ιδή
ο φίλος σου ο γιατρός καμιά φο-
ρά, έτσι γτυμμένος σαν... άνθρωπος
κανονικός;

— Θά γίνη κι' αυτό θεία. Τώρα
που θά πάμε στο Ιατρείο του, σε
άρες που δέχεται. Θά γίνη ή χά-
ρι σου και θά τον δής κι' έτσι
που τον θέλεις.

— Ήταν άπόγευμα που χτυπούσα-
με τ' κουδούνι του Ιατρού.

— Μία στιγμή να τον ειδοποιή-
σω, λέει ή ύπηρεσία και μάς άφ-
νει να περιμένουμε στο χώλ.

— Από μέσα άκούμε ξεφωνητά και
γταβαντούρι.

— Κι' όπως ή ύπηρεσία έχει άφ-
σει την πόρτα της σάλλας άνοι-
χτή, βλέπουμε έναν άνθρωπο σκυ-
φτό να περπατά με τ' ά τέσσε-
ρα, σαν να παρασταίνει τ' αλο-
γάκι.

Στην πλάτη του ένας πιτσιρί-
κος και πίσω του δεύτερος πιτσι-
ρίκος μ' ένα χάρακα στο χέρι, να
δίνει ευλίες τού γονατισμένου και
να φωνάζη:

— Ντέ... ντέεε...

— Η ύπηρεσία πάει κοντά, κάτι
τού λέει.

— Τό αλόγακι σηκώνεται στα δύο
— είναι άνθρωπος φυσικά κι' έχει
κάτασπρη γενειάδα και κάτασπρη
μακριά μουστάκια.

— Μας βλέπει από την άνοιχτή
πόρτα:

— Ά! 'Εσείς είσατε; 'Ορί-
στε!

Και τραβάει τ' ά γένεια και τ' α
μουστάκια.

— Είναι ο γιατρός.

— Παίζω λυγάκι με τ' α παιδιά
μου, λέει. 'Ο ένας θέλει να τού
κάνω τον παππού, ο άλλος τ' αλο-
γάκι. Τί να γίνη; 'Η χαρά των
παιδιών, είναι και χαρά τού μπα-
μπά. Πέραστε στο Ιατρείο παρα-
καλώ.

— Φαίνεται πως αυτό τ' ο γιατρό
δέν θά τον δώ ποτέ κατά πως πρέ-
πει! μου έπλε ή θεία, όταν βγή-
καμε στο δρόμο. Νά τον χαίρεσαι
τό φίλο σου Δημητράκη μου.

— Θά τον χαίρωμαι, θεία, γιατί
είναι πρώτη τάξεως επιστήμων και
καλός φίλος.

— Λίγον καιρό άργότερα, ο για-
τρός έφυγε για την Άφρική, για
κάτι έρευνες, λέει σχετικά με την
έξωσπονδυλική έξωσπονδυλίτιδα
αέν τας θερμαίς χώρας.

— Δέν με ξεχάσε.

— Μία μέρα ο ταχυδρόμος μου
φέρνει ένα γράμμα.

— Άπό ποιόν είναι; ρωτάει ή
θεία.

— Άπό τ' φίλο μου τ' ο γιατρό.

— Βρίσκεται στο Τομπουκού. 'Εχει
και μία φωτογραφία του.

— Για να τη δώ... Γιατί δέν μου
τη δείχνεις;

— Πως να της τη δείξω;

— 'Ο γιατρός ήτανε ντυμένος πα-
ράξενα — κελεμπία και φέσι. 'Η
θεία γέλασε.

— Νά τον χαίρεσαι, Δημητράκη
μου, τ' φίλο σου.

— Τόν χαίρωμαι και θά τον χαίρω-
μαι.

— Γιατί τέτοιοι γιατροί είναι σπάνι-
οι και βρέστε μου άλλον, σαν
τ' ο φίλο μου.

— Έγώ, μία φορά, έχω ένα δνει-
ρο: Νά με κουράρη με στολή πυ-
ροσβέστη!

ΠΑΝ. ΠΑΠΑΔΟΥΚΑΣ

— 'Η κήλη των βρεφών

— Υπάρχει στ' όν πολύ κόσμο ή ά-
ντίληψις ότι τ' άρσενικά μωρά δέν
πρέπει να κλαίνε πολύ, γιατί μπο-
ρεί να πάθουν κήλη. Τώρα όμως
αποδείχθηκε κάτι αντίθετο: όμοις
λαλή πολλά μωρά κλαίνε συνεχώς
και παρουσιάζουν σημεία κωλικού,
γιατί έχου ν ή δ ή κ ή λ η. Αυτό
έξακρίβωσαν οι δόκτορες Χέρμαν
Σνέκ και Σίντνεϊ Λάιντερ, δύο
παιδίατροι της Νέας 'Όρκης. 'Ο-
ταν ή κήλη θεραπευθή με χειρουργι-
κή επέμβαση, σταματάνε τ' αλά-
ματα και οι πόνοι των παιδιών.

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ ΑΡ. 570

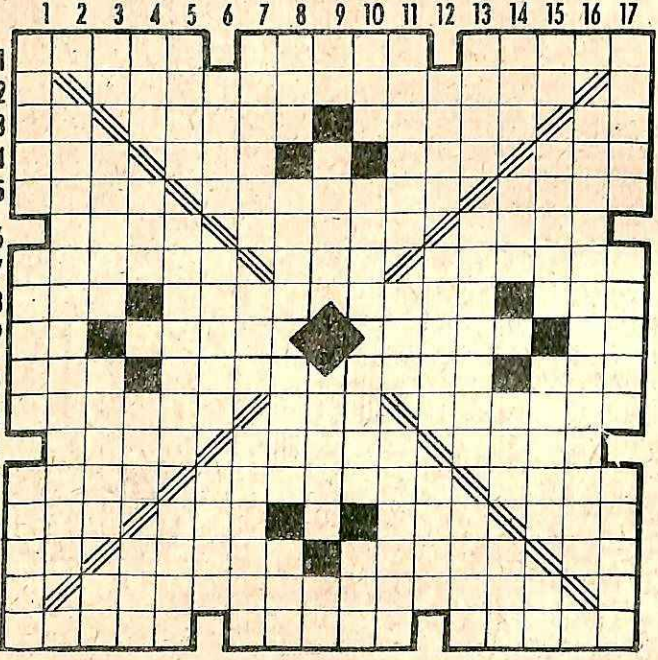
ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ

- 1 Θεά της μυθολογίας μας. — Μικρή ποσότης υγρού. — Τό έχει κάθε πρόσωπο και πράγμα.
- 2 Φρικτός τρόπος θανατικής εκτελέσεως.
- 3 Αιγυπτιακή θεότης. — Μουσικός και ποιητής της αρχαιότητος. — Τό μικρό όνομα Έλληνας τραγουδιστού. — 'Υποθετικόν.

ΕΞ.—Σύλο με κανονικό σχή-
μα.—'Ανυπόχ.

ΚΑΘΕΤΩΣ

- 1 Έποχή. — Παιγνίσχαρτο. — Νομίσματα χωρίς μεγάλη ά-
ξία.
- 2 Παράδεισος για όσους ά-
γαπούν τ' ο διάβολο.
- 3 Απλώνει διαταγμό.— Δέντρο
και ο καρπός του. — Εύθους.
— Συνοδεύουν βασιλείς.

4 Γάλλος μυθιστοριογράφος. —

— 'Η γυναίκα του τιμωρήθηκε
σκληρά για την περιέργειά
της. — Ισπανικό άρθρο γνω-
στό μας από μία μεγάλη πό-
λι των 'Ην. Πολιτειών.—'Α-
ριθμητικόν.

5 Διαμέρισμα τού οπιτιού. —
Βλαβερός για την υγεία. —
— Τόπος πολύ ανθυγιεινός.

6 Θρεπτικό υγρό. — Νεκρός. —
— Έχει σχέση με τ' ο στρατό
μας.

7 Διαφορετικού μεγέθους. —
— 'Οκυρωμένη πόλις της ΒΑ.
Γαλλίας. — Χώρα της Β. 'Α-
φρικής.

8 Ουδέν έπαθαν. — Τό μικρό
όνομα μεγάλης στήρ.—Με-
ταφορικό μέσον. — Προσω-
πική άντωνυμία (β' προ-
σωπού).

9 — Όμοια σύμφωνα. — 'Οργα-
νον αισθήσεως. — 'Αρχαία
έλληνική άποικία στα πα-
ράλια της Ν.Α. 'Ιταλίας. —
— 'Αρχικά πού θά βρήτε πά-
νω σε ελάχιστα αυτοκίνητα.

10 Χρονικό έπίρημα (δημ.). —
— Δευτική άντωνυμία (πλη-
θυν.). —... Σάνς: μουσουρ-
γός.—Ράτσα.

11 — Έκεί ζούσε ή 'Ηρώ. — ...
— 'Ο' Μπράιεν: ήθοποιός τού
Χόλλυγουντ. — Βιβλική πό-
λις όργυι.

12 — Άκρωτήριο. — Για μία νέα
είναι πολυαναγνημένο πρό-
σωπο. — Καρποφόρο δέντρο.
—... Αύρες: ήθοποιός τού
κινηματογράφου. — Δυάς ά-
χωρίστων φίλων. — 'Οροσει-
ρά της Στερεάς.

14 Διηγητήριον. — Άναφορική
άντωνυμία (θπλ.). — 'Ορ-
γανα αισθήσεως. — Βορράς
(γαλλ.).

15 Διπλώνει πιθανότητα. — Πό-
λις της Μικράς 'Ασίας επί
τού Σάρου. — Τοπικό έπίρ-
ρημα. — Προσωπική άντωνυ-
μία (β' προσ.).

16 Προορίζεται για άρρώστους
ή φυλακισμένους.

17 Άφθονεί στις άκροθαλάσσι-

4 Τελικός σύνδεσμος. — Θά-
λασσα. — Άρθρο. — Πρόθε-
σις.

5 — Όνομα πολλών άστέρων
τού γαλλικού κινηματογρά-
φου. — Δέν φαίνεται. 'Ε-
ξυπηρετεί τ' ο συγκοινωνία.

6 Λόφος πού έδωσε τ' ονομα
τού στην 'Ιερουσαλήμ.—Δη-
μητριάκον. — Χώρα της Ν.Α.
'Ασίας.

7 Κάτοικος περιοχής της 'Αγ-
γλίας. — Έρωτηματική άν-
τωνυμία. — Έχει τ' ο χρώμα
τού ούρανού.

8 Άρθρο. — Μέρος τού ύπο-
δήματος. — 'Ολον. — Πρό-
θεσις.

9 — Άνεστραμμένη νότα. — 'Ε-
χασε προσφιλές πρόσωπο. —
Φωτοστέφανος άγίου. — 'Α-
ναφορική άντωνυμία (πλη-
θυντικός).

10 ... Τσάνεϋ: παλαιά δόξα
τού κινηματογράφου. —
— Κάμερον: άστέρι τού Χόλ-
λυγουντ. — Τοποθετείται
κοντά σε παράθυρο.—'Ακό-
μη.

11 Μαλακός. — Θεά των αρχαι-
ών. — Σιγή (γεν.).

12 Χωρίς άνωμαλίες. — Άρρώ-
στεια των μονόπλων ζώων. —
— Άφθονούν στο Χόλλυγουντ.

13 Άναφορική άντωνυμία πού
προδίδει όμοιότητα. — Δέν
βρίσκεται πουθενά. — Πλη-
θίς.

14 Γαλλικό κέντρον παραθερι-
σμού (γαλλ.).—'Εποχή.—'Α-
ριθμός. — Προϊόν κατοικιδί-
ου ζώου.

15 'Ο όποιος.— Παθολογική βλά-
θη.—'Υπερβολικά τολμηρό.
— Τό χρησιμοποιούσε δει-
χνοντας.

16 Άκτιστος.

17 Πήρε μέρος στη δική του
Χριστού. — 'Η βαθύτερα έν-
νοια. — 'Ησυχία.

ΚΩΣΤΑΣ ΔΡΑΓΟΥΜΗΣ

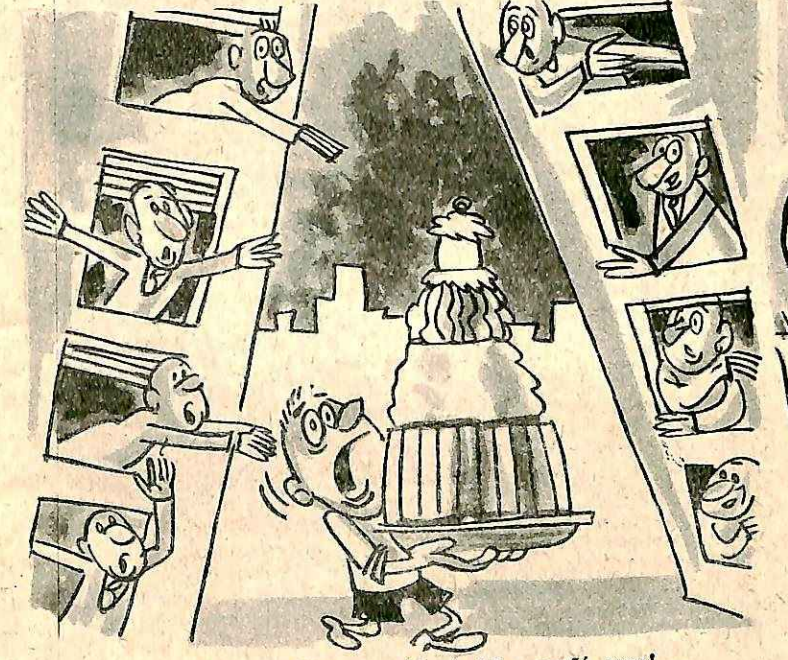
— 'Η λύσις τού 569
στή σελ. 82

Χρόνια Πολλά Γιάννη

του ΑΡΧΕΛΑΟΥ

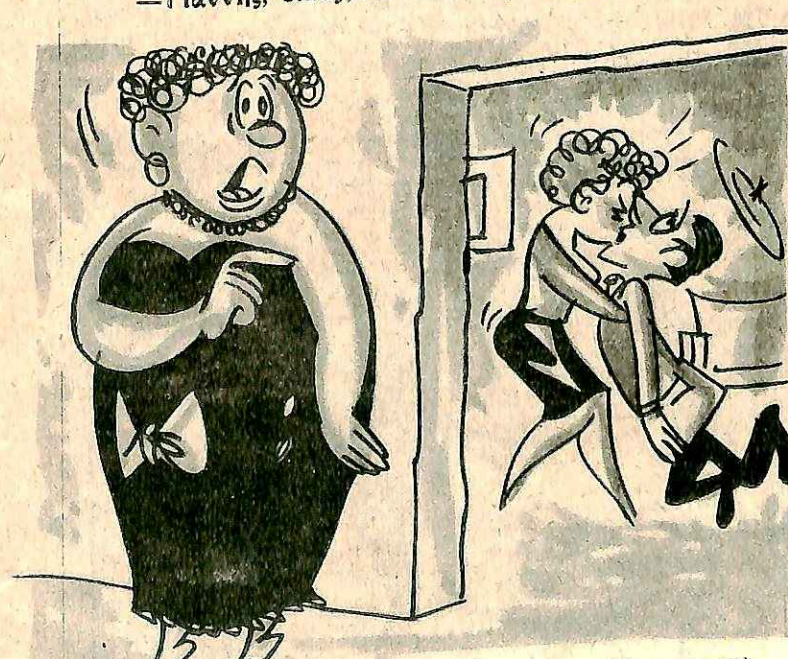
Χωρίς λόγια

— Γιάννης, είπες;... Άπό δώ, παιδί μου!...

— Μας συγχωρή, Γιάννη, πού ήρθαμε τόσο πρωί.
μά έχουμε ξέρεις ένα σωρό επισκέψεις!...

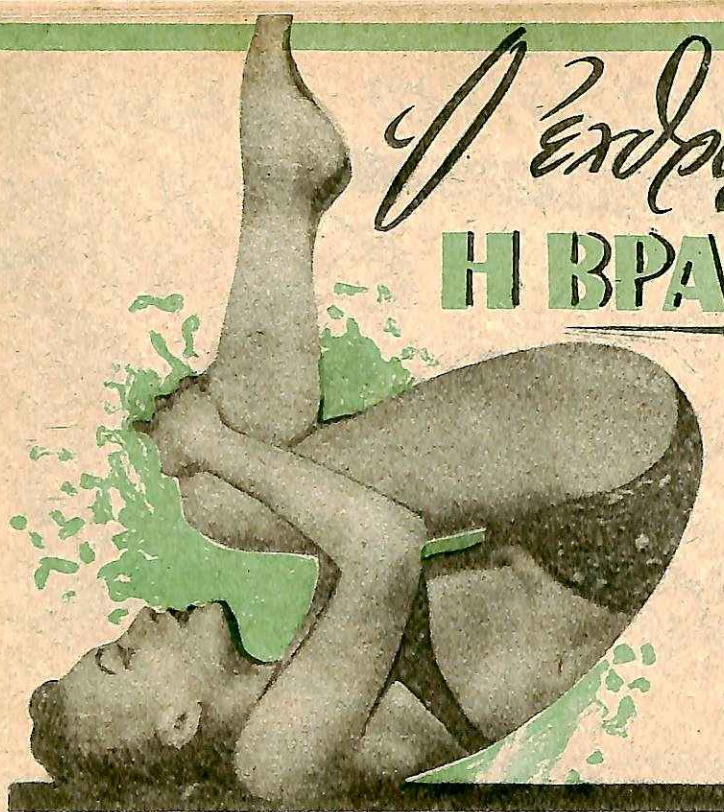

— 'Ιωάννα! Με την πολυλογία σου ξεχάσες να
δώσης γλυκό στ' όν κύριο Φρίζο!...

— Τού 'Αη Γιαννιού σήμερα, γυναίκα. Έβγαλα τ' ο
παντελόνι των επισκέψεων!...

Ο έχθρός σας είναι: Η ΒΡΑΔΕΙΑ ΠΕΨΙΣ . . .

Έπτά ασκήσεις γιά νά τήν καταπολεμήσετε

Ο έχθρός κάθε γυναίκας είναι ή βραδεία και νωθρή πέψις των τροφών. Γιατί, έκτος από τὸ ὅτι προκαλεῖ πλείστες ασθένειες, προδιαθέτει επίσης στήν παχυσαρκία πού καταστρέφει τίς γραμμές τοῦ σώματος.

Η ταχεία πέψις των τροφών, ἀντίθετα, ὄχι μόνον θά διατηρήσῃ τή σιλουέττα σας, ἀλλά καί θά σᾶς βοηθήσῃ ν' ἀδυνατίσετε ἀκίνδυνα, ἂν ὑποτεθῇ ὅτι τὸ σῶμα σας ἔχει παχύνει εἴτε σὺν ὅλῳ τοῦ, εἴτε σὲ ὠρισμένα μέρη τοῦ μόνου.

Η κανονική καί πλήρης ἀπαλλαγὴ τῶν ἐντέρων, ἐξ ἁλλοῦ, ἀπὸ τὸ ἐνοχλητικὸ καὶ ἄχρηστο περιεχόμενό τους παίξει ἕνα σημαντικώτατο ρόλο στὴ φυσιολογικὴ ἰσορροπία τοῦ ὁργανισμοῦ, πού εἶναι ἡ προϋπόθεσις τῆς καλῆς ὑγείας, ἀλλὰ καί τῆς ὁμορφίας ἐπίσης.

Κατωτέρω, ὁ δόκτωρ Ραϊνὸ ὑποδεικνύει μιὰ σειρά ἀσκήσεων πού ὁ σκοπὸς τῶν εἶναι νὰ διευκολύνουν καί νὰ ἐπιταχύνουν τὴν πέψιν τῶν τροφῶν καί ταυτόχρονα ν' ἀποκαταστήσουν τὴν φυσιολογικὴ ἰσορροπία τοῦ ὁργανισμοῦ.

Κάθε γυναίκα, ἀδιάφορο ἂν χωνεύῃ ἀργὰ ἢ γρήγορα τὸ φαγητό της, ἔχει συμφέρον νὰ ὑποβληθῇ σ' αὐτὴ τὴ μικρὴ γυμναστικὴ, πού, ἀνεξάρτητα ἀπὸ τὴν εὐεργετικὴ ἐπίδρασί της στὴν πέψιν, θά συντελέσῃ ἐπίσης στὴν ἁρμονικὴ διαμόρφωσι τῶν γραμμῶν τοῦ σώματος.

1η ἀσκηση: Ξαπλώσῃτε, μὲ τὴ ράχη καί σταυρώστε τὰ χέρια σας σὺν τῇ στήθῳ. Θ' ἀνεβάσετε τὸ δεξιὸν πόδι καί ταυτόχρονα θά τετνώσετε τὸ ἀριστερὸν πόδι σας ἐν τῷ ὅτι νὰ συναντηθοῦν. Κατόπιν θά κάμετε τὴν ἴδια κίνησιν μὲ τὸ ἀριστερὸν πόδι καί τὸ δεξιὸν χέρι.

2η ἀσκηση: αὐτὴ θά ἐπαναληφθῇ 15 - 20 ἀπὸ τὸ κάθε μέρος. Η συνάντησις τῶν ποδιῶν καί τῶν χερῶν θά γίνῃ στὸν ἀέρα, χωρὶς νὰ μετακινήσετε καθόλου τὸ σῶμα σας.

3η ἀσκηση: Καθιστῇ μὲ τὰ πόδια τετνωμένα στὰ πλάγια καί τὰ χέρια στὸν τράχηλο. Θά ἐγγίσετε διαδοχικὰ τὸ δεξιὸν γόνατο μὲ τὸν ἀριστερὸν ἀγκῶνα καί τὸ ἀριστερὸν γόνατο μὲ τὸν δεξιὸν ἀγκῶνα. Ἐπαναλαμβάνετε 15 - 20 φορές ἀπὸ κάθε μέρος.

4η ἀσκηση: Καθιστῇ μὲ τὰ πόδια τετνωμένα στὰ πλάγια καί τὰ χέρια στὸν τράχηλο. Θά ἐγγίσετε διαδοχικὰ τὸ δεξιὸν γόνατο μὲ τὸν ἀριστερὸν ἀγκῶνα καί τὸ ἀριστερὸν γόνατο μὲ τὸν δεξιὸν ἀγκῶνα. Ἐπαναλαμβάνετε 15 - 20 φορές ἀπὸ κάθε μέρος.

5η ἀσκηση: Ὄρθια. Διάστασις τῶν ποδιῶν, τὰ χέρια στὰ πλάγια. Κάμψις τοῦ κορμοῦ πρὸς τὰ ἔμπροσ. Μὲ τὸ ἀριστερὸν χέρι θά ἐγγίσετε τὰ δάκτυλα τοῦ δεξιοῦ ποδιοῦ καί μὲ τὸ δεξιὸν χέρι τὰ δάκτυλα τοῦ ἀριστεροῦ ποδιοῦ. Τὰ γόνατα πρέπει νὰ μένουν ἀλύγιστα καί νὰ μὴν μετακινῶνται τὰ πόδια στὰ πλάγια. Ἐπαναλαμβάνετε 20 - 30 φορές ἀπὸ κάθε μέρος.

6η ἀσκηση: Ὄρθια. Διάστασις τῶν ποδιῶν. Τὰ χέρια τετνωμένα πάνω ἀπὸ τὸ κεφάλι (4 Α). Κάμψις τοῦ κορμοῦ πρὸς τὰ ἔμπροσ. Θά περάσετε τὰ χέρια ἀνάμεσα στοὺς μηρούς καί θά τὰ τετνώσετε ὅσο μπορεῖτε περισσότερο πρὸς τὰ πίσω (4 Β).

7η ἀσκηση: αὐτὴ μπορεῖ νὰ γίνῃ εἴτε μὲ τὰ πέλματα ἐφαπτόμενα στὸ ἔδαφος εἴτε ἀνασηκωμένα (ἐπὶ τῶν δακτύλων) θά τὴν ἐπαναλάβετε 20 - 25 φορές.

8η ἀσκηση: Θά στηριχθῇ στὰ δάκτυλα τῶν ποδιῶν (ἐπὶ τῶν δακτύλων) καί θ' ἀρχίσετε νὰ περπατᾶτε σηκώνοντας διαδοχικὰ τὰ πόδια σας πολὺ ψηλὰ καί στρέφοντας τὸν κορμὸ πρὸς τὰ πλάγια. σὲ τρόπον ὥστε νὰ ἀγγίσετε μὲ τὸ δεξιὸν ὦμο σας τὸ ἀριστερὸν πόδι καί μὲ τὸν ἀριστερὸν ὦμο σας τὸ δεξιὸν πόδι.

9η ἀσκηση: αὐτὴ εἶναι πολὺ ὠφέλιμη. Πρέπει νὰ συνηθίσετε νὰ τὴν κάνετε χωρὶς διακοπὲς ὅταν νὰ ἦταν τὸ κανονικὸ σας βᾶδισμα.

10η ἀσκηση: περπατήσετε, μ' αὐτὸ τὸν τρόπο ἐπὶ 5 - 10 λεπτά. Ἄν μπορῇτε καί περισσότερο, χωρὶς νὰ κουράζεσθε, ὅμως, δὲν βλάπτει.

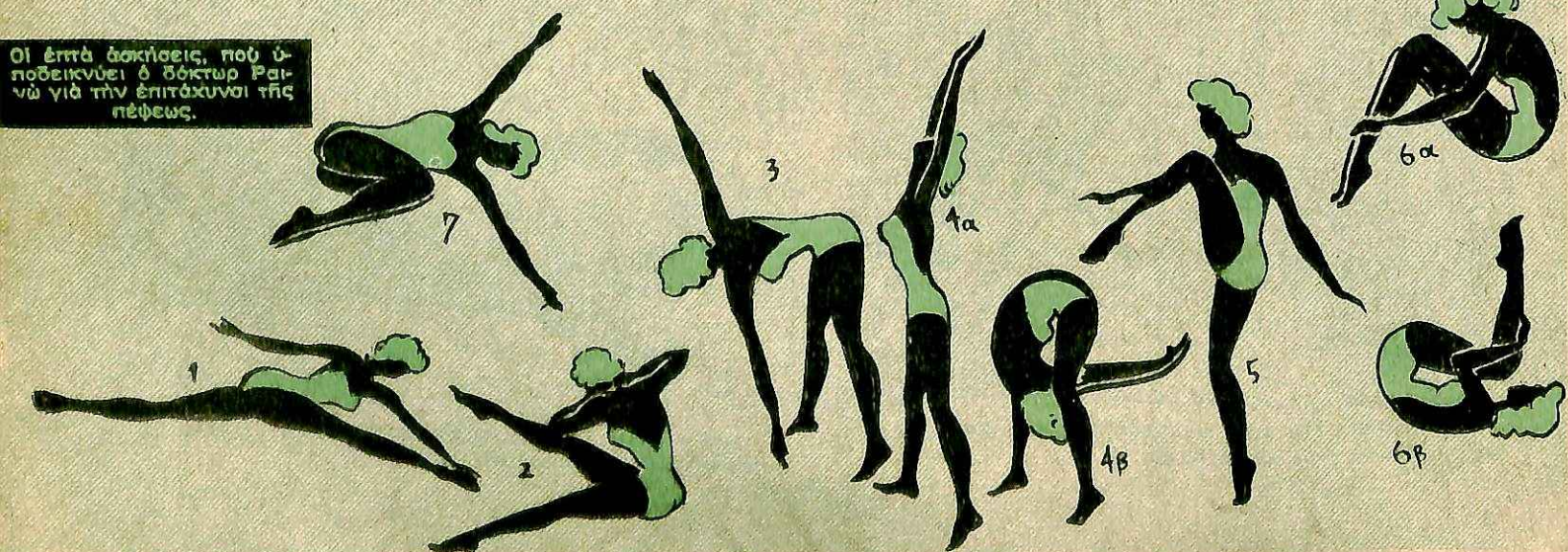
11η ἀσκηση: Καθιστῇ, μὲ τὴ ράχη κυρτῇ, τὰ πόδια λυγισμένα καί τὰ χέρια ἐνωμένα πάνω στὴν κνήμη (6 Α). Θά γείρετε πρὸς τὰ πίσω διατηρώντας τὰ πόδια καί τὰ χέρια σας στὴν ἴδια θέσι. Τὸ ἰδεώδες εἶναι ν' ἀνασηκώσετε ὅλη τὴ ράχη σας πρὸς τὰ πάνω καί νὰ στηριχθῇ μόνον στὸν τράχηλο (6 Β).

12η ἀσκηση: αὐτὴ θά ἐπαναληφθῇ 20 - 30 φορές.

13η ἀσκηση: Ὑπτία στάσι. Τὰ χέρια τετνωμένα στὰ πλάγια. Τὰ πόδια λυγισμένα στὴν κατακόρυφο. Θά γείρετε πάνω στὸ ἀριστερὸ γοφὸ ὥσπου νὰ ἐγγίσετε στὸ ἔδαφος μὲ τὰ γόνατα. Θά ξαναγυρίσετε στὴν κανονικὴ σας θέσι καί θά γείρετε πάνω στὸ δεξιὸ γοφὸ ὥσπου νὰ ἐγγίσετε στὸ ἔδαφος μὲ τὰ γόνατα.

14η ἀσκηση: αὐτὴ θά ἐπαναληφθῇ 15 - 20 φορές ἀπὸ τὸ κάθε μέρος. Σὲ καμμιὰ περίπτωσι δὲν πρέπει νὰ μετακινήσετε τὸν κορμὸ ἢ τὰ πόδια σας ἀπὸ τὴν κανονικὴν τους θέσιν.

Οἱ ἑπτὰ ἀσκήσεις, πού ὑποδεικνύει ὁ δόκτωρ Ραϊνὸ γιά τὴν ἐπιτάχυνσιν τῆς πέψεως.

Τῶν Φώτων

Κατὰ τίς παραδόσεις μας καί μὲ τὰ εἰωθότα, στοὺς δρόμους ξανακούγεται τὸ: «Σήμερον τὰ Φῶτα καί ξημερώνει, φυσικὰ, γιορτὴ περὶφανῆς, τῆς καλῆς Φώτης, ἢ Φωφῆς, Φωτούλας καί Φανῆς! Μά, πλὴν αὐτῶν τῶν ὑπάρχουσιν ἀδελφῶν τῶν θελητικῶν, πού τίς γιορτῆς τοὺς ἔχουνε τίς ὀνομαστικῆς, θαρρῶ, χωρὶς ἀντίρρησης καί περιττῆς παρόλης, καί οἱ ἑδὲς πὼς γιορτάζουνε ἀνεξαρτήτως ὅλες!

Ἀνεξαρτήτως ὅλες τους, γιὰ νὰ τὰ πῶ σαφῶς, παρτίδες ἔχουν ἀπειρες καί σχέσεις μὲ τὸ... φῶς! Καί δὲν πιστεύω ἐναντία καί κόντρα νὰ μὴν πᾶτε, ἀπὸ καὶ ἐσεῖς μιὰν ἀκαρτῆ τρελλὰ σὰν ἀγαπᾶτε, βοσκῶντες, γιὰ χάρι της, δακρύζετε καί κλαίτε καί «φῶς μου» καί λατρεία μου συνέχεται τῆς λέτε! Δὲν πρέπει νὰ προβάλλετε ἀντίρρησης καμμιὰ, πὼς οἱ γυναῖκες καί τὸ φῶς κοινὰ ἔχουν σημαία...

Ἀπὸ κυττᾶτε, καθ' ὁδόν, ὅτι γυρνῶν ἀναφανδόν, ἀμέτρητοι κορίτσοι καί κατὰ θεοκόσμητο, πού, κατὰ τὸ ἀσμάτιον, στενάδουν καὶ οἱ... δόμματοι!

Ἐὰν καλοπροσέξετε, θά ἴδῃτε συναφῶς πὼς πάντα ἀσχετίζονται οἱ ἑδὲς μὲ τὸ φῶς, ἀπὸ πολλὰς φορές, οἱ κάπως λιπαρές, τὴν τακτικὴν τοὺς δαίτα μὲ ζῆλο τὴν ἐντείνουν καί κάνουν ὅτι δὴποτε «φῶς μαίνομαι» ὅλες νὰ γίνουν!

Θά τύχη, — ἂν δὲν ἐτυχε, — καί κάποιος ἀπὸ σᾶς νὰ κἀνὼν φλέτ μᾶς γοήσας, πούναι σωστός... πᾶσας καὶ ἂν μὲν τὰ καταφέρῃ κοντὰ του νὰ τὴν φέρῃ, θά πούνε πὼς «τοῦ... ἔφεξε» καὶ οἱ ἀσπονδοὶ τοῦ φίλου! Ἐνῶ, «ἂν τὴν πατήσῃ» καί δὲν τὴν κατακτείνῃ, θά πούν ὅτι τὸ δάγκωσε «τῆς... λάμπας τὸ φυτίλι»!

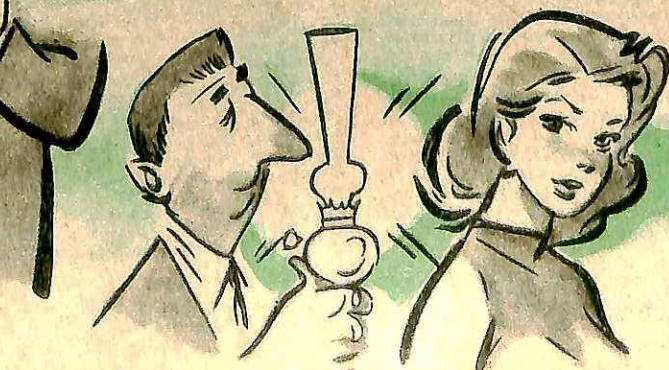
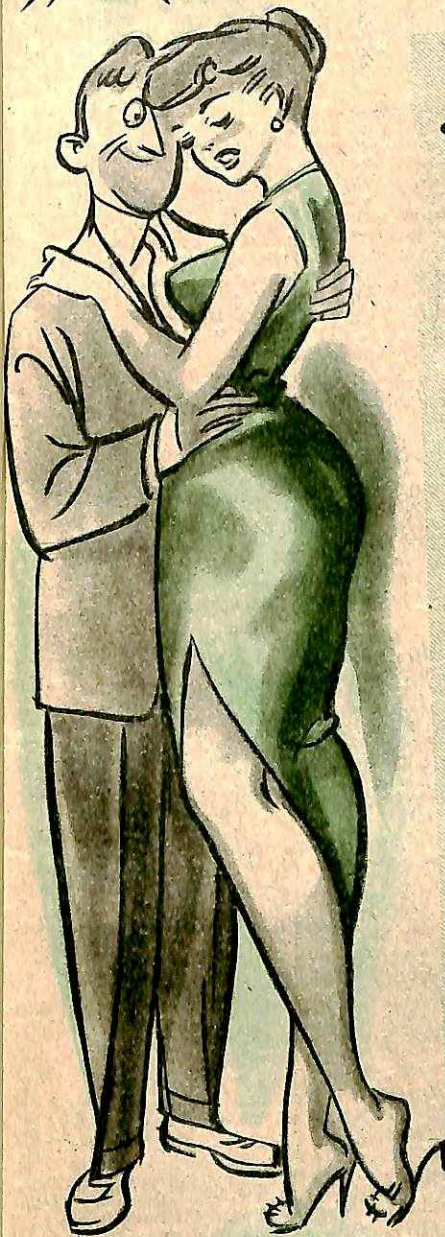
Ἐἵναι νομίζω φανερό καί φῶς... φανέρι μᾶλλον πὼς μὲ τὰ φῶτα ὅλες τους δεσμὸν ἔχουν μεγάλον! Καί, ἂν ἐπιμένετε ἐπ' αὐτοῦ, νάχετε ἀπόδειξι καὶ «ἀποδ», στὴ λαϊκὴ τὴ Μοῦσα μας καθὲς ἂς ἀνατρέξῃ καί στὸ παλιὸ τραγούδι μας, πού λέει ἐπὶ λέξει: «Βρέ, τί τὸ θέλει ἡ μάνα σου τὴ νύχτα τὸ λυχνάρι, ἀπὸ ἔχει μέσ' στὸ σπίτι της τ' ἀστὴρ καί τὸ... φεγγάρι»!

Μπορεῖ καί μέσ' στὴ σκέψιν τοῦ νὰ φέρῃ ἀπρὸς καὶ αὐτὸν τὸν ἀλησμόνητο τὸν χιῶτικο σκοπὸ, πού μόνιμα τοῦζει καί διατυμπανίζει, πὼς μιὰ καὶ μόνον χιῶτισσα, ντυμένη ἐπιμελῶς, αἰτία κάποι' ἔγινε νά... λάμπῃ ὁ γιῶλος!

Μπορεῖτε, τέλος, ὅσοι ἀπὸ σᾶς ἀντιπαθῆτε, ἂν εἰσάτε ἀνυπακούοι, εὐθὺς νὰ παντρευθῇτε... Ὅποτε, ἂν πετύχετε «λαχεία τυχερά», — νοικοκυρὰ τὴν σύζυγον καὶ ἀπὸ τὴν πεθερά, — θά ἴδῃτε πὼς τὸ σπίτι σας, μ' αὐτὰ τὰ δυὸ λαχεία, θά... λάμπῃ ἀπὸ τὴν πάστρα τοῦ καὶ ἀπὸ τὴν... εὐτυχία!

Ἐὰν, ὅμως, τ' ἀντίθετον τελείως σᾶς συμβῇ, καί μπάσετε στὸ σπίτι σας γυναῖκα παλαδὴ, οὐ μὴν καί τὴν χειρότερη... μορφὴ τῶν πεθερῶν, θά ἴδῃτε, πλέον ὅλο σας τὸ «φῶς τὸ... ἱλαρόν»!

Εὐστοργράφως
Μα. Τάδρια
Ἡ Σοφοκλῆς.

Ελληνες

ΣΤΗ ΚΑΤΕΡΙΑ ΤΟΥ ΘΑΝΑΤΟΥ

(ΜΠΡΕΚΕΝΑΟΥ - ΛΟΥΣΒΙΤΣ II)

ΜΙΑ φωνή δυνατή ακούστηκε ανάμεσα στον άπαισιο θόρυβο, που επικρατούσε στο άπειρο στρατόπεδο του Μπρεκνέου ή Λουσβίτς II. Μια φωνή τρομαχτική, που έκανε ν' ανατριχιάσουν σύγκροτα οι δαχτύκοι οδόντα Έβραίοι, που μόλις είχαν φτάσει από την Ελλάδα:

— Φυλακισμένοι, είστε εδώ στο στρατόπεδο του θανάτου. Οι γυναίκες σας και τα παιδιά σας, τώρα που σας μιλά, δεν ζουν πια!...

Πολλοί αναγνώρισαν αυτή τη φωνή. Ήταν του Λεόν Γιαχιάλ, ενός παλληκαριού, που είχε έρθει στο Λουσβίτς με προηγούμενες αποστολές. Ήταν άρχος, σκελετωμένος, ίδιος βρυκόλακας, που βγήκε από τον τάφο του, για να σπείρη τον τρόμο και την απόγνωση στους ανθρώπους εκείνους, που τον κυτούσαν με δέος και φόβη. Ο Γιαχιάλ ήταν μέλος του προσωπικού που καταγράφει τους νεοφερμένους και συγχρόνως έκανε και το διεμνηνά. Καθώς είδε τους άλλους να στηλώνουν πάνω του τα έντρομα βλέμματα τους, σήκωσε το δαχτυλίδι του και τους έδειξε τα κτίρια με τις καμινάδες, που έδωσαν φλόγες και πυκνούς καπνούς. Κούνησε κατόπιν το κεφάλι του δεξιά κι' αριστερά σαν να ήταν άδειο κι' επανέλαβε:

— Ναι, οι γυναίκες σας και τα παιδιά σας, δεν ζουν! Οι φλόγες που βλέπετε να βγαίνουν απ' αυτές τις καμινάδες, προέρχονται από το ψήσιμο των κορμιών τους. Καίνε ζωντανά τα σώματά τους. Τα μεγάλα κτίρια που μοιάζουν μ' εργοστάσια, είναι κρεματορία. Στο έξω καθένας από σας θα είναι μόνος, όπου νάρη η σειρά του. Θα δουλεύετε κάτω από τους χειρουργούς όρους. Άλλα προσπαθήστε να τα βγάλετε πέρα όπως μπορείτε. Πρέπει να κρατήσετε όσο το δυνατό περισσότερο...

Απελπισμένες κραυγές ακούστηκαν από πα, «ό. Όλοι τους σχεδόν ήξεραν πως η ζωή τους δεν θα ήταν πια μέρα. Πως θα δούλευαν σκληρά στα καταναστακτικά εργοστάσια, χωρίς άλλες χιλιάδες κρατούμενους. Μά δτι θα τους έρχονταν ζωντανούς στους φούρνους και στους θαλάμους των αερίων, ελαχίστοι το φαντάζονταν. Μά όμως που τους το βεβαίωνε τώρα ο Λεόν Γιαχιάλ. Μερικοί έπεσαν στά γόνατα κι' άρχισαν να προσευχόνται βουβά, χωρίς λόγια, με δάκρυα στα μάτια και μ' ανοιγμένη διάπλατα την πληγή της ψυχής τους.

Την ίδια όμως στιγμή ώρμησαν μέσα τα «Ες-Ες. Με τα βούκεντρα στα χέρια, άρχισαν να χτυπούν δεξιά κι' αριστερά, χωρίς διακρίσι. Υστερά τους στρίμωξαν όλους σε μία παράγκα, στον αριθμό 5. Έκει τους πρόσταξαν να παρατήσουν χάρη τα πράγματά τους, τους υπόγους τους, τις βαλίτσες τους. Και τότε σαν τα πεινασμένα κοράκια, κ' ανθρώπινη μορφή εκείνα τέρατα, άρχισαν να διαλέγουν, δτι πολιτικό κρατούσε δ καθένας και να το παίρνουν.

Ένας γιατρός από τη Θεσσαλονίκη—που ήταν στην ίδια αυτή ομάδα καταδικών—δ δρ. Άλμπερ Μενασέ, παρακάλεσε να του αφήσουν τουλάχιστον το δίπλωμά του, από το Πανεπιστήμιο της Τουλούζης. Τό χέρι του Γερμανού έπεσε βαρύ στο πρόσωπό του.

Είναι ένα δίπλωμα εξαιρετικά άσπιο για ένα βρωμοεβραίο σαν και σένα! το είπε καθώς τον χτυπούσε. Τράβα γρήγορα και καταγράφη!... Ο γιατρός έσφιξε τα δόντια του. Ήταν τολμηρός και δεν λογάριαζε το θάνατο. Μέσα του φούτωνα δ θυμός κι' ετοιμάστηκε να επιτεθή εναντίον του, χωρίς να σκεφτεί τις συνέπειες. Μά συγκρατήθηκε όσο μπορούσε. Γιατί θυμήθηκε ζαφνικά την κορούλα του, τη μικρή του Λελιάνα—μία παιδούλα δεκάξι μόλις χρόνων—που είχε μεταφερθεί στην άλλη πτέρυγα του στρατοπέδου, μαζί με άλλες Έβραιοπούλες. Έπρεπε να κάνει υπομονή για χάρη της. Με χαμηλωμένο κεφάλι, μά δχι και ταπεινωμένος, δ Άλμπερ Μενασέ, μπήκε στην παράγκα που γινόταν η καταγραφή. Από το σημείο αυτό άρχισε δ τελειωτικός εξευτελισμός, το κουρέλισμα της ανθρωπίνης υπάρξεως. Κάποιος που κρατούσε ένα είδικό μηχανήμα «καταούα» του σημάδεψε το αριστερό χέρι μ' έναν αριθμό: 124.454. Έναν αριθμό, όπως έδειχναν που βάζον στα γελόδια του Τέ-εας, για να ξεχωρίζουν μεταξύ τους. Ο δόκτωρ Άλμπερ Μενασέ, ελεύθερος κι' αξιοσεβαστός άνθρωπος, έφαγε να υπάρχει. Στη θέση του δεν ήταν τώρα παρά δ εγγλετιστής 124.454, που κι' δ τελευταίος Γερμανός στρατιώτης—κι' ακόμη οποιοσδήποτε κατάδικος, που έκτελασε υπηρεσία στο στρατόπεδο—είχε πάνω του δικαίωμα ζωής και θανάτου.

Σ' αν έμένα—γράφει στο προσωπικό του ημερολόγιο δ καλός αυτός επιστήμονας της Θεσσαλονίκης—έπαψαν να υπάρχουν όλοι οι Έβραίοι της Ελλάδας. Δικηγόροι, γιατροί, άνθρωποι των γραμμάτων, ραββίνοι διάσημοι, καλλιτέχνες, έμποροι, υπάλληλοι, όλοι όσους άφησαν να ζήσουν μετά την άφιξή μας, δεν έμειθα εφεξής παρά αριθμοί.

Βαδίζετε κατά πεντάδες. Έμπρός και δχι χασομέρια. Γρήγορα... Και ίδου μας στη γραμμή. Νέα πορεία. Μας οδηγούν στο λουτρό. «Ψυθίστε γρήγορα». Και τδ μαστίγιο χτυπάει με υπόκωφο ήχο στα γυμνά σώματά μας χαράσσοντας κυανές γραμμές στις πλάτες μας, στους ώμους μας και ένίοτε στα πρόσωπά μας. Έπειτα κρύο ντους σε καιρό παγετώνων και μάς ξυρίζουν το κεφάλι. Στο τέλος καθένας από μας δικαιούται να πάρη ένα παντελόνι κουρελιασμένο, ένα πουκάμισο, ένα τριψίο εσώθρακο και μία μπλούζα υπαλωμένη. Όλη αυτή η ιεροτελεστία διήρκεσε δώδεκα ώρες. Ατυπομονούμε να υπομείνουμε κανένα σίκχημα, να ξαλαωθούμε και να συγκινηθούμε λιγάκι τις σκέψεις μας.

Από αυτή τη στιγμή—συνεχίζει δ δρ. Άλμπερ Μενασέ—η ιστορία της καταστροφής των Έβραίων της Θεσσαλονίκης, συνεχίζεται με την ιστορία όλης της Ισραηλιτικής οικογενείας, που ζούσε στην Ερώπη. Κάθε Έβραίος εισερχόμενος στο στρατόπεδο του θανάτου, πούει να είναι Γάλλος, Γερμανός, Ιταλός, Έλληνας, Πολωνός, για να είναι είδικα πλέον μόνον Έβραίος. Ο ναζιόμος δεν έννοει να κάνει διακρίσι μεταξύ Έβραίων των διαφόρων εθνικοτήτων. Όλοι πρέπει να υποστούν την ίδια μοίρα, δηλαδή να φονευθούν στην άφιξή τους ή να φονευθούν αφού μαρτυρήσουν με χιλίους τρόπους. Στην καθόδο απ' το τρένο είδαμε να διευθύνονται προς τον σταθμό άνδρες και νέες ερωστές γυναίκες. Ή μοίρα των άλλων μάς ήτο άγνωστος ακόμη.

Σ' την έξοδο του λουτρού μάς οδηγούν σε μία κατασκευή από τοούλα έδωδημένα πένη περίπου μέτρων μήκους και δύο ύψους. Έκει πρέπει να ή «μπου», όπως τις λέει, άνα έπτά σε κάθε όπή. Αυτές οι όπες πένη έκατοστά. Από τότε που θα βόδη ή μέτρα και ύψος έδωδημένα να χωθούν στην «μπου» βιαστικά. Οι ραββίνοι πέφτουν βροχή. Τού μπαστούνι. Πέθανε σε λίγες μέρες από μόλυνση...

Σ' αυτό τον τόνο συνεχίζει το ημερολόγιό του δ δρ. Μενασέ και περιγράφει μερικά πράγματα τόσο φοβερά, που προτιμήσαμε να τα ξεπεράσουμε. Ένα πράγμα μόνον άναφέρουμε: «Ότι στο στρατόπεδο του Μπρεκνέου δεν υπήρχε πόσιμο νερό. Αυτό είναι αρκετό για να πάρη κανείς μιάν ιδέα του τι γινόταν ανάμεσα στους χιλιάδες εκείνους ανθρώπους, που ήταν κλεισμένοι πίσω από τα ηλεκτροφόρα σύρματα. Κραυγές παραφροσύνης ακούγονταν από παντού, βογγητά και επιθανάτιοι ρόγχοι, που σκεπάζονταν από το τριζόμο των φλογών, καθώς έβγαίναν μέσα από τις καπνοδόχες των κρεματορίων. Και οι φλόγες αυτές δεν σταματούσαν ούτ' ένα δευτερόλεπτο στο εικοσιτέτρωρο. Έκαίγαν, έκαίγαν διάδικα. Κορμιά ζωντανά, κορμιά ανθρώπινα, κορμιά που πούν από λίγο ακόμη ήταν όλο ζωή και δύναμη. Στους θαλάμους των αερίων και στα αποπρωτικά αυτά καμίνια, κάηκε σχεδόν το σύνολο του έβραϊκού πληθυσμού της Θεσσαλονίκης.

Ωστόσο δ 1ούνιος του 1943 τέλειωνε. Είχε μπη πια δ Σεπτέμβριος και στις πρώτες κιόλας μέρες άρχισε μία φοβερή παγωνιά, όπως στον τόπο μας τδ Δεκέμβρη. Οι Γερμανοί ήταν άνθρωποι με γούστο και λεπτά αισθήματα. Ακόμη και τδ έγκλημα ήθελαν να γίνεται κάτω από τους ήθους του «Γαλάζιου Δούναβι» ή με τδ «Παραμυθία» του «Οφφενπαχ». Έτσι, κάποια πρωί, ήρθε μία διαταγή στο στρατόπεδο να παρουσιάσονται στην διευθύνση όσοι γνώριζαν μουσική ή ήξεραν να παίζουν κάποιο όργανο. Πολλοί από τους κατάδικους, νομίζοντας πως αυτό τδ αλάφρυνε κάπως τη θέση τους, πήγαν και δήλωσαν τις γνώσεις τους. Και τότε σχηματίστηκε μία μεγάλη όρχηστρα, που έπαψε εθίμα βάζει και ήρωικά έμβατήρια, την ώρα που οι χιλιάδες των αδών προσφέρονταν όλοκαύτωμα μέσα στους άπαισιους φούρνους. Σε μία μέρα μόνον κάηκαν τρεις χιλιάδες Έβραίοι. Οι τριακόσιοι ήταν Θεσσαλονικίτες κι' ανάμεσά τους δ Ισαάκ Λεόν κι' δ Σάμι Πελάσφ, γνωστοί οικογενειάρχες στη Μακεδονική πρωτεύουσα.

Σ' την όρχηστρα του στρατοπέδου έπαίξε κι' δ δρ. Άλμπερ Μενασέ. Έπαψε, μά η ψυχή του έσταξε αίμα κάθε φορά που σήκωνε τα μάτια του κι' έδλεπε τις φλόγες, στα κρεματορία που έκαίγαν τις γυναίκες. Ο νους του πετούσε στην κορούλα του, στη μικρή του Λελιάνα, που τις μέρες εκείνες άκριδώς του είχε στείλει κρυφά ένα απελπισμένο μήνυμα: «Μικρή μου, άσπασμένο μου μπαμπού, τού έγραφε. Φοβάμαι πως δεν θά σε ξαναδώ. Φοβάμαι πως δεν θά ξαναδώ τη μαμά. Στείλε μου την ύλη, λογία σου...» Ήταν μία τραγική κραυγή τδ σημάδι αυτό, που έρχόταν από τδ βάθος της κόλασής εκείνης, που είχαν άναψει οι δαίμονες του ναζισμού. Ήταν ή κραυγή μιάς παιδούλας, που είχε διασησθή να πλησιάζει τδ τέλος της...

Τδ βράδυ της 28 Οκτωβρίου ήταν βροχερό και παγωμένο. Ο άνεμος φούσκωνε μανιασμένος ανάμεσα στα στενωσόκατα του στρατοπέδου, κάθιζε πάνω στις στέγες των παραγκών και δεν έλεγε να τδ κουνήσει. Τουρτουρίζαν οι κατάδικοι μέσα στις τρύπες τους, μά έξω, σε μικρή απόσταση από κεί, έπαίξε ή όρχηστρα τους χαρούμενους σκοπούς της, κάτω από τδ κινούτο των Κάπο, των τρομερών φυλάκων δηλαδή της, ήταν τδ δεξί χέρι των «Ες-Ες. Ξαφνικά φάνηκαν καμιά δεκαριά καμινάκια, γεμάτα από νέες κοπέλλες. Δεν φορούσαν τίποτε άλλο, παρά μία μονοκόμματα πουκαμιά. Πίσω τους ακολουθούσαν άλλα δέκα κι' άλλα μονοκόμματα άμειρητα. Όλα είχαν μέσα γυναίκες, κάπου δύομισι χιλιάδες, που τις πήγαιναν για τους θαλάμους των αερίων. Ή φρίκη ήταν ζωγραφισμένη πού δά ήταν τδ τέλος τους. Μά ούτε μιλούσαν, ούτε έκλαίγαν. Μέσα τους είχαν σβύσει τδ σύννορα της ζωής και τού θανάτου.

Κάποια στιγμή όστόσο, καθώς ένα από τδ καμινάκια πέρνούσε σιγά-σιγά μπρος από την όρχηστρα, ακούστηκε μία σπαραχτική κραυγή: —Πατερούλη! Σώσε με, πατερούλη!

Ήταν μία Έβραιοπούλα από την Πολωνία, που είχε δη τδν πατέρα της να φυσά τδ πνευστό του όργανου, την ώρα που αυτή σερνόταν στα κρεματορία για να γίνη σάχη. Ο τραγικός πατέρας, που άναγνώρισε τη φωνή τού παιδιού του, πετάχτηκε πάνω κι' ετοιμάστηκε να τρέξη προς τδ μέρος τού αυτοκινήτου, να τδ άγκυλιάσει, να τδ φιλήσει τουλάχιστον για τελευταία φορά. Μά δεν πρόλαβε. Μία σφαίρα σφύριξε στον άέρα και χτύπησε τδν Χαΐμ Κρέρ, που έπεσε μπρούμυτα πάνω στο παγωμένο έδαφος. Ήταν νεκρός. Ίσως όμως να ήταν καλύτερα έτσι. Γιατί πέθανε χωρίς να μάθη ποτέ δτι μέσα στο ίδιο εκείνο καμινάκι, εκτός από την κόρη του, ήταν ή γυναίκα του, ή μητέρα του, ή πεθερά του, δυό άνηψές του και τρεις εξαδέλφες του. Ογτακόσια παιδιά, μόνο από τη Θεσσαλονίκη, κάηκαν την καταραμένη εκείνη μέρα της 28 Οκτωβρίου 1943. Κι' ανάμεσά τους ή Λελιάνα, ή δεκαεξάχρονη παιδούλα τού δρ. Άλμπερ Μενασέ κι' οι δυό κόρες της αδελφής του. Ήταν κάτι τρομαχτικό.

Όταν τδ έμοσε αυτό δ γιατρός, έκλαψε βουβά τδ μεγάλο του δράμα, που δεν ήταν μόνον δικό του, άλλα όλης της φυλής του, όλων των λαών, που βρισκονταν κάτω από τδ πέλα των Ναζί. «Ακόμα δεν μπορώ να σκεφτώ χωρίς ν' ανατριχιάσω—σημειώνει στο ημερολόγιό του—την ψυχική κατάσταση της Λελιάνας μου, σαρκόδ εκ της σαρκόδ μου, που πήγαινε στο θάνατο βλέποντας τδν πατέρα της να παίζει μουσική...» Όμως στις 3 Φεβρουαρίου, δ δρ. Μανασέ είδε τδν αριθμό του γραμμένο στον κατάλογο εκείνων που έπρόκειτο να καούν. Σ' την άρχή σκέφτηκε πως αυτό ήταν μία λύσι: «Ο θάνατος θά τδν λύτρωνε απ' όλα τδ μαρτύρια που υπέφερε τόσους μήνες μέσα στην επίγεια αυτή κόλαση. Ναι, καλύτερα να έφυγε για πάντα. Να πήγαινε ν' ανταμώσει την κορούλα του, που είχε φύγει κι' αυτή από τη ζωή έρημη, τραγική, δίχως να μπορεί κανείς να της προσφέρει βοήθεια.

«Έρχομαι, Λελιάνα! φώναξε με όλη τη δύναμη της ψυχής του. Περιμένε με στην άλλη όχθη της γής, για να σε δω, να σε γνωρίσω άναμεσα στους χιλιάδες άλλους νεκρούς...»

Οι σύντροφοι του τδν κύτταξαν τρομαγμένοι και προσπάθησαν να τδν καθησυχάσουν. Ξαφνικά όμως μία σκέψη τδν σταμάτησε. Δεν έπρεπε να πεθάνει. Έπρεπε να ζήσει για να δη την καταρρευση της Γερμανίας. Μά δη όλους αυτούς τους φοβερούς έγκληματιές, να βρισκονται στη θέση που βρισκόταν τώρα αυτός. Δεν έπρεπε να χυθί προτού άντικρύσει τη δικαίη τιμωρία τους. Μά με πούν τρόπο μπορούσε να σωθί, αφού τδ αριθμός του υπήρχε μέσα στον κατάλογο; «Ο θάνατός του ήταν άναδ' άφικτος, προδιαγεγραμμένος. Κι' όστόσο δ δρ. Μανασέ, τη στιγμή πόνεφτος που έτοιμάζονταν να τδν πάρουν μαζί με τους άλλους καταδικούς, άρχισε να φωνάζει σαν τρελλός:

—Είμαι γιατρός! Είμαι γιατρός! —Είμαι γιατρός! Είμαι γιατρός! Οι Γερμανοί τδν έδωσαν παράμερα Αύτδ τδν έσωσε προς τδ παρόν. Οι Γερμανοί τδν έδωσαν παράμερα

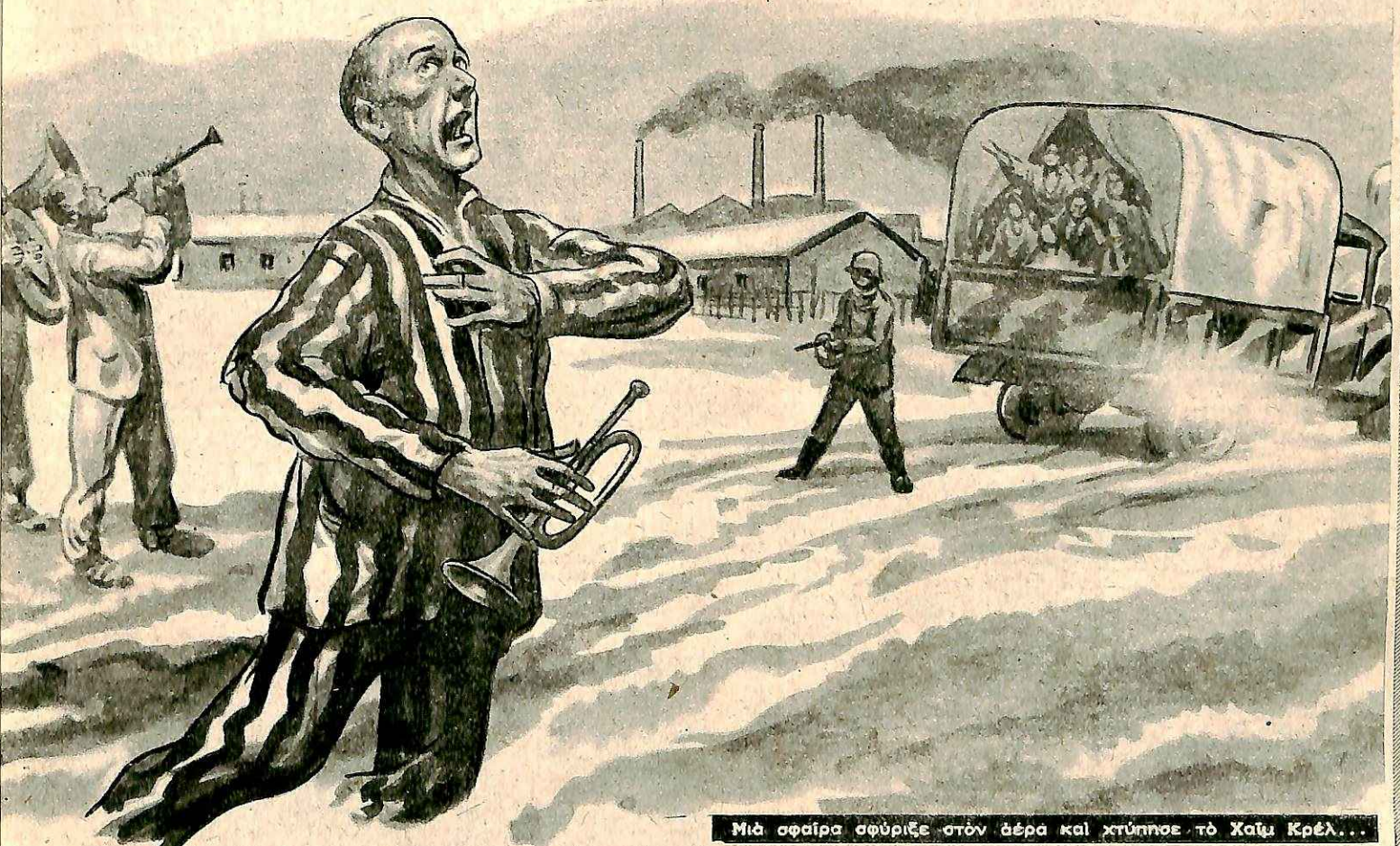
γιατί, όπως τού είπαν, τδ στρατόπεδο είχε άνάγκη ακόμη από γιατρούς. Για πούδ λόγο άραγε, αφού δεν υπήρχε κι' ή πιο στοιχειώδης ιατρική περίθαλψη; Μυστήριο. Όπως κι' άν είχε όμως τδ ζήτημα, δ δυστυχισμένος εκείνος επιστήμονας είχε ξεγυμνώσει από τδ δόγμα τού χάρου. Τότε όμως συνέδη κάτι περίεργο: Ένα παιδί, δεκαοχτώ μόλις χρόνων, πήρε τη θέση του και κίνησε έθελοντικά μαζί με τδ εμπλουδύκ που τδ πήγαιναν για τδν αποτέφρωσι. Ήταν δ υιός τού Όχάντια Λεών, γνωστού όδοντογιατρού της Θεσσαλονίκης.

Τδ παλληκαράκι αυτό, μη μπορώντας ν' άνθέρη περισσότερο στην πείνα, στο κρύο, στα χτυπήματα, στους πόνους, σε όλα εκείνα τέλος που έδλεπε να διαδραματίζονται γύρω του, αποφάσισε ν' αυτοκτογήσει ακολουθώντας τους συμπατριώτες του στο μοιραίο τους θάνατο. Κανείς δεν τδλμησε να τδν αποτρέψη. Την εύρισκαν σχεδόν λογική την έπιθυμία του αυτή να έγκαταλείψη μία ώρα άρχητερα τδ ζωή εκείνη που δεν ήταν πια ζωή.

Έτσι δ νεαρός Λεών, έγινε ένας μικρός ήρωας στην συνείδησι αυτών που τδν είδαν να μπαίνει με ύψωμένο τδ μέτωπο και με ούράνιο χαμόγελο, στους φοβερούς θαλάμους των αερίων...

Στδ μεταδύ, στην πτέρυγα τού στρατοπέδου που κρατούσαν τις γυναίκες, παιζόταν ένα άλλο ασύλληπτο δράμα: Μόλις είχε φτάσει μία όμδα από χιλίες εξακόσιες γυναίκες, από διάφορα μέρη της κατεχόμενης Ερώπης και φυσικά κι' από την Ελλάδα. Από αυτές ξεχώρισαν τέσσερες νέες: Τη Σουζάνα Λεβή, τη Λούνα Άσπάρ, την Όκταβια Μπενουσαν και την Άντζελίνα Ουζινιάν. Τις μετέφεραν στο Μπλόκ 10, όπου τις παρέλασαν οι έγκληματιές γιατροί Σούμαν και Κλάουμπερ, για είδικά πειράματα.

Την πρώτη νέα που έπεχείρησαν να ναρκώσουν, ήταν ή Σουζάνα Λεβή.

Μία σφαίρα σφύριξε στον άέρα και χτύπησε τδ Χαΐμ Κρέλ...

Ένας βοηθός τού Κλάουμπερ πήρε μία ένεσι και πρόσταξε να γδυθί.

—Για πούδ λόγο πρέπει να γδυθί; ρώτησε εκείνη. Μπορείτε να μου κάνετε την ένεσι στο πόδι ή στο χέρι...

«Έτυχε να βρισκόμαι την ώρα εκείνη μέσα στην αβουσα των πειραμάτων—γράφει στο ημερολόγιό του δ Γαλλοεβραίος γιατρός Μάρκ Λαμάν—και να δω με τδ μάτια μου τδ ήρωικό κατόρθωμα της Σουζάνας Λεβή, που άρνήθηκε να γδυθί μπροστά στο βοηθό τού Κλάουμπερ.

Ήταν ένας νεαρός φονιάς, που σκότωνε χάριν των πειραμάτων χιλιάδες άντρες και γυναίκες. Όταν άκουσε την Έβραιοπούλα ν' ύψωνη τη φωνή της, τδν έπιασε ένα είδος οστερίας κι' άρχισε να τρέμη όλοκληρος. Ήταν σίγουρα ή πρώτη φορά που τδ συνέβαινε αυτό. Έξαλλος από τδ κακό του, την άρπασε από τδ μαλλιά κι' άρχισε να της χτυπά τδ κεφάλι στον τοίχο.

«Κάποιος στιγμή ή Σουζάνα Λεβή, πήρε ένα νυστέρι που βρήκε μπροστά της και τδ κάρφωσε με δύναμη κάτω από τδν αριστερό μαστό τού νεαρού σάβιστ. Ο φονιάς άφησε μία κραυγή και καπρακύλησε κάτω

από ένα μπάγκο. Σε λίγα λεπτά ήταν νεκρός...» Η μικρή αυτή ήρωίδα, ή Σουζάνα Λεβή, μαζί με τις τρεις συντρόφους της, καταδικάστηκαν σε θάνατο. Άλλά τί θάνατο; Μήπως δεν ήταν άρκετό να τις αποτεφρώσουν μέσα στους άπαισιους φούρνους; Κι' όμως για τδ «Ες-Ες» δεν ήταν. Ένα έκτακτο στρατοδικείο που άποτελέστηκε από τρεις άνώτερους άξιωματικούς, έδωσε τήν άπόφασι δτι έπρεπε να πεθάνουν με φοβερά βασανιστήρια, μπροστά στις άλλες κρατούμενες για «παραδειγματισμό».

Έτσι τδ χαράματα της 22 Φεβρουαρίου 1944, οι τέσσερις τραγικές γυναίκες ώδηγήθηκαν γυμνές στην πλατεία τού στρατοπέδου, όπου ήταν συγκεντρωμένες και άκίνητες, όλες οι άλλες κατάδικοι. Ή παγωνιά ήταν άφόρητη. Κι' όστόσο όποια έκανε τήν παραμικρή κίνησι για να ζεσταθί, έπεφτε λιπόθυμη κάτω από τδ φοβερά χτυπήματα των βουκεντρών των Κάπο.

Δεν πρόκειται βέβαια να περιγράψουμε εδώ τ' άνατριχιαστικά μαρτύρια που δοκίμασαν οι τέσσερις Έβραιοπούλες. Άναφέρουμε μόνον τδ τέλος τους: «Όταν τδ «Ες-Ες ξεριζώσαν τδ νύχια τους, έκοψαν τ'αυτιά τους κι' έβγαλαν τδ μάτια τους, άμόλυσαν στο τέλος τδ λυσασμένα λυκόσκυλα τους, που τις κομμάτιασαν κυριολεκτικά. Παρ' όλα αυτά ή Σουζάνα Λεβή, εξακολουθούσε ακόμη να παλεύει με τδ θάνατο. Και μέσα στην τρομαχτική εκείνη πάλη, φώναζε στις άλλες γυναίκες:

—Κουράγιο, αδελφές μου! Τδ τέλος των κτηνωδών πλησιάζει. Όσοι από σας ζήσετε, να μάς έκδικήθετε...

Κάθε πράγμα όμως έχει και τδ δριά του. Ξαφνικά οι κρατούμενες, έπηρεασμένες ίσως από τδ άδάσαστο θάρρος της μικρούλας Λεβή, έσπασαν τήν άκίνησία τους και ξεχύθηκαν πάνω στα «Ες-Ες. Ή έξορμησι τους ήταν ήρωική. Μά δεν κράτησε παρά ελάχιστα δευτερόλεπτα. Μονομιάς απ' όλα τδ σημεία, ακούστηκαν κακαρίσματα πολυβόλων. Οι γυναίκες λύνιζαν κι' έφεταν δεξιά κι' αριστερά, για να μη σκηωθούν πια ποτέ.

Υστερα τις έβαλαν στη σειρά και τις έστειλαν στους «φούρνους». Δυό χιλιάδες περίπου πέθαναν τη χειμωνιάτικη εκείνη μέρα. Δυό χιλιάδες κοριτσόπουλα, μητέρες, αδελφές.

Ήταν ένας τραγικός άπολογισμός, που κανένας άνθρωπος νους δεν θά μπορούσε να τδν συλλάβη...

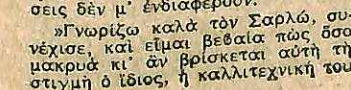
ΓΙΑΝΝΗΣ Β. ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ

Η Ντάροθι Μαυλόου, η οποία με την τελευταία εξαίρετη έδωλυνεία της στο πολεμικό-αίσθηματικό φιλμ «Άς ζήσουμε σήμερα» εξασφάλισε μια ξεχωριστή θέσι δραματικής ήθοποιου, δέν είναι καινούργια ήθοποιός. Με τόν τίτλο τής σταιρετ έκανε την εμφάνισις της στην θόβη άμέσως μετά τόν πόλεμο και χάρις στα ζωηρικά προσόντα της και τς πολύμορφο ταλέντο της καθιέρωσε άργα, αλλά σταθερά να διακριθί και να κατακτήση τόν τίτλο τής σταιρ. Από τς 1945 και μετά τήν είδαμε σέ πολλά φιλμ όλων τών ειδών, άναμεσα στα όποια ξεχωρίζουν τα «Νύχτα και μέρα» τού Γκέροουιν. «Ό μεγάλος ήπνος» με τόν Μπράνκαρτ, «Δυό σόγγες άπ' τς Τέσσα» με τς Ντενις Μόργκαν, «Μιά Κυριακή άπόγειμους», πάμι με τόν ίδιο, καθώς και μερικά άκόμη, τά όποια, ενώ τήν έκαναν γνωστή και «έμπρομη» σταιρλετ, ώστόσο δέν τής εξασφάλισαν τή μεγάλη δημοτικότητα μέχρι τς 1953. Τήν αιλτία της στασιμότητος αυτής μάς τήν έξηγει καλύτερώς ή ίδια με ρεαλισμό και θάρρος:

Ἡ Ντόροθυ Μαλόουν καὶ ὁ Τάιπ Χάντερ σὲ μιὰ αἰσθηματικὴ σκηνὴ τοῦ φιλμ «Ἄς ζήσουμε σήμερα».

Παρ' όλα αυτά η Ντόροθυ δεν εγκατέλειψε το δεινρό της. Έφυγε από το Χόλλυγουντ και πηγαίνοντας στη Ν. Υόρκη φοίτησε επί τρία χρόνια σε μία δραματική σχολή, από την οποία πήρε διπλώμα με άριστα. Αμέσως έπειτα θανατόληψε στο Χόλλυγουντ, αλλά τώρα δεν περιμενε να την «ανακαλύψουν» κανείς. Πήγε μόνη της και ζήτησε εργασία και την πέτυχε, υπογράφοντας ένα πολυτερές ευνούχο συμβόλαιο με τα στούντιο Γουόρνερ. Εφέτος, πριν μερικούς μήνες έλαξε το συμβόλαιο της και δεν θέλησε να το ανανεώσει. Προτίμησε να υπογράψει άλλο, με καλύτερους όρους με τα στούντιο «Ούνιβέρσαλ».

PAT KENENTY

‘Η Ζὰν ντ’ Ἀρκ κι’ ὁ πυροσβέστης! . . .

γίες αφογες... Όλη σου ή προσπάθεια, δηλαδή, σπαταλήθηκε στην εμφάνισί σου, κι' όχι στο περιεχόμενο...

— Τρελλέ, απάντησε ο Φραγκίσκος, σέ συγχωρώ γιατί άγγιξες, έστω και με την άκρη των χεριών σου, την κόρη του βασιλιά της Γαλλίας... Δέν μπορώ να σου καταλογίσω ευθύνη γι' αυτό, άφού δέν ήξερες. Άλλ' αυτή ή ιστορία τέλειωσε! Μά καταλαβαίνεις, τέλειωσε! "Η Ζιλέτ δέν υπάρχει πιά... Μην τολμήσης να ξανασηκώσεις τα μάτια σου πάνω στη δούκισσα του Φονταίνεμπλά... Σου απαγορεύω να της πτες έστω και μία λέξη!... Διαφορετικά, κινδυνεύει το κεφάλι σου.

— Μεγαλειότατε! τραύλισε ο Τριβουλέτος. Δέν είναι δυνατόν να μη με άφήσετε να μιλήσω στην κόρη μου...

— Άρεκέ! φώναξε ο Φραγκίσκος. Πρέπει να ξεχάσεις πώς έζησε τόσα χρόνια μαζί σου.

— Μη μου ξεριζώνετε την καρδιά, Μεγαλειότατε, είπε ο δυστυχισμένος.

— Μιά λέξη ακόμη, τρελλέ, και θα σέ στείλω να περάσης τις υπόλοιπες ημέρες σου στη Βασιλικά.

Ο Τριβουλέτος ανατρίχισε. "Η Βασιλική! Αυτό εσήμαινε ότι δέν θα ξανάβλεπε πιά την αγαπημένη του Ζιλέτ.

— Όχι, Μεγαλειότατε, φώναξε άνάμεσα στους λυγμούς που φούσκωναν το στήθος του. Θα κάμω ό,τι θελήσετε... Άφήστε με μόνον εδω... Δέν σας ζητάω τίποτε άλλο... Λυπηθήτε με. Σας όρκίζομαι ότι δέν θα τής ξαναμιλήσω. Μου είναι άρεκέτο να τη βλέπω μόνον... Έστω κι' από μακριά...

— Θα τη δής, απάντησε ο Φραγκίσκος. Έπειτα από μερικές ημέρες, θα δώσω μία μεγάλη γιορτή για να την παρουσιάσω στην αλλη. Θα μετασχης και συ σ' αυτή τη γιορτή, Τριβουλέτο. Δέν μπορεί να γίνη γιορτή χωρίς γελωτοποιό.

— Θα μετάρχω κι' εγώ στη γιορτή; ρώτησε ο δυστυχισμένος.

— Καί βέβαια, απάντησε καγχάζοντας ο βασιλιάς.

— Καί θα πρέπει να... έκτελέσω το ρόλο μου.

— Φυσικά.

— Μπροστά της;

— Καί βέβαια μπροστά της. Τί το παράξενο βρίσκεις σ' αυτό;

Ο Φραγκίσκος χαιρόταν για το μαρτύριο του Τριβουλέτου. Θάπαιρνε έτσι την έκδική του. Αυτός ο άθλιος γελωτοποιός, που όλοι τον καταφρονούσαν, είχε σφίξει στην άγκυλιά του τη Ζιλέτ! Καί τολμούσε να λήη πώς ήταν πατέρα της! Θα τον έκανε να μετανοιώσει γι' αυτά τα λόγια του. Στο μέλλον μία άβυσσος θα τον χώριζε από την κόρη του βασιλιά. "Η δούκισσα του Φονταίνεμπλά θα ένοιωθε μία άπεραστού Φονταίνεμπλά, όταν θα μάθαινε πώς εκείνος που άποκαλούσε πατέρα της, δέν ήταν παρά ένας άθλιος σαλτιμπάκος.

— Θυμήσου τα λόγια που σου είπα πρωτίτερα, συνέχισε ο βασιλιάς με το ίδιο

διο περιφρονητικό ύφος. "Αν σου ξεφύγη και μία μόνη λέξη για το παρελθόν που μου άφηθήκες, θα σέ στείλω στη Βασιλική, εκτός αν προτιμήσεις να σέ παραδώσω στο δήμιο για να σέ κρεμάση. "Η δούκισσα του Φονταίνεμπλά, ή κόρη του βασιλιά δέν έχει καμιά σχέση με τη Ζιλέτ Σαντελύ.

— Να κόμω το γελωτοποιό μπροστά της! ψιθύρισε ο Τριβουλέτος. "Ε, όχι, αυτό είναι αδύνατον!... Μου φαίνεται πώς θα τρελλαθώ.

Και πρόσθεσε δυνατά:

— Σας παρακαλώ, Μεγαλειότατε, να με άπαλλάξετε από τα καθήκοντά μου. Προτιμώ να έξαφανιστώ και να μην την δώ αυτή πιά.

Ο βασιλιάς, χωρίς να γυρίση για να τον κυττάξη, πρόσθεσε:

— Τρελλέ, πγαίνε... Καί να ξαναγυρίσης εδω έπειτα από δέκα λεπτά με την στολή του γελωτοποιού.

— Μεγαλειότατε, δέν με λυπόσαστε λοιπόν;

— Πγαίνε! ξαναφώναξε ο βασιλιάς.

Ο Τριβουλέτος, κατακίτρινος σαν πεθαμένος, άποτραβήχτηκε ως την πόρτα, την άνοιξε και βγήκε.

Τη στιγμή που ο Τριβουλέτος έβγαίνει από το βασιλικό γραφείο, τρελλός από λύπη και άπελπισία ο κόμης ντε Μονκλάρ έμπαινε στον προθάλαμο.

— Άναγγεϊλάτέ με στην Αυτού Μεγαλειότητα, είπε στον Μπασιινιάκ, που στεκόταν εκεί.

— Ο βασιλιάς δέν θέλει να ιδή κανέναν, απάντησε ο βασιλικός αρχιθαλαμηπόλος.

— Έμένα, όμως, θα με δεχτή, είπε ο αρχιδικαστής. Είμαι το χέρι του βασιλιά που τιμωρεί. Γι' αυτό, με βλέπει πάντοτε με χάρη.

Ο Μπασιινιάκ δίστασε για μία στιγμή, Άλλ' άίσως έπειτα πήρε την άπόφασή του.

— Θα σας άναγγεϊλώ, είπε στον Μονκλάρ. Άν, όμως, αυτή ή άνυπακοή με κάνει να χάσω την ένοια του βασιλιά, θα είσαι εσείς υπεύθυνος γι' αυτό και πρέπει να έξερετε πώς θα σας ζητήσω λόγο...

— Επώ, απάντησε ο Μονκλάρ. Θα σας δώσω όποια ίκανοποιήσι θελήσετε... Άλλά μην άργήτε, σας παρακαλώ...

Ο Μονκλάρ δέν είχε άδικο. Ο βασιλιάς τον δέχτηκε άμέσως ξεχνώντας την προηγούμενη άπαγόρευσή του.

— Λοιπόν, τί έγινε μ' αυτόν τον ληστή; ρώτησε ο Φραγκίσκος.

— Τον πιάσαμε, Μεγαλειότατε.

— Μπράβο, Μονκλάρ. Είσαι ο καλύτερος από τους υπηρέτες μου... Το έγκλημά του είναι αυτόφωρο. Δέν χρειάζεται, λοιπόν, δική. Θα διατάξης να τον κρεμάσουν... Άλλά πρέπει να τον βασανίσουν πρώτα... Μία μέρα και μία νύχτα μέσα

στο θάλαμο των βασανιστηρίων νομίζω πως είναι ό,τι του χρειάζεται... Θα πής στο δήμιο να μην παραλείψη κανένα από τα βασανιστήρια που ξέρει.

— Έκαμε κάτι, καλύτερο, Μεγαλειότατε, απάντησε μ' ένα άπαίσιο χαμόγελο ο αρχιδικαστής. "Η Μεγαλειότης σας έπιθυμεί να βασανιστή αυτός ο άνθρωπος, που του πεθάνη. Δέν είν' έτσι... "Ε, λοιπόν, τον εκλείσα μέσα στο όστεοφυλάκιο του Μονφωκόν, έβαλα δέκα στρατιώτες να φρουρούν έξω από τη σιδερένια πόρτα και διατάξα να μην την άνοίξουν πριν από όκτώ ημέρες. "Η Μεγαλειότητά σας βρίσκει ότι αυτό το μαρτύριο είναι μικρό;

— Όχι, βέβαια, είπε ο Φραγκίσκος ο Ιος, που έχασε ξαφνικά το χρώμα του.

— Άν ή Μεγαλειότης σας έπιθυμεί, μπορώ να διατάξω να τον δγαλουν από εκεί που βρίσκεται τώρα και να τον κρεμάσουν σε μία από τις άγγχονες του Μονφωκόν, συνεχίσε ο Μονκλάρ.

Ο βασιλιάς έμεινε κάμποση στιγμή σιλλογισμένος.

— Νομίζετε πώς θα υποφέρει πολύ; ρώτησε έπειτα.

— Πολύ; είπε ο Μονκλάρ μ' έναν άπαίσιο μορφασμό. Όχι περισσότερο από τέσσερες ή πέντε ημέρες... "Η πείνα και ή δίψα σκοτώνουν γρήγορα... Έχω μελετήσει αυτά τα ζήτηματα...

Ο βασιλιάς φαινόταν διστακτικός.

— Μήπως προτιμάτε να τον βγάλουμε, Μεγαλειότατε; ρώτησε ο Μονκλάρ.

— Όχι, απάντησε ο Φραγκίσκος άνασηκώνοντας τους ώμους του. Το μαρτύριο της πείνας και της δίψας, όπως έχω άκούσει, είναι τρομερό. Κι' έπειτα, άφού άρχισαμε...

— Κι' εγώ νομίζω πως δέν υπάρχει λόγος ν' αλλάξω με τίποτα, είπε ο Μονκλάρ.

— Ναί, συμφώνησε ο βασιλιάς. Άς μη μιλάμε πιά γι' αυτό το ζήτημα.

Ο Μονκλάρ έκανε μία βαθεϊά υπόκλειση.

— Η Μεγαλειότης σας ύποσχέθηκε ότι θα δεχόταν τον μεγάλο πατέρα Ιγνάτιο ντε Λοϊόλα, είπε.

— Ναί, απάντησε ο Φραγκίσκος με όλοφανερη δυσφορία. Είναι εδω;

— Μπήκαμε μαζί στο Λούβρο, Μεγαλειότατε.

Ο Φραγκίσκος σήκωσε τα μάτια του ψηλά, σαν να περίμενε κάποια βοήθεια που δέν έρχόταν.

— Θα τον δεχτώ, απάντησε.

Ο Μονκλάρ βγήκε από το Λούβρο ξεφίππος, συνοδευόμενος από καμιά είκοσι στρατιώτες.

Ο άνθρωπος αυτός ήταν έζηνα χρώων. Άλλά δέν θα τον νομίζες παραπάνω από σαραντά, βλέποντάς τον να στέκεται αλύγιστος πάνω στο άλογό του. Όταν, όμως, μελετούσες προσεχτικά τις ρυτίδες που αulάκωναν το πρόσωπο και το μέτωπό του, θα τον νομίζες το λιγώτερο όγδόντα χρόνων.

Το πρόσωπό του δέν ήταν ούτε άγριο, ούτε σκληρό. Ήταν το πρόσωπο ενός αγάλματος κι' όχι ενός ανθρώπου. Μάτια άναζητούσες κάποια έκφραση σ' αυτό. Τα χαρακτηριστικά του φαίνονταν σαν να είχαν πετρώσει.

Το ίδιο άτονη κι' άνέκφραστη ήταν κι' ή φωνή του. Έλεγε στο δήμιο: «Κρέμασε μου αυτό τον άνθρωπο», με τον ίδιο τρόπο που έλεγε και στον υπηρέτη του: «Ντύσε με».

Το Παρίσι έτρεμε μπροστά σ' αυτό τον άνθρωπο, που έμοιαζε περισσότερο με ζωντανό πτώμα.

Ο κόμης ντε Μονκλάρ χαιρόταν άραγε γι' αυτό τον τρόπο που σκόρπιζε γύρω του; Το πιθανώτερο ήταν ότι ούτε καν τον πρόσεχε.

Περιέργως φήμες κυκλοφορούσαν γι' αυτό τον άνθρωπο με την πέτρινη καρδιά και το δίχως έκφραση πρόσωπο. Πριν από είκοσι και πλέον χρόνια, του είχαν κλέψει το γιοί του. Είχε κόμει στην άρχή άνα κάτω το Παρίσι για να τον βρη. Άλλά, παρ' όλες τις προσπάθειές του, δέν κατάφερε να μάθη τίποτε, γι' αυτόν. "Η μανία του στράφηκε τότε εναντίον των τσιγγάνων και των κακοποιών, που τους θεωρούσε υπεύθυνους για την έξαφάνισή κι' ίσως το θάνατο του παιδιού του. Κι' έγινε θανάσιμος διώκτης τους.

Ήταν ως την εποχή εκείνη ένας ξένοια-

στος αulικός, που άλλο δέν σκεφτόταν παρά πώς να περάση ευχάριστα τον καιρό του. Άλλ' από τη μία μέρα στην άλλη έγινε άγριο θηρίο.

Ο Φραγκίσκος ο Ιος τον είχε κόμει αulάρχη του. Άλλά τα καθήκοντά του στην αulή δέν του επέτρεπαν ν' άφρασιθή στην καταδίωξη των κακοποιών, που είχε γίνει τότε τώσα το έργο της ζωής του. Ζήτησε τότε από το βασιλιά να τον διορίση αρχιδικαστή και στα καθήκοντά του αυτά συνήκωσε και εκείνα του διευθυντού της άστυνομίας. Διατήρησε ταυτόχρονα και το αξίωμα του αulάρχου, άλλά, με τη συγκατάθεσή του βασιλιά, ανέθεσε σ' έναν συγγενή του να τον άναπληρώση.

Αulάρχης, αρχιδικαστής και διευθυντής της άστυνομίας, ήταν ο άνθρωπος, που, μπροστά του, όλοι έσκυβαν το κεφάλι τους.

Οι Παρισίνοι δέν έτρεμαν και τον μισούσαν. Άλλά και ταυτόχρονα έξεβείζαν τον θάρρος του. Ο κόμης ντε Μονκλάρ άγνοούσε το αίσθημα του φόβου. Πολλές φορές είχε μη όλομύναχος μέσα σε κέντρα που συνάχονταν από κακοποιούς και από όπου κανένας άστυνομικός δέν είχε βγη ποτέ ζωντανός. Κι' ωστόσο, αυτός ξαναγύριζε πάντα σδως και άθικτος.

Η αλήθεια είναι ότι ο Μονκλάρ ένέπνεε σ' όλους έναν δεισιδαίμονα φόβο. Οι άνθρωποι έτρεμαν και να τον άγγίξουν άκόμη, σαν και αυτή ή άπλη έπαφη να τους έφερνε γρουσουζιά. Τον άποκαλούσαν άρχάγγελο του θανάτου, άτροφοδότη της άγχονης, «δήμιο»... Άλλά τίποτε από όλα αυτά δέν του έκανε έντύπωση.

Έκείνο το βράδυ, προπορευόταν καμιά δεκαριά μέτρα από το μικρό άπόσπασμα που τον συνόδευε. Έτσι συνήθιζε να κάνει πάντα, για να μη μορφή ν' άφρασιθεται άκνη χλητος στις σκέψεις του. Κάπου-κάπου, ψιθύριζε μερικές λέξεις. Άλλά κανείς δέν ήταν γύρω του για να τις άκούση. Προχωρούσε στήπας πάνω στη σέλλα, ντυμένος όλομαυρα. Μαύρο επίσης ήταν το άλογό του. Έμοιαζε έτσι μ' ένα κινούμενο άγαλμα του Πόνου και της Όδύνης.

Ο Μονκλάρ κι' ή συνοδεία του έκαμαν το γύρο των στενοσόκων, που κατέληγαν στην Αulή των Θαυμάτων, όμοια με άκαθάρτα ρουκιά που χύνονταν σ' ένα τέλμα.

Άκολουθούσαν τώρα ένα στενό δρόμο που έβγαине στην όδη Αγίου Διονυσίου. Τη στιγμή εκείνη, μία γυναίκα που ήταν κουβαριασμένη στο κοίλωμα μίας πόρτας, τινάχτηκε όρθια και στήλωσε το βλέμμα της πάνω στον αρχιδικαστή. Ήταν μία γρηά με άκαθόριστη ηλικία. Μερικά κουρέλια σκέπαζαν το κορμί της. Τα μαλλιά της έπεφταν άχτένιστα στους ώμους της.

Ο Μονκλάρ, με μία αulόρητη κίνησι, τράβηξε τα χαλινάρια του άλόγου του και σταμάτησε μπροστά της.

Η γυναίκα δέν έκαμε καμιά κίνησι.

— Τί με θέλεις; τη ρώτησε ο αρχιδικαστής.

— Τίποτ' άφέντη.

— Ποιά είσαι;

— Μία γυναίκα που υποφέρει και που περιμένει.

— Πώς λέγεται;

— Δέν έχω όνομα... Με φωνάζουν «ή τσιγγάνα».

— Μου φαίνεται πώς σε άναγνωρίζω.

— Άλήθεια, άφέντη;

Ο τόγος της φωνής της δέν ήταν είρωνικός. Θάλεγες πώς τα λόγια του Μονκλάρ της είχαν δώσει κάποια κρυφή χαρά.

— Σε άναγνωρίζω τώρα, συνέχισε ο κόμης. Σ' δέν ήσουν που ήρθες μία μέρα να με παρακαλέσης να χαρίσω τη ζωή σε κάποιον τσιγγάνο που είχα διατάξει να τον κρεμάσουν;

— Έχετε καταπληκτική μνήμη, άφέντη, είπε ή τσιγγάνα. Πάχε πάνω από είκοσι χρόνια από τότε που κρεμάσατε αυτό τον άνθρωπο χωρίς να συγκινηθήτε από τις παρακλήσεις μου.

— Ναί, είναι αλήθεια, ψιθύρισε ο Μονκλάρ σαν να μιλούσε στον έαυτό του. Άλλοίμονο, δέν μπορώ να ξεχάσω... νομίζω πως ήταν χθές...

Πρόσθεσε δυνατά:

— Την ημέρα που έγινε ο άπαγχονισμός αυτού του τσιγγάνου ριχτηκε πάνω

στο δήμιο κι' άρχισες να τον δαγκώνης... Σου έδωσα, ωστόσο, χέρι...

Τα μάτια της τσιγγάνας έλαμψαν για μία στιγμή.

— Τό είχα ξεχάσει, άφέντη, είπε. Στ' αλήθεια, ή μνήμη σας είναι καταπληκτική.

— Ο τσιγγάνος αυτός δέν γλύτωσε την άγχονή, συνέχισε ο Μονκλάρ κυττάζοντας στα μάτια τη γρηά.

— Ήταν γιοιός μου, άφέντη.

Τό είπε άπλά, χωρίς κακία.

— Καί τώρα τί θέλεις;

— Τίποτ' άφέντη.

— Γιατί με κυττάζεις όταν περνάω;

— Έτσι... από συνήθεια, άφέντη.

Ο Μονκλάρ χαλάρωσε τα χαλινάρια του άλόγου, ενώ ταυτόχρονα πίεσε με τις μπόττες του τα πλευρά του για να το κάμη να προχωρήση.

— Άφέντη! φώναξε εκείνη τη στιγμή ή γρηά.

— Εμπρός, μίλησε, της είπε ο Μονκλάρ γυρίζοντας προς το μέρος της. Τό ήξερα πώς είχες κάτι να μου πής.

— Έμαθα πώς θέλετε να πιάσετε τον Λαντεναί.

— Τον έξερις;

— Άρεκέ! για να ενδιαφέρωμαι γι' αυτόν. Κι' εκτός άπ' αυτόν ενδιαφέρωμαι πιδ πολύ για μία νέα, που λέγεται Έλιζα Ντολέ και που είνε κόρη ενός τυπογράφου...

Ο Λαντεναί κι' ή Έλιζα αγαπιούνται, άφέντη.

— Είσαι βέβαιη;

— Άν είμαι βέβαιη; "Αν κρεμάσετε τον Λαντεναί, άφέντη, ή Έλιζα θα πεθάνη από τη λύπη της. Κι' ο πατέρας της δέν θα άνθεξη επίσης... Γι' αυτό σας παρακαλώ, άφέντη...

Ο Μονκλάρ δέν μπόρεσε να καταλάβη άν ή τσιγγάνα ήθελε να τον παρακαλέση πραγματικά να σώση τον Λαντεναί ή τού είχε μιλήσει έτσι για να του δώση μία πληροφορία, που έκανε τη σκέψη ότι θα τού ήταν πολύτιμη. Άπόφυγε, άλλωστε, να της άπαντήση και κέντησε έλαφρά το άλογο του, που άπομακρύνθηκε άμέσως.

Αυτή τη φορά, ή τσιγγάνα δέν προσπάθησε να τον σταματήσει. Άν, όμως, ο κόμης ντε Μονκλάρ γυρίζε το κεφάλι του έκείνη τη στιγμή, θ' ανατρίχιαζε βλέποντας το γεμάτο μίσος βλέμμα που τού έριξε.

Ο αρχιδικαστής σκεφτόταν:

«Η πληροφορία είναι καλή. Ο Λαντεναί πγαίνει στο σπίτι του Ντολέ. Με μία τουφεκιά θα πιάσαμε δύο λαγούς».

Καθώς ο Μονκλάρ και ή συνοδεία του έξαφανίζονταν σε μία στραφή της όδου Αγίου Διονυσίου, ένας νέος βγήκε από ένα σπίτι και, βλέποντας τη γρηά τσιγγάνα, πήγε κοντά της.

Η τσιγγάνα δέν τον είδε, άπορροφημένη όπως ήταν από τις σκέψεις της.

Ο νέος, πγαίνοντας κοντά στη γρηά, την κύτταξε με συμπόνια, άλλά και ταυ-

τόχρονα έκαμε ένα μορφασμό που έδειχνε μία ανεξήγητη άποτροπή. Έπειτα άπλώσε το χέρι του και την άγγιξε στον ώμο.

— Η γρηά ανατρίχιασε σαν να ξαναγύριζε από ένα μακρινό όνειρο.

— Ο Λαντεναί! ψιθύρισε περτώντας το κατάξερο χέρι της πάνω στο μέτωπό της που αulακωνόταν από άναριθμητες ρυτίδες.

— Τί κάνεις εδω; τη ρώτησε ο νέος με φωνή ήρεμη και σοδαρή.

— Τίποτε, παιδί μου, του άπάντησε.

— Όπως ξέρεις, μου άρέσει να γυρίζω στους δρόμους... Είνε μία συνήθεια από την παλιά εποχή, όταν γυρίζαμε από τη μία πόλη στην άλλη μαζί με τον άθροωπό μου.

— Δυστυχισμένη γρηά! Δέν θ' άποφασίσης, λοιπόν, ποτέ να μείνης σ' ένα ήρεμο σπίτι και να ζήσης εκεί με κάποια άνεση... Ξέρεις, ωστόσο, πώς αυτό μπορώ να σου το προσφέρω. Έλα να ζήσης μαζί μου... θα σου έξασφαλίσω μία ήρεμη ζωή για τα γηρατειά σου.

— Ναί, ναί... το ξέρω πώς έχεις καλή καρδιά...

— Σου χρωστάω τόσα πράγματα! έπτε ο Λαντεναί. Μήπως δέν με περιμάζεψες... δυστυχισμένο όρφανό όπως ήμου; "Ο Θεός κι' οι άνθρωποι με είχαν εγκαταλείψει και χωρίς έσένα δέν ξέρω τί θα γινόντουσαν...

— Αυτό είναι αλήθεια, άπάντησε ή γρηά. Μην ξεχνάς πώς, εκτός από εμένα, δέν έχω κανένα άλλον στον κόσμο... "Η δική σου σκέψη με κρατάει ακόμη στη ζωή...

— Η γρηά κύτταξε μ' έναν παρόξενο τρόπο το νέο που στεκόταν μπροστά της.

Ο Λαντεναί ένοιωσε ένα σφίξιμο στην καρδιά. Αυτό το σφίξιμο το είχε αισθανθή κι' άλλες φορές. Καί στενοχωριόταν γι' αυτό. "Η ευγνωμοσύνη του άπέναντί της έπρεπε να ήταν άπερίοριστη. Γιατί, λοιπόν, αισθανόταν αυτή την άγωνία όταν βρισκόταν μπροστά της;

— Καταλαβαίνω την άγάπη σου, της είπε προσπαθώντας να κρυφή την παράξενη ταραχή που ένοιωθε. Μήπως, άλλωστε, δέν είμαι γιοιός σου;

— Καί βέβαια είσαι γιοιός μου, άπάντησε ή γρηά. Δέν μπορείς να καταλάβης τί αισθάνεται ή φτώχη μου καρδιά για σένα... "Αν κάποιος σούκανε κακό, θα ήμουν ίκανή να τον σκοτώσω.

— Μη φοβάσαι, της είπε ο Λαντεναί. Κανείς δέν μπορεί να μου κάνει κακό.

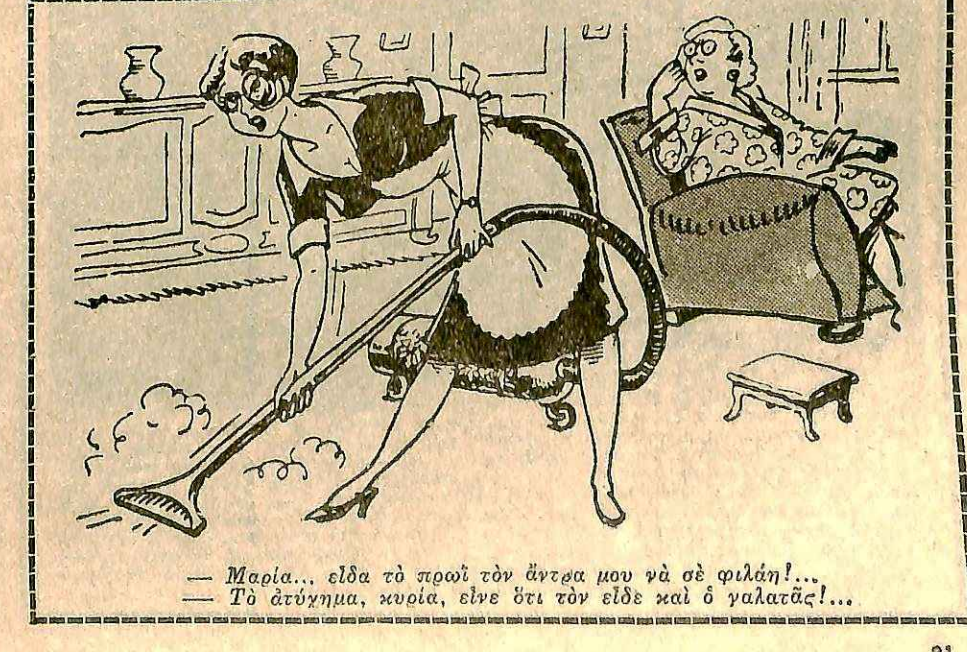
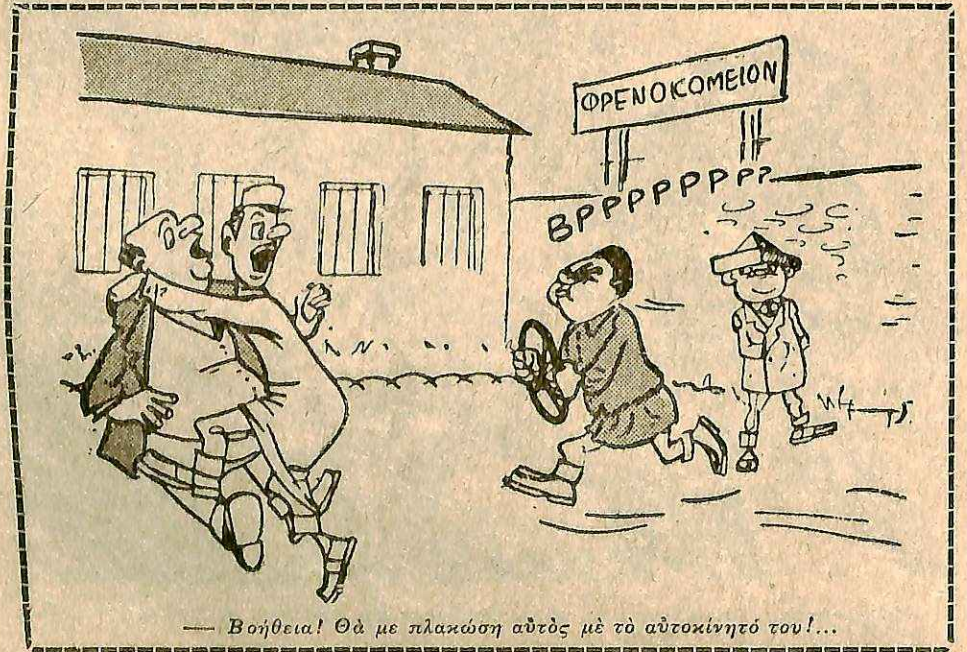
— Η γρηά πήρε το χέρι του άνάμεσα στα δικά της κι' άρχισε να ξετράχη με προσοχή τις γραμμές της παλάμης του.

— Βλέπω στο χέρι σου πολύ περίεργα πράγματα, παιδί μου, του είπε έπειτα άπό λίγο. Άγαπάς... και σ' αγαπάνε... Θα ζήσης ευτυχισμένος...

— Ένας καλός γάμος... Θα ζήσης πολλά χρόνια μ' όλο μου...

— Θα ζήσης πολλά χρόνια μ' όλο μου... που σε μισούν και θέλουν το κακό σου...

— Σ' ευχαριστώ, άπάντησε ο Λαντε-

Αριστερά: Η εικόνα αυτή δείχνει πώς θα βγάλετε ένα ξένο αντικείμενο, που χύθηκε μέσα στη μύτη του παιδιού σας. Δεξιά: Θα βάλετε το παιδάκι με το κεφάλι προς τα κάτω και θα πιέσετε με το δείκτη του χεριού τη βάση της γλώσσας του.

πράσσα. Είναι απαραίτητο, πάντως, να οδηγηθεί το παιδί σε κλινική, για να εξετασθεί με ακτινογραφική εξέταση ή θέσις του αντικειμένου. Ο γιατρός θα κρίνει κατόπιν αν η χειρουργική επέμβασις είναι απαραίτητη.

3) Όταν ένα ξένο σώμα (π. χ. ένα κομμάτι γομολάστιχας, ένα φασόλι, ένα μπιζέλι, ένα πετραδάκι) χωθή στο αυτί του παιδιού, δεν πρέπει να προσπαθήτε να το βγάλετε μ' ένα τσιμπιδάκι ή μ' οποιοδήποτε άλλο όργανο. Γιατί υπάρχει κίνδυνος να πληγώσετε το αυτί του παιδιού.

Εκείνο που πρέπει να κάμετε είναι το εξής:

Θα βάλετε το παιδάκι να πλαγιάσει από το υγιές αυτί και κατόπιν θα χύσετε μέσα στο άλλο αυτί λίγη γλυκερίνη που θα την ζεστάνετε προηγουμένως με μπαιν-μαρί.

Κατόπιν θα γυρίσετε απότομα το κεφάλι του παιδιού (εϊκ. 4). Με τον τρόπο αυτό το ξένο σώμα είναι δυνατόν να παρασυρθεί και να βγεί. Αντί για γλυκερίνη μπορείτε να χρησιμοποιήσετε καθαρό λάδι.

ΤΑ μικρά παιδιά είναι συνήθως απρόσεχτα και αγνοούν τον κίνδυνο. Παρ' όλες τις προφυλάξεις και την επαγρύπνησί σας, είναι δυνατόν, λοιπόν, να καταπιούν ένα σκληρό αντικείμενο ή να βάλουν ένα βόλο ή ένα κουκουτσι μέσα στη μύτη ή το αυτί τους. Τι θα κάμετε σ' αυτή την περίπτωση;

Σας δίνουμε μερικές χρήσιμες οδηγίες, που θα σας επιτρέψουν να παράσχετε στο παιδί σας τις πρώτες βοήθειες και να το προφυλάξετε από σοβαρότερους κινδύνους:

1) Μερικά παιδιά έχουν τη μανία, παίζοντας, να χώνουν μικρά αντικείμενα μέσα στα ρουθούνια τους, φασόλια, πετραδάκια, κουμπιά κτλ. Τα αντικείμενα αυτά, με μια πιο δυνατή αναρρόφησι, ανεβαίνουν πιο ψηλά και σφηνώνονται στο επάνω μέρος της μύτης. Μην τρομάζετε, σε παρομοία περίπτωση και πρό παντός μην έκνευρίζετε το παιδί.

Για να βγάλετε το ξένο αντικείμενο θα πιέσετε το ελεύθερο ρουθούνι και θα πητέ στο παιδί να φυσήσει μ' όλη του τη δύναμη προς τα έξω (εϊκ. 1). Στις πιο πολλές περιπτώσεις, το ξένο αντικείμενο βγαίνει με το φύσημα. Διαφορετικά, θα πάτε το παιδάκι σ' έναν ωτορινολαρυγγολόγο που θα βγάλει το ξένο αντικείμενο με τα κατάλληλα εργαλεία.

2) Το παιδάκι κατάπιε ένα αντικείμενο που είναι αρκετά μεγάλο, ώστε να μην μπορεί να περάσει από τον οισοφάγο του. Από τ' άλλο μέρος, όμως, το αντικείμενο αυτό συμπιέζει τα αναπνευστικά όργανα και επενεργεί στο λαιμό του παιδιού σαν βρόχος. Στην περίπτωση αυτή δεν έχετε να χάσετε καιρό. Θα βάλετε το παιδάκι με το κεφάλι προς τα κάτω και θα πιέσετε με το δείκτη του χεριού τη βάση της γλώσσας του (εϊκ. 2). Το ξένο αντικείμενο θα τιναχτεί τότε έξω και το παιδάκι θα ξαναδρά την κανονική αναπνοή του.

Αν το ξένο σώμα πέρασε στο στομάχι, πρέπει να ξέρετε, πρό παντός, το είδος και το σχήμα του. Αν είναι μικρό, στρογγυλό και λείο, δεν υπάρχει λόγος ν' ανησυχήτε. Θα βγεί μόνο του με τα περιττώματα.

Αν το ξένο σώμα παραμένει σφηνωμένο στο λάρυγγα, φωνάζετε άμεσα στο γιατρό, γιατί το παιδί μπορεί να πάθει ασφυξία.

Αν το ξένο σώμα είναι αιχμηρό, υπάρχει κίνδυνος να πληγώσει τα τοιχώματα του οισοφάγου και του στομάχου. Στην περίπτωση αυτή, κατά το πρώτο είκοσιτετράωρο, πρέπει να δίνετε κάθε ώρα στο παιδί σας μεγάλες μπουκιές ψύχα από ψωμί και ινώδη φυτά, όπως είναι τα σπαράγγια και τα

Απαραίτητες συμβουλές προς τους γονείς

πρέπει ποτέ να ρίξετε το νερό προς το μέρος του τυμπάνου, γιατί το ξένο αντικείμενο είναι δυνατόν να χυθεί τότε πιο βαθιά μέσα σ' αυτί και να προκαλέσει ιλίγγους στο παιδί.

Αν αποτύχετε και πάλι, τότε πρέπει να καταφύγετε σ' έναν ειδικό γιατρό, γιατί ο παρατεινόμενος έρεθισμός του αυτιού μπορεί να προκαλέσει μια ενοχλητική και αρκετά σοβαρή ωτίτιδα.

Αριστερά: Αφού χύσετε μέσα στο αυτί του παιδιού λίγη χλιαρή βαζελίνη ή λάδι, θα γυρίσετε απότομα το κεφάλι του. Η βαζελίνη ή το λάδι θα παροτρύνουν πιθανόν το ξένο αντικείμενο. Δεξιά: Θα βάλετε το (μπέκι) της συριγγας μέσα στον άκουστικό πόρο και θα ρίξετε το νερό προς τα επάνω και πλάγια.

Η πριγκηπίτσα Ίρα

ΔΙΑΔΟΧΟΣ ΤΗΣ ΜΑΙΡΙΛΥΝ ΜΟΝΡΟΕ;

Οι προτάσεις του Χόλλυγουντ στη νύφη του παραμυθένιου γάμου της Βενετίας

ΛΙΓΟΥΣ μήνες μόλις μετά τον «παραμυθένιο γάμο» τους στη Βενετία, τα πρώτα σύννεφα άρχισαν, καθώς φαίνεται, να βολύνουν τον ουρανό της συζυγικής ευτυχίας του πριγκίπου Χοενλόε-Λάγκεμπουργκ και της δεκαπενταχρονης πριγκηπίσας Ίρας φόν Λάγκεμπουργκ. Αν προσέξουμε ώριμες φήμες, που κυκλοφόρησαν επίμονα τις τελευταίες εβδομάδες και που σκανδάλισαν σε τρομερό βαθμό τους συντηρητικούς κύκλους της υψηλής ευρωπαϊκής αριστοκρατίας, το Χόλλυγουντ «έβαλε στο μάτι» την πριγκηπίσσα και θέλει να την κάνει στάρ!

Κατά τις ίδιες φήμες, η νεαρά γαλαζοαίματη δείχνει όλη τη καλή διάθεσι να υποκύψει στις προτάσεις, που της γίνονται, αλλά συναντάει την άκαμπτη άρνησι του συζύγου. Η πριγκηπίσσα, που δε δέχεται με κανένα τρόπο να δει τη γυναίκα του στην αθηνά. Στο επίκεντρο της παρασκηνιακής αυτής δραστηριότητας γύρω από το πρόσωπο της πριγκηπίσας Χοενλόε-Λάγκεμπουργκ βρίσκεται η διάσημη Λουέλλα Πήρσον, η οποία — κατά τα γραφόμενα μιας αμερικανικής εφημερίδας — «έχει ρίξει ολόκληρο το έαρος... των 86 κλών της στην προσπάθεια να κατακτηθεί η έλκυσις της Ίρας, για λογαριασμό της «Μέτρο-Γκόλντγουιν-Μάγερ»!

Όταν η πριγκηπίσσα έκανε την εμφάνισή της στο νυκτερινό κέντρο του Χόλλυγουντ «Τροκαντερό», η Λουέλλα Πήρσον την υποδέχτηκε με μια ασυνήθιστη διαχτυκότητα, που ξάφιασε πολλούς. Ανοίγοντας την τεράστια αγκαλιά της, έσφιξε απάνω της το δεκαπενταχρονο κοριτσάκι, ξεφωνίζοντας με ένθουσιασμό — και με πλήρη άγνοια, έννοείται, των κανόνων της εθιμοτυπίας απέναντι μιας πριγκηπίσας: — Γουέλκαμ, ντάρλινγκ!...

Έφτα μόλις ώρες αργότερα, οι εφημερίδες του Λος Άντζελες, περιγράφοντας το γεγονός στις πρώινες εκδόσεις τους, αναγγέλλανε συγχρόνως πως η Πήρσον είχε κατορθώσει να πείσει την... «ντάρλινγκ» να υπογράψει συμβόλαιο για τον κινηματογράφο!

Η πληροφορία αυτή διαψεύσθηκε κατηγορηματικά από τους κύκλους του πριγκηπικού ζεύγους, αλλά δεν υπάρχει αμφιβολία, ότι έγινε πραγματικά πρόταση, και πως οι προτάσεις αυτές συζητούνται ακόμη.

Το Χόλλυγουντ — υποστηρίζουν οι καλώς πληροφορημένοι — έχει τέσσερες σημαντικότητας λόγους, για να θέλει να αποκτήσει την πριγκηπίσσα και δεν θα διστάσει να εξαντλήσει κάθε μέσο για να το επιτύχει.

Οι λόγοι είναι οι εξής: Πρώτον, ότι η Ίρα φόν Χοενλόε-Λάγκεμπουργκ παρουσιάζει «σωματικά προσόντα» ανάλογα προς εκείνα της Μαίριλυν Μονρόε και θα μπορούσε κάλλιστα να διαφημιστεί ως η διάδοχος της και ως η «κόν» αριθμόν 2 ατομική βόμβα του σέξ! Βεβαίως, το αστρο της Μονρόε μεσουραίνει ακόμη, αλλά η πριγκηπίσσα Ίρα είναι μόλις 15 ετών και θα εξασκολληθεί να λάμψει από νεότητα ακόμη και όταν η ξανθή Μαίριλυν θα έχει συντριβεί από το βάρος του χρόνου.

Δεύτερον, ο θουλικός γάμος της στη Βενετία αποτέλεσε μια πρώτης τάξεως διαφήμιση της Ίρας φόν Χοενλόε-Λάγκεμπουργκ — μια διαφήμιση, που ως τώρα δεν έχει γίνει, παρά μόνο στις στάρ πρώτου μεγέθους. Αυτό σημαίνει, κυρίως, οικονομία δεκάτων εκατοντάδων χιλιάδων δολλαρίων για την κινηματογραφική εταιρία, που θα έχει την τύχη να χρησιμοποιήσει την πριγκηπίσσα.

Τρίτον, η υποψηφία διάδοχος της Μαίριλυν Μονρόε προέρχεται — πράγμα που προξενεί ακαταμάχητο θάλπητρο στους Αμερικανούς — από την ανώτατη ευρωπαϊκή αριστοκρατία.

Όπως φαίνεται καθαρά από αυτή την φωτογραφία, η πριγκηπίσσα Ίρα έχει όλα τα σωματικά προσόντα για να δεχθεί τη Μαίριλυν Μονρόε. Το πράγμα, όμως, προσκρούει στις αντιρρήσεις του συζύγου της...

ριστοκρατία. Για το υπερατλαντικό κοινό, που βλέπει τους πριγκίπες και τους άλλους τιτλούχους σαν εξωτικά, αξιοπερίεργα όντα και τους θαυμάζει, όσο κι αν δεν θέλει να το ομολογήσει, μια στάρ, που θα συνεδύαζε την ύψηλη καταγωγή με την αισθησιακή πραγματικότητα, θα αποτελούσε συγκλονιστικό «νεωτερισμό» και δεν θα άργουσε να γίνει δημοφιλέστατη.

Τέταρτον, η φωτογραφία της πριγκηπίσας είχε την τιμή να δημοσιευτεί στο εξώφυλλο του αμερικανικού περιοδικού «Λάιφ», που η κυκλοφορία του φθάνει σε εκατομμύρια αντίτυπα. Και έχει παρατηρηθεί, ότι κάθε κοπέλλα, που το χαμόγελο της διακοσμεί το εξώφυλλο του «Λάιφ», δημιουργεί κατόπιν μια θριαμβευτική καριέρα.

Όλα αυτά τα προσόντα συνδυαζόμενα έχουν κάνει τους κινηματογραφικούς παραγωγούς να εξεπαιδεύσουν όλες δυναμείς διαθέσεις για να αρπάξουν το λαχταριστό αυτί θύραμα, που η αξιοποίησις του στην θόνη θα τους αποδόσει στο διπλό και το τριπλό τα χρήματα, που θα διαδεθούν.

Κατά τις πληροφορίες του αμερικανικού τύπου οι προτάσεις, που έγιναν στην πριγκηπίσσα Ίρα, προέβλεπαν ετήσια αμοιβή της μέλλουσας στάρ 375.000 δολλαρίων για το γύρισμα τριών ταινιών στο διαστημα ενός έτους — δηλαδή, 125.000 δολλαρίων για κάθε ταινία! Η αληθινή «πριγκηπίτσα» αυτή αμοιβή, μαζί με την παγκόσμια δόξα, που συνεπάγεται η κινηματογραφική σταδιοδρομία, ήταν φυσικό να δελεάσει την ομορφη Ίρα, που, όσο κι αν προέρχεται από γαλαζοαίματη οικογένεια, δεν παύει να έχει τις ίδιες αδυναμίες και τις ίδιες φιλοδοξίες με τα άλλα κοριτσόπουλα της ηλικίας της.

Εξ άλλου, παρατηρούν όσοι είναι σε θέση να γνωρίζουν τα μυστικά παρασκηνία του γάμου της Ίρας με τον πριγκίπα φόν Χοενλόε-Λάγκεμπουργκ, στην υποψηφία στάρ άρρεσι εξαιρετικά η ρεκλάμα και ο θόρυβος γύρω από τ' όνομα της και δεν έχει την κλασιική την «διακριτικότητα», που χαρακτηρίζει τους περισσότερους καθαρόαιμους αριστοκράτες.

Η επιδεικτική πολυτέλεια, που δόθηκε στο γάμο της, όφειλεται σε πρωτοβουλία της ίδιας της μητέρας της. Ο πριγκίπης Άλφρεντ Χοενλόε και ο βέλος της Ίρας, ο βασιλεύς των αλβανικών Τζέινι Ανιέλ-λι, που είχαν πάει στη Βενετία το περασμένο καλοκαίρι για να προετοιμάσουν και σ' αυτό γάμο, είχαν καταλήξει στην απόφασι να γίνει η ιεροτελεστία σε μια μικρή εκκλησία με περιορισμένο αριθμό καλεσμένων. Μα η απόφασι αυτή προσέκρουσε στην αντίδρασι της Ίρας και της μητέρας της και, τελικά, έγινε ο «συμβιβασμός» να τελεσθεί ο γάμος σε μικρή εκκλησία, αλλά με τέτοια μεγαλειώδη πομπή, που απέτελεσε άμεση αντίθεσι με το περιβάλλον.

Επίσης, ο πριγκίπας φόν Χοενλόε-Λάγκεμπουργκ είχε αξιώσει να μην πάνε φωτορεπόρτερ στην τελετή και να μη δοθούν στην δημοσιότητα τα δώρα, που πήρε η νύφη. Η Ίρα όμως και η μητέρα της δεν δέχθηκαν ούτε τη μία, ούτε την άλλη αξίωσι. Η εκκλησία του Σάν-Σεμπαστιάν είχε κυκλωθεί από τεράστιες στρατιές φωτογράφων και μόνο το πρώτο δεκάμηρο μετά τον γάμο δημοσιεύτηκαν 80.000 φωτογραφίες της Ίρας — μαζί με τον πλήρη κατάλογο των δώρων που έλαβε!

Ωρισμένοι αποδίδουν όλα αυτά στο ότι η πριγκηπίσσα, κόρη ξεπεσμένων οικονομικά αριστοκρατών, μενάλως, αντίθετα προς τον συζύγο της, με στερήσεις — και ότι θέλησε να παρηγορηθεί μ' έναν παραινυθέντα γάμο. Άλλοι, όμως, ισχυρίζονται, ότι, πίσω από την επιμονή της Ίρας και της μητέρας της κρυβόταν... η προσυνεννόησι με το Χόλλυγουντ! Όπως κι αν έχη το πράγμα, είναι, πώς δεν θα δυσαρμόσει καθόλου τη μικρή πριγκηπίσσα να γίνει στάρ.

Η πριγκηπίσσα Ίρα σε μια χαριτωμένη και πολύ «κινηματογραφική» πόζα της, στο παρισινό νυκτερινό κέντρο «Μον-σενιέρ».

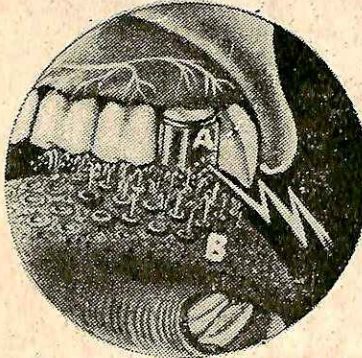

ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΔΙ' ΟΛΟΥΣ

Έχετε στο στόμα σας μια ηλεκτρική στήλη;

Αποφύγετε τα μεταλλικά σφραγίσματα και τις γέφυρες

Έχετε μήπως στο στόμα σας μια μεταλλική γέφυρα ή μια δοντοστοιχία; Αυτή η γέφυρα ή αυτή η δοντοστοιχία σας εξυπηρετούν περίφημα. Κι' ωστόσο, σε μερικές περιπτώσεις, μπορούν να προκαλέσουν σοβαρές διαταραχές, είτε τοπικές (π. χ. ένα έκζεμα στα ούλα),

ή αντίληψης ότι τα μη οξειδούμενα μέταλλα - χρυσός, μίγματα με βάσι τον υδράργυρο, ανοξείδωτος χάλυβας κτλ. - δεν προκαλούν παρόμοια ρεύματα. Τα νεώτερα πειράματα απέδειξαν, όμως, ότι και τα ανοξείδωτα μέταλλα μπορούν να παίζουν το ρόλο ηλεκτροδίων. Το μέταλλο δεν αλλοιώνεται, αλλά η αντίδραση δημιουργείται στην επιφάνειά του και το ρεύμα κυκλοφορεί μέσα στο στόμα. Τελικά, μάλιστα, ανακαλύφθηκε ότι παρόμοιες αντιδράσεις δημιουργούνται ακόμη και με το χρυσό. Στις προθέσεις, άλλωστε, ο χρυσός αναμιγνύεται με άλλα μέταλλα, π. χ. άργυρο, χαλκό ή παλλάδιον.

Όπως είπαμε και παραπάνω, τα ηλεκτρικά ρεύματα που παράγονται μέσα στο στόμα μπορούν να προκαλέσουν διαταραχές, και σε απομακρυσμένα ακόμη σημεία του σώματος.

Οι διαταραχές αυτές είναι παντός είδους: πεπτικές, π. χ. αεροφαγία, κακή λειτουργία της χολής, νευρικές, π. χ. σπασμοφιλία, αϋπνία κτλ.

Το ηλεκτρικό ρεύμα επηρεάζει σε μερικές περιπτώσεις τα μάτια, το λαιμό ή τα αυτιά. Παρατηρήθηκαν π. χ. αιμορραγίες των ματιών, φλογώσεις της ίριδος ή των βλεφάρων, επίμονα συνάγια, υπερβολική έκκριση κίτρινης ουσίας από τα αυτιά κτλ. που οφείλονται στο ηλεκτρικό αυτό ρεύμα.

Συχνότατος είναι επίσης ο αντίκτυπος στο δέρμα: έκζεμα, φαγούρα στην περιοχή των γεννητικών οργάνων κτλ.

Αλλά και το αίμα επίσης είναι δυνατόν να επηρεασθεί από το ηλεκτρικό ρεύμα που σχηματίζεται μέσα στο στόμα. Παρατηρήθηκαν π. χ. αναιμίες, αύξηση της ούριας, της χολής, στερόλης ή του σακχάρου κτλ.

Για να προκληθούν αυτές οι διαταραχές δεν είναι απαραίτητο η πρόθεση να ένοχη τον άρρωστο. Παρατηρούνται επίσης και σε περιπτώσεις που η εφαρμογή της πρόθεσης είναι τελεία και το άτομο δεν αισθάνεται την παραμικρή ενόχληση.

Το πράγμα αυτό δεν είναι διόλου παράξενο, αφού η αιτία της διαταραχής είναι το παραγόμενο ηλεκτρικό ρεύμα και όχι οι ένοχλησεις τυχόν που αισθάνεται τυχόν ο ασθενής μέσα στο στόμα.

Πώς, όμως, ο γιατρός θα αντιληφθεί ότι η αιτία ώρισμένων ενόχλησεων βρίσκεται στο στόμα κι' όχι όπουδήποτε άλλο; Μερικά ασημένια συμπτώματα, που ο ασθενής δεν νομίζει απαραίτητο ν' αναφέρει, θα τον καθοδηγήσουν σ' αυτό. Π. χ. η μεγάλη έπληξη του στόματος, ο έρεθισμός του φάρυγγος, μια μεταλλική γεύση μέσα στο στόμα, μια στυπτική εντύπωση όταν τρώμε ένα φρούτο, η μεγάλη δίψα κτλ. Σε μερικές περιπτώσεις επίσης, τα ούλα πρήσκονται και ο ούρανός τους γίνεται κατακόκκινος.

ή αντίληψης ότι τα μη οξειδούμενα μέταλλα - χρυσός, μίγματα με βάσι τον υδράργυρο, ανοξείδωτος χάλυβας κτλ. - δεν προκαλούν παρόμοια ρεύματα. Τα νεώτερα πειράματα απέδειξαν, όμως, ότι και τα ανοξείδωτα μέταλλα μπορούν να παίζουν το ρόλο ηλεκτροδίων. Το μέταλλο δεν αλλοιώνεται, αλλά η αντίδραση δημιουργείται στην επιφάνειά του και το ρεύμα κυκλοφορεί μέσα στο στόμα. Τελικά, μάλιστα, ανακαλύφθηκε ότι παρόμοιες αντιδράσεις δημιουργούνται ακόμη και με το χρυσό. Στις προθέσεις, άλλωστε, ο χρυσός αναμιγνύεται με άλλα μέταλλα, π. χ. άργυρο, χαλκό ή παλλάδιον.

Όπως είπαμε και παραπάνω, τα ηλεκτρικά ρεύματα που παράγονται μέσα στο στόμα μπορούν να προκαλέσουν διαταραχές, και σε απομακρυσμένα ακόμη σημεία του σώματος.

Οι διαταραχές αυτές είναι παντός είδους: πεπτικές, π. χ. αεροφαγία, κακή λειτουργία της χολής, νευρικές, π. χ. σπασμοφιλία, αϋπνία κτλ.

Το ηλεκτρικό ρεύμα επηρεάζει σε μερικές περιπτώσεις τα μάτια, το λαιμό ή τα αυτιά. Παρατηρήθηκαν π. χ. αιμορραγίες των ματιών, φλογώσεις της ίριδος ή των βλεφάρων, επίμονα συνάγια, υπερβολική έκκριση κίτρινης ουσίας από τα αυτιά κτλ. που οφείλονται στο ηλεκτρικό αυτό ρεύμα.

Συχνότατος είναι επίσης ο αντίκτυπος στο δέρμα: έκζεμα, φαγούρα στην περιοχή των γεννητικών οργάνων κτλ.

Αλλά και το αίμα επίσης είναι δυνατόν να επηρεασθεί από το ηλεκτρικό ρεύμα που σχηματίζεται μέσα στο στόμα. Παρατηρήθηκαν π. χ. αναιμίες, αύξηση της ούριας, της χολής, στερόλης ή του σακχάρου κτλ.

Για να προκληθούν αυτές οι διαταραχές δεν είναι απαραίτητο η πρόθεση να ένοχη τον άρρωστο. Παρατηρούνται επίσης και σε περιπτώσεις που η εφαρμογή της πρόθεσης είναι τελεία και το άτομο δεν αισθάνεται την παραμικρή ενόχληση.

Το πράγμα αυτό δεν είναι διόλου παράξενο, αφού η αιτία της διαταραχής είναι το παραγόμενο ηλεκτρικό ρεύμα και όχι οι ένοχλησεις τυχόν που αισθάνεται τυχόν ο ασθενής μέσα στο στόμα.

Σε όλες αυτές τις περιπτώσεις, είναι απαραίτητο ν' αφαιρεθεί η πρόθεση από το στόμα.

Μια άλλη μέθοδος συνίσταται στην εξουδετέρωση του αρνητικού πόλου της ηλεκτρικής στήλης, στην ελάττωση, δηλαδή, της οξύτητας του σάλιου, όπου περιορίζεται αυτόματως και η ένταση του παραγόμενου ηλεκτρικού ρεύματος. Για το σκοπό αυτό γίνονται συχνές πλύσεις του στόματος με διάλυσι οξικού χαλκού. Τα αποτελέσματα, όμως, είναι παροδικά. Έπειτα από λίγη ώρα, το σάλιο ξαναγίνεται οξινό κι' η ηλεκτρική στήλη αρχίζει και πάλι να λειτουργεί έντατα.

Γι' αυτό, το αποτελεσματικότερο μέσον είναι η αφαίρεση των μεταλλικών τεμαχίων και η αντικατάστασής των με άλλα από πορσελάνη, τοιμένο ή ακρυλική ρητίνη.

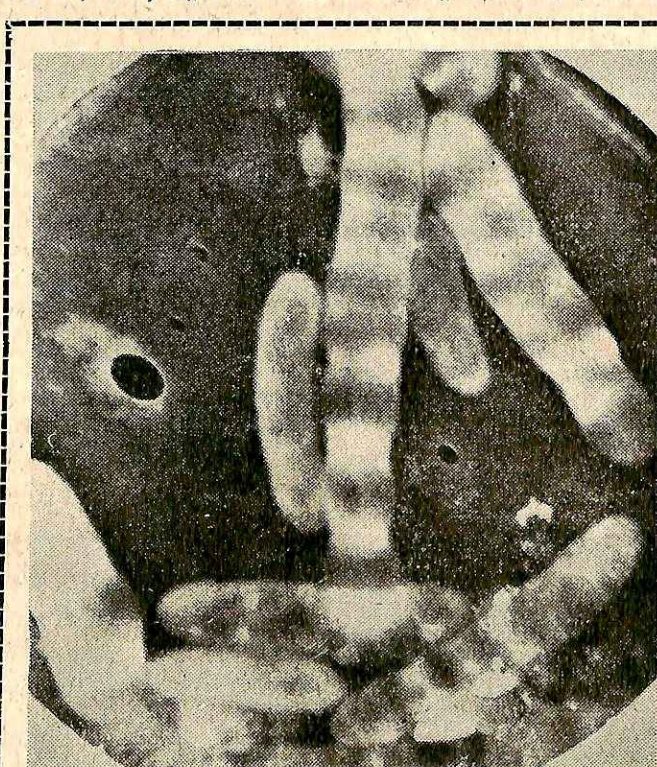
Το ίδιο ισχύει και για τα σφραγίσματα από μέταλλο. Και αυτά επίσης είναι καλύτερο να γίνονται με τις ουσίες που αναφέραμε: τοιμένο, πορσελάνη ή ακρυλική ρητίνη. Η τελευταία αυτή ουσία παρουσιάζει το τρίτο πλεονέκτημα ότι είναι ελαφρή, αναλλοίωτη και εφαρμόζει καλύτερα πάνω στα ούλα. Έτσι δεν θα έχετε μια ηλεκτρική στήλη μέσα στο στόμα σας.

Δόκτωρ ΠΩΛ ΣΙΦΡ

☉☉

Μασάζ με υπερήχους

Μια νέα μέθοδος μασάζ με υπερήχους έδωσε άριστα αποτελέσματα σε 210 πάσχοντες από «θυλακίτιδα», μια οδυνηρή φλογώση της άρθρωσης του ώμου. Η μέθοδος εφαρμόστηκε στο Νοσοκομείο των Κέντρων του Λιθάνου, στο Λος Άντζελες, από το δό-

Η ΣΚΛΗΡΥΝΣΙΣ ΚΑΤΑ ΠΛΑΚΑΣ

Τρεις Βιεννέζοι γιατροί φαίνεται πως ανακάλυψαν τελικά το μικρόβιο που προκαλεί τη γνωστή αρρώστια «σκλήρυνση κατά πλάκας». Μέσα στο υγρό της σπονδυλικής στήλης ανακάλυψαν ένα μικρόβιο, που μεγεθυμένο 50.000 φορές με το ηλεκτρονικό μικροσκόπιο, δίνει την εικόνα της φωτογραφίας μας. Το μικρόβιο αυτό που μοιάζει με εκείνο της φυματώσεως και της λεπρας, είναι κατά τους Βιεννέζους επιστήμονες το μικρόβιο της «σκλήρυνσης κατά πλάκας». Δεν υπάρχει αμφιβολία πως η ανακάλυψη των Βιεννέζων ερευνητών θα διευκολύνει την καταπολέμηση αυτής της νόσου.

κτορα Τζών Άλντεν.

Οι υπερήχοι παράγονται από μια μικρή συσκευή, που έρχεται σε επαφή με το δέρμα, πάνω απ' το πάσχον μέρος. Έτσι, μεταδίδεται στους ιστούς μια ταχυτάτη παλμική κίνηση (πάνω από 1.000.000 δονήσεις στο δευτερόλεπτο), που αποτελεί ένα είδος μασάζ κι' ανακουφίζει άμεσα από τους πό- νους.

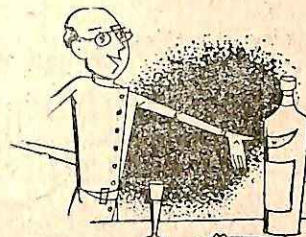
Κάποτε, οι πόνοι ξαναγυρίζουν έπειτα από λίγες ώρες, αλλά αυτό ακριβώς δείχνει πως ωφέλησε η θεραπεία. Για να ολοκληρωθεί το αποτέλεσμα του, το υπερηχητικό μασάζ πρέπει να επαναληφθεί 9-12 φορές την ημέρα, και από 5 λεπτά κάθε φορά.

Οι καισαρικές τομές

Σε πόσες καισαρικές τομές μπορεί να υποβληθεί μια γυναίκα; Η χειρουργική αυτή επέμβαση εφαρμόζεται, ως γνωστόν, σε περιπτώσεις ανώμαλου τοκετού. Άρριμνοι δε γιατροί προνοούν ότι δεν επιτρέπεται να επαναληφθεί περισσότερες από τρεις φορές, γιατί ο έμψυχος ιστός γίνεται πιά πολύ αδύνατος και δεν μπορεί ν' αντέξει στην πίεση μιας καινούριας εγκυμοσύνης. Μια μελέτη όμως που έγινε σε 130 γυναίκες, που είχαν υποβληθεί σε 4 ή περισσότερες καισαρικές τομές, απέδειξε ότι ο αριθμός των γεννήσεων αυτών είναι απεριόριστος, εφόσον διατηρείται κατά τα άλλα σε καλή κατάσταση η μήτρα. Οι 130 αυτές γυναίκες έφεραν στον κόσμο εν όλω 638 παιδιά. Μόνο ένα δε απ' αυτά χάθηκε, από ρήξη του έμψυχου ιστού μιας προηγούμενης καισαρικής τομής.

Περιεργες αλλεργίες

Μερικές νοικοκυρές παρουσιάζουν αλλεργικές εκδηλώσεις στα χέρια, όταν καθαρίζουν και κόψουν κρεμμύδι ή σκόρδο, γιατί έχουν μια ευαισθησία απέναντί τους. Παρόμοιες αλλεργικές αντιδράσεις παρατηρούνται σε ανθρώπους, που πίνουν βολβούς από τουλίπες, ναρκίσσους ή βακινέλες.

Η διαίτα

σοι ταιριάζει σε κάθε αρρώστια

Τι πρέπει να τρώνε όσοι πάσχουν από ρευματισμούς

Ο χρόνιος αρθρικός ρευματισμός, που καταστρέφει βαθμιαία μια ή περισσότερες αρθρώσεις, αποτελεί ένα αίνιγμα που η επιστήμη δεν κατόρθωσε ακόμη να λύσει, παρά τις σημαντικές προόδους που έγιναν κατά τα τελευταία χρόνια.

Ο χρόνιος αρθρικός ρευματισμός εμφανίζεται συνήθως γύρω στα πενήντα, που είναι η πιο κρίσιμη ηλικία για τον άνθρωπο. Οι αρθρώσεις που προσβάλλονται πριν από τις άλλες είναι εκείνες των χεριών και της σπονδυλικής στήλης (λαιμός, ράχη, ισχία). Σ' άλλες περιπτώσεις, η εκδήλωση των ρευματισμών γίνεται με πόνους που αισθανόμαστε όταν περπατάμε ή όταν ανεβαίνουμε μια σκάλα ή όταν πηγαίνουμε να σηκωθούμε από το κάθισμά μας. Οι πόνοι αυτοί γίνονται πιο έντονοι όταν κατέρχεται η θερμοκρασία. Ο ρευματικός αρχίζει ταυτόχρονα να παχαίνει, λαχανιάζει στην παραμικρή προσπάθεια (εμφύσημα, πνευμονική σκλήρυνση), το σπύδι του δεν λειτουργεί κανονικά (ή εξετάσεις δείχνει διπλάσια σμύ του όγκου του), η καρδιά του παρουσιάζει ολόφανερα σημεία εξαντλήσεως, και η αρτηριακή του πίεση ανέρχεται.

Οι ρευματισμοί δεν είναι, λοιπόν, ασθένεια ενός μόνου μέρους του σώματος, αλλά του οργανισμού στο σύνολό του. Γι' αυτό η κατάλληλη διαίτα, που περιορίζει στο ελάχιστο τις τοξικές τροφές, ενώ ταυτόχρονα διευκολύνει την αποβολή των περιττών ουσιών, που έχουν συγκεντρωθεί μέσα στον οργανισμό, αποτελεί το καλύτερο μέσον για την πρόληψη και τη θεραπεία αυτής της ασθένειας. Η διαίτα του ρευματικού στις γενικές της γραμμές είναι η εξής:

Α' ΤΡΟΦΕΣ

Επιτρέπονται:

Ρύζι, ζυμαρικά, πατάτες (προτιμάτε τις κίτρινοπές κι' όχι εκείνες που έχουν υπόλευκο χρώμα), κάστανα (εκτός αν δε γίνονται ανεκτά από τον οργανισμό), παρασκευάσματα από βρώμη ή αραβόσιτο, μπιζέλια.

Γλυκίσματα, μέλι, ζάχαρι (μετρία χρήση), ψητό κρέας (σε μικρή ποσότητα) 2 — 3 φορές την εβδομάδα.

Απαχα ψάρια. Φακές (σε μικρή ποσότητα). Σε μερικές περιπτώσεις ο ό-

γανισμός τις ανέχεται καλλίτερα από το κρέας.

Φρέσκο βούτυρο, ελαιόλαδο ή αραχιδέλαιο.

Λευκά τυριά, γιαούρτι, γάλα. Ώμες σαλάτες.

Γλυκά φρούτα. Τα πορτοκάλια και τα μανταρίνια κάνουν πολύ καλό, όταν ο οργανισμός είναι παραφορτωμένος με μεταλλικά αλάτα.

Απαγορεύονται:

Ξερά φασόλια, κουκιά, σόγια.

Τα πολλά και βαριά γλυκίσματα, τα παγωτά.

Τα έντονα.

Οι κονσέρβες, τα παχειά ψάρια, τα θαλασσινά, το κυνήγι, οι χήνες, το «φουά γκραν».

Το λίπος, τα φυτικά λίπη, ο ζωμός κρέατος (όταν είναι παχύς).

Τα παλιά τυριά.

Τα σπαράγγια, τα κουνουπίδια, οι τομάτες, το μαρούλι.

Η σοκολάτα και το κακάο.

Το ξινό φρούτα.

Β' ΠΟΤΑ

Επιτρέπονται:

Κρασί ανάμικτο με νερό (ελάχιστο).

Μεταλλικά νερά.

Αφεψήματα (τίλιο, χαμομήλι).

Απαγορεύονται:

Μην κάνετε κατάχρηση μεταλλικών νερών και σόδας κατά τα γεύματα.

Τα δυνατά και παλαιά κρασιά.

Τα οινόπνευματώδη ποτά και τα λικέα.

Η κατάχρηση του καφέ.

Η δυνατή μπύρα.

ΓΕΝΙΚΗ ΥΓΙΕΙΝΗ

Θα αποφεύγετε τα υγρά κλίματα. Επίσης τα σπύδια που βρίσκονται κοντά στη θάλασσα, σ' έναν ποταμό, σε μια λίμνη κ.λ.π.

Πρέπει να συνήσετε να κινείτε ελαφρά τις αρθρώσεις σας ακόμη κι' όταν πονούν. Πάντοτε, γιατρό σας, γιατί υπάρχει κίνδυνος εξάρθρωσης.

Θα αποφεύγετε τις απότομες μεταβολές της θερμοκρασίας.

Θα καταπολεμήσετε την παχυσαρκία και τις ήπιες διαταραχές.

Μην αφήνετε το κεφάλι και το λαιμό σας ακάλυπτα κατά τους θερινούς μήνες.

Ο ύπνος έπειτα από το μεσημεριανό φαγητό είναι απαραίτητος.

Συνήστε να κάνετε κάθε μέρα μια μικρή πορεία.

Θα αποφεύγετε τα μακρινά ταξίδια με αυτοκίνητο ή αεροπλάνο.

Θα καταπολεμήσετε την δυσκοιλιότητα.

Θα αποφεύγετε τις συγκινήσεις.

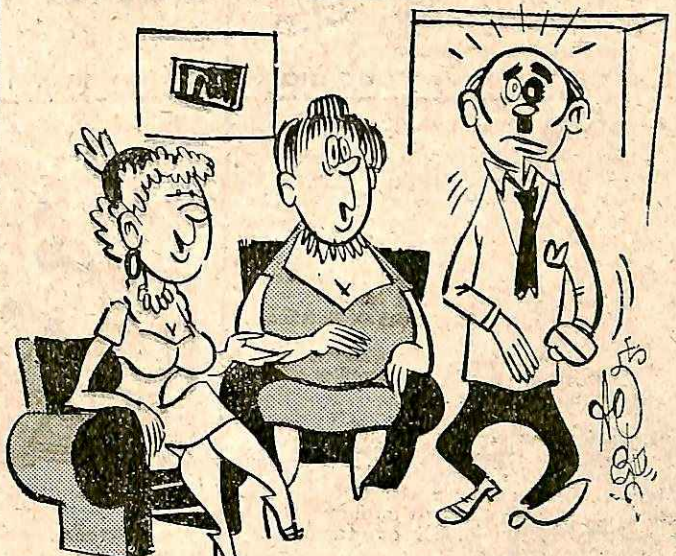
☉☉

Το αποτελεσματικότερο εμβόλιο

Το αποτελεσματικότερο απ' όλα τα εμβόλια είναι το κίτρινο πυρετού. Το ποσοστό επιτυχίας του πλησιάζει τα 100%.

Ο κίτρινος πυρετός προκαλείται από ένα είδος ιού, όπως και ο παλιονιού.

Γελοιοθεραπεία

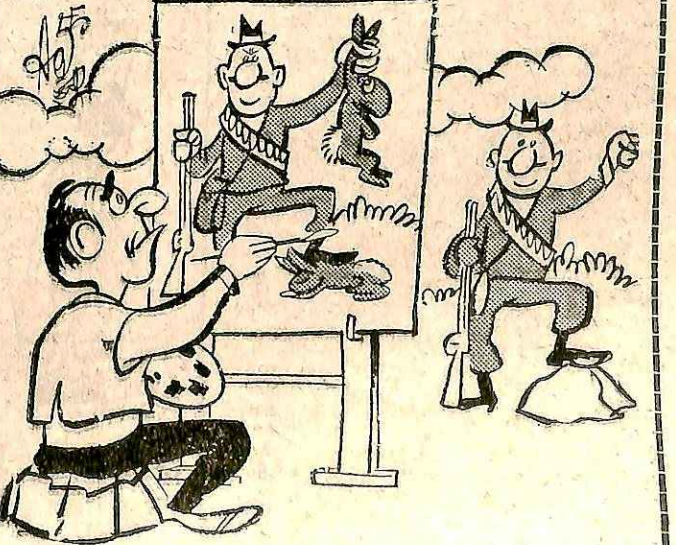

— Μπα, πήρατε καινούργια υπηρεσία;

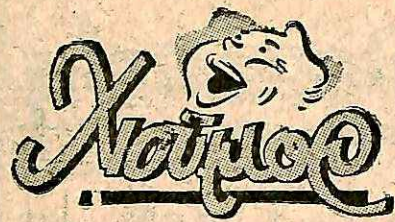
Ο ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΤΗΣ

— Μείνε ήσυχη, μαμά... Περωμένο το μπαμπά, όπως μου είπες!

«Ένας ζωγράφος μ' εμπνευσό δαιμόνιο!

(Το «Αρχέλαου»)

Η φοβέρα

Ένας μεθυσμένος θέλει να περάσει ένα μικρό ποτάμι. Μά δεν τα καταφέρνει και πέφτει μέσα. Σηκώνεται τότε και δείχνοντας στο ποτάμι τη γροθιά του λέει:

—Πρόσεξε καλά, γιατί θα σε πιάω!...

Ο γυναικολόγος εξετάζει την καινούγια του πελάτισσα και της λέει:

—Έχω να σας αναγγείλω κάτι πολύ ευχάριστο, κυρία μου...

—Δεν είμαι κυρία. Είμαι δεσποινίς.

—Τότε, έχω να σας αναγγείλω κάτι το πολύ δυσάρεστο...

Σε μία λεωφόρο περνάει με μεγάλη ταχύτητα ένα αυτοκίνητο, που οδηγεί μία χαριτωμένη δεσποινίδα. Ο τροχονόμος της κάνει νόημα και βγάζει το καρνέ του για να πάρει τα στοιχεία της. Γιατί δεσποινίς, δεν σταματήσατε άμέσως; τη ρωτάει.

—Δεν καταλάβα, κύριε, του απαντάει εκείνη με αφέλεια. Μου κάνουν νοήματα τόσοι άνδρες...

Ο πιστωτής στον όφειλέτη:

—Είστε ασυγχώρητος, κύριε. Ένώ δεν πληρώνετε εκείνα που μου χρωστάτε, αγοράζετε καινούργιο αυτοκίνητο!...

—Τί να κάνω; Στο λεωφορείο και στο τράμ πρέπει να πληρώνω τοις μετρητοίς, ενώ το αυτοκίνητό το πληρώνω με δόσεις!...

Η δεσποινίς. Αυτός ο Αμερικανός με φίλησε την ώρα που χορεύαμε. Και να σκεφθής ότι δεν ξέρω ούτε λέξη Αγγλικά!...

Ο νεός. —Όσο γι' αυτό μη στενοχωριέσαι. Έλα να σου το μεταφράσω εγώ το φιλι στα Έλληνικά!...

Η κυρία στην καινούργια υπηρέτρια:

—Μαρία, το μεσημεριανό φαγητό πρέπει να είναι πάντοτε έτοιμο στις δώδεκα, επειδή στην μία συνήθιζουμε να κάνουμε ένα περίπατο με το αυτοκίνητο.

Η υπηρέτρια. —Και τα παιδιά, κυρία, θα τα πλένουμε ύστερα, όταν γυρίσουμε από τον περίπατο;...

—Κάποιος ήλιθιος σύζυγος μου γράφει ότι, αν δεν διακόψω τις σχέσεις μου με τη γυναίκα του, θα με σκοτώσει...

—Και γιατί δεν τις διακόπτεις;...

—Μά δεν έβαλε στο σημείωμα το όνομά του και δεν ξέρω με ποιαν απ' όλες να διακόψω!...

Πρόεδρος. —Κατηγορούμενε, θα σου διαβάσω τώρα όλες τις προηγούμενες καταδικές σου.

Κατηγορούμενος. —Αφού είναι έτσι, κύριε Πρόεδρε, τότε θα μου επιτρέψετε να καθίσω!...

Ο γιατρός ρωτάει τη σύζυγο του ασθενούς:

—Του έχουν κάμει άφαιμάξεις;

—Πώς! Ο εισπράκτορας των φόρων έρχεται κάθε μήνα!...

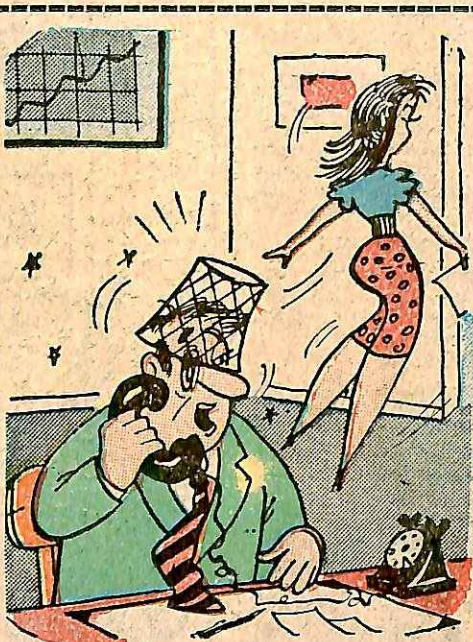
Μία νεαρή Αγγλίδα πηγαίνει στον παπά ενός χωριού για να της βάλουν το παιδί.

—Ποιος είναι ο πατέρας του παιδιού; ρωτάει ο παπάς.

—Ο αρραβωνιαστικός μου, ο Φράνσις.

—Μά αυτός λείπει δυο χρόνια στην Αμερική...

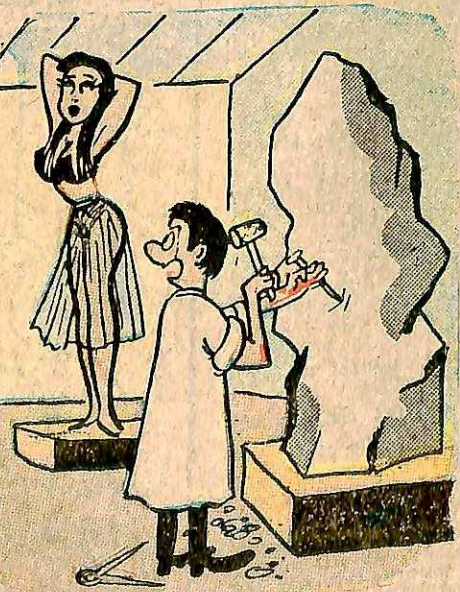
—Και τί ρόλο παίζουν ή απόστασι κι' ο χρόνος μπροστά στην τόσο μεγάλη αγάπη; απαντάει η νέα.

—Σταματήστε παρακαλώ την αγγελία ότι ζητώ δακτυλογράφο!...

—Ο μπαμπάς εινε μέσα και ειπε της μαμάς να φροντίσει να σας διώξη όσο μπορεί γρηγορότερα!

ΠΟΛΥ ΒΙΑΣΤΙΚΟΣ!...

—Χαμογελάστε, παρακαλώ!...

ΜΙΚΡΑ ΜΥΣΤΙΚΑ για τις γυναίκες

ΚΑΛΛΟΝΗ

Τα μπιμπικία προσβάλλουν τα λιπαρά δέρματα, σ' όλες τις ηλικίες, ιδίως όμως στους νέους. Είναι σημάδια άσπρα, κόκκινα ή μαύρα. Όταν τα πιέση κανείς, βγαίνει από μέσα μία έκκρισι του δέρματος, σαν σκουληκάκι.

Συνήθως, δείχνουν κακή λειτουργία του πεπτικού συστήματος. Κάποτε, οφείλονται σε κακή ποιότητα καλλυντικά. Πάντως, όποια αίτια κι' αν έχουν, η θεραπεία τους θα είναι η εξής:

Πλένεσθε το πρωί με σαπούνι άριστης ποιότητας, ακόμη δε καλύτερα με κατράμουςάπονο. Το σαπούνισμα αυτό δεν πρέπει να γίνεται συχνότερα από τρεις φορές τη βδομάδα. Τις άλλες μέρες, χρησιμοποιείτε για το πλύσιμο του προσώπου σας άραια μένο τριανταφυλλόεργο. Ώφελει επίσης πολύ το χαμομήλι (7-8 λουλούδια χαμομήλι σ' ένα ποτήρι νερό).

Υστερα περνάτε το πρόσωπό σας μ' ένα βαμβάκι βουτηγμένο στην εξής διάλυσι:

Σόδα, 10 γραμμάρια. Νερό, ένα μεγάλο ποτήρι.

Αφίνετε να στεγνώσει το υγρό αυτό πάνω στο πρόσωπό σας, χωρίς να το σκουπίζετε. Το ίδιο κάνετε και το βράδυ, πριν πλαγιάσετε. Αποφεύγετε δε τις λιπαρές κρέμες και φτιασίδια.

Βγάζετε τα μπιμπικία ένα-ένα με ζούληγμα και βρέχετε το μέρος εκείνο με καθαρό οινόπνευμα.

Πώς θα εξετάσετε το λάδι

Είναι κάπως δύσκολη η εξέταση της αγνότητας του λαδιού. Χρειάζεται κάποια εξάσκηση στο να διακρίνετε τα διάφορα χρώματα. Καλύτερα νάχετε κάμει προηγουμένως δοκιμές με διάφορα λάδια εγγυημένα καθαρά, ώστε να ξέρετε εκ πείρας τι χρώμα παίρνει το καθένα απ' αυτά με την επίδρασι των σχετικών χημικών ουσιών.

Ζητάτε λοιπόν απ' το φαρμακοποιό σας να σας ετοιμάσει μία διάλυσι 25% νιτρικού αργύρου σε άσπρο οινόπνευμα 90ο. Φυλάτε το υγρό αυτό σε μαύρο μπουκάλι, γιατί το φως το αλλοιώνει. Προσέχετε δε να μη στάξει πάνω στο δέρμα σας, γιατί οημιουργει μαύρα σημάδια που άργούν να χαθούν.

Βάζετε τώρα σ' ένα γυάλινο δοκιμαστικό σωλήνα — αγοράσμένο απ' το φαρμακείο — ένα δάχτυλο απ' τη διάλυσι. Προσθέτετε διπλάσιο λάδι. Ζεσταίνετε σε μπαιν μαρί και παρατηρείτε το χρώμα που παίρνει το λάδι σ' όλο αυτό το διάστημα. Να τι δείχνει η κάθε απόχρωσι:

Χρώμα πράσινο σαν το χόρτου: καθαρό ελαιόλαδο. Καφέ κοκκινωπό: αραχιδέλαιο. Καφέ πολύ σκούρο: σουσαμέλαιο. Μαύρο ποσώνωπο: μηκονέλαιο. Μαύρο: βαμβακέλαιο.

Αλλά και το κοινό οξυζενέ μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την ίδια εξέταση.

Βάζετε λίγο λάδι σ' ένα ποτήρι, προσθέτετε πυκνό οξυζενέ, αναταράξετε και παρατηρείτε τις αποχρώσεις που παίρνει το υγρό. Πράσινο χρώμα: καθαρό ελαιόλαδο. Γκρι κιτρινωπό: αραχιδέλαιο. Κόκκινο ζωηρό: σουσαμέλαιο. Κόκκινο ανοιχτό: μηκονέλαιο.

Αν όμως δεν έχετε όρεξι για χημικά πειράματα, αγοράζετε απλούστατα το λάδι σας... από κατάστημα της απόλυτου εμπιστοσύνης σας!

Καλοί τρόποι

Όταν πρόκειται να πάτε ταξίδι, είναι ευγενικό να επισκεφθήτε προηγουμένως τα πολύ γνωστά σας πρόσωπα. Αν δεν τα βρήτε σπίτι τους, τους αφήνετε ένα μπιλιέτο, στο οποίο έχετε σημειώσει τα γραμματα «Π. Α.» (προς αποχαιρετισμόν). Όταν γυρίσετε δε απ' το ταξίδι, τα ξαναεπισκεπτεσθε.

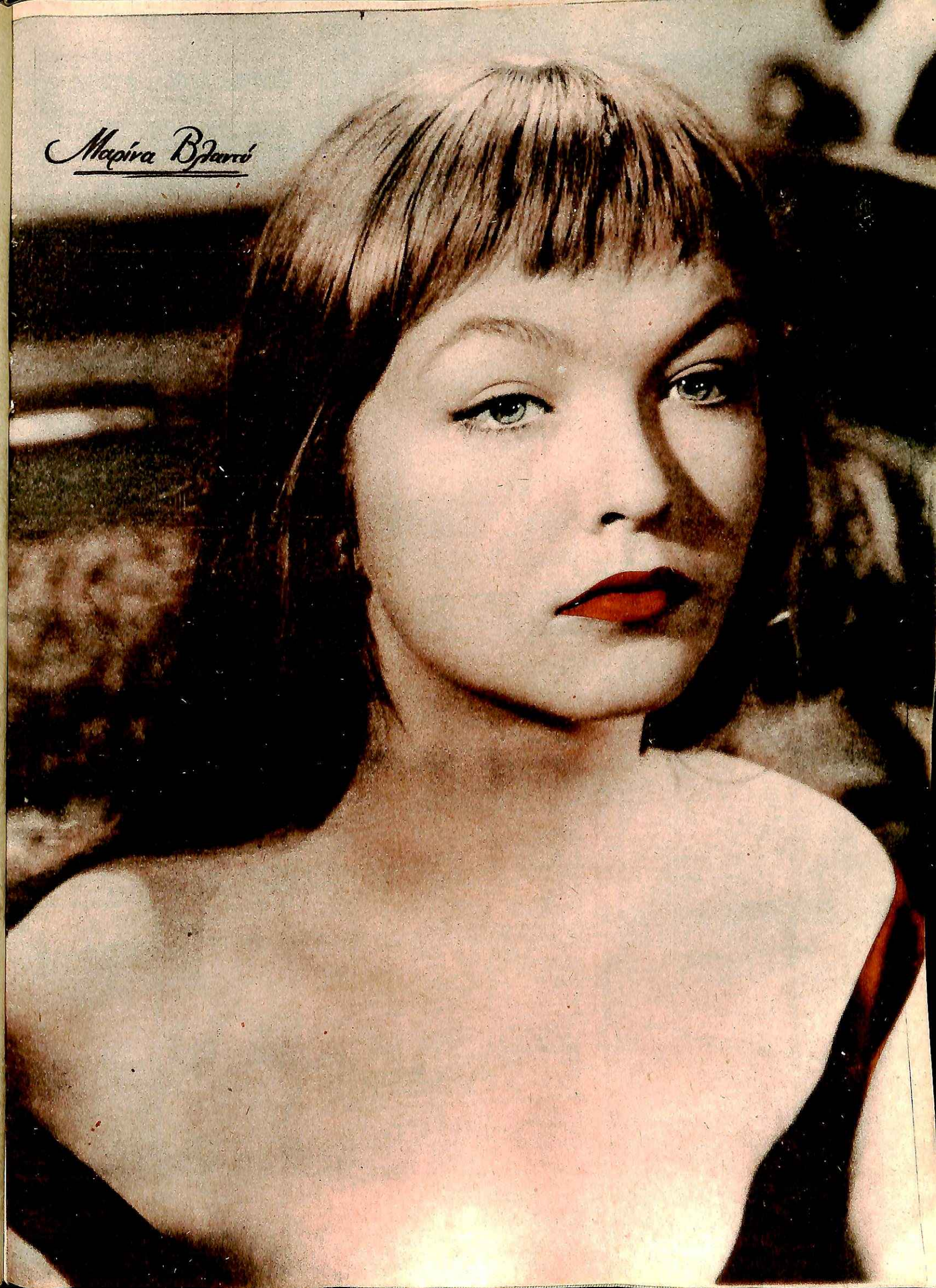
Είναι γελοίο η συνήθεια που έχουν πολλοί ν' αρραβιάζουν στα μπιλιέτα τους τους τίτλους και τα αξιώματά τους. Αυτό επιτρέπεται μόνο για τις κάρτες που προορίζονται για χρήσεις επαγγελματικές. Οι άλλες μπορεί ν' αναφέρουν μόνο, το πολύ-πολύ, το επάγγελμα του ιδιοκτήτη τους.

Μία κυρία βάζει πάντα στο μπιλιέτο της πριν από τ' όνομά της τη λέξι «Κυρία» και δεν προσθέτει ποτέ τη διεύθυνσι της.

Οι δεσποινίδες καλλίτερα νά μην έχουν μπιλιέτα, εκτός αν αναφέρονται στην ίδια κάρτα το όνομα της μητέρας τους και το δικό τους: «Κυρία και δνις Τάδε».

Υπάρχει η γνώμη πως η ταχυδρομική αποστολή μίας κάρτας μπορεί ν' αντικαταστήσει την προσωπική επίσκεψι. Αυτό όμως δεν είναι σωστό.

Μαρίνα Βρανά

ΤΟ ΧΙΟΝΙ ΔΕΝ ΕΙΧΕ ΠΑΤΗΘΗ ΣΤΟ ΕΞΟΧΙΚΟ ΔΡΟΜΑΚΙ. ΜΑ, ΚΙ' ΑΝ ΑΚΑΜΑ ΕΙΧΕ ΠΑΤΗΘΗ, ΚΙ' ΑΝ ΑΚΑΜΑ ΑΠΟ ΠΑΝΩ ΤΟΥ ΕΙΧΑΝΕ ΠΕΡΑΣΕΙ ΧΙΛΙΑΔΕΣ ΑΝΘΡΩΠΟΙ, ΠΑΛΙ ΤΟ ΧΙΟΝΙ ΠΡΩΤΕΠΕΤΕ ΟΛΟΕΝΑ ΚΑΙ ΠΙΟ ΠΥΚΝΟ ΘΑ ΕΙΧΕ ΤΟΝ ΤΡΟΠΟ ΝΑ ΣΚΕΠΑΣΤΗ, ΝΑ ΣΒΥΣΗ ΟΛΑ ΤΑ ΒΗΜΑΤΑ ΜΕ ΤΟ ΚΑΤΑΛΕΥΚΟ ΣΕΝΤΟΝΙ ΤΟΥ...

Ενώ το γεναριάτικο δειλινό αργόπεφτε, μολυβένιο και βαρύ, άπάνω από την έρημη έξοχη, μία σκιά άνιχνόριζε σιγά - σιγά στο δρομάκι που άνοιγότανε λίγο έξω από την πόλι, στο μαγευτικό πρόσπειο. Ήταν ή σκιά μίας γυναίκας που περπατούσε κουρασμένα και συχνά παραπατούσε. Άν την πλησίαζε κανείς, θα έδλεπε ότι το πανωφόρι που φορούσε ήτανε παλιό και ξεφτισμένο. Δέ θα έδλεπε όμως τή άνειρά της παλιά και ξεφτισμένα κι' αυτά... Καθώς προχωρούσε μέσα στα χιόνια, που μπαίνανε από τή λυκωμένα της παπούτσια, ή περασμένη ζωή της περνούσε μέσα από τή μισόκλειστα μάτια της σαν κινηματογραφική ταινία με πολλή δρα-

ΤΟ ΝΥΦΙΚΟ ΦΟΡΕΜΑ

Εκεί, λίγα μέτρα μακριά της, ο Γιώργος έβλεπε πάντα τή ζωή του με μία άλλη γυναίκα...

ματική περιπέτεια: "Άλλοτε — πόσα χρόνια από τότε, δέ θάξερε νά τή καθορίση... — ή ζωή της χρωματιζόταν από τούς ιδιοσμούς της ευτυχίας. Ο έρωτας χτυπούσε τή ασπρά του φτερά άπάνω από τή καστανό της τή κεφάλι. Ο Γιώργος, δ άντρας που άγαπούσε, βρισκότανε πάντα δίπλα της, γιά νά της χαϊδεύη τή μαλλιά, νά της φιλήη τή χείλια, νά της ψιθυρίη στο αύτι όλες αυτές τις άσύγκριτες ψευτιές γιά αλόγιον έρωτα και παντοτεινή πίστι, πού, όσο κι' άν έβρουμε πώς είνε ψευτιές, είμαστε πάντα ευτυχισμένοι σαν τις άκούμε... Ή Ρίτα τούχε δοθή χωρίς έπιφύλαξι — τί έπιφύλαξι, μπορεί νά ζητήση κανείς από μία γυναίκα όταν βρεθή άπέναντι σέ δυό λατρεμένα χέρια που θεωρεί τύχη νά την πνίξουνε μέσα σ' ένα παράφορο έρωτικό τους σφίξιμο;... Και είχε εγκαταλείψει όλη της τή ζωή στα χέρια του. Κι' ή εγκατάλειψή της αύτή είχε ένα αποτέλεσμα — ένα αποτέλεσμα ξανθά, με καστανά μάτια και χαμόγελο άγγελικό... Ο Γιώργος τότε μόλις άρχισε νά καταλαβαίνει πώς κάνει γκάφα κι' πώς δ έρωτάς του γινότανε κάθε μέρα και πιό πολύ μπελάς... Ή Ρίτα τόνωνε άμέσως. Τί νάκανε όμως; Στο μικρό δωματίκι της εγκαταστημένη, προσπαθούσε με κάθε τρόπο νά σώση τή παιδάκι της από τήν πείνα, τήν αλλοιότητα, τήν κρύα. Δέν τή κατάφερε τελικά: Τό παιδί πέθανε στους τρεις μήνες... Ο πατέρας δέν ήρθε νά τή γιά τελευταία φορά, πριού τή καταπτή τή άπληστο στόμα της γής... Ή Ρίτα γύρισε από τή νεκροταφείο χωρίς δάκρυα... Τί νά κλάψη;... Τί της έμενε νά κλάψη;... Τά άνειρά της είχανε πεθάνει μαζί με τή παιδί και τήν θάψει δίπλα του... Καί συλλογιζότανε πλημμυρισμένη από τραγική άπορία: Πώς χωρούσαν, άραγε, τόσα άνειρα σέ τόσο μικρό φέρετρο;...

Ο Γιώργος δέ φάνηκε ποτέ. Ή ανθρώπινη καρδιά είναι γενικά σκληρή... Κάπου - κάπου μόνο καταφέρνει νά τή μαλακώση δ έρωτας... Όταν όμως δ έρωτας λείπει, τότε ή καρδιά ξαναγίνεται σκληρή — σά μαρμαρίνη! Ή Ρίτα ούτε πήγε ποτέ νά τόν βρή... Τί νά τόν κάνει;... Είνε μερικά πράγματα που δέν επιβάλλονται με τή ζορί. Καί, άνάμεσά τους, πρώτα πρέπει νά τοποθετηθούν ή άγάπη και ή εύσυνειδησία... Τόν άφισε, λοιπόν, ή Ρίτα νά ζή μαδιαμαρτυρίες τή άβάσταχτο δράμα της μοναξιάς της... Γιά νά χειρωνακτικά... Τήν ένοιαζε;... πολλές φορές άκάμα και κορμί της κουραζότανε, ενώ ή ψυχή της έμενε άμέτοχη στον κόπο, άμέτοχη σέ όλα, μολυσμένη, σχεδόν νεκρή,

Κάποτε όμως, μία μέρα, ή ψυχή αύτή ζύπνησε, σέ ένα μεγάλο νέο, πούφτασε ως τ' αύτιά της σαν άντίλαλος δυνατός που τής έσκισε τή αύτιά και τήν ψυχή: Ο Γιώργος παντρευότανε! Κι' αύτή, ή ξεχασμένη, ή έρωμένη με τόν περιφρονημένο έρωτα, ή μητέρα με τήν κουρελιασμένη μητρότητα, δέν θάτανε ούτε ή καλεσμένη στο γάμο του...

Μά θα πήγαινε μόνη της, άκάλεστη! Σιγά - σιγά, παραπατώντας από τήν εξάντλησι — είχε νά φάη τρεις μέρες... — ή φτωχιά πήρε τή δρόμο πριού τή σπύτι του. Ήξερε πώς καθότανε σέ μία βίλλα άρχοντική, πλούσια — ιδιοκτησία της νύφης — κι' εκεί μέσα τή μέρα εκείνη οί καλεσμένοι θα ξεπροβοδίζανε στήν καινούργια λουλουδιασμένη του ζωή τή νέο ζευγάρι. Χιόνιζε... Έκανε κρύο, δυνατό παγωνιά.

Οί νιφάδες γεμίζανε τή γκρίζα άτμόσφαιρα με κάτασπρα πούπουλα. Ή Ρίτα όμως προχωρούσε, προχωρούσε πάντα. Τής φαινότανε πώς δέ θάφτανε ποτέ...

Δέκα φορές γλύστρησε, μά πάλι ώρθωσε άποφασιστικά τή σώμα της και συνέχισε τή δρόμο της πάνω στο χιόνι.

Ή βίλλα φάνταζε από μακριά, φωταγωγημένη, με τή αίσκίνητα σέ παράται πίσω από τήν καγκελνύπορτα της εισόδου. Χιόνιζε πάντα. Πίσω από τή βαρεία παραπετάσματα τών παραθύρων, μπορούσε κανείς νά ξεχωρίση τις σκιές τών καλεσμένων.

Ή Ρίτα ζύγωσε τή χλωμά της μάγουλα στή παγωμένα κάγκελλα και βύθισε τή βλέμματά της μέσα στή χιονισμένη δένδροστοιχία. Τό χιόνι είχε μεταβάλει σέ δέντρα χριστουγεννιάτικα τή πεύκα. Τά βότσαλα τού πάρκου είχανε χαθή κάτω από τήν άμοιομορφία τού κατάλευκου σεντονιού. Φύλλο δέν κουνιότανε.

Μία άδιατάραχη κάτασπρη σιγή βασίλευε παντού. Κάπου - κάπου μόνο, μέσα από τήν κατάφατη βίλλα, ξεχειλίζανε στή κρύα ύπαιθρον κρύσταλλα από γέλια, ή στροφές από μελωδίες.

Ο Γιώργος παντρευόταν! Έκει, λίγα μέτρα μακριά της, έκανε γιά πάντα τή ζωή του με μίαν άλλη γυναίκα. Σάν αστραπή πέρασαν από τή φλογισμένα μάτια της Ρίτας ένα σωρό μισοσβυσμένες άπασίες τού παρελθόντος: Ο έρωτάς τους, τή φιλία τους, οί δροκοι του, ή εγκατάλειψή της στή χέρια του — τή παιδί τους... Έδλεπε τώρα μπροστά της τή ξανθά του μαλλιάκια, τή ματάκια του τή παιχνιδιάρικα, άκούγε τή φωνή του τή ζεστή και χαρούμενη... Καί, ξαφνικά, όλα αυτά σβύσανε μεμιάς, σαν νά κατάπιε τήν άνέσπρη άκτινοβολία τους ένα άπύθμενο κατασκότεινο χάος. Ύστερα, ή λησμονιά, τή κατάντημά της — και, γιά έπισφράγισμα, ή άποψινή βραδυά...

Ο Γιώργος παντρευότανε. Μέσα στή ζεστή του βίλλα, τριγυρισμένος από έγκάρδια πρόσωπα, στή πλάι μίας γυναίκας που τού χάριζε κάτι περισσότερο από μία έρωτευμένη καρδιά, άφού τού χάριζε τή μετρητά και τήν καλή ζωή, μέσα στή ζεστή της άναμμένης φωτιάς και τού γλεντιού, άνοιγε χαρούμενος κι' άξένοιαστος τήν καινούργια σελίδα της ζωής του...

Και στή γάμο του, άκάλεστη, έξω από τις φωταλουσμένες σάλες και τή θαύπορη τού καλοριφέρ, με τή μάγουλά της άκούμπισμένα στή παγωμένα κάγκελλα της εισόδου, ή ξεχασμένη κυττούσε, κυττούσε άπληστα, όλοένα, με τή φλογισμένα της αδάκρυτα μάτια...

Τώρα, αύτή τή στιγμή, μία άλλη γυναίκα, με τή κάτασπρο πέπλο ριγμένο άπάνω της, έκανε τή ζωή της με τόν άντρα που άνήκε σέ μίαν άλλη...

Κι' αύτή ή άλλη, άφού πέρασαν οί ώρες και πλάκωσε ή νύχτα, και δυνάμωσε τή κρύα, άπόχτησε κι' αύτή τή άσπρη της νυφική: Δέν ήταν από μετάξι, μά από νιφάδες τού χιονιού, και τήν τύλιξε, άδρό, άπαλό σά χόδι, και τήν έσφιξε, και τήν εξαφάνισε, καθώς έκείνη γλύστρησε και έπεσε παγωμένη...

Και με τή κάτασπρο αύτή νυφική της, ή Ρίτα, ξεχασμένη από τή Γιώργο, παντρεύτηκε τή θάνατο — τόν ήρεμο και τρυφερό παρηγορητή τών δυστυχισμένων...

Μέσα στήν κατάφατη εύτυχισμένη βίλλα ή μουσική είχε τώρα δυνάμωσε. Τή συνωδύσανε κρυστάλλινα γέλια και χαρούμενα τραγούδια...

ΒΕΡΘΕΡΟΣ

— Σας άρέσουν τή καινούργια μου παπούτσια, κύριε διευθυντά;

Μ.ΓΑΛΛΙΑΣ

ZAN-PIER PIBIER

Διαμοιρές στην Ισπανία

ΕΚΕΙΝΟ τὸ χρόνο ἀποφάσισα νὰ περάσω τὶς διακοπές μου στὴν Ἰσπανία. Δούλευα στὸ Παρίσι, ὡς γραμματεὺς ἐνὸς μεγάλου οἴκου ἐξαγωγῶν. Πῆρα λοιπὸν τὴν ἀδειά μου καὶ μὲ τὸ ἀεροπλάνο ἐφτάσα στὴ Μαδρίτη. Πῆγα στὸ ξενοδοχεῖο, ὅπου εἶχα τηλεφωνήσει νὰ μὲ κρατήσουν δωμάτιο, καὶ τ' ἀπόγευμα βγήκα νὰ κάνω ἕνα γύρο στὴν πόλι. Ἦμουν μόνη, γιατί εἰμαι μιὰ καπέλλα ἀνεξάρτητη, δίχως οἰκογενειακοὺς δεσμούς. Καθὼς προχωροῦσα ἐπὶ, ἀσκοπα, ἐφτάσα κοντὰ στὴν Ἀρένα, ὅπου ἕνα πλήθος κόσμου ἦταν ἐτοιμὸ νὰ παρακολουθήσῃ τὶς ταυρομαχίες, ὅπου ἐπαιρνε μέρος ὁ πιὸ διάσημος ταυρομάχος τῆς Ἰσπανίας, ὁ Πέδρο Καμίντα.

Ἀγγάρασα ἐνα εἰσιτήριο κι' ἐγκαταστάθηκα στὴ θέσι μου, στὸ ἀμφιθέατρο. Δὲν εἶχα δὴ ποτὲ μου παρόμοιο θέαμα. Ὄταν ὁ Πέδρο παρουσιάστηκε στὴν πύλη μετὰ τὴ χρυσόκεντη στολή του, ὅλοι ἐξέπασαν σὲ ζητωκραυγές. Ἦταν ἕνας ὠραίος νέος, μὲ θερμὴ ἐκφρασι καὶ ἀρχοντιά. Ὄταν ἄρχισε ἡ ταυρομαχία, τὸ πλήθος ἔδινε κουράγιο στὸν Πέδρο μὲ τὶς κραυγές του. Ἦταν ἐλθὼν κατὰ τὸ ἐξοχὸ τὸ παίρνει τοῦ καὶ τὸ πῶς ἐρέθιζε τὸν ταῦρο μὲ τὸ κόκκινο πανί. Ὄταν, τέλος, ὁ Πέδρο σκότωσε τὸν ταῦρο, οἱ ἐπικυρήσεις τοῦ κόσμου γέμισαν ὅλο τὸ ἀμφιθέατρο. Ὁ Πέδρο προχώρησε, μ' ὑπερηφάνεια, καὶ χαϊρέθηκε χαμογελῶντας. Ἦταν λίγα βήματα μακριά μου. Τὰ βλέμματά μας συναντήθηκαν. Δίχως νὰ σκεφθῶ, τοῦ πέτασα τὸ τριαντάφυλλο, ποῦ εἶχα στὸ στήθος μου. Ὁ Πέδρο ἔσκυψε, τὸ πήρε καὶ τὸ φίλησε, ἐνῶ μὲ χαμογελοῦσε.

Τὸ βράδυ, κατὰ τὶς ἑντεκα, κατέβηκα στὴν αἴθουσα τοῦ χοροῦ τοῦ ξενοδοχείου. Κι' ἐκεῖ ἔμαθα πῶς οἱ φίλοι τοῦ Πέδρο, γιὰ νὰ τὸν τιμήσουν, εἶχαν ὀργανώσει μιὰ μικρὴ γιορτὴ. Πραγματικά, πρὶν πέρα σ' ἕνα τραπέζι, ὁ Πέδρο, κρατώντας τὴν κιθάρα του, τραγουδοῦσε ὠραία ἰσπανικὰ λαϊκὰ τραγούδια, μὲ τοὺς φίλους του. Ἐπειτα σπῆχθηκε κι' ἔκανε τὸ γύρο τῆς πύλης τοῦ χοροῦ, τραγουδώντας πάντα. Μ' ἀναγνώρισε ἀμέσως. Κι' ὅταν τὸ τραγούδι τελείωσε κι' ἄρχισε ὁ χορὸς, ἦρθε κοντά μου καὶ μὲ πήρε νὰ χορεύουμε.

Ἦμουν στὴν ἀγκαλιά του εὐτυχισμένη, ἐνῶ ὁ Πέδρο μὲ ψιθύριζε γλυκὰ ἐρωτικὰ λόγια. Μιλοῦσε ὠραία τὰ γαλλικά, μὲ κάπως περὶεργη προφορὰ, μὰ τὸ θελγητικὸ του μὲ μεθοῦσε. Ἀξάφνα, βρεθήκαμε καὶ οἱ δύο στὸν κήφο τοῦ ξενοδοχείου. Μὲ κρατοῦσε ἀπὸ τὴ μέση καὶ κάποιον στιγμὴ, δίχως νὰ τὸ καταλάβω, κόλλησε τὰ χεῖλιά του στὰ δικά μου σ' ἕνα φλογερὸ, ἀπέλεικτο φιλή, ἐνῶ σὰν μουσικὴ τὰ λόγια του ἔλεγαν:

— Σ' ἀγαπῶ, Λιλιάν, σ' ἀγαπῶ!...

Ἀπὸ ἐκείνη τὴν ἀξέχαστη βραδιά, βλεπόμεστε καθὲ μέρα καὶ πηγαίνουμε στὰ διάφορα κέντρα.

Μιὰ μέρα, ὁ Πέδρο μὲ εἶπε:

— Θέλεις νὰ μὲ παντρευτῇ, Λιλιάν;

Αὐτὴ ἡ ἀπροσδόκητη ἐρώτησι εὐπηρεσε μέσα μου ἀπότομα τὶς ἀνησυχίες μου καὶ διέλυσε τὴ γοητεία τῶν ἡμερῶν ποῦ ζοῦσα. Νὰ γίνω σύζυγος ἐνὸς ταυρομάχου καὶ μάστιγα τοῦ Πέδρο! Ἦξερα πῶς ἦταν ἕνας ἄνθρωπος τόσο διαφορετικὸς ἀπὸ μένα! Ζοῦσε στὸ δικά του κόσμο, ἀιχμάλωτος τοῦ ἐπαγγελματίου του. Κατάλαβα πῶς ὁ ἐρωτὴς μὲς ἦταν ἕνα καμπίτσιο περαστικό, μιὰ φλόγα τῶν αἰσθησέων, ποῦ δὲν εἶχα μπόρῃ νὰ τὴν ἐμποδίσω, γιατί εἶχα βρεθῇ ἐξω ἀπ' τὸ συνηθισμένο περιβάλλον μου.

— Αὐτὸ δὲν εἶναι δυνατό, Πέδρο, τοῦ ἀπάντησα ἥρεμα.

— Γιατί;... ἀπόρησε.

— Γιατί ὅλα μὰς χωρίζουν: ἡ φυλὴ, τὰ γούστα, οἱ συνήθειες.

— Μ' αὐτὰ δὲν εἶναι ἐμπόδια, Λιλιάν! Τόσες Γαλλίδες ἔχουν παντρευτῇ μὲ

Ἰσπανοὺς καὶ εἶναι εὐτυχισμένες.

— Ἐσὺ δὲν εἶσαι σὰν τοὺς ἄλλους, Πέδρο...

— Γιατί δὲν εἰμαι σὰν τοὺς ἄλλους; Ἐξω κι' ἐγὼ

τοὺς ἄλλους; Ἐξω κι' ἐγὼ

τοὺς ἄλλους; Ἐξω κι' ἐγὼ

τοὺς ἄλλους; Ἐξω κι' ἐγὼ

τοὺς ἄλλους; Ἐξω κι' ἐγὼ

τοὺς ἄλλους; Ἐξω κι' ἐγὼ

τοὺς ἄλλους; Ἐξω κι' ἐγὼ

τοὺς ἄλλους; Ἐξω κι' ἐγὼ

τοὺς ἄλλους; Ἐξω κι' ἐγὼ

τοὺς ἄλλους; Ἐξω κι' ἐγὼ

τοὺς ἄλλους; Ἐξω κι' ἐγὼ

τοὺς ἄλλους; Ἐξω κι' ἐγὼ

τοὺς ἄλλους; Ἐξω κι' ἐγὼ

τοὺς ἄλλους; Ἐξω κι' ἐγὼ

τοὺς ἄλλους; Ἐξω κι' ἐγὼ

τοὺς ἄλλους; Ἐξω κι' ἐγὼ

τοὺς ἄλλους; Ἐξω κι' ἐγὼ

τοὺς ἄλλους; Ἐξω κι' ἐγὼ

τοὺς ἄλλους; Ἐξω κι' ἐγὼ

τοὺς ἄλλους; Ἐξω κι' ἐγὼ

τοὺς ἄλλους; Ἐξω κι' ἐγὼ

τοὺς ἄλλους; Ἐξω κι' ἐγὼ

τοὺς ἄλλους; Ἐξω κι' ἐγὼ

τοὺς ἄλλους; Ἐξω κι' ἐγὼ

τοὺς ἄλλους; Ἐξω κι' ἐγὼ

τοὺς ἄλλους; Ἐξω κι' ἐγὼ

τοὺς ἄλλους; Ἐξω κι' ἐγὼ

τοὺς ἄλλους; Ἐξω κι' ἐγὼ

τοὺς ἄλλους; Ἐξω κι' ἐγὼ

τοὺς ἄλλους; Ἐξω κι' ἐγὼ

τοὺς ἄλλους; Ἐξω κι' ἐγὼ

τοὺς ἄλλους; Ἐξω κι' ἐγὼ

τοὺς ἄλλους; Ἐξω κι' ἐγὼ

τοὺς ἄλλους; Ἐξω κι' ἐγὼ

τοὺς ἄλλους; Ἐξω κι' ἐγὼ

τοὺς ἄλλους; Ἐξω κι' ἐγὼ

τοὺς ἄλλους; Ἐξω κι' ἐγὼ

τοὺς ἄλλους; Ἐξω κι' ἐγὼ

καρδιά καὶ ἡ καρδιά μου εἶναι δική σου...

Δὲν ἦταν εὐκολο νὰ τὸν πείσω. Τοῦ εἶπα ἀκόμη πῶς τὸ ἐπάγγελμα του ἦταν ἐπικίνδυνο καὶ πῶς ἡ γυναικα, ποῦ θὰ τὸν παντρεύταν, θὰ ζοῦσε διαρκῶς μέσα στὴν ἀγωνία καὶ στὸν τρόμο. Ἐκεῖνος μὲ ἀπάντησε πῶς δὲν ἤθελε νὰ μὲ χάσῃ, γιατί μ' ἀγαποῦσε ὅσο δὲν εἶχε ἀγαπήσει καμμιὰν ἄλλη, στὴ ζωὴ του. Ὄταν ἐφυγε, σπαράχτηκε ἡ καρδιά μου γιατί τὸν ἀγαποῦσα κι' ἐγὼ, μὰ δὲν μποροῦσα νὰ κάνω ἄλλοιως.

★

Ἦμουν μόνη τ' ἀπόγευμα στὴν κἀμαρά μου καὶ πολὺ θλιμμένη. Ἀκούσα νὰ χτυποῦν τὴν πόρτα μου. «Ὁ Πέδρο;» σκέφτηκα. Ἀνοίξα, ἀλλὰ εἶδα μπροστά μου ἕναν ἡλικιωμένο κύριο, ποῦ μὲ κύτταζε γλυκὰ.

— Εἰμαι ὁ παππούς τοῦ Πέδρο, μὲ εἶπε. Ὄταν κάθισε στὴν πολυθρόνα ποῦ τοῦ πρόσφερα συνέχισε:

— Εἰμαι ὁ μόνος συγγενὴς τοῦ Πέδρο στὸν κόσμο. Ἐμεινε ὀρφανὸς ἀπὸ μικρὸς καὶ τὸν ἀνάβρεψα ἐγὼ. Ἦμουν κι' ἐγὼ ταυρομάχος στὰ νειάτα μου, γι' αὐτὸ δὲν τοῦ ἐμποδίσαι τὴν κλίσι του. Ὁ Πέδρο δὲν εἶν' αὐτὸς ποῦ φαίνεται μπρὸς στὰ πλήθη στὴν ἀρένα. Εἶναι στὸ βάθος ἕνας δειλὸς κι' ἔχει χαρακτηριστικὰ εὐγενικά. Ἐπειτα, εἶναι ἀληθινὰ ἐρωτευμένος μαζί σας καὶ εἰμαι βέβαιος πῶς ἀν παντρευτῇ θὰ ζήσετε καλά.

— Ὄχι, εἰμαστε διαφορετικοὶ σὲ πολλὰ πράγματα. Ἀργότερα θὰ τὸ μετανοιώσουμε. Ἡ ἀπόφασίς μου εἶν' ὀριστική. Καὶ γιὰ νὰ μὴν ἀλλάξω γνώμη, αὐριο θὰ πάω τὸ ἀεροπλάνο καὶ τὸ Παρίσι.

— Μὰ ὁ Πέδρο θὰ ἤθελε νὰ σὰς δὴ τοῦλάχιστον γιὰ τελευταίαν φορά, νὰ σὰς ἀποχαιρετήσῃ.

— Πέστε του τότε νὰ περάσῃ αὐριο τὸ πρωί. Θὰ τὸν περιμένω.

— Ὄχι, τὸ πῶ, δεσποινίς...

Μόλις ἐφυγε ὁ παππούς τοῦ Πέδρο, ξέσπασα σὲ λυγμούς...

Τὸ ἄλλο πρωί, ἀντὶ τοῦ Πέδρο, εἶδα νὰ παρουσιάζεται ὁ παππούς του πάλι στὴν κἀμαρά μου.

— Ὁ Πέδρο; ρώτησα ἐκπληκτικῶς.

Ἐκεῖνος κούνησε τὸ κεφάλι του.

— Ἐμεινε στὸ σπιτί... Ἐνα ἀτύχημα. Χτέες, ὅταν τοῦ εἶπα τὴν ἀπόφασίς σας, ἦταν ἀπελπισμένος. Ἦθελε νὰ σκοτωθῇ. Πῆρε τὸ περὶστροφὸ καὶ καθὼς τὸ κρατοῦσε, πήρε φωτιά ἐξωφικὰ καὶ τὸν τραυμάτισε στὸ πόδι. Εὐτυχῶς τὸ τραῦμα εἶναι ἐλαφρὸ...

— Θέλω νὰ τὸν δῶ! Πάμε κοντά του, γρήγορα! φώναξα.

— Βλέπω πῶς τὸν ἀγαπᾶτε πολὺ, εἶπε ὁ γέρος.

— Ναί, τὸν ἀγαπῶ πρὶν ὅλα καὶ ἀπὸ τὸν ἐαυτὸ μου!...

— Τότε, σταθῇτε μιὰ στιγμὴ.

Πῆγε στὴν πόρτα, τὴν ἀνοίξε. Μιὰ κραυγὴ μὲ ἐξέφυγε:

— Πέδρο!...

Ὁ Πέδρο εἶχε μπη μ' ἕνα πρήγμα, μ' ἀγκάλιασε κι' ἄρχισε νὰ μὲ φιλᾷ μὲ πάθος.

— Ἀγάπη μου... ἐγὼ εἰμαι. Δὲν εἶν' ἀλήθεια πῶς τραυματίστηκα. Εἴπαμε ἕνα ψέμμα γιὰ νὰ σὲ δοκιμάσουμε.

Ἐτρεψα ἀπὸ χαρὰ, ἀπὸ εὐτυχία. Ὁ παππούς του μὰς κύταζε χαμογελῶντας.

— Τρελλά, τρελλά νειάτα... ψιθύρισε συγκινημένος.

Καὶ σήκωσε τὸ χέρι του σὰν νὰ μὰς ἔδινε τὴν εὐχή του.

ZERMAIN DION

ΓΙΑ ΝΑ ΝΙΚΗΘΗ

Η Φυματίωση

Πώς πρέπει νὰ γίνεται ἡ φαρμακοθεραπεία

ΥΠΑΡΧΕΙ ἡ γενικὴ ἐντύπωσι ὅτι ἡ φυματίωσι ἔχει νικηθῇ ὀριστικὰ κι' ὅτι δὲν ἀποτελεῖ πιά σοβαρὸ κίνδυνο γιὰ τὴν ἀνθρωπότητα. Δυστυχῶς ὅμως, ἡ πραγματικότης διαφεύγει τὴν ὑπερβολικὴν αἰσιοδοξία.

Εἶναι γεγονός ὅτι οἱ θάνατοι ἀπὸ φυματίωσι ἔχουν περιορισθῇ κατὰ 97 % στὰ λίγα τελευταῖα χρόνια. Ἀλλ' αὐτὸ δὲν σημαίνει ὅτι ἔλειψε ἡ ἀσθένεια.

Σύμφωνα μὲ μιὰ στατιστικὴ, στὴν Ἀμερική, προσβάλλεται ἀπὸ φυματίωσι ἕνα ἄτομο καθε 5 λεπτά τῆς ὥρας, καὶ καθε 27 λεπτά πεθαίνει ἕνας φυματικός.

Παρ' ὅλη τὴν ραγδαία ἐλάττωσι τῆς θνησιμότητος ἀπὸ φυματίωσι, ἡ ἀσθένεια αὐτὴ ἐξακολουθεῖ νὰ θανατῶνι περισσότερα θύματα ἀπ' ὅλες καὶ τὶς ἄλλες μολυσματικὰς παθήσεις.

Εἶναι ἡ ἀλήθεια πῶς ἔχουν κλείσει πολλὰ σανατόρια, ἀλλ' αὐτὸ ἐγινε γιατί ἡ θεραπεία τῆς φυματίωσος δὲν στηρίζεται πιά μόνο στὴν ἀνάπαυσι, τὴν καλὴ τροφή καὶ τὸν καθαρὸ ἀέρα, ὅπως πρὶν 10 ἐτῶν. Σήμερα οἱ φυματικοὶ ἔχουν στὴ διάθεσί τους τὰ νέα φάρμακα καὶ τὶς χειρουργικὰς μεθόδους.

Μποροῦμε ὅμως νὰ πούμε, ὅτι ἀπὸ τὴν πλευρὰ τῆς ὑγιεινῆς τοῦ συνόλου, τὸ πρόβλημα τῆς φυματίωσος ἔχει γίνῃ σοβαρότερο. Πραγματικά, ὅταν πεθάνῃ ἕνα φυματικὸς, παύει πιά ν' ἀποτελεῖ κίνδυνο γιὰ τὴν δημοσίαν ὑγείαν. Σήμερα ὅμως, ποῦ οἱ περισσότεροι φυματικοὶ, σώζονται ἀπ' τὸ θάνατο, ἀλλὰ ἐξακολουθοῦν νὰ κρύβουν μέσα στὸν ὀργανισμό τους ζωντανὰ μικρόβια, εἶναι πολὺ μεγαλύτερη ἡ ἀνάγκη τῆς συνεχούς ἱατρικῆς παρακολούθησός τους, γιατί μπορεῖ πάντα ν' ἀναζωπυρωθῇ ἡ πάθησίς τους καὶ νὰ γίνουν ἐστίες μολύνσεως γιὰ τοὺς ὑγιεῖς. Ὁ κίνδυνος δὲ αὐτὸς — κατὰ τὶς προβλέψεις τῶν πιὸ διακεκριμένων φυματιολόγων — θὰ ἐξακολουθήσῃ νὰ ὑπάρχῃ ἐπὶ ἀρκετὰς δεκαετίες.

Ὑπάρχουν ἔπειτα τόσοι καὶ τόσοι ἄλλοι, ποῦ ἔχουν προσβληθῇ ἀπὸ τὴν ὑπολὴν αὐτὴ ἀσθένεια, δίχως νὰ τὸ ξέρουν, καὶ κυκλοφοροῦν ἀνάμεσά μας μεταδίδοντας τὸ μικρόβιο. Εἶναι δὲ τόσο μεταδοτικὴ ἡ φυματίωσις, ὥστε — θεωρητικὰ τοῦλάχιστον — μποροῦμε νὰ μολυνθῶμε ἀπὸ ἑνὸς καὶ μόνο περνώντος δίπλα ἀπὸ ἕνα ἀρρωστο ποῦ βῇκε, στὸ δρόμο.

Τέλος, πολλὰ ἑκατομμύρια ἄνθρωποι ἐμφανίζουν θετικὴ «ἀντίδρασι φυματίνης», πράγμα ποῦ δείχνει ὅτι ἔχουν μολυνθῇ κάποτε ἀπὸ τὸ μικρόβιο τοῦ Κώχ. Πολλοὶ φυματιολόγοι λοιπὸν παρὰ τὸν κίνδυνο ὅτι αὐτοὶ ἔχουν κάπου μέσα στὸν ὀργανισμό τους ζωντανὰ μικρόβια, νερκωμένα, ποῦ μπορεῖ νὰ «ἐπιβιῇ» ἀργότερα καὶ νὰ δράσουν, ὅταν βροῦν τὴν κατάλληλὴ εὐκαιρία.

Συνεπῶς, ἡ φυματίωσις ἐξακολουθεῖ νὰ εἶναι μιὰ ἐπιδόρῃ ἀσθένεια. Τὰ «βαματουργὰ» φάρμακα ποῦ ὑπάρχουν σήμερα, στοιμαίνου τὸν πολλαπλασιασμό τῶν μικροβίων τῆς, ἀλλὰ δὲν τὰ σκοτώνουν. Μπορεῖ δὲ νὰ χάσουν τὴν ἀποτελεσματικότητά τους, ἀν τὰ μικρόβια ἀποκτήσουν ἀντοχὴ ἀπέναντί τους.

Πρὶν βρεθῶν τὰ φάρμακα αὐτά, τὰ 30% τῶν «θεραπευμένων» φυματικῶν παρουσίαζαν ὑποτροπὲς τῆς ἀσθένειας μετὰ 5 χρόνια. Τὰ νέα φάρμακα φαίνονται νὰ ἐξουδετερώνουν σχεδὸν αὐτὸν τὸν κίνδυνο.

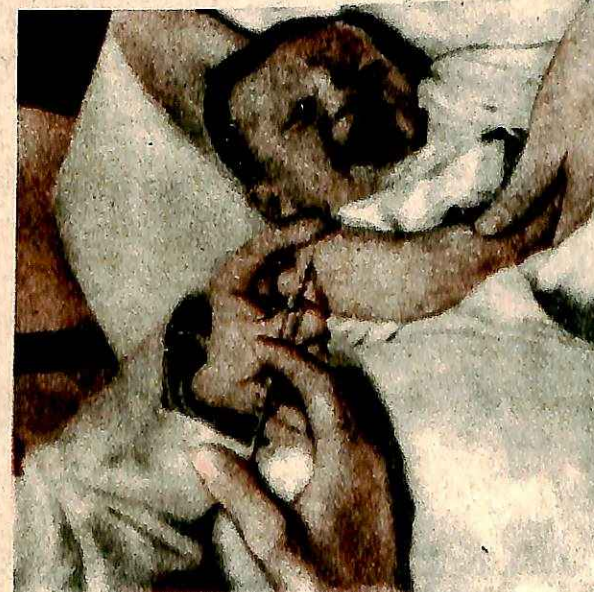
Ὄταν ὅμως γίνεται ἀνεπαρκὴς ἡ θεραπεία μ' αὐτά, διατηρεῖται τὸ παλαιὸ ποσοστὸ τῶν ὑποτροπῶν. Ὑστερα, τὰ φάρμακα αὐτά δὲν ἐμποδίζουν καθόλου τὴν διάδοσι τῆς φυματίωσος, ὅπως ἀκριβῶς ἡ πενικιλίνη θεραπεύει μὲν τὴν πνευμονία, ἀλλὰ δὲν μπορεῖ νὰ τὴν προλάβῃ.

Ἡ στρεπτομυκίνη εἶναι βεβαίως ἰσχυρότερο φάρμακο. Σὲ ἀραίωσι 1 σὲ 1.000.000, σταματᾷ τὸν πολλαπλασιασμό τῶν βακίλων τῆς φυματίωσος.

Ἐπειτα ὅμως ἀπὸ 4 μῆνες χρησιμοποίησός τῆς, τὰ μικρόβια συνηθίζουν πιά σ' αὐτήν. Δεδομένου δὲ ὅτι ἡ φυματίωσις ἀπαιτεῖ μακροχρόνια καὶ συνεχεῖς θεραπείας, ἡ στρεπτομυκίνη δὲν ἀρκεῖ γιὰ τὴν καταπολέμησίς τῆς.

Εὐτυχῶς, βρέθηκε καὶ τὸ ΠΑΣ, ἕνα χημικὸ φάρμακο, ποῦ ἐμποδίζει τὰ μικρόβια ν' ἀποκτήσουν ἀντοχὴ στὴ στρεπτομυκίνη. Σ' αὐτὸ ἦρθε νὰ προστεθῇ ἀργότερα καὶ τὸ ριμφόν, ποῦ εἶναι ἐξ ἴσου ἀποτελεσματικὸ μὲ τὴ στρεπτομυκίνη — ἀν δὲν περισσότερο.

Σήμερα λοιπὸν, χορηγοῦνται

Τὰ σημερινὰ βρέφη ἐμβολιάζονται προληπτικὰ κατὰ τῆς φυματίωσος. Στὸ προσεχές μέλλον, ἴσως δὲν θὰ ναι πιά ἀνεγκαῖα αὐτὴ ἡ προφύλαξις.

Πρὶν ὑποβληθῇ ἕνας φυματικὸς σὲ χειρουργικὴ ἐπέμβασι, ἀφαιρεῖται μὲ παρακέντησι τὸ ὑγρὸ ποῦ ἔχει σχηματισθῇ μέσα στὸ στήθος του.

στοὺς φυματικούς, οἱ ἐξῆς συνδυασμοὶ φαρμάκων: στρεπτομυκίνη καὶ ΠΑΣ, ἡ στρεπτομυκίνη καὶ ριμφόν, ἡ ριμφόν καὶ ΠΑΣ.

Μέσα στὰ σπλήνια ὅμως, ποῦ ἔχουν σχηματισθῇ ἤδη στοὺς πνεύμονες, τὰ μικρόβια ἐξακολουθοῦν νὰ μένουν ζωντανὰ κι' ἐτοιμὰ νὰ ξαναεπιτεθοῦν στὸ μέλλον, ὅταν τοὺς δοθῇ εὐκαιρία. Κι' ἀν δὲ ἀκόμη ὑπῆρχε ἕνα φάρμακο ποῦ νὰ σκοτώνῃ πραγματικὰ τὰ μικρόβια αὐτά, καὶ πάλι τὰ σπλήνια θάμεναν ἀνοικτὰ καὶ ἐπιδεκτικὰ ἄλλων μολύνσεων.

Τελευταίως, ἕνας μικροβιολόγος ἀνακοίνωσε ὅτι βρέθηκε ἄφωνα ζωντανὰ μικρόβια φυματίωσος μέσα σὲ ἐπουλωμένα σπλήνια, ποῦ εἶχαν ἀφαιρεθῇ μὲ ἐγχείρησι. Αὐτὸ συνέβαινε ἀκόμη κι' ὅταν ἡ ἀσθένεια εἶχε προσβάλῃ μόνον ἕνα μικρὸ τμήμα τοῦ πνεύμονος κι' ὁ ἀρρωστος εἶχε ὑποβληθῇ σὲ θεραπεία μὲ φάρμακα ἐπὶ 1 ἐτος καὶ πλέον.

Τὰ συμπτώματα λοιπὸν εἶναι ὅτι ἐξακολουθεῖ νὰ χρειάζεται ἀπαραίτητως ἡ ἀνάπαυσις στὸ κρεβάτι γιὰ τὴν θεραπεία τῆς φυματίωσος.

Μ' αὐτὴν τὴν μέθοδο, στὰ σανατόρια, τὰ σπλήνια κλείνουν σὲ λίγους μῆνες, καὶ τὰ μικρόβια ἐξαφανίζονται ἀπὸ τὰ πτύελα στὰ 80% τῶν περιπτώσεων.

Ἀπ' τοὺς «περιπατητικοὺς» ὅμως ἀσθενεῖς, ποῦ δὲν μένουν στὸ κρεβάτι, μόνο τὰ 30% ἔχουν πτύελα δίχως μικρόβια, στὸ ἴδιο χρονικὸ διάστημα.

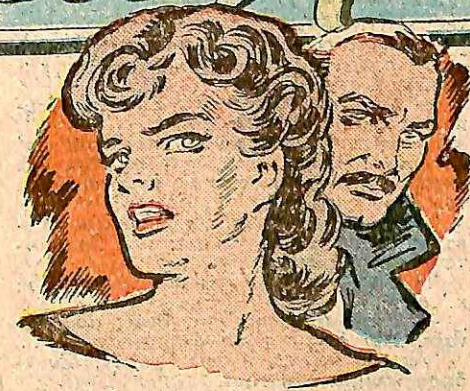
Ἐξ ἄλλου, στὰ σανατόρια, συνεχίζεται ἡ φαρμακοθεραπεία ἐπὶ 6 μῆνες καὶ πάνω, μετὰ τὴν τελεία ἐπούλωσι τῶν σπληνίων. Ἀντίθετα, οἱ «περιπατητικοὶ» ἀσθενεῖς διακόπτουν συνηθῶς πρόρρη τὴν θεραπεία, ἀπὸ ἀμέλεια. Κι' ὅταν μιὰ ὑποτροπὴ τοὺς υποχρεώσῃ νὰ τὴν ἐπαναλάβουν, δὲν τοὺς ἀφελὶ πιά, γιατί τὰ μικρόβια ἔχουν ἀποκτήσει ἀντοχὴ στὰ φάρμακα.

Τὰ νέα φάρμακα ἐπέτρεψαν εὐτυχῶς τὴν ἐντελὴ ἐφαρμογὴ τῆς χειρουργικῆς στὸν ἀγῶνα κατὰ τῆς φυματίωσος.

Μπορεῖ πράγματι σήμερα ν' ἀφαιρεθῶν μὲ ἐγχείρησι τὰ προσβεβλημένα τμήματα τῶν πνευμόνων, χωρὶς νὰ φοβᾶται πρὶν ὁ χειρουργὸς μήπως, στὴν ἐπέμβασι αὐτὴ, διασκορπισθῶν τὰ μικρόβια σ' ἄλλα μέρη τοῦ πνεύμονος.

Μιὰ ἄλλη ἐνδιαφέρουσα παρατήρησις εἶναι ὅτι ὀρισμένα ἄτομα παθαίνουν εὐκολότερα φυματίωσι, ἀπὸ μιὰ ψυχολο

Η Ξενοχή μητέρα

σε στενοχώρησα, δίχως να το ξέρω, παπέρουλη μου χρυσέ, σου ζητάω συγνώμη!», — Καί θα τα λες αυτά μέσ' απ' την καρδιά σου... δεν είν' έτσι, μικρή μου; — 'Η Σουζάν αγαλιάσε το λαιμό της μητέρας της.

— Ω, μαμά, ξέρεις πώς τον αγαπάω όσο και συ! απάντησε.

Το ρολόι χτύπησε 8½. 'Η Ανριέτ έκαιε μια χειρονομία έκπληξης.

— Δεν θα φάη μαζί μας απόψε ο πατέρας σου, είπε στη κόρη της. Έλα... Δεν πρέπει να χάσης εσύ την ώρα του φαγητού σου.

Πέρασαν στην τραπεζαρία. 'Η κ. Λαρόκ χτύπησε το κουδούνι.

Το υπέρπρετο προσωπικό της βίλλας αποτελείτο από ένα κλημπό, μια μαγειρίσα και μια καμαριέρα, τη Βικτοάρ. 'Η τελευταία βρισκόταν από δυο μέρες μονάχα στην υπηρεσία της Ανριέτ.

Μητέρα και κόρη δειπνήσαν, αμίλητες. 'Η νέα γυναίκα ένοιωσε, δίχως να βέλη, ένα άοριστο φόβο να της σπίγγη την καρδιά.

Είχε άργήσει έτσι άλλες δυο — τρεις φορές ο Ροζέ, πάντα όμως είχε φροντίσει να την ειδοποιήσει.

Απόψε δεν της είχε στείλει καμιά ειδοποίηση. Γιατί;

Όταν σηκώθηκαν απ' το τραπέζι, ξαναγύρισαν στην κρεβατοκομάρα.

Πέρασε άλλη μια ώρα. Ο Ροζέ δεν είχε φανή.

'Η Ανριέτ όνειροπολούσε, καθισμένη στη σαλ — λόνγκ, μπροστά στο παράθυρο. Δεν είχε άφσει τη Βικτοάρ ν' άναψη φώς.

Τι να το κάνη; Δεν είχε κεφί για διάβασμα, και προτιμούσε ν' απολαμβάνη το θαυμάσιο φεγγάρι.

Ο ουρανός ήταν ολοκάθαρος και τ' αστέρια λαμπροκοπούσαν σαν διαμαντόπετρες.

Χτύπησαν 10.

— Δεν νυστάξεις, μικρούλα μου; είπε η Ανριέτ στην κόρη της.

— Όχι, μαμά, απάντησε το κοριτσάκι που έμενε με τα μάτια όρθανοίχτα.

Είχε δὴ τὸ Ροζέ καθήμενο μπροστὰ στὸ τραπέζι του.

ΣΤΗ γωνιά του μικρού δρόμου του Μονταλαί, που κατεβαίνει προς τη λίμνη, δυο βήματα μακριά απ' το δάσος του Βίλ - ντ' 'Αβραί, υπήρχε, εδώ και κάμποσα χρόνια, ένα κομψό και πρόσχαρο έξοχικό σπίτι σκεπασμένο με κισσούς και περιπλοκάδες — αληθινή φυλιά για τους έρωτευμένους που αποφεύγουν τὸ θόρυβο του κόσμου.

Τὸ χειμώνα, τὸ Βίλ - ντ' 'Αβραί έχει έλαχιστους κατοίκους. 'Αλλ' ὁ πλῆθυσμός του δεκαπλασιάζεται όταν φτάνη τὸ καλοκαίρι. Μαζεύονται τότε εκεί εἰσοδηματίες, καλλιτέχνες, επιχειρηματίες, γιά ν' αποφυγουν τὴν ζέση του Παρισιού.

'Η βίλλα Μονταλαί ανήκε, εδώ και μερικά χρόνια, στο γνωστό μηχανικό Ροζέ Λαρόκ, που είχε ένα μηχανουργείο στην όδο Σαιν - Μωρ κι' ένα διαμέρισμα στὸ Παρίσι, στὴ λεωφόρο Μαλέρμπ.

Τὸ χειμώνα έμενε στὴν πρωτεύουσα. Τὸ καλοκαίρι πήγαινε στὴν έξοχή, μαζί με τὴν γυναίκα του καὶ τὴν κόρη του. Κάθε πρῶτὴ ὥρα, έφευγε αναγκαστικά γιά τὸ Παρίσι, γιά τὴ δουλειά του, καὶ ξαναγύριζε τὸ βράδυ, κατά τις 7, γιά νὰ δειπνήσῃ μαζί με τοὺς δικούς του καὶ νὰ χαρὶ τὴ νυκτερινή δροσιά τῆς έξοχῆς.

Ὡστόσο, τὸ καλοκαιρινό αὐτὸ βράδυ που ἀρχίζει ἡ ἱστορία μας, ὁ Ροζέ Λαρόκ είχε παραβῆ τὴ συνήθειά του καὶ δὲν είχε γυρίσει ἀκόμη στὴ βίλλα του. Τὸ φαγητὸ ἦταν έτοιμο, τὸ τραπέζι στρωμένο. Τὰ ποτήρια καὶ τ' ἀσημικά λαμπροκοπούσαν, πᾶνω στὸ κάτασπρό τραπέζιμαντήλο.

Τόσο τὸ σαλόνι ὥμως, ὅσο κι' ἡ τραπεζαρία, ἦσαν ἀδενά. 'Αν δὲν ἦταν κατὰ φῶτο τὸ σπίτι, θὰ τὸ νόμιζε κανεὶς ἀκατοίκητο — τόσο φαίνονταν ἡσυχὸ καὶ σὰν κοιμισμένο.

Ὡστόσο, δίπλα στὸ σαλόνι, ἀκούγονταν δυὸ φωνές ψιθυριστές. 'Ἦταν ἐκεῖ ἡ κρεβατοκάμαρα τῆς κ. Λαρόκ, βυθισμένη ἀκόμη στὸ μισοσκοτάδιο τοῦ σούρουπου. Δὲν είχαν ἀνάψει φῶς, σ' αὐτὸ τὸ δωμάτιο.

'Η μιά φωνή ἦταν γυναικεία, γλυκεία καὶ μαλακή, κι' ἡ ἄλλη παιδιόστικη, κρυστάλλινη, πρόσχαρη κι' ἀφρόντιστη.

Αὐτὲς πού μιλούσαν, ἦσαν ἡ μητέρα κι' ἡ κόρη, ἡ Ανριέτ Λαρόκ κι' ἡ Σουζάν.

'Η κ. Λαρόκ είχε τραβήξει μιά σαλ — λόνγκ κατὰ τὸ μισοανοιχτὸ παράθυρο κι' είχε καθέσει, τραβώντας κοντὰ τῆς τὴ Σουζάν.

Ὁ ἥλιος ποὺ βασιλεύει, έριχνει τὶς τελευταίες κοκκινωπές του ἀνταυγίες στὸ κρεβάτι, στὶς πολυθρόνες, στὰ κομψὰ μπιμπλό... καὶ στὸ χαριτωμένο σύμπλεγμα τῆς μητέρας καὶ τῆς κόρης, ποὺ σιγοκοιμούνται, πιασμένες ἀπ' τὰ χέρια.

Ἦσαν ἑαυτές κι' οἱ δυὸ. 'Ἡ πρώτη, 25 χρονῶν περίπου, βρισκότανε σ' ὅλη τὴν ἀντοχή τῆς ὀμορφίας τῆς. 'Ἡ ἄλλη, ἦταν 7 ἔτη, καὶ ὡς ἀρχὴ τῆς ἀνοιξέως τῆς ζωῆς.

Μοιάζαν πολὺ μεταξύ τους. Εἶχαν τὰ ἴδια μεγάλα καὶ γαλανά μάτια, τὸ ἴδιο λεπτὸ καὶ μακρὺλὸ πρόσωπο, τὰ ἴδια λουλούδια καὶ κακοκκινὰ χείλη.

'Η ματιά τῆς μικρῆς ἀκτινοβολοῦσε ἀπὸ ἐξυπνάδα, ἀνώτερη ἀπ' τὴν ἡλικία τῆς, κι' εἰς πλάτος, ἀνώτερη ἀπ' τὴν ἀντιγράφανε οἱ χαριτωμένες κινήσεις τῆς μητέρας τῆς.

Εἶχαν χτυπήσει 8, κι' ὁ Λαρόκ θάπρεπε νὰ βρισκεται ἐκεῖ ἀπ' τις 7. Ὡστόσο, ἡ γυναίκα του δὲν ἀνυσχοῦσε.

Γιατί ν' ἀνυσχοῦσε ἀλλοστὲ; 'Ἦξερε κατὰ πόσ οὐ Ροζέ τὴν λάτρευε, τὸ ἴδιο ὅσο τὸν ἀγαποῦσε κι' αὐτή.

Μιά ἀγάπη δέ, ποὺ ἔχει ἀνθεῖ σε ὀκτὼ χρόνια συζυγικῆς ζωῆς, φέρνει μαζί τῆς τὴν ἀπλήρη βεβαιότητα τῆς εὐτυχίας.

Ὡστόσο, ἀπόψε περισσότερο ἀπὸ ποτὲ ἔλλογε, εἰδελε ἡ κ. Λαρόκ νὰ μὴν ἀργήσῃ ὁ ἀντρας τῆς. Τὸν περίμενε ἀνυπόμονα.

Ὁ σωματώδης ἐκείνος ἀντρας τὴν κλείνει ἀσάφια στὴν ἀγκαλιά του...

Ὁ Νταβίντ μπαίνει στὸ σαλόνι ὅπου τὸν δέχεται, χλωμή, ἡ ὀμορφὴ γυναίκα. Ὁ καλλιτέχνης ἀντιστα-

— Μὴ φοβάστε, τῆς λέει, ξέρω καλὰ πὼς ὁ ἀντρας σας ὄχει σκάσει στὸ Λονδίνο. 'Ἡμουν φίλος του, μ' ὅλες τὶς πολιτικὲς ἀντιθέσεις μας. Δὲν πρόκειται ὥμως γιά κείνον. Πρόκειται γιά μένα.

— Γιά μένα; ψιθυρίζει τρέμοντας ἡ νεαρή γυναίκα.

— Ναι, Αἰμιλία, γιά σᾶς. Εἶστε πολὺ ὠραία καὶ μὴ ἀρέσετε πολὺ... ἡ ὀμορφιά σας μ' ἔχει ἀναστατώσει. Καὶ θάθελα πολὺ...

— Θὰ θέλατε;... — καὶ ἡ φωνή τῆς τρέμει.

— Όχι, αὐτὸ ποὺ φανταστήκατε. Θάθελα νὰ σᾶς κάνω τὸ πορτραῖτο σας. Θέλετε νὰ ποζάρετε γιά μένα;

— Ένας στεναγμὸς ἀνακουφίσεως βγαίνει ἀπ' τὰ προκλητικὰ στήθη τῆς Αἰμιλίας. Σκέφτεται πὼς ἀν δεχτῇ, ἴσως θὰ μαλακώσῃ τὸ μεγάλο ζωγράφου καὶ δὲν θὰ ἐνδιαφερθῇ γιά τὶς πολιτικὲς, τὶς μοναρχικὲς πεποιθήσεις τοῦ ἀντρας τῆς καὶ τὶς δικές τῆς.

— Λοιπὸν δέχεστε; ρωτᾷ ὁ Νταβίντ.

— Δέχομαι, ἀφοῦ αὐτὸ σᾶς εὐχαρίστησε...

Μέσα σὲ λίγες μέρες, τὸ περίφημο πορτραῖτο ἔχει τελειώσει. Σ' ὅλο αὐτὸ τὸ διάστημα, ὁ Νταβίντ προσφέρει στὴν κυρία Σαλγκρέν ἕνα σωρὸ δῶρα: λουλούδια, κοσμήματα, γλυκά.

— Λοιπὸν, ἀγαπητὴ μου φίλη, τῆς λέει ἕνα ἀπόγευμα, πὼς σᾶς φαίνεται τὸ πορτραῖτο σας;

— Αἱ! μὰ εἶναι θαῦμα, ἀριστοῦργημα! φωνάζει ἡ Αἰμιλία.

Φοράει μὴν ἐσθῆτα διάφανη ποὺ ἀφήνει νὰ μαντεύεται ὅλη ἡ ὀμορφιά καὶ ἡ προκλητικὴ τοῦ λαχταριστοῦ νεανικοῦ κορμιοῦ τῆς.

— Ναι, ζωγράφισα ἐν' ἀριστοῦργημα, λέει ὁ Νταβίντ, χάρις σὲ σένα.

Τὴν κυττάζει μὲ μάτια ποὺ πετοῦν σπῆδες. Τὴν πλησιάζει καὶ τὰ χέρια του τρέμουν. 'Ἡ νεαρή γυναίκα καταλαβαίνει, φοβάται. Κάνει νὰ ὀπισθοχωρήσῃ, μὰ ὁ σωματώδης αὐτὸς ἀντρας ἔξαφνα τὴν κλείνει στὴν ἀγκαλιά του, τῆς κλείνει τὸ στόμα μ' ἕνα φλογερὸ φιλί...

— Σ' ἀγαπᾶ, σ' ἀγαπᾶ τρελλά, τῆς ψιθυρίζει.

— Αἱ! ἄφηστε με, ἀφήστε με, ψιθυρίζει ἡ ὠραία Αἰμιλία, σπρώχνοντας τὸν ἐλαφρὰ.

Ὁ Νταβίντ γίνεται πὺ ὀρμητικὸς, πὺ ἐπιθετικὸς. Λίγο ἀκόμα καὶ θὰ ὑποκύβῃ ἡ κυρία Σαλγκρέν. Μὰ εἶναι γυναίκα τίμια, πιστὴ στὸν ἀντρα τῆς καὶ πᾶνω σὲ μιά στιγμὴ τρέλλας, δίχως νὰ σκεφτῇ, χαστουκίζει τὸ μεγάλο ζωγράφου γιά τὴν τὸλμή του.

Ἡ κυρία τοῦ πορτραῖτου

— Αὐτὸ θὰ μοῦ τὸ πληρώσης, βρυχάται ὁ Νταβίντ φεύγοντας. 'Ἡ Αἰμιλία ἔχει μετανοιώσει γιά τὴν παραφορά τῆς, μὰ εἶναι τώρα ἀργά. Κάνει νὰ τρέξῃ πίσω του, νὰ τὸν φωνάξῃ, νὰ τὸν ἐξελέωσῃ. 'Επειτα ἀναλύεται σὲ λυγμούς.

Μέσα στὸ ἀτελιέ του, ὁ Νταβίντ προετοιμάζει τὴν ἐκδίκησί του. 'Ὁλος του ὁ ἔρωτας γιά τὴν κυρία Σαλγκρέν ἔχει μεταβληθῇ τώρα σὲ μίσος ἀνέναντό του. Ὡς τὴ στιγμὴ αὐτὴ καμμία γυναίκα δὲν τοῦ ἔχει ἀντιστῆ, γιὰτί ὅλες ἤξεραν τὴ δύναμή του, τὴν ἐπιβολή του στὸ Ροβεσπέρρο. Μόνο αὐτὴ τὸλμησε νὰ σηκώσῃ κεφάλι. Ὡστόσο δὲν τὴν κατανύλλει ὁ ἔβριος, μόνο δίνει στοὺς φίλους του τὴ διευθύνση τοῦ κρηφύ-γετοῦ τῆς.

Εἶναι νύχτα ὅταν κάποιοι ἄνθρωποι μὲ ἀπαίσιες μορφές χτυποῦν τὴ βίλλα τῆς κυρίας Σαλγκρέν καὶ τὴ συλλαμβάνουν ἐν ὀνόματι τῆς 'Ελευθερίας. Τὴν κλείνουν στὴν Κονσιερζερί, τὸν προβάλαμο τῆς λαίμαρης ἀναστασίας. Τὴν ἀδελφὸς τῆς, μόλις μαθαίνει τὸ φοβερὸ δυτό, ὁ ζωγράφος Βερνέ, ὁ ἀδελφὸς τῆς, μόλις μαθαίνει τὸ φοβερὸ δυτό, ὁ Νταβίντ καὶ τὸν ἱκετεύει, γονατιστός, νὰ σώσῃ τὴν σὺγχῃ.

Ὁ Νταβίντ ἀρνεῖται, κατηγορώντας τὴν Αἰμιλία ὅτι πρὸς ὅλες ἀδελφὴς του. Τὸ καθεστὼς, ὅτι εἶναι φιλομοναρχικὸ καὶ ὅτι μισεῖ τὴν 'Επανάστασι. Ὁ Βερνέ δὲν παύει νὰ ὑπερασπίζει τὴν ἀδελφὴ του, κάνει ἐκκλήσι στ' ἄνθρωπια ἀίσθημα τοῦ μεγάλου καλλιτέχνη. Στὸ τέλος, ὁ Νταβίντ ὑποχωρεῖ, κάμπτεται καὶ ὑποσχετὰ νὰ σώσῃ τὴν κυρία Σαλγκρέν.

Ὁ Νταβίντ, πραγματικά, ζητάει νὰ δῇ ἰδιαίτερως τὸ Ροβεσπέρρο.

Ὁ 'Αδίαφορος τὸν δέχεται ἀμέσως.

— Τί θέλεις, Νταβίντ; τὸν ρωτᾷ. Εἶρες καλὰ πὼς δὲν ἔχω καιρὸ ν' ἀνακατῶμαι γιά ζητήματα καλλιτεχνικά...

— Δὲν πρόκειται γιά ζητήματα καλλιτεχνικά...

— Ἀλλά;

— Θέλω νὰ δώσης χάρι στὴν Αἰμιλία Σαλγκρέν. Τὴν συνέλαβαν καὶ κινδυνεύει. Εἶναι τὸ ὠραιότερο μοντέλο μου, Ροβεσπέρρε...

— Ὁ 'Αδίαφορος κυττάζει τὰ χαρτιά του.

— Τὸ Δικαστήριο τὴν καταδίκασε θάνατο.

— Νὰ ὑπογράψῃς τὴ χάρι τῆς, Ροβεσπέρρε.

— Νὰ ὑπογράψῃς τὴ χάρι τῆς, Ροβεσπέρρε.

— Νὰ ὑπογράψῃς τὴ χάρι τῆς, Ροβεσπέρρε.

— Νὰ ὑπογράψῃς τὴ χάρι τῆς, Ροβεσπέρρε.

— Νὰ ὑπογράψῃς τὴ χάρι τῆς, Ροβεσπέρρε.

— Νὰ ὑπογράψῃς τὴ χάρι τῆς, Ροβεσπέρρε.

— Νὰ ὑπογράψῃς τὴ χάρι τῆς, Ροβεσπέρρε.

— Νὰ ὑπογράψῃς τὴ χάρι τῆς, Ροβεσπέρρε.

— Νὰ ὑπογράψῃς τὴ χάρι τῆς, Ροβεσπέρρε.

— Νὰ ὑπογράψῃς τὴ χάρι τῆς, Ροβεσπέρρε.

— Νὰ ὑπογράψῃς τὴ χάρι τῆς, Ροβεσπέρρε.

— Νὰ ὑπογράψῃς τὴ χάρι τῆς, Ροβεσπέρρε.

— Νὰ ὑπογράψῃς τὴ χάρι τῆς, Ροβεσπέρρε.

— Νὰ ὑπογράψῃς τὴ χάρι τῆς, Ροβεσπέρρε.

— Νὰ ὑπογράψῃς τὴ χάρι τῆς, Ροβεσπέρρε.

— Νὰ ὑπογράψῃς τὴ χάρι τῆς, Ροβεσπέρρε.

ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΔΙΗΓΗΜΑ

ΣΟΙ ἐπισκέπτονται τὸ Λούβρο, στέκονται πάντα καὶ θαυμάζουν ἐν' ἀπ' τὰ ὠραιότερα ἔργα τοῦ περίφημου ζωγράφου Λουὶ Νταβίντ, τὸν πίνακα ποὺ εἶναι γνωστός με τὴν ἐπωνυμία: «Πορτραῖτο μιάς Κυρίας». Ὁ πίνακας αὐτός ἔχει κατὰ τὸ ἀνθρώπινο, τὸ ἀνίσχυο, ποὺ δὲν τὸ ἔχουν ἄλλα ἀριστοῦργματα τοῦ ἰδίου ζωγράφου. Μέσ' ἀπ' τὴν κορινθία τοῦ πίνακος, μιά νεαρή γυναίκα χαμογελάει μ' ὅλη τὴ γοητευτικὴ ὀμορφιά τῆς καὶ τὴ μελαγχολικὴ ἔκφρασι τῶν μοστίων τῆς. 'Ἡ γυναίκα αὗτος αὐτὴ ἔχει τὴν πὺ θλιβερὴ ἱστορία καὶ τὸ πὺ τραγικὸ τέλος.

Ἐκεῖνο τὸ βράδυ, ὁ Ροβεσπέρρος ἦταν πολὺ κουρασμένος. Αὐτὸν ποὺ ὅλοι οἱ ὁπαδοὶ του καὶ οἱ θαυμαστές του τὸν ἔχουν ἐπαινεῖ ὡς «Ἀδιάφορο, ἔνοιωσε τὴν καρδιά του νὰ σφίγγεται. 'Αργε ἀισθανόταν τύψεις γιά τὶς τόσες καταδίκες σὲ θάνατο, ποὺ ἔχει ὑπογράψει ὅλη μέρα; 'Αργε τὸ αἷμα ποὺ χύνεται ἀπ' τοὺς ἐνόχους, πρὸ πάντων ὅμως ἀπ' τοὺς ἀδύους ἦταν μιά προειδοποίησι ὅτι καὶ τὸ τέλος τοῦ ἐρυθροῦ δικτάτορος πλησιάζει.

Κυττάχθηκε μιά στιγμὴ στὸν καθρέφτη τοῦ φτωχικοῦ δωματίου του καὶ τρέμει γιά τὴ χλωμάδα του. 'Επειτα πήρε κατὰ χερτὰ κι' ἄρχισε νὰ τὰ διαβάξῃ: ἦταν οἱ κατάλογοι τῶν προγεγραμμένων, τῶν ἐμυγκρέδων καὶ τῶν φυγάντων. Στάθηκε, ἔξαφνα, σ' ἕνα ὄνομα. 'Ἦταν τοῦ ἀρχιτέκτονος Σαλγκρέν. Ὁ Ροβεσπέρρος βλαστήμησε, γιὰτί ὁ προγεγραμμένος ἔχει καταφέρει νὰ τὸ σκάσῃ στὴν Ἀγγλία, ὅπου πολλοὶ μοναρχικοὶ ἔχουν μαζευτῇ καὶ συνωμοτοῦσαν γιά νὰ ἀνατρέψουν τὴν ἐπανάστασι. Μὰ ὁ δικτάτορας χαμογέλασε καὶ τὸ χαμόγελό του ἔχει κατὰ τὸ δαιμονικό. 'Ἡ ὠραιότερη Αἰμιλία Σαλγκρέν, ἡ σύζυγος τοῦ ἀρχιτέκτονος, δὲν ἔχει καταρῶσει νὰ φύγῃ. Ὁ Ροβεσπέρρος ἔτριψε τὰ χέρια του μὲ χαρά: σ' αὐτὴ θάπεφε τὴ ἐκδίκησί του.

— Μάρθα, ρωτᾷ με κάποιο φόβο ἡ Αἰμιλία τὴν πιστὴ τῆς καμαριέρα, εἶσαι σίγουρη πὼς ἐδὼ δὲν κινδυνεύουμε;

— Μὴν ἀνυσχοῦτε, κυρία, ποὶς θὰ σκεφτῇ νάρθῃ ἐδὼ πέρα;

Ἡ Αἰμιλία εἶναι κρυμμένη σὲ μιά μικρὴ βίλλα, ἔξω ἀπ' τὸ Παρίσι, ἀρκετὰ χιλιόμετρα. Ποὶς ἄραγε εἶναι δυνατό νὰ πληροφορηθῇ τὸ κρη-βερνέ, ζωγράφος καὶ μαθητὴς τοῦ Νταβίντ. Ὁ Νταβίντ τοὺς προ-ζωγράφος, ὁ ἀναγνωρισμένος καλλιτέχνης τῆς 'Επανάστασεως καὶ στε-νός φίλος τοῦ Ροβεσπέρρου.

Ὡστόσο, ἡ ὠραία γυναίκα φοβάται κι' ἔχει κακὰ προαισθήματα...

Ἦνουν δυνατό τὴν πόρτα τῆς μικρῆς βίλλας.

— Μάρθα! φωνάζει τρομαγμένη ἡ Αἰμιλία. 'Ακουσε;

— Ναι, κυρία.

— Μὴν ἀνυσχοῦτε, φοβάται, τῆς λέει — καὶ τρέμει ὀλόκληρη.

Τὰ χτυπήματα γίνονται πὺ δυνατό. 'Ἡ Μάρθα ἀναγκάζεται, στὸ τέ-λος, ν' ἀνοίξῃ καὶ στὸ κατ'ὀφθαλμο παρουσιάζεται ὁ Νταβίντ.

— 'Εδὼ εἶναι ἡ κυρία σου; ρωτᾷ.

— Περᾶστε, κύριε.

— Δέν θές νά πλάγιασής;
— Όχι! Θέλω νά φιλήσω πρώτα τόν πατερούλη.
— Ἡ Ἀνριέτ, ἀνίσχυη, ἀκούμπησε στό παράθυρο καί κύτταξε πρὸς τὸ δρόμο, ἀπ' ὅπου ἐρχότανε συνήθως ὁ Ροζέ. Τὸ ἴδιο ἔκανε κι' ἡ Σουζάν, δίπλα της.

Ἡ νύχτα ἦταν ζεστή, ξάστερη. Κάπου μακριὰ ὁμιῶς, ὁ ὀρίζοντας αὐλακωνόταν ἀπὸ ἀστέρια.

Σιγὰ — σιγὰ, οἱ διαβάτες εἶχαν γίνει σπάνιοι. — Ἐπῶσαν ν' ἀκούγονται γέλια, ὁμιλίες, κι' ἀπλώθηκε παντοῦ ἡ σιωπὴ τῆς νύχτας.

Ἡ Βίλλα Μονταλαί ἦταν χτισμένη σὲ μιὰ θέσι μοναχική. Ἀντίκρου της καὶ λίγο ἀριστερά, βρισκόταν ἕνα σπιτάκι μὲ πράσινα παντζούρια. Εἶχε τὴν πρόσοψί του πάνω στὸ δρόμο, ἐνῶ ἡ Βίλλα χωρίζετο ἀπ' τὸ δρόμο ἀπὸ ἕνα περιτοιμημένο κήπο.

Τὸ σπιτάκι αὐτὸ ἦταν φωτισμένο. Ἀπὸ τ' ἀνοιχτὰ παράθυρά του φαίνετο ἕνα κάμαρα μὲ μετριά ἐπίπλωσι, μ' ἕνα τραπέζι στὴ μέση κι' ἕνα γραφεῖο στὸ βάθος, κοντὰ στὸν τοῖχο.

Τὸ ρολόι τῆς ἐκκλησίας τοῦ χωριοῦ σήμανε 11.

Ἡ Ἀνριέτ ἀνατρίχιασε καὶ ψιθύρισε μὲ ἀγωνία:

— Θεέ μου, τί νὰ τοῦ συνέβη ἀραγε;

Στράφηκε τὴν κόρη της καὶ τὴ ρώτησε:

— Κουώνας, ἀγαπούλα μου; Νυστάζει;

— Όχι, μαμά! Εἶναι τόσο θυμωφὴ βραδιά! Καὶ θέλω τόσο πολὺ νὰ δῶ τὸν πατερούλη!...

Στὸ ἀντικρινὸ σπιτί, ἕνας ἄνθρωπος μετρίου ἀναστήματος εἶχε μῆνι στὸ φωτισμένο δωμάτιο κι' εἶχε καθήσει μπροστὰ στὸ γραφεῖο.

Φαίνετο καθαρά, ἀπ' τὸ παράθυρο ὅπου στέκοταν ἡ Ἀνριέτ κι' ἡ Σουζάν. Ἦταν ὁ νοικοκύρης τοῦ σπιτιοῦ ἐκείνου, ὁ μπαρμπα — Λαρουέτ.

— Γύρισε ὁ καινούργιος μας γείτονας, εἶπε ἡ μικρή.

Ὁ Λαρουέτ εἶχε βγάλει ἀπ' τὴν τσέπη του ἕνα φουσκωμένο πορτοφόλι, τὸ εἶχε ἀδειάσει κι' εἶχε σκορπίσει μπροστὰ του, πάνω στὸ γραφεῖο, πολλὰ χαρτονομίσματα, μιὰ μικρὴ περιουσία. Ἀρχισε νὰ τὰ ταξινομεῖ μεθοδικά, νὰ τὰ μετράει καὶ νὰ τὰ ξαναμετράει μὲ φανερὴ εὐχαρίστησι.

Ἡ Ἀνριέτ κι' ἡ Σουζάν βλέπανε τὸ προφίλ του. Ἐτσι ποὺ καθότανε, γυρίζε τὴν πλάτη τοῦ πρὸς τὴν πόρτα τῆς κάμαράς του.

— Τί κάνει ὁ γείτονας μας; ρώτησε ἡ Σουζάν.

— Μετράει τὰ λεφτά του, ἀπάντησε ἀφηρημένα ἡ μητέρα της.

Ἐσκυψε ὕστερα καὶ φίλησε τὴν κόρη της. Ἐντεκα καὶ τέταρτο, τῆς εἶπε. Θὰ φωνάξω τὴ Βικτωάρ νὰ σὲ γδύσει καὶ νὰ σὲ βάλῃ στὸ κρεβάτι.

— Ὁ, μαμά, ἄσε με λίγο ἀκόμη, λιγάκι!... Δὲν μπορεῖ ν' ἀργήσῃ ὁ μπαμπάς!

— Όχι, κορούλα μου, εἰν' ἀργά, δὲν κάνει νὰ κουρασθῇς πρὶς πολὺ...

Κι' ἡ νέα γυναῖκα χτύπησε τὸ κουδοῦνι.

Ὑστερα ξαναγύρισε στὴ θέσι της, στὸ παράθυρο. Δίπλα της, ἡ Σουζάν κύτταξε κι' αὐτὴ στὸ δρόμο, ὅσα μακρότερα μποροῦσε νὰ δῇ.

Τὸ φεγγάρι, ἔλαμπε, ὀλοκάθαρο, στὸν ξάστερο οὐρανό.

Ἀντίκρου, ὁ γείτονας ἐξακολουθοῦσε νὰ μετρά τὰ λεφτά του, μὲ φανερὴ ἀπόλαυσι.

Ἡ Βικτωάρ μῆκε στὴν κρεβατοκάμαρα.

— Ἀναψε τὸ φῶς καὶ πᾶρε τὴ Σουζάν, τῆς εἶπε ἡ Ἀνριέτ.

Τὴν ἴδια στιγμή, τὸ κοριτσάκι ἔσκυψε ἔξω, χτυπώντας τὰ χέρια του, γελώντας καὶ φωνάζοντας χαρούμενα:

— Μπαμπά! Μπαμπά! Σὲ περιμένουμε... Δὲν κοιμήθηκες ἀκόμη!...

Πραγματικά, ἕνας ἄντρας ἐρχότανε ἀπ' τὸ δρόμο. Ἦταν ψηλὸς καὶ φοροῦσε μιὰ γκριζὰ γκαμπαρντίνια καὶ ρεμπτομπλικά τοῦ ἴδιου χρώματος.

Ἀκούγοντας τὴς φωνὴς τῆς Σουζάν, κρύνθηκε ἀνάμεσα στὰ δέντρα, ποὺ βρισκόταν μπροστὰ στὸ σπιτί.

Ἡ Ἀνριέτ εἶχε σκεπτεῖ καὶ τὸν εἶχε δῇ κι' αὐτή.

— Γιατί ἀργήσες ἔτσι, Ροζέ; τοῦ φώναξε. Δὲν ξέρεις πόσο ἀνίσχυοςάμε!...

Ἀκουσε ἐκεῖνος, ἡ ὄχι; Πάντως, δὲν ἔδωσε καμμιὰ ἀπάντησι.

Γλυστοῦσε τώρα ἀνάμεσα στὰ δέντρα, λίγο σκυφτός, προχωρώντας πρὸς τὸ σπιτί τοῦ Λαρουέτ. Ὑστερα διέσχισε τὸ δρόμο. Τὸ φεγγάρι τὸν φωτίσε καὶ πάλι...

— Εἰν' ὁ Ροζέ! ψιθύρισε ἡ Ἀνριέτ μ' ἀπορία. Μὰ τί κάνει; Ποῦ πηγαίνει;

Ἡ Σουζάν σάπαινε, ἐκπληκτικὴ, παρακολουθώντας τὸν πατέρα της μὲ ἀνίσχυη περιέργεια.

Ἡ μητέρα δὲν ἀνάσινε πιά... Ἡ ἀγωνία ἐσφίγγε τὴν καρδιά της. Ἦταν κατὰ χλωμῇ, μὲ τὰ δόντια σφιγμένα, ἀγνώριστη...

Ὁ ἄντρας μῆκε κρυφὰ στὸ ἀντικρινὸ σπιτί.

— Μπα! εἶπε ἡ Σουζάν. Ὁ μπαμπάς πάει στὸ γείτονα!

Πέρασαν μερικὰ δευτερόλεπτα. Ὁ Λαρουέτ εἶχε σηκωθῇ καὶ κλείδωνε ἕνα — ἕνα τὰ συρτάρια τοῦ γραφείου του, ἀργὰ καὶ μεθοδικά.

Ξαφνικά, συνέβη πίσω του κάτι ποὺ δὲν τὸ εἶδε αὐτός, ἐνῶ ἡ Σουζάν κι' ἡ Ἀνριέτ τὸ διέκριναν καθαρά ἀπ' τὸ παράθυρό τους.

Ἡ πόρτα τῆς κάμαρας εἶχε ἀνοίξει ἀθόρυβα, δίχως νὰ τὴν ἀκούσῃ ὁ Λαρουέτ, κι' εἶχε παρουσιάσῃ ἕνας ἄντρας ψηλός, εὐσώμος, ποὺ γυρίζε τὴν πλάτη τοῦ πρὸς τὸ παράθυρο.

Ἡ Ἀνριέτ κύτταξε, μὲ γουρλωμένα μάτια... Τί ἐπρόκειτο νὰ συμβῇ; Ἦταν ἀληθινὰ ὁ Ροζέ, αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος;...

Τὸν εἶδε νὰ σηκώνῃ τὰ δύο του χέρια, μὲ τὴς γροθιὲς σφιγμένες, πάνω ἀπ' τὸ κεφάλι τοῦ ἀνυπόπτου Λαρουέτ... Θέλησε νὰ φωνάξῃ τότε, νὰ τὸν εἰδοποιήσῃ, μὰ μιὰ δύναμι ἰσχυρότερη ἀπ' αὐτὴν ἐπνίξε τὴ φωνὴν στὰ λαῖμα της.

Βγήκε ἀπ' τὰ χεῖλη της μονάχα ἕνας βραχνὸς στεναγμός, κάτι σὰν ρόγχος. Μπό-

ρεσε νὰ προφέρῃ μὲ κόπο τὴς λέξεις:

— Ροζέ! Ροζέ!... Θεέ μου!...

Ἡ σκηνὴ τοῦ ἀκολουθεῖ, κράτησε μόνο ἕνα δευτερόλεπτο.

Τὴ στιγμὴ ποὺ κατέβαιναν οἱ δύο ὑψωμένες γροθιὲς, ὁ Λαρουέτ στράφηκε, εἶδε κι' ἀπόφυγε τὸ χτύπημα, μὲ μιὰ ἐνστικτὴ κίνησι.

— Βοήθεια! πρόλαβε νὰ φωνάξῃ.

Μιὰ σύντομη κι' ἄγρια πάλιν ἄρχισε, ἀνάμεσα στοὺς δύο ἄνδρες. Τὸ καπέλλο τοῦ ξένου ἔπεσε ἀπ' τὸ κεφάλι του.

Συγχρόνως ἔπεσε κι' ἔσβυσε μιὰ λάμπα ἐπιτραπέζια ποὺ φώτιζε τὸ δωμάτιο. Προηγούμενως ὁμοῦ, ἡ Ἀνριέτ πρόλαβε νὰ διακρίνῃ μιὰ μελαχρινὴ φυσιογνωμία, μὲ παχὺ μαῦρο μωστάκι...

Δὲν ἀκούγονταν πιά ἄλλος θόρυβος μὲς στὸ σκοτάδι τῆς κάμαρας.

Ἦταν φανερό πὺς ὁ ἀδύνατος καὶ ἡλικιωμένος Λαρουέτ δὲν μποροῦσε νὰ τὰ βάλῃ μ' ἕνα ἄντρα τόσο ψηλὸ καὶ γεροδεμένο, σωστὸ κολοσσό... Ὡστόσο, ὁ φόβος τοῦ θανάτου δεκαπλασίασε τὴς δυνάμεις του. Προσάθηκε ν' ἀμυνθῇ, νὰ φωνάξῃ.

Ξαφνικά ἀντήχησε μιὰ πιστολιά. Ἡ λάμψη τῆς ἔσκιζε τὸ σκοτάδι, σὰν ἀστραπή. Κι' ὕστερα τίποτα πιά...

Ἡ Ἀνριέτ εἶχε τραβηχθῇ ἀπ' τὸ παράθυρο. Τὰ δόντια της χτυποῦσαν. Χωτρὲς στάλες ἰδρώτα βρέχανε τὸ μέτωπό της. Ἡ ματιά της εἶχε μιὰ ἐκφορὰ τρέλλας...

Κι' ἔλεγε καὶ ξανάλεγε, λαχανιασμένα:

— Ὁ Ροζέ!... Αὐτός!... Εἶναι φριχτό! Μέσ' στὴν παραζάλη της, σκεφθῆκε ξαφνικά τὴν κόρη της, ποὺ εἶχε ἰδῇ κι' ἀναγνωρίσει πρῶτ' ὃν τὸ Ροζέ. Τὴν εἶχε ξεχάσει, στὰ πέντε λεπτά ποὺ κράτησε τὸ τρομερὸ ἐκεῖνο δράμα...

— Σουζάν! πρόφερε.

— Μητέρα! μουρμούρισε μιὰ ἀδύνατη φωνή, πίσω της.

Ἡ Βικτωάρ εἶχε ἀνάψει μιὰ λάμπα πορτατίφ, πάνω στὸ κομοδίνο. Κι' ἔτσι ἡ μητέρα μπόρεσε νὰ δῇ τὸ πρόσωπο τῆς κόρης της.

Δὲν ἔκλαιγε ἡ Σουζάν. Δὲν ἔκανε οὔτε μιὰ κίνησι. Μὰ τὰ μάτια της μένανε παράξενα ἀπληγῇ, σὰν γυάλινα...

Εἶχε καταλάβει, σίγουρα, γιὰ τὸ ἀγνὸ μέτωπό της αὐλακωνόταν ἀπὸ μιὰ ρυτίδα. Φαίνετο σὰν νάχε μεγαλώσει μεμιάς πολλὰ χρόνια, σὰν νάχε γίνει γυναῖκα...

Ἡ Ἀνριέτ τὴν πῆρε στὴν ἀγκαλιά της, σκέπασε τὰ μάτια της μὲ τὸ χέρι της καὶ εἶπε λαχανιασμένη, ἀνασταταμένη:

— Δὲν εἶδες τίποτα... δὲν ἀκουσε τίποτα... Πρόσεξε τί σοῦ λέω, προσπάθησε νὰ μὲ καταλάβῃς!... Πρέπει νὰ μὴν ἔχῃς δῇ καὶ νὰ μὴν ἔχῃς ἀκούσει τίποτα!

— Όχι, μητέρα, δὲν εἶδα, δὲν ἀκουσα...

Δὲν ἦταν πιά ἡ κροστᾶλλινη, ἀσημένια φωνὴ τοῦ παιδιοῦ. Εἶχε πάρει τὴν ἴδια σοβαρὰ φωνὴ τῆς μητέρας. Τὸ ἀκατονόμαστο θέαμα ποὺ εἶχε ἀντικρύσει, τὴν εἶχε μεγαλώσει ξαφνικά, καὶ τώρα διέκρινε καθαρά τὸ μέλλον...

— Δὲν θὰ πῆς ποτὲ τίποτα;

— Τίποτα, ποτέ.

— Ὁρίσου το, ἂν μ' ἀγαπᾷς λίγο, ἂν δὲν θές νὰ μὲ κάνῃς νὰ πεθάνω!

— Σοῦ τὸ ὀρκίζομαι.

— Δὲν θὰ πῆς ποτὲ τί εἶδες, τί ἀκουσες, ὅσο κι' ἂν σὲ φοβερίσουνε ἢ σὲ παρακαλέσουνε...

— Ποτέ... Μονάχα ἂν μὲ διατάξῃς ἐσύ, μητέρα.

— Ὁ Θεὸς νὰ σὲ φυλάξῃ, παιδί μου! Ἀς χτυπήσῃ ἔμένα, ἀλλ' ἂς λυπηθῇ τὴν ἀδυναμία καὶ τὴν ἀθωότητά σου!...

Δὲν ἔκλαιγε ἡ Ἀνριέτ. Τὴν πνίγανε ὁμοῦ νευρικοὶ λυγμοί, ποὺ ἀνεβαίνανε στὸ λαῖμό της.

Βρῆκε τὴ δύναμι ὥστόσο νὰ κλείσῃ τὸ παράθυρο.

Καθὼς προχωροῦσε ὕστερα πρὸς τὸ κρεβάτι της, εἶδε πὺς ἡ ὑπηρετρία βρισκόταν ἐκεῖ ἀκόμη, βουβὴ καὶ ἀπορημένη...

Νόμιζε πὺς θὰ λιποθυμοῦσε. Κατάφερε ὁμοῦ νὰ πῇ:

— Δὲν σὲ χρειάζομαι, Βικτωάρ... Θὰ γδύσω ἐγὼ τὴ Σουζάν.

— Δὲν εἶδε λοιπὸν ἡ κυρία;... Δὲν ἀκού-

τε!...

— Τί πράγμα;

— Μιὰ πιστολιά, κάπου ἐδῶ κοντά!

— Δὲν ξέρεις τί λές... Αἰσθεῖς με μόνα!

— Τί πρᾶγμα;

— Μιὰ πιστολιά, κάπου ἐδῶ κοντά!

— Δὲν ξέρεις τί λές... Αἰσθεῖς με μόνα!

— Τί πρᾶγμα;

— Μιὰ πιστολιά, κάπου ἐδῶ κοντά!

— Δὲν ξέρεις τί λές... Αἰσθεῖς με μόνα!

— Τί πρᾶγμα;

— Μιὰ πιστολιά, κάπου ἐδῶ κοντά!

— Δὲν ξέρεις τί λές... Αἰσθεῖς με μόνα!

— Τί πρᾶγμα;

— Μιὰ πιστολιά, κάπου ἐδῶ κοντά!

— Δὲν ξέρεις τί λές... Αἰσθεῖς με μόνα!

— Τί πρᾶγμα;

— Μιὰ πιστολιά, κάπου ἐδῶ κοντά!

— Δὲν ξέρεις τί λές... Αἰσθεῖς με μόνα!

— Τί πρᾶγμα;

— Μιὰ πιστολιά, κάπου ἐδῶ κοντά!

— Δὲν ξέρεις τί λές... Αἰσθεῖς με μόνα!

— Τί πρᾶγμα;

— Μιὰ πιστολιά, κάπου ἐδῶ κοντά!

— Δὲν ξέρεις τί λές... Αἰσθεῖς με μόνα!

— Τί πρᾶγμα;

— Μιὰ πιστολιά, κάπου ἐδῶ κοντά!

— Δὲν ξέρεις τί λές... Αἰσθεῖς με μόνα!

— Μὲ συγχωρήτε, κυρία. Μοῦ φαίνεται...

Κι' ἡ Βικτωάρ βγήκε ἀπ' τὴν κάμαρα, τρέμοντας ἀπ' τὴν ταραχή της.

Ἡ Ἀνριέτ εἶδε τὸν ἐαυτὴ της στὸν καθρέφτη τῆς ντουλάπας της καὶ τὸν φοβήθηκε...

Κάτι βογγητὰ τὴν ἔκαμαν ξαφνικά ν' ἀνασκιρτήσῃ.

Στράφηκε κι' εἶδε τὴ Σουζάν, πεσμένη χάμω πάνω στὸ χαλί, νὰ συγκλονίζεται ἀπὸ σπασμούς.

Ὁρμησε, τὴν πῆρε στὴν ἀγκαλιά της, τὴν ἐσφίξε πάνω στὸ στήθος της, τὴν αὐνοῦρισε, σὰν νάθελε νὰ τὴν ἀποκοιμήσῃ.

Τὴ χαϊδεψε στὰ μάγουλα, στὸ μέτωπο, στὰ μάτια, τὴ γέμισε φιλιὰ φλογερά.

— Κόρη μου, Σουζάν μου... τῆς ἔλεγε μὲ λαχτάρα. Μὴν κλαῖς! Ἠσύχασε, σὲ παρακαλῶ... Μὴ φοβάσαι, λατρεία μου! Δὲν εἰμ' ἐγὼ κοντὰ σου!...

Μὰ ἡ μικρὴ δὲν τὴν ἄκουγε. Ἡ νευρικὴ κρίσις της συνεχιζότανε.

Ἡ Ἀνριέτ μούσκεψε μιὰ πετσέτα καὶ τῆς ἔδρεξε τὸ πρόσωπο, τὸ μέτωπο, τὸ λαῖμό.

Ἐπιτέλους, ἡ Σουζάν ἠσύχασε. Οἱ σπασμοὶ τῆς σταμάτησαν, συνήλθε καὶ κύτταξε μὲς στὰ μάτια τῆς μητέρας της.

— Όχι, μητέρα, τῆς εἶπε πάλι ἀπάντωντας τὴ βουβὴ ἐρώτησί της, ὄχι, δὲν εἶδα τίποτα, δὲν ἀκουσα τίποτα.

Ἡ Ἀνριέτ τὴν ἐσφίξε στὴν ἀγκαλιά της, κλαίοντας.

Ἐμειναν γιὰ πολὺ ἔτσι, ἀγκαλιασμένες, ἀνατριχιάζοντας στὸν παραμικρὸ θόρυβο.

Τοὺς φαίνετο πὺς εἶχαν ἀκόμη μπροστὰ στὰ μάτια τους τὸ θέαμα τοῦ ἐγκλήματος!

Ξαφνικά ἀνασκιρτήσαν καὶ σηκώθηκαν. Μὰ ἡ Σουζάν δὲν ἄφισε τὴν μητέρα της. Τὴν κρατοῦσε ἀγκαλιασμένη, μὲ τὰ μικρά της χεράκια.

Εἶχαν ἀκούσει ν' ἀνοίγῃ ἡ καγκελλόπορτα τοῦ κήπου τῆς βίλλας... κι' ὕστερα νὰ γυρίζῃ ἕνα κλειδί στὴν κλειδαριὰ τῆς πόρτας τοῦ σπιτιοῦ...

— Εἰν' αὐτός! Αὐτός!... ψιθύρισε ἡ Ἀνριέτ.

Κι' ἡ Σουζάν τὴν ἐσφίξε ἀκόμη πρὶς δυνατά.

Πραγματικά, εἶχε φτάσει ὁ Ροζέ Λαρόκ. Ἡ γυναῖκα του ἀναγνώρισε τὸ περπάτημά του.

Ἐσθυσε τὸ φῶς ἀφίνοντας ἀνάμεινο μόνο ἕνα καντλή, κι' ἔκλεισε τὴν πόρτα τῆς κάμαράς της. Ἐτρεμε μὴπως μὴ ἐκεῖ ὁ ἄντρας της!

Τρομαγμένες κι' οἱ δύο, ἀκουσαν τὰ βήματα του νὰ πλησιάζουν, ν' ἀνεβαίνουν τὴ σκαλιά, νὰ διασχίζουν τὸ σαλόνι, νὰ κοντοστέκωνται...

Εἶχε κοπῇ ἡ ἀνάσα τους...

Ὁ Ροζέ βρισκότανε τώρα ἔξω ἀπ' τὴν πόρτα τῆς κάμαρας τῆς γυναίκας του. Μένοντα στὴ βαθεῖα σιωπῇ, ἀκούγον καθαρά τὴν ἀναπνοή του, λαχανιασμένη, σὰν νάχε τρέξει...

Τί θάκανε τώρα; Θὰ ζητοῦσε νὰ μῇ;

Ἄφουγκραζότανε μόνο, ἀπ' ἔξω, γιὰ νὰ καταλάβῃ ἂν εἶχε πλάγιασει ἡ γυναῖκα του...

Χτύπησε ἐλαφρὰ τὴν πόρτα καὶ ψιθύρισε:

— Ἀνριέτ!... Κοιμάσαι, Ἀνριέτ!...

Μητέρα καὶ κόρη, σφιχταγκαλιασμένες, εἶχαν καρφωμένα τὰ μάτια τους στὴν πόρτα, μὲ φρίκη, σὰν νὰ βρισκόταν ἀπ' ἔξω ὁ θάνατος... Καμμιὰ τους δὲν ἀπαντοῦσε.

Ἡ Ἀνριέτ εἶχε βάλει τὸ χέρι τῆς πάνω στὰ χεῖλη τῆς Σουζάν, γιὰ νὰ τὴν ἐμποδίσῃ νὰ μιλήσῃ...

Ὁ Ροζέ πείσθηκε πὺς κοιμόντανε, κι' ἀπομακρύνθηκε σιγὰ — σιγὰ, πατώντας στὰ νύχια, γιὰ νὰ μὴ τὴς ἐπνίξῃ.

Ἡ κρεβατοκάμαρά του βρισκόταν ἀντίκρου ἀπ' τῆς γυναίκας του, ἀπ' τὸ ἄλλο μέρος τοῦ σαλονιοῦ. Μῆκε σ' αὐτὴν. Κι' ἔπαψε κάθε θόρυβος.

Ποῖν ἀπὸ ἕνα τέταρτο τῆς ὥρας, μητέρα καὶ κόρη στέκοιτο στὸ παράθυρο, εὐτυχισμένες, ἀνυπομονώντας νὰ δοῦνε τὸ Ροζέ. Καὶ τώρα...

Μέσα σ' ἕνα τέταρτο τῆς ὥρας, εἶχε καταστραφῇ ἡ ζωὴ τριῶν ἀνθρώπων!

Σίγουρα, ὁ πρὶς εὐτυχισμένος σπιτάκι... Ὁ ποῦ πέθανε, στὸ ἀντικρινὸ σπιτάκι...

Ἰσκιος του πλανιότανε τώρα, ἐκδικητικός, πάνω ἀπ' τὴ βίλλα τοῦ Ροζέ, σῶρευοντας κατὰ γίγδες καὶ σύννεφα γιὰ τὸ μέλλον!...

Σήμαναν μεσάνυχτα... ἡ ὥρα τῶν ἐγκλη-

μάτων... Ὑστερα δώδεκα καὶ τέταρτο, ὡδεκάμισο, μιὰ... ἡ Σουζάν μένανε πάντα ἀγκαλιασμένες σὲ μιὰ γωνία... Οὔτε εἶχαν σκεφθῇ καθόλου νὰ κοιμηθοῦνε...

Τέλος, ἡ μητέρα ἐσπλώσε τὴν κόρη της στὸ κρεβάτι, δίχως νὰ τὴ γδύσῃ, κι' ἐρρίξε πάνω της ἕνα σκέτασμα.

Χίλιες τρελλὲς σκέψεις κοχλάζανε μὲς στὸ μυαλό της... Τί νὰ καὶ τώρα!...

Ἄν ἐφευγε, μαζὶ μὲ τὴ Σουζάν!...

Μὰ ἔτσι θάταν σὰν νὰ κατηγοροῦσε τὸ Ροζέ... ἡ τουλάχιστον θὰ γεννοῦσε ὑποψίες ἐναντίον του... Ὁχι, ἀδύνατο! Ἡ θέσι τῆς

Όταν θα πήγαινε αυτή να συγυρίσει το σπύτι, θάδρισκε το νεκρό...

Η Άνριέτ άκουσε τὸ Ροζέ νά βγαίνει ἀπ' τὴν κάμαρά του, νά διασχίζει τὸ σαλόνι, νά χτυπά τὴν πόρτα τῆς...

Τελείωσε πιά! Ὁ ἄνθρωπος ἀντιμέτωπη μαζί του...

Ἀγκάλιασε καὶ φίλησε μὲ πάθος τὴν κόρη τῆς. Ὑστερὰ ἀνοίξε τὴν πόρτα.

Ὁ Λαρόκ μπήκε στὸ δωμάτιο, χαμογελαστός.

Εἶχε ἀλλάξει ρούχα. Τὸ χθεσινὸ βραδυὸν κοστούμι του θὰ μπορούσε νά τὸν προδώσει, γιὰ τὴ δουλειά του...

Ἦταν ψηλὸς, μὲ φαρδύεις ὤμους, μ' ἐξαιρετικὴ σωματικὴ δύναμι. Ἡ Ἀνριέτ κρυφοκίτταζε τὰ χέρια του, ροζισμένα ἀπ' τὴ θερμότητά... τὰ χέρια ποὺ εἶχε δὴ χτῆς τὴ νύχτα νά πέφτουνε πάνω στὸ κεφάλι τοῦ Λαρουέτ. Ὑπῆρχε πάνω στὸ ἔνα ἀπ' αὐτὰ μιὰ βαθειὰ γρατζουνιά, ματωμένη ἀκόμη.

Δὲν ἦταν ὥραϊος ὁ Λαρόκ. Εἶχε κοντὸ λαϊμὸ, μεγάλο κεφάλι, μαῦρο καὶ χοντρὸ μουστάκι, χειρονομίες ἀπότομες. Ἀλλ' ἡ ἐκφραστικὴ φυσιογνωμία του προκαλοῦσε τὴ συμπάθεια καὶ τὰ μάτια του λάμπανε ἀπὸ νόημα.

Ὅλη ἡ ἐμφάνισί του εἰδείνε τὸ δραστήριο, τὸν ἐργατικὸ ἄνθρωπο.

Ὡστόσο, σήμερὰ τὸ πρωῒ, ἡ ἀσυνήθιστη χλωμάδα του, τὰ κομμένα μάτια του κι' οἱ βαθεῖς ρυτίδες τοῦ μετώπου του πρόδιναν μιὰ φοβερὴ κούρασι, περισσότερο ψυχικὴ παρὰ σωματικὴ.

Χαμογέλασε στὴ γυναῖκα του, ἀλλὰ μ' ἓνα χαμόγελο βεδισμένο. Τὴν ἔπιασε ἀπ' τὰ χέρια, τὴν τράβηξε κοντὰ του κι' ἔσκυψε γιὰ νὰ τὴ φιλήσῃ, λεγοντάς τῃς μὲ γλυκεῖα καὶ τρυφερὴ φωνή:

— Πόσο θ' ἀνησυχῆσες χτῆς τὸ βράδυ, ἀγάπη μου!... Συχώρεσέ με γιὰ τὸ λάθος μου... Εἶχα κάτι δουλειές ποὺ μὲ καθυστέρησανε πολὺ... Ἦμουν τόσο ἀπορροφημένος ἀπ' αὐτές, ὥστε δὲν ὑπόρρεσα οὔτε νὰ σε εἰδοποιήσω. Ἀλλά...

Ὁ Ροζέ σταμάτησε ξαφνικά, ἐκπληκτός. Εἶχε θελήσει νὰ φιλήσῃ στὸ μέτωπο τὴν γυναῖκα του, κι' ἐκεῖνη εἶχε γείρει ἀπότομα πρὸς τὰ πλάι της, γιὰ νὰ τ' ἀποφύγῃ. Εἶχε κάμει αὐτὴ τὴν κίνησι ἀπὸ ἐνστικτο, δίχως νὰ τὸ σκεφθῇ...

— Μὰ τί ἔχεις λοιπόν; τὴ ρώτησε ὁ ἄντρας τῆς.

Τότε μονάχα πρόσεξε τὴν ταραχὴ τῆς, τὴν παράξενη χλωμάδα τῆς.

Ὡ, ἦταν ἀνώτερο ἀπ' τὴς δυνάμεις τῆς νὰ δεχθῇ ἓνα χάδι, ἓνα φίλιν ἀπ' αὐτὸ τὸν ἄνθρωπο. Ἐπειτὶ ἀπὸ ὅσα εἶχε δὴ τὴ νύχτα!... Ὡστόσο, ἔπρεπε νὰ προσποιηθῇ...

— Τίποτα... εἶπε. Δὲν ἔχω τίποτα... Πῶς σοῦ φάνηκε;

Καί, ὑπερνικώντας τὴ φρίκη ποὺ τὴν ἔπνιγε, δέχτηκε τὸ φίλιν τοῦ Ροζέ. Ἐκεῖνος εἶχε ἀνησυχήσει μιὰ στιγμὴ. Μὰ καθυσῆχασε τὴν κόρη καὶ τῆς εἶπε φαιδρά:

— Χτῆς, τὴν ὥρα ποὺ γύρισα, χτύπησα τὴν πόρτα σας, κυρία μου, ἀλλὰ δὲν μὲ δώσατε ἀπάντησι. Κοιμόσαστε... Κι' ὅμως, ἐδῶ καὶ ἑπτὰ - ὀχτὼ χρόνια, θὰ μὲ περιμένετε, ἀκόμη καὶ πρὸ ἀργά. Γιατί τότε μ' ἀγαπούσατε... ἐνὸς σήμερὰ ἔχει ξεθυμάνει ἡ ἀγάπη σας!...

Τῆς μίλουσε γι' ἀγάπη τὴν αὐτὴν ὁ ἄνθρωπος!... Κι' ἦταν ὑποχρεωμένη νὰ τὸν ἀκούσῃ, νὰ τοῦ ἀπαντήσῃ!...

Τὴν κύτταξε πολλὴ ὥρὰ, μὲ θλίψι. Ὑστερὰ τῆς εἶπε ξαφνικά:

— Ὡ, Ἀνριέτ, ἔχω, ἀνάγκη σήμερὰ, περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλη φορὰ, νὰ σ' ἀκούσω νὰ μὲ ξαναλές πῶς μ' ἀγαπᾶς... ὅσο ἄλλοτε... καὶ πῶς θὰ μ' ἀγαπᾶς πάντα, ὅτι κι' ἂν συμβῇ!

«Ὁ, τι κι' ἂν συμβῇ! Εἶχε προφέρει αὐτὲς τὶς λέξεις.

Ὡ, πόσο θάθελε ἡ Ἀνριέτ νάχε πεθάνει!... Γιατί νὰ τὴς ζητᾷ λόγια ἀγάπης αὐτὸς, ὁ φονιάς, μὲρικὲς ὥρες μόνις μετὰ τὸ ἐγκλήματ' αὐτό;...

Ἐμενε βουβή, μὲ τὸ λαϊμὸ σφιγμένο, ἀνίκαν νὰ μιλήσῃ.

Πόσες φορὲς ὥστόσο εἶχε πῇ «Σ' ἀγαπῶ!» σ' αὐτὸ τὸν ἄνθρωπο!...

Πόσες γλυκεῖες στιγμὲς τρυφερότητος εἶχαν περάσει! Πόσες φορὲς εἶχε ξεχειλίσει ἡ καρδιά τῆς ἀπὸ τὰ ἐρωτευμένα χέλια τῆς!...

Τὸν εἶχε ἀγαπήσει φλογερά, τὸν ἄνθρωπο αὐτό, ποὺ εἶχε ξεκινήσει τὴν καριέρα του ἀπὸ ἀπλὸς ἐργατῆς σιδηρουγός... Ἀπὸ πόσο ψηλὰ γκεμιζότανε τώρα, μέσα σ' ἓνα σκοτεινὸ βράδυ!...

— Μὰ τί σοῦ συμβαίνει λοιπόν; τὴν ξαναρρώτησε ὁ Ροζέ. Τί ἔχεις; Μήπως εἰς ἀρρώστη;... Σὲ βρῖσκω χλωμὴ καὶ κουρασμένη... Γιατί δὲν τοιμάς νὰ μὲ κυττάξεις;... Μήπως σὲ στενοχώρησα δίχως νὰ τὸ ξέρω; Εἶσαι κακιωμένη μαζί μου, γιὰτί σ' ἀνησυχῶς χτῆς; Μίλησε ἐπιτέλους!

Ἐπρεπε νὰ μιλήσῃ ἡ Ἀνριέτ. Ναί, τὸ καταλάβαινε...

Λίγο ἔλειψε, γιὰ μιὰ στιγμὴ, νὰ τοῦ τὰ πῇ ὅλα, νὰ τὸν κατηγορήσῃ, νὰ τοῦ δι-

γῇ τὴν τρομερὴ σκηνὴ τῆς νύχτας... Μὰ δὲν τόλμησε. Ἦταν καλλίτερα νὰ μὴν ὑποψιασθῇ πῶς εἶχαν ἴδῃ τὸ ἐγκλήματ' αὐτὸ ἡ κόρη του κι' ἡ γυναῖκα του!... Καλλίτερα νὰ φανῇ ἡ Ἀνριέτ πῶς δὲν ἤξερε τίποτα, γιὰ νὰ μὴ γίνῃ συνένοχος τοῦ...

Δὲν τόλμησε νὰ μιλήσῃ... Ἐνοίθετε ἄλλωστε νὰ βαραίνῃ πάνω τῇς ἡ ματιά τῆς κόρης τῆς...

Εἶχε πῇ τὴν Σουζάν, γιὰ νὰ σώσῃ τὸν πατέρα τῆς, ἀν τὸν κατηγοροῦσε ἡ δικαιοσύνη: «Δὲν εἶδες τίποτα, δὲν ἄκουσε τίποτα!» Τῆς εἶχε συστήσει νὰ πῇ ψέμματα, νὰ προσποιηθῇ. Πῶς λοιπὸν θὰ φερνόταν ἡ ἴδια διαφορετικά;

Μισολιπόθυμὴ ἀπ' τὴ φρίκη, κατάρωωσε νὰ ψιθυρίσῃ:

— Τί μοῦχες κάνει, γιὰ νὰ μὴ σ' ἀγαπῶ πιά; Τίποτα, ἀπολύτως τίποτα... Σ' ἀγαπῶ... καὶ δὲν βλέπω γιὰτί ἀμφιβάλλεις!

Ἦταν τόσες οἱ φροντίδες ποὺ ἀπασχολοῦσαν τὸ Ροζέ, ὥστε ἀρκετόνκι στὰ λόγια αὐτὰ τῆς γυναίκας του καὶ δὲν πρόσεξε οὔτε τὴ συγκίνησι τῆς οὔτε τὴν τουμαγμένη ματιά τῆς...

Πῆγε κοντὰ στὴ Σουζάν, ποὺ εἶχε μείνει ἀκίνητη σ' ὅλο αὐτὸ τὸ διάστημα, καθισμένη στὴν ἀγκαλιά του, χαρὰ ἓνα, ὅπως κάθε μέρὰ, καὶ τῆς εἶπε μὲ καλὴ ἐπισημότητα:

— Δεσποινίς, καταθέτω μπροστὰ στὰ μικρά σας ποδαράκια ὅλο τὸ σεβασμὸ μου. Μπορῶ νὰ σὰς ρωτήσω πῶς πᾶει ἡ πολυτιμὴ ὑγεία σας;... Σὰς βλέπω λιγανά, χλωμὴ σήμερὰ... Μὰ φταίω ἐγώ. Ἀργήσατε ἐξ αἰτίας μου νὰ πηγαίνετε χτῆς τὸ βράδυ. Συχώρεστε με, δεσποινίς, δὲν θὰ τὸ ξανακάνω, σὰς τὸ ὑπόσχομαι!

— Μὰ τί σοβαρὸν ποὺ εἰσάστε!... Μήπως σὰς μάλωσε αὐτὴ ἡ κακὴ ἡ μαμά σας; Ὁ-χι;... Μήπως εἰσάστε ἀδιάθετη; Οὔτε κι' αὐτό;...

— Ὡ, μαντέω! Ἡ δεσποινίς ἄφισε πιά τὰ γέλια, γιὰτί ἀπὸ χτῆς τ' ἀπόγεμα στὴ 5 ἔγινε ἑπτὰ χρονῶν! Μεγάλωσε πιά καὶ κάνει τὴν ἀκατάδεχτη μὲ τὸ μπαμπά τῆς... Οὔτε κι' αὐτὸ εἶναι;... Χμ, νομίζω πῶς τὸ πένυχτα ἐπιτέλους! Σίγουρα, ἡ δεσποινίς ἔχει κάτι νὰ μὲ πῇ, καὶ τὸ ἐπαναλαμβάνει μέσα στὸ μπουλνδάκι τῆς γιὰ νὰ τ' ἀποστηθίσῃ... Ἐμπρός λοιπόν, ἀκούω...

Ἄφισε χάμω τὴ Σουζάν καὶ περίμενε. Μὰ ἡ μικρὴ σῴπανε. Τὰ μάτια τῆς ἦσαν κοκκινισμένα, κι' εἶχαν μιὰ ἐκφράσι τρομαγμένη.

Ὁ Λαρόκ δὲν ἔβλεπε τίποτα... ἢ ἴσως ὑποκρινόταν, δὲν ἤθελε νὰ δῇ. Ἐπείμεινε λοιπόν, μὲ τὸν ἴδιο τρυφερὸ καὶ ἀστεῖο τόνο:

— Μπᾶ! Ἐξέχασε κι' ὅλας τὸ μάθημά τῆς ἡ δεσποινίς;

Καθὼς στεκότανε πίσω ἀπ' τὸ Ροζέ, ἡ Ἀνριέτ ἔκαμε ἓνα νόημα στὴ Σουζάν... Καὶ τὸ παιδί καταλάβε πῶς ἔπρεπε νὰ πῇ κι' αὐτὸ ψέμματα, ὅπως κι' ἡ μητέρα του πρὶν ἀπὸ λίγο.

Κατάλαβε πῶς ἔπρεπε νὰ μιλήσῃ. Καὶ βρῆκε τὸ θάρρος νὰ προφέρῃ ἀργά, μὲ τὰ μάτια χαμηλωμένα, μὲ μιὰ σοβαρὴ καὶ βαθειὰ φωνή ποὺ ἔκανε τὸ Ροζέ ν' ἀνασκιρτήσῃ, σὰν νὰ τὴν ἀκούγε γιὰ πρώτη φορὰ:

— Μπαμπά, σ' ἀγαπῶ ἀπὸ ἑπτὰ χρόνια. Σ' ἀγαπῶ ὅσο κι' ἡ μαμά... Ξέρω πῶς ἔχεις ἀφιερῶσι τὴ ζωὴ σου γιὰ νὰ κάνῃς εὐκολώτερη τὴ δική μου, πῶς κοπιᾶς γιὰ νὰ μὲ δῇς ἀργότερα εὐτυχισμένη... Μὰ ἐγώ, πατερούλη μου... δὲν εἶμαι ποτὲ τόσο εὐτυχισμένη, ὅσο ὅταν μ' ἀγκαλιάζεις... Ξέρω πῶς εἶσαι... καλὸς γιὰ μένα, καὶ κάθε μέρὰ σ' ἀγαπῶ πρὸ πολλοῦ... γιὰτί βλέπω κάθε μέρὰ τὴν ἀγάπη σου... Ἀν ποτὲ σέ... Μὰ δὲν ὑπόρρεσε ν' ἀνέβῃ περισσότερο ἡ μικρή... Σταμάτησε ξαφνικά, ἔφερε τὰ χέρια τῆς στὸ λαϊμὸ τῆς, κύτταξε τὸν πατέρα τῆς μὲ τρόπο ἀκατανίκητο καὶ φώναξε σπαραχτικά:

— Μαμά!... Μαμά!...

— Ὑστερὰ τὰ μάτια τῆς ἀναποδογύρισαν καὶ τὴν πιάσανε πάλι σπασμοί.

Ἡ Ἀνριέτ τὴν ἔσπλωσε σὲ μιὰ πολυθρόνα κι' ὁ Ροζέ τῆς ἔρριξε νερὸ στὸ πρόσωπο.

— Εἶν' ἄρρωστη; ρώτησε μ' ἀνησυχία ὁ πατέρας. Θὰ στείλω τὴ Βικτοριὰ νὰ φέρῃ τὸ γιατρό!...

— Δὲν ὑπάρχει λόγος... ἔσπευσε ν' ἀπαντήσῃ ἡ Ἀνριέτ, ποὺ φοβότανε μήπως

ὁ γιατρός μαντεψῇ τὴν κρυφὴ αἰτία τῆς νευρικῆς ἐκείνης κρίσεως.

Ὁ Λαρόκ ἔρριξε μιὰ φιλόπονη ματιά στὴ μητέρα καὶ στὴν κόρη.

«Ὁ δυστυχισμένος! σκέφθηκε ἡ Ἀνριέτ. Πῶς φριχτὰ θὰ ὑποφέρει, ἀν μὰς ἀγαπᾷ ἀκόμη!...»

Ὡστόσο, ἡ μικρὴ ἤσυχασε γρήγορα. Ὁ Ροζέ ἐτοιμάστηκε τότε νὰ φύγῃ. Κάθε πρωῒ, στὴς 9 καὶ 12, ἔπαιρνε τὸ τραῖνο γιὰ τὸ Παρίσι.

Ἀποχαιρέτησε τὴν Ἀνριέτ καὶ τῆς εἶπε, σκυθρωπὸς καὶ πάλι:

— ἴσως ν' ἀργήσω κι' ἀπόψε. Μὴ μὲ περιμένετε...

Στάθηκε μιὰ στιγμὴ μπροστὰ τῆς, σὰν νάθελε νὰ τῆς μιλήσῃ. Μὰ ὕστερὰ στράφηκε καὶ βγήκε, χωρὶς νὰ προφέρῃ λέξι.

Πέρασε μιὰ ὥρὰ περίπου. Ὑστερὰ, ἡ Ἀνριέτ ἄκουσε τρεξίματα καὶ φωνές στὸ δρόμο, κάτω ἀπ' τὸ σπύτι.

Ἡ κυρὰ - Ντονταίν, ἡ γρηὰ παραδουλεύτρια τοῦ Λαρουέτ, εἶχε πᾶει ἐκεῖ στὴν ὥρὰ τῆς. Παραξενεύτηκε ποὺ βρῆκε ὅλες τὶς πόρτες ἀνοιχτές, μὰ εἶπε μὲ τὸ νοῦ τῆς πῶς ὁ Λαρουέτ θάχε σηκωθῇ νωρίτερα ἀπ' ὅτι συνηθίζε, καὶ θάχε βγῇ περίπατο.

Ἀφου σκούπισε καὶ ἔσκούπισε τ' ἄλλα δωμάτια, θέλησε νὰ συγυρίσῃ καὶ τὴν κάμαρὰ τοῦ Λαρουέτ. Μόλις ἔσπρωξε διώκον τὴν πόρτα τῆς, σταμάτησε στὸ κατώφλι, μὲ τὰ μάτια γουρλωμένα, μὴ τοιμάτας νὰ προχωρήσῃ...

Τὸ λεηλατημένο γραφεῖο, τ' ἀναποδογυρισμένα ἔπιπλα, τὸ πτώμα τοῦ Λαρουέτ, μὲ μιὰ σφαῖρα στὸ στήθος, ὅλα φανερώανε πῶς εἶχε γίνῃ ἐγκλημα, δολοφονία!

Ὡστόσο, ὅταν πέρασε ἡ πρώτη συγκίνησί τῆς, ἡ κυρὰ - Ντονταίν ξαναβρῆκε τὴν ψυχραιμία τῆς. Ἐσκυψε πάνω ἀπ' τὸ Λαρουέτ καὶ βεβαίωθηκε πῶς δὲν ἔχουσε πιά, πῶς θάταν ἀνώφελο νὰ προσπαθῇ νὰ τὸν περιποιήθῃ.

Βγήκε λοιπὸν βιαστικά κι' ἔτρεξε στὴν ἀστυνομία. Φυσικά, δὲν παρέλειψε νὰ διηγῇ τὴν φριχτὴ ἀνακάλυψί τῆς σ' ὅσους συναντοῦσε στὸ δρόμο τῆς.

Ἐπειτὰ ἀπὸ μιὰ πρόχειρη διατίστωσι τοῦ ἐγκλήματος, ἡ ἀστυνομία τοῦ τόπου εἰδοποίησε τὸν εἰσαγγελέα τοῦ Σεν - ε - Οὐάζ.

Μιὰ ὥρὰ ἀργότερα, ἔφτασε ἐκεῖ ὁ ἀστυνομὸς Λακουρά, διευθυντῆς τῆς ἀστυνομίας τῶν Βερσαλλιών. Εἶχε πάρει μαζί του, ἀπ' τὸ Βιλ - ντ' - Ἀβραί, τὸ γιατρό Μαρτινῶ, γιὰ τὴν ἀπαραίτητη ἱατροδικαστικὴ ἐξέτασι.

Οἱ δύο ἄντρες κι' ἡ γρηὰ παραδουλεύτρια μπήκανε στὸ σπύτι, ἐνὸς ἀπ' ἐξω μεγάλωνε ὁ ἀριθμὸς τῶν περιεργῶν.

Ὁ Λακουρά ἦταν ἓνας κοντὸς καὶ ξανθὸς ἄνθρωπος, μὲ ἀνοιχτογάλανα μάτια καὶ μὲ ματογυῖα. Δὲν δυσκολεύτηκε καθόλου νὰ συντάξῃ τὴν ἐκθέσι του. Τὸ ἐγκλημα ἦταν ὀλοφάνερο. Δὲν χωροῦσε δὲ ἀμφιβολία πῶς ἐλατήριο τοῦ ἦταν ἡ κλοπή.

Ὁ ἀστυνομὸς ἀνέκρινε τὴν κυρὰ - Ντονταίν, ἀλλὰ δὲν ὑπόρρεσε νὰ μᾶθῃ τίποτε τὸ ἐνδιαφέρον. Ἡ γυναῖκα αὐτὴ συγυρίζε κάθε μέρὰ τὸ σπύτι τοῦ Λαρουέτ. Τελείωνε κατὰ τὴς 11 κι' ἔφευγε, γιὰ νὰ ξαναγυρίσῃ τὴν ἄλλη μέρὰ.

Κατὰ τὶς πληροφορίες ποὺ ἔδωσε, ὁ Λακουρά ἦταν ἓνας γερός - παραξένος, λιγνός καὶ τσιγκουνός. Εἶχε ἐγκατασταθῇ στὸ Βιλ - ντ' - Ἀβραί ἐδῶ καὶ ὀχτὼ μέρες μονάχα. Ἀπὸ κάτι λόγια του ποὺ εἶχε ἀκούσει ἡ κυρὰ - Ντονταίν, ὑπέθεσε πῶς θάπαίξε στὸ Χρηματιστήριο. Ἐφευγε πάντως κάθε πρωῒ καὶ ξαναγυρίζε στὸ βράδυ.

Μιὰ Κυριακὴ μονάχα ἔμεινε στὸ σπύτι, καὶ τότε τοῦ μαγεῖρεψε φαγητὸ ἡ παραδουλεύτρια.

— Μήπως ξέρετε, τὴ ρώτησε ὁ Λακουρά, ἂν φύλαγε λεφτὰ πολλὰ στὸ γραφεῖο του;

— Δὲν ξέρω, κύριε ἀστυνόμε. Δὲν ἦταν ἄνθρωπος ποὺ νὰ μού λῇ τὰ μυστικά του καὶ νὰ μιλήσῃ γιὰ τὶς δουλειές του.

Ὁ Λακουρά ἄρχισε μιὰ ἐρευνα, ἐνὸς ὁ δόκτωρ Μαρτινῶ ἐξέταζε τὸ πτώμα.

— Ὑστερὰ ἔφυγε ἡ κυρὰ - Ντονταίν, κι' οἱ δύο ἄντρες ἔμειναν μόνοι. Ὁ γιατρός διατύπωσε τότε τὴ γνώμη του:

— Τὸ θῶμα ἀνώνυμο, εἶπε. Προσπάθησαν στὴν ἀρχὴ, νὰ τὸν στραγγαλίσουν. Νά, κυττάξτε ἐδῶ! Βλέπετε σημάδια ἀπὸ νύχια ἐνὸς δυνατοῦ ἀνθρώπου!...

— Μὰ ὕστερὰ, ἐπειδὴ ἀργοῦσε φαίνεται

νὰ πεθάνῃ, τὸν ἀποτελειώσανε μὲ μιὰ σφαῖρα... Αὐτὸ δείχνει πῶς ὁ δράστης δὲν ἦταν κανεὶς κοινὸς δολοφόνος, ἀλλ' ἓνας ἄνθρωπος ποὺ βιαζότανε νὰ τελειώσῃ...

Ὡστόσο, πρέπει νάχασε τὰ λογικά του, γιὰ νὰ κάμῃ τὴν ἀνοησίαν νὰ πυροβολήσῃ, ἐστὶ μὲς στὴ νύχτα... Τὸ σπύτι δὲν εἶναι μοναχικό... Ἐκεῖ ἀπέναντι βρίσκεται ἡ βίλλα Μονταλάι. Ἄν δὲν εἶχαν κοιμηθῇ ὁ κ. κι' ἡ κ. Λαρόκ κι' οἱ ὑπῆρτες του, θ' ἀκούσανε σίγουρα τὴν πιστολιά.

— Ὅα τοὺς ρωτήσω σὲ λίγο... Μπορεῖτε νὰ καθορίσετε ποῖαν ὥρὰ ἀκριβῶς ἔγινε ὁ φόνος;

— Ἀσφαλῶς μπορῶ... καὶ μάλιστα δίχως κίνδυνο νὰ γελαστώ. Ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς εἶναι νεκρὸς ἐδῶ καὶ ὅκα ὥρες περίπου, δηλαδὴ ἀπὸ τὴς 11½ ἢ 12 τῆς νύχτας...

Διαπιστώνω ἐπίσης ὅτι ὁ δολοφόνος μεταχειρίσθηκε πιστόλι πολὺ μικροῦ διαμετρήματος... ἴσως ἓνα ρεβόλβερ τῆς τσέπης. Νὰ ἡ σφαῖρα ποὺ ἐβγαλᾷ! Εἶχε χτυπήσῃ τὴν καρδιά κι' εἶχε φέρῃ τὸ θάνατο κεραυνόβολο...

Κι' ὁ γιατρός ἔδωσε στὸ Λακουρά ἓνα κομματάκι μολύβι, παραμορφωμένο.

Ὁ ἀστυνομὸς εἶχε συγκεντρώσει σ' ἓνα πακέτο ὅλα τὰ χαρτιά ποὺ βρῆκε στὸ σπύτι τοῦ Λαρουέτ καὶ ποὺ σκόπευε νὰ τὰ μελετήσῃ μὲ τὴν ἡσυχία του.

— Γιὰ τὴν ὥρὰ, δὲν ἔχομε πιά ἄλλη δουλειὰ ἐδῶ, εἶπε στὸν γιατρό.

Βγήκε, ἔκλεισε τὶς πόρτες κι' ἄφισε ἓνα χαρτοφύλακα νὰ φυλάγῃ τὸ σπύτι. Ὑστερὰ, ἀνοίξε δρόμο ἀνάμεσα στοὺς περιεργούς ποὺ εἶχαν μαζεθῇ ἀπ' ἐξω, καὶ τράβηξε πρὸς τὴ βίλλα τοῦ Ροζέ Λαρόκ.

Ἡ Βικτοριὰ ἀνάγγειλε τὴν ἐπίσκεψί του στὴν κυρία τῆς. Ἡ Ἀνριέτ χλώμιασε, σὰν πεθαμένη. Δὲν θὰ παραδόξως, δὲν θάτρεμε περισσότερο, ἂν ἦταν ἐνοχὴ αὐτὴ ἡ ἴδια... «Ὡς μου! εἶπε μὲ τὸ νοῦ τῆς. Τὸν ὑποπτεύθηκεν κι' ὅλας;...»

Ἐνοίωσε νὰ λυγώντῃ τὰ γόνατά τῆς, σ' αὐτὴ τὴ σκέψι. Ὡστόσο προχώρησε καὶ μπήκε στὸ σαλόνι, λίγο σκυφτῇ, σὰν νὰ τὴ βάραινε κάποιο ἀόρατο φορτίο.

Ὁ ἀστυνομὸς τὴ χαιρέτησε, χαμογελώντας.

— Μὲ συγχωρεῖτε ποὺ σὰς ἀνησυχῶ, κυρία, τῆς εἶπε. Ἐγὼ δὲν ἄποψε τὴ νύχτα ἓνα ἐγκλημα ἐδῶ κοντὰ, ὑπὸ βῆμα ἀπ' τὸ σπύτι σας. Δολοφόνος ἓνας ἄνθρωπος, γιὰ νὰ τὸν κλέψουν, ὅπως φαίνεται. Ἐρχομαι λοιπὸν νὰ σὰς ζητήσω μερικὲς πληροφορίες...

— Ἀπὸ μὲνα, κύριε; Μὰ ποῖες πληροφορίες μπορῶ νὰ σὰς δώσω ἐγώ; Δὲν ξέρω οὔτε τ' ὄνομα τοῦ γείτονά μας. Θὰ μᾶθατε ἄλλωστε πῶς εἶχε ἐγκατασταθῇ σ' αὐτὸ τὸ σπύτι ἐδῶ καὶ λίγες μέρες μονάχα... Τί ἀκριβῶς θέλετε νὰ μὲ ρωτήσετε;

— Ἀπόψε τὴ νύχτα, εἶπεσε μιὰ πιστολιά στὸ ἀντικρινὸ σπύτι. Τὸ παράθυρο τῆς κάμαρας ὅπου ἔγινε τὸ ἐγκλημα, ἦταν ἀνοιχτό — καὶ εἶναι ἀκόμη. ἴσως λοιπὸν κάποιος ἀπ' τὸ σπύτι σας, ἔσείς, ὁ ἄντρας σας ἢ κανεὶς ὑπῆρτης, ν' ἀκούσε τὸν πυροβολισμό, νὰ σηκώθηκε, νὰ κύτταξε ἐξω καὶ νὰ εἶδε τὸ δολοφόνον...

— Δὲν ἀποκλείεται, κύριε. Ποῖαν ὥρὰ ἔγινε αὐτὴ ἡ δολοφονία;

— Λίγο πρὶν ἀπ' τὰ μεσάνυχτα.

— Ἐστὶ ἐξηγεῖται πῶς δὲν ἀκούσαμε τίποτε ὁ ἄντρας μου κι' ἐγώ. Πλάγιασα κατὰ τὴς 10, κι' ὁ σύζυγός μου γύρισε στὸ σπύτι ὕστερ' ἀπὸ λίγο. Δὲν τὸν εἶδα...

— Λεῖπει τώρα ὁ κ. Λαρόκ;

— Μάλιστα. Πῆρε τὸ τραῖνο τῶν 9 γιὰ τὸ Παρίσι.

— Ἄν εἶχε ἀντιληθῇ αὐτὸς τίποτε ὑπὸ πτο, δὲν θὰ σὰς τόλεγε σήμερὰ τὸ πρωῒ;

— Ἀσφαλῶς, κύριε. Δὲν μὲ εἶπε ὅμως τίποτε.

— Ἐχτε, νομίζω, μιὰ κοροῦλα ἑπτὰ ἢ ὀχτὼ χρονῶν. Ποὺ κοιμάται; Μήπως τυχὸν τὴν ζύπνησε ἡ πιστολιά;

— Κοιμήθηκε μαζί μου ἀπόψε, στὸ κρεβάτι μου, καὶ δὲν ζύπνησε καθόλου ὥς τὸ πρωῒ.

Ξεχωριστή τραγωδία

22^{ον} Βγήκε σε λίγο απ' τον πύργο, με την ποδιά της γεμάτη από κά-
θε είδους φαγώσιμα για τον έαυ-
τό της και τα παιδιά της.

— Πάνω στην ώρα ήθελαν όλ' αυτά, ά-
φου έχω οικότροφο στο σπίτι! ψιθύρισε.
— Έμεινε ωστόσο εκεί γύρω, κρυμένη πί-
σω από κάτι ψηλούς θάμνους, με τα μάτια
καρφωμένα στην πρόσοψη του πύργου.

Σε λίγο, είδε κίνησι στην τραπεζαρία.
Θάχαν τελειώσει το φαγητό.

Τα παράθυρα του σαλονιού φωτίστηκαν.
Η νύχτα ήταν ζάσερη, ο ουρανός κα-
θαρός, το φεγγάρι έλαμπε.

Η Σεζαρίν περίμενε πολλή ώρα. Τί ά-
κριδώς; Δεν τόξερε... Ελπίζει όμως να τη
βοηθήσει η Τύχη...

Πίσω απ' τα παράθυρα του σαλονιού,
διέκρινε μονάχα μια σκιά που πηγαίνο-
χότανε. Της φάνηκε επανειλημμένως πως
ήταν η 'Ελένη ντ' Αλμπάρν.

Ξαφνικά ανασκίρτησε και χώθηκε πάλι
πίσω απ' τους θάμνους.

Είχε χαθεί η σκιά απ' το σαλόνι, και σχε-
δόν άμεσως άνοιξε η πόρτα του πύργου.

Δυο άτομα εμφανίστηκαν στο κατώφλι,
κατέβηκαν την εξωτερική σκάλα και προ-
χώρησαν προς το πάρκο... Ένας άντρας
και μια γυναίκα...

Ξαπλωμένη χάμω, η γρηά Σεζαρίν άνα-
σκήκανε μονάχα λίγο το κεφάλι της και
προσπαθούσε να τους άναγνωρίσει.

Όταν πέρασαν κοντά της, τους γνώ-
ρισε: Ήταν ο Σαβινιέν κι' η 'Ελένη.

Κι' άκουσε τον πρώτο να λέει:
— Ο Ζαν Βαντάλ δραπέτευσε, χθές τη
νύχτα.

Η 'Ελένη δοκίμασε τέτοια έκπληξι, ώ-
στε κλονίστηκε μια στιγμή, κι' η Σεζαρίν
νόμισε ότι θαπέφτε.

Μά η νέα συλλήθε άμέσως και ψιθύρισε
κάτι που δεν μπόρεσε να τ' άκούσει η γρηά.

— Γιατί δραπέτευσε;... είπε ο Σαβι-
νιέν. Ποιά είναι άραγε τα σχέδιά του;...

— Όσο κι' αν έψαξα, δεν μπόρεσα να μαν-
τέψω... Πρέπει να περιμένουμε ίσως πως
θα φέρη την τελευταία στιγμή κάποιο έμ-
πόδιο στο γάμο σου... Θά προσπαθήσει
τουλάχιστον... Με ποιόν τρόπο; Δεν το
ξέρω...

— Όπωςδήποτε, μπορείς νάσαι ήσυχη.
Ο γάμος σου θα γίνει. Τάχω προβλέψει
όλα... Ένα μόνο πράγμα μ' άνησυχεί: Η
έκδασι της μονομαχίας... Μου υποσχέθη-
κες να την έμποδίσης!

— Θα κρατήσω την υπόσχεσί μου.
— Δεν μπορείς να μου πής με ποιόν
τρόπο;

— Όχι.
— Καλά, κράτησε λοιπόν το μυστικό
σου.

— Ύστερα απομακρύνθηκαν κι' οί δυό. Η
Σεζαρίν δεν άκουσε πιά τίποτε. Τους είδε
να χάνονται πίσω απ' τα δέντρα.

— Άν ξαναγυρίση απ' τον ίδιο δρόμο
ή δεσποινίς ντ' Αλμπάρν!... ψιθύρισε.
Θάμια πολύ τυχερή!

Περίμενε άκόμη, μ' ύπομονη. Όχι όμως
για πολλή ώρα. Ξαφνικά, είδε ανάμεσα στα
δέντρα τη σιλουέτα της κοπέλλας που πλη-
σίαζε.

— Όταν έφτασε κοντά της, η γρηά σηκώ-
θηκε και ξεπρόβαλε μέσ' από τους θά-
μνους. Η 'Ελένη τρόμαξε για μια στιγμή,
σταμάτησε κι' έκανε ένα βήμα πίσω. Είχε
φοβηθή κοίμη μι' ενέδρα.

— Έμψηξε μια φωνή. Μά η Σεζαρίν έσπευ-
σε να της συστήσι:

— Μη φωνάζετε, δεσποινίς! Δεν θέλω
το κακό σας... Δεν με γνωρίζετε;

— Η Σεζαρίν Μπαρμπαντέ!

— Ναι, έγω είμαι. Ήσυχαστε λοιπόν.
Έχω να σας δώσω ένα γράμμα.

— Από ποιόν;

— Από τον κύριο Ζαν Βαντάλ.
— Ξέρετε πού κρύβεται; Τον είδατε,
— Τον έκριψα στο σπίτι μου.

— Περιμένετε άπάντησι στο γράμμα;
— Έτσι φαίνεται.

— Η 'Ελένη προσπαθούσε να διαβάσει, στο
φως του φεγγαριού, αλλά δεν μπόρεσε.

— Θ' άνεβώ στην καμαρά μου, είπε. Θά
διαβάσω το γράμμα και θα σας πετάξω
την άπάντησι απ' το παράθυρο. Νάχετε
το νου σας!

— Έννοια σας, δεσποινίς, έχω καλά
μάτια.

— Η 'Ελένη απομακρύνθηκε βιαστικά. Πέ-
ρασε ένα τέταρτο της ώρας.

— Ύστερα άνοιξε άθρόυθα ένα παράθυρο
του πρώτου πατώματος. Ένα χέρι ξεπρό-
βαλε απ' αυτό κι' άφισε να πέσει κάτι ά-
σπρο. Το παράθυρο ξανάκλεισε.

Η Σεζαρίν γλύστρησε ως εκεί, πήρε το
γράμμα κι' έφυγε τρέχοντας.

Ο Ζαν Βαντάλ την περίμενε άνυπόμο-
να. Όταν την είδε να μπαίνει, ώρμησε και
τη ρώτησε:

ΛΟΓΙΑ ΚΑΤΟΣΤΑΡΑΤΑ

Τών Φώτων

Θεοφάνειον εορτή,
πάλι, τήν σήμερον, χαράζει
κι' όποιος γουστάρει το πιότι
μέσ' στην ταβέρνα τήν άράζει...
Όπου, με μιάς και μια χαρά,
πέφτει στο πιώμα και στη σούρα
κι' άσε ν' άνιάζη τή... νερά
ή σεβαστή μας άγιαστούρα.

Μόνον έντός των ταβερνών,
ήγουν, ο τόπος διατρέπει,
όπου τό... φώς τ' άλφεινόν
μέσ' στο ποτήρι του το βλέπει...
Διότι μόνον η χρυσή
και λιποπεριωτική ρετσίνα
λαμποκοπάει μέσ' στη μισή
σαν χρυσάφενια ήλιακτίνα!

Με ποτηράκια... φωτεινά
τέτοια γιορτή, άπολαμβάνει
κι' οίνοπρεπώς τήν προσηνά
τήν εορτή του... Ιορδάνη!
Γιατί ο Ιορδάνης που δηλοί
πάντα τη βάπτισι τη θεία,

για τον μικρή τον
(σεβνταλή
είναι σαφής... κρα-
σονοθεία!

ΜΙΛΟΣ ΓΙΟΜΑΤΗΣ

— Τήν είδατε λοιπόν; Της δώσατε το
γράμμα μου;... Γύρισε ο Μαρτιάλ;...

— Ήσυχαστε, όλα πάνε καλά. Τα κατά-
φερα μια χαρά...

— Γύρισε ο Μαρτιάλ στο Λαντπερέζ;
— Όχι άκόμα. Τόν περιμένουν αύριο
τ' άπόγευμα.

— Και το γράμμα μου στην 'Ελένη;...
— Όρίστε η άπάντησι.

Ο Βαντάλ άρπαξε το χαρτί. Για να μη
τραβήξη τήν προσοχή κανενός περαστικού,
είχε μείνει στα σκοτεινά, απ' τήν ώρα που
έφυγε η γρηά.

Η Σεζαρίν άναψε ένα κερί, κι' έτσι ο
Βαντάλ μπόρεσε να διαβάσει:

«Είμαι στη διάθεσί σας. Η ζωή μου σ'άς
άνηκει, αν τη χρειασθήτε. Θά κάμω ό,τι
με διατάξετε. Θά βγώ άπόψε κρυφά απ'
το Λαντπερέζ και θαρθώ ως το Γκαλαρύ.
Περιμένετε με... Μην άνησυχάτε για μένα,
δε φοβάμαι».

— Δεν θα πλαγιάσω καθόλου, είπε στη
Σεζαρίν... Θάρρη άπόψε η δεσποινίς ντ'
Αλμπάρν.

— Η γρηά γούρλωσε τα μάτια της. Η 'Ε-
λένη ντ' Αλμπάρν θα γύριζε τη νύχτα
στις έρημιές και στα δάση; Ήταν άπί-
στευτο!...

Δεν σκέφθηκε ωστόσο καν να ρωτήσει το
Ζαν Βαντάλ και δεν έδειξε με κανένα τρό-
πο την έκπληξι της.

— Εφερα διάφορα φαγώσιμα, είπε. Μου
γεμίσανε τήν ποδιά... κι' αν ήθελα, θάφε-
ρα ακόμη πιό πολλά... Πεινάτε; Διψάτε;...

Ο Βαντάλ έφαγε μερικές μπουκιές. Η
Σεζαρίν καταβρόχθισε μ' άπερίγραπτη ευ-
χαρίστησι τα ώραία εκείνα πράγματα. Ο-
ταν χόρτασε επιτέλους, ο Βαντάλ της είπε:

— Μπορείτε να πλαγιάσετε, έσείς. Έ-
γώ θά μείνω ζύπνιος...

— Ύστερ' από ένα τέταρτο της ώρας, η
γρηά ροχάλιζε.

Κατά τις 2 τη νύχτα, ο Βαντάλ άκουσε
χτυπήματα στο παντζούρι.

Πήγε ν' άνοίξη άμέσως. Ήταν η 'Ελέ-
νη, τελείως ήρεμη, σαν νάκανε ένα συνηθι-
σμένο περίπατο.

— Ήρθα, είπε. Τί με θέλετε;

Μολονότι η Σεζαρίν έξακολουθούσε να
κοιμάται, μολονότι της είχε έμπιστοσύνη ο
Ζαν Βαντάλ, θεώρησε ωστόσο φρονιμότερο
να πάρη μαζί του τήν 'Ελένη, μακριά απ'
τήν καλύβα.

Στο δάσος, κουβέντιασαν πολλή ώρα,
με σιγανή φωνή. Όταν χωρίστηκαν, ο Βαν-
τάλ έδωσε δυό γράμματα στην κοπέλλα
και της είπε:

— Αυτό είναι για το Μαρτιάλ... Τ' άλ-
λο, θά φροντίσετε να δοθι στο Νοέλ, όταν
θα πάη αύριο στο σπίτι μου, έτοιμος για
τη μονομαχία.

Τα δυό γράμματα είχαν το ίδιο περιε-
χόμενο:

«Δραπέτευσα, για να μάθετε τήν αλή-
θεια για το θάνατο του Ρισαρντιέ και του
Ρενώ. Δραπέτευσα, για να σας ύποδείξω
τον ένοχο».

— Όταν μάθετε τήν αλήθεια, θά μονομα-
χήσετε τότε, αν θέλετε. Έκτός αν η κοινή
θλίψη που θά νοιώσετε κι' οί δυό, σας ενώ-
σι και σας κάνουν να πέσετε ο ένας στην
αγκαλιά του άλλου...

— Σας ζητώ μονάχα ν' άναβάλετε τη μο-
νομαχία σας ως τήν επομένη της ύπογρα-
φής του συμβολαίου του γάμου. Το ζητώ
απ' το Μαρτιάλ για χάρι της μεταμελείας
μου και μιάς ολόκληρης ζωής που πέρασα
με τύψεις. Το ζητώ απ' το Νοέλ, απ' το
άγαπημένο μου παιδί, στ' όνομα της ά-
γίας που έχει για μένα...»

— Έδωσε ύστερα τα γράμματα εκείνα
στην 'Ελένη και της ψιθύρισε μερικές όδη-
γίες άκόμη. Όταν τελείωσε, τήν τράβηξε
κοντά του και τήν έσφιξε στο στήθος του.

— Καμένο μου παιδί, της είπε, είμα-
στε χαμένοι, έσείς κι' έγω... Η ζωή μας

τελείωσε... Τιμωρήθήκαμε μόνοι μας για
τά σφάλματά μας...

Η κοπέλλα έκλαιγε με λυγμούς. Όταν
επρόκειτο πιά να χωριστούν, ρώτησε:

— Δεν θέλετε λοιπόν να μου έμπιστευ-
θήτε τί σκοπεύετε να κάνετε;

— Δεν μπορώ.

— Είσατε σίγουρος τουλάχιστον πως
θά τιμωρηθι ο Σαβινιέν για τά εγκλήμα-
τά του;

— Απολύτως! Μην ξεχάστε καμιά απ'
τις όδηγίες μου... Κάμετε ό,τι σας είπα.

— Αδειάστε ως τόν πάτο το πικρό ποτήρι...
Και περιμένετε μ' έμπιστοσύνη να χτυπήσι
ή δικαιοσύνη κατακέφαλα τόν άθλιο!

— Ναι, θά κάνω όπως μου λέτε.

Κι' η 'Ελένη άπομακρύνθηκε μονάχη,
θαρραλέα κι' άποφαστική.

Ο Ζαν Βαντάλ γύρισε στην καλύβα της
Σεζαρίν. Δεν κοιμήθηκε όμως. Έμεινε κα-
θισμένος σ' ένα σκαμνί, κοντά στη μισο-
σβυσμένη φωτιά, άνατριχιάζοντας κάπου -
κάπου...

Το συμβόλαιο επρόκειτο να ύπογραφή
το επόμενο βράδυ. Είχαν σπαλι έλάχιστες
προσκλησεις, γι' αυτή τήν τελετή.

Ακολουθώντας προφανώς τις μυστηριώ-
δεις όδηγίες του Βαντάλ, η 'Ελένη είχε έπι-
μείνει να προσκαλέσουν και τόν κ. ντ'
Αίγκυράντ.

Τού είχε γράψει δε η ίδια ένα γράμ-
μα, χωρίς όμως να τού λέη τίποτα για ό,τι
επρόκειτο να συμβή —τά άγνωστους άλλω-
στε... έξηγώντας του μονάχα πως η πα-
ρουσία του ήταν άπαραίτητη, για το θρί-
αμβο της δικαιοσύνης.

Φάνηκε ήρεμη η 'Ελένη, όλη εκείνη τήν
ήμέρα. Κι' όμως ύποφερε φοιχτά.

Όσο περνούσαν οι ώρες και πλησίαζε
η υπέρτατη στιγμή, που τήν είχε θελή-
σει η ίδια, τόσο η πληγή της καρδιάς της
μεγάλωνε...

Σε λίγο, θά φανέρωνε σ' όλους τη ντρο-
πή της. Όλοι θά τήν άκούγαν με φοικη
και άπδια. Όλοι!

Θά βρισκόταν εκεί η οίκογένεια Ρισαρ-
ντιέ, οι άνθρωποι με τους οποίους ζούσε
τόσον καιρό: ο άδερφός του Ρισαρντιέ, η
Ζουλιέτ, η Μαργαρίτα —βουτηγμένη ακό-
μα στο πένθος για τόν άγαπημένο της—
ο Μαρτιάλ...

Πώς θά ύπόμεινε ο τελευταίος τέτοιες ά-
ποκαλύψεις, πώς θά άντέιχε στο μαρτύριο
του γκρεμίσματος της ευτυχίας του;

Θά βρισκόταν επίσης εκεί κι' ο Σαβι-
νιέν.

Τέλος, η 'Ελένη είχε ζητήσει νάσαι πα-
ρών κι' ο Νοέλ Λαμπάρν. Ο Μαρτιάλ άρ-
νήθηκε στην αρχή. Μά το παράξενο γράμ-
μα του Ζαν Βαντάλ έσπειρε κάποιες άνη-
συχίες στο νου του.

Βλέποντας τήν έπιμονή της 'Ελένης, τη
ρώτησε το λόγο. Μά εκείνη άρνήθηκε ν' ά-
παντήσει. Τού είπε μονάχα:

— Πρέπει! Απόψε θά καταλάβετε!

Κι' ο Νοέλ από τ' άλλο μέρος, άφου δι-
στασε κι' αυτός άροκετά, ύπάκουσε στις
διαταγές του Βαντάλ και μήνυσε στο Λαντ-
περέζ, πώς θά παρευρισκότανε στην ύπο-
γραφή του συμβολαίου.

Θάταν άκόμα εκεί ο συμβολαιογράφος
και μερικοί φίλοι του Μαρτιάλ και του
Νοέλ —οί άξίωματικοί που είχαν δεχθή να
χρησιμέψουν ως μάρτυρες στη μονομαχία
τους.

Τέλος, θά παρευρισκότανε κι' ο ντ' Αί-
γκυράντ.

Κι' η 'Ελένη θά ταπεινωνότανε μπρο-
στά σ' όλους αυτούς, θά φανέρωνε τά έγ-
κληματικά σχέδιά της... Θά κατηγορούσε
μπροστά τους το Σαβινιέν! Τί θά γινόταν
ύστερα; Δεν ήξερε... Ο Ζαν Βαντάλ δεν
της είχε φανερώσει τη λύσι που είχε προε-
τοιμάσει.

Αργά τ' άπόγευμα, έφτασαν οι τελευ-
ταίοι προσκεκλημένοι. Κι' οί άδρες περ-
νούσανε...

Το βράδυ, μετά το φαγητό, είχαν συγ-
κεντρωθι όλοι στο σαλόνι, όπου έφτασε
ο συμβολαιογράφος.

Επειτα από λίγο διάβαζε τους κυριώ-
τερους όρους του συμβολαίου που θά ένω-
τέρος τους το συμβολαίου και της
νε τά συμφέροντα του Μαρτιάλ και της
'Ελένης, προτού οί ευχές της εκκλησίας έ-
νάσουν τη ζωή τους.

Το διάβασμα αυτό έγινε μέσα στη χει-
—Κάμετε ό,τι σας είπα. Αδειάστε ως τόν πάτο το πικρό ποτήρι... είπε στην 'Ελέ-
νη ο Ζαν Βαντάλ.

μωνιάτικη σέρρα, δίπλα στο σαλόνι, όπου
είχαν συνιθι άλλοτε τόσες σκηνές της ιστο-
ρίας μας.

Όταν τελείωσε, ο συμβολαιογράφος ξα-
ναγύρισε στο σαλόνι, κι' έβαλε το συμβό-
λαιο πάνω σ' ένα τραπέζι φορτωμένο με
σπάνια λουλούδια. Έδωσε τήν πένα στο
Μαρτιάλ και τού είπε:

— Υπογράψετε, παρακαλώ, κύριε Ρι-
σαρντιέ.

Ο Μαρτιάλ σηκώθηκε, προχώρησε προς
το τραπέζι, πήρε τήν πένα κι' έσκυψε.

Αλλά δεν ύπέγραψε, γιατί τόν έμπόδισε
ένα χέρι που είχε άκουμπήσει μαλακά στον
ώμο του.

Στράφηκε, έκπληκτος, κι' είδε τήν 'Ε-
λένη, γλωμότερη παρά ποτέ.

Δεν κατάλαβε ωστόσο και της είπε χα-
μογελώντας:

— Θέλετε να ύπογράψετε πρώτη έσείς,
άγαπητή μου 'Ελένη;

Μά εκείνη δεν έπιασε από το χέρι και τόν
τράβηξε ως τήν πολυθρόνα του.

— Ελένη! Τί θέλετε; Τί κάνετε;
— Θά ύπογράψετε σε λίγο, φιλε μου αν
το θέλετε άκόμη, άφου άκούσετε ό,τι έχω
να σας πώ...

Ο Σαβινιέν ένοιωσε ένα παγωμένο ρίγος
στη ραχή του.

Προσπάθησε να συναντήσει τη ματιά της
'Ελένης, μά εκείνη δεν τόν κύτταζε.

Βαθεία σιωπή είχε ξαπλωθι ξαφνικά μέσ'
στο δωμάτιο.

Οί πιό συγκινημένοι —όχι όμως κι' οί
πιό έκπληκτοι— ήσαν ο Νοέλ, ο Μαρτιάλ,
ο Σαβινιέν κι' ο ντ' Αίγκυράντ.

Οί δυό πρώτοι προειδοποιήθηκαν από το
γράμμα του Ζαν Βαντάλ, περίμεναν κάτι
ξαφνικό.

Ο δεύτερος, έδώ και μερικές μέρες, πρό-
βλεπε από ένστικτο κάποια καταστροφή.

Όσο για τόν εισαγγελέα, η δραπέτευσι
του Βαντάλ τού είχε άποδείξει πως ο γι-
ατρός θέλησε με κάθε τρόπο να προστατέψη
τά άγαπημένα του παιδιά. Δεν μπόρεσε
να καταλάβη ποιά σχέση είχε η έπίδρασί
του με ό,τι συνέβαινε τώρα, μάντεψε όμως
κάποια κρυφή επέμβασι του.

Η 'Ελένη έμεινε όρθια στη μέση του σα-
λονιού. Και μίλησε χαμηλώνοντας τά μά-
τια της για να μη βλέπη τις διάφορες έκ-
φράσεις θυμού, άπελπισίας ή φοικης που
θα ζωγραφίζονταν στα πρόσωπα τών άκρο-
ατών της.

— Ζητώ συγγνώμη απ' όσους μ' άκούνε
για τόν πόνο που θά τους προσξενήσω... Θά
με μισήσουν, άσφαλώς. Αργότερα όμως,
θά με λυπηθούν κάπως.

— Δεν θά ύπογράψω αυτό το συμβόλαιο,
Μαρτιάλ! Δεν μπορώ να γίνω γυναίκα

σας ούτε και κανενός άλλου, γιατί, σε με-
ρικές μέρες, θά πάω να κλειστώ σ' ένα μο-
ναστήρι.

— Ελένη! Άγαπημένη μου 'Ελένη! Τί
είν' αυτό που λέτε; φώναξε ο Μαρτιάλ.

Κι' ώρμησε προς τήν κοπέλλα. Μά εκεί-
νη, για δεύτερη φορά, τόν έπιασε από το
χέρι και τόν έπήγε πάλι στην πολυθρόνα
του, λέγοντάς του σιγανά:

— Μά μου στερήτε το θάρρος μου, για
τις τρομερές άποκαλύψεις που έχω να σας
κάνω!

Ο Μαρτιάλ έκπληκτος, δεν διαμαρτυρή-
θηκε πιά, ως το τέλος αυτής της σκηνής.
Περίμενε, με σφιγμένη καρδιά.

— Έπρεπε να κάνω αυτό που κάνω, συ-
νέχισε η 'Ελένη, γιατί ύπάρχει εδώ, άνάμε-
σά μας, ένας εγκληματίας που χρειάζότανε
να τιμωρηθι και που κατάφερε ωστόσο ν'
άποφύγη πάντα τη δίκαιη τιμωρία.

Δυό εγκλήματα γίνανε μέσα σ' αυτό το
σπίτι. Δυό άνθρωποι δολοφονήθηκαν. Ο Ρι-
σαρντιέ και ο άδερφός μου Ρενώ. Κατηγορώ
μπροστά σε όλους γι' αυτές τις δολοφονίες
το Σαβινιέν ντ' Αλμπάρν!

Ο Σαβινιέν άνασκήκωσε τους ώμους του.
— Η ξαδέρφη μου τρελλάθηκε, ψιθύρισε.

— Πριν από δυό χρόνια, είχαμε κατα-
στρώσει οί δυό μας το σχέδιο να σφετερι-
σθούμε τήν περιουσία του Ρισαρντιέ. Έπει-
δή λοιπόν ο ίδιος άποτελούσε ένα έμπόδιο
στην πραγματοποίησι αυτών των σχεδίων,
ο ξαδέρφος μου τόν δολοφόνησε. Εφοίξα
μ' αυτό το εγκλημα, που δεν το πρόβλε-
πα, όταν τόν το φανέρωσε ο Σαβινιέν.

Όλοι έκαιαν μια κίνησι φοικης. Η
Μαργαρίτα, κατάχλωμη, ψιθύρισε:

— Ω, καμένο μου πατέρα!...

Ο Σαβινιέν όμως έμεινε χαμογελαστός,
άψηφώντας μ' αυτοπεποίθησι τις ματιές έ-
κείνων που τόν τριγύριζαν.

— Οί τύψεις με σπρώξανε να εξομολογη-
θώ στον άδελφό μου το τερατώδες αυτό έγ-
κλημα, που είχε δοθήσει το γάμο του. Ή-
ταν τόση λοιπόν η συγκίνησί του, ώστε έ-
μεινε παράλυτος.

— Επειδή όμως, με τις περιποιήσεις του
δόκτορος Γκόρντον, φαινόταν πως θά ξα-
ναγύριζε στη ζωή, πώς θά ξανάβρισκε τήν
ύγεια του και θά μπορούσε να μιλήση, έπει-
δή γινόταν έπικίνδυνος για το Σαβινιέν, έ-
φθονο θ' άποκάλυπτε το εγκλημα του, τόν
έπνιξε ο ξαδέρφος μου με το μαξιλάρι
του!...

Η Μαργαρίτα σηκώθηκε όρθια, τόσο τα-
ραγμένη, ώστε ο Μαρτιάλ τρόμαξε βλέ-
ποντάς της. Είχε θυμηθι τήν άτιμη από-
πειρα του Σαβινιέν εναντίον της, στην κα-
λύβα της γρηάς Μπαρμπαντέ!...

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕ Σ: Το τέλος.

—Κάμετε ό,τι σας είπα. Αδειάστε ως τόν πάτο το πικρό ποτήρι... είπε στην 'Ελέ-
νη ο Ζαν Βαντάλ.